

ገጽ ፩ የጥንታዊው ሠላጠን ?

ክክበደ ሚካኤል

952-047
ገጽ ፩

ጃፓን

እንደምን ሠለጠነች?

ከከበደ ሚካኤል

የኢ.ኢ. ከተማ ልሙድ ሰብ ጭላላ
A.A. City Public Library

ሜ.ጋ አሳታሚ ድርጅት

© ሜጋ አሳታሚ ድርጅት ፲፱፻፺፱

ስልክ ቁጥር፡ 504470

504498

የመ.ሣ.ቁጥር 413 ኮድ 1110

አዲስ አበባ

ኢትዮጵያ

ፊንፊኔ ማተሚያና ፕብሊሽንግ አ. ማ.
ታተመ

ከትልቁ ፡ ደራሲ ፡ ከገት ፡ በተገኘው ፡ ውብ ፡ ሥራ ፡ ሆኖ ፡ በሚቈጠረው ፡ በፎስት ፡ ድርሰት ፡ ውስጥ ፡ ትልቅ ፡ ምሳሌ ፡ እናገኝበታለን ። ሊቁ ፡ ፎስት ፡ የዓለምን ፡ ዕውቀቶችና ፡ ጥበቦች ፡ ለመመርመርና ፡ ለማወቅ ፡ ፈልጎ ፡ ዕድሜውን ፡ ሙሉ ፡ መጻሕፍት ፡ በማንበብ ፡ ዓይኖቹ ፡ ፈዝዘው ፤ ሥሮቹ ፡ ደንዝዘው ፤ መልኩም ፡ ተጨማድዶ ፡ አረጀ ። ሽምግልና ፡ የሰውነቱን ፡ እዥ ፡ ሁሉ ፡ ጨርሶ ፡ እንደ እንጨት ፡ አደረቀው ። ሞት ፡ ከቤቱ ፡ በራፍ ፡ ላይ ፡ ቆሞ ፡ ታየው ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ሚሬስቶፌሌስ ፡ መጥቶ ፡ እንደ ፡ በረዶ ፡ ቀዝቅዞ ፡ በነበረው ፡ ልቡ ፡ ውስጥ ፡ የዓለምን ፡ ደስታ ፡ የሚያስታውስ ፡ የምኞት ፡ እሳት ፡ ለኮሰበት ። ረቂቅ ፡ በሆነው ፡ ምክሩ ፡ ድል ፡ አድርጎት ፡ የዓለምን ፡ ደስታ ፡ ካስወደደው ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ጠንቋይ ፡ ዘንድ ፡ ወስዶ ፡ በምትሐት ፡ ሰውነቱን ፡ በሙሉ ፡ አድሶ ፡ ወጣት ፡ ጎልማሳ ፡ አደረገው ።

ፎስት ፡ ማለት ፡ ማነው ? ፎስት ፡ ማለት ፡ በዚች ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ የሚኖሩ ፡ የሰው ፡ ልጆች ፡ ናቸው ። ጥንት ፡ በነ ፡ ህንድ ፤ በነ ፡ ሺና ፤ በነ ፡ ግብፅ ፤ በነ ፡ በቢሎን ፤ በነ ፡ ግሪክ ፤ በነ ፡ ሮማ ፤ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጥበብና ፡ ዕውቀት ፡ አብበው ፡ ከፍ ፡ ያሉ ፡ የሥጣኔ ፡ ሥራዎችም ፡ ተሠርተው ፡ የሰው ፡ ልጆች ፡ ከብር ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ እያለ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ደረጃ ፡ ደርሶ ፡ ነበር ። በኋላም ፡ ዕውቀታቸው ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ወደታች ፡ ዝቅ ፡ ዝቅ ፡ እያለ ፡ ሄዶ ፡ በቅጽበት ፡ ፈረሰ ፤ ከጨለማም ፡ ውስጥ ፡ ወደቀ ። የሰው ፡ ልጆችን ፡ ታሪክ ፡ የሚመለከቱና ፡ የሚመረምሩ ፡ ሊቃውንትም ፡ ይህን ፡ በማስተዋል ፡ ሥልጣኔ ፡ እንግዲህ ፡ በታች ፡ አረጅች ፤ ሞተች ፤ ከእንግዲህ ፡ ወዲያ ፡ የዓለም ፡ ፍጻሜ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለሰው ፡ ልጅ ፡ ሌላ ፡ ምንም ፡ ተስፋ ፡ የለውም ፡ ብለው ፡ አሰቡ ። ነገር ፡ ግን ፡ የዓለም ፡ አዳኛ ፡ ጨርሳ ፡ አለፈች ፡ ተብሎ ፡ ተስፋ ፡ ከተቆረጠ ፡ በኋላ ፡ በታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ሁለተኛ ፡ ልደት ፡ በሚባለው ፡ ዘመን ፡ ላይ ፡ በበጋ ፡ የደረቀ ፡ ቅጠል ፡ ዝናብ ፡ ሲመጣ ፡ እንደገና ፡ እንደሚያቆጠቁጥ ፡ ሁሉ ፡ ዕውቀትና ፡ ጥበብም ፡ ታድሰው ፡ ለመለመድ ። ከዚያም ፡ ወዲያው ፡ የእንፋሎት ፡

ኃይል ፡ የሚባለው ፡ ጥበብ ፡ ተገኘና ፡ ብረትን ፡ ስላንቀሳቀሰው ፡
የኢንዱስትሪ ፡ የፋብሪካ ፡ ጥበብ ፡ ተወለደ ። አርጅቶ ፡ የነበረውም ፡
የሰው ፡ ልጅ ፡ ዘር ፡ ዕውቀቱ ፡ ተመልሶ ፡ ስለጎለመሰ ፡ በጥንት ፡
ዘመን ፡ ታይቶ ፡ የማይታወቅ ፡ መልካም ፡ አድል ፡ አግኝቶ ፡ ኃይ
ሉና ፡ ሀብቱ ፡ በጣም ፡ ወደ ፡ ላይ ፡ እየላቁ ፡ ሄዱ ። አዲስ ፡ የሲሳ
ይና ፡ የክብር ፡ ዘመንም ፡ ተከፈተለት ።

እነሆ ፡ የፎስት ፡ ቅኔ ፡ ምሥጢሩ ፡ ለመላው ፡ የሰው ፡ ልጆች ፡
ታሪክ ፡ የሚያገለግል ፡ ስለሆነ ፡ ትልቁ ፡ ደራሲ ፡ ገት ፡ በባለቅኔነቱ ፡
በጀርመን ፡ አገር ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ የተወደደ ፡
ሆኖ ፡ የተገኘበት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ነው ። የዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡
ጥበብ ፡ ከአርጅና ፡ ወደ ፡ ጎልማሳነት ፡ ለውጦ ፡ አዲስ ፡ የሀብትና ፡
የኃይል ፡ ዘመን ፡ የከፈተለት ፡ ይህ ፡ ምትሐት ፡ ወይም ፡ አስማት ፡
የተባለው ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ዕውቀት ፡ መሆኑን ፡ አንዘንጋው ።

እንግዲህ ፡ የሰው ፡ ዕውቀት ፡ ተመልሶ ፡ ከታደሰ ፡ በኋላ ፡
ወሁኑ ፡ ሥልጣኔ ፡ ዘመን ፡ አንድ ፡ ሕዝብ ፡ ከሠለጠኑት ፡ የዓለም ፡
ሕዝቦች ፡ ጋር ፡ የጦር ፡ ጉልበቱን ፡ አጠንክሮ ፡ ነፃነቱን ፡ ጠብቆ ፡ መኖር ፡
ሲፈለግ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ዋና ፡ መሣሪያው ፡ ነው ። ጃፓኖች ፡ ይህን ፡
ጉዳይ ፡ ጸቀሉ ፡ ስለተረዱት ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩትን ፡ ያህል ፡ በጥ
ቂት ፡ ጊዜ ፡ በጣም ፡ መራመድ ፡ አስፈላጊነቱን ፡ ተረድተውት ፡ በት
ጋትና ፡ በስተዋይነት ፡ ሠሩ ።

ከዚህ ፡ ከሰባት ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ የቻሉትም ፡ ንጉሠ ፡
ነገሥታቸው ፤ መንግሥታቸው ፤ በለሥልጣኖቻቸውና ፡ ሕዝቡም ፡ በጠ
ቅላላው ፤ በንድ ፡ መንፈስና ፡ በንድ ፡ ዓይነት ፡ ምኞት ፡ ተባብረው ፡
አገራቸውን ፡ ከፍ ፡ ለማድረግ ፡ በስደናቂ ፡ ትጋትና ፡ በማይዛባ ፡ አመ
ራር ፡ እየሠሩ ፡ ስለተራመዱ ፡ ነው ።

አንድ ፡ ትልቅ ፡ የጃፓን ፡ ሰው ፡ ሲናገር ፡ የጭስ ፡ መውጫ
ዎቻቸውን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ተክለው ፡ ጠላቸው ፡ ወደ ፡ ላይ ፡ ሲሾ
ጎደጎድ ፡ የሚታይ ፡ ብዙ ፡ ፋብሪካዎች ፡ የሚገኙበት ፡ አንድ ፡ አገር ፡
በተመለከትኩ ፡ ጊዜ ፡ ለልቤ ፡ ትልቅ ፡ ደስታ ፡ ይሰማኛል ፡ አለ ፡ ይባ
ላል ። ጃፓኖች ፡ በተፈጥሮአቸው ፡ አስተዋይነት ፡ ያደረባቸው ፡ በመሆ
ናቸው ፡ ዛሬ ፡ ኃያላን ፡ በሆኑት ፡ ታላላቅ ፡ መንግሥታትና ፡ ደክ

ሞች ፡ በተባሉት ፡ ታናናሾች ፡ መንግሥታት ፡ መካከል ፡ የሚገኘውን ፡
ይህን ፡ ልዩነታቸውን ፡ እንዲፈጠር ፡ ያደረገው ፡ ጉዳይ ፡ የኢንዱስ
ትሪ ፡ ጥበብ ፡ መሆኑ ፡ በቶሎ ፡ ስለገባቸው ፡ የሰውን ፡ ዕድልና ፡ አኗ
ኗር ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ ለውጦ ፡ ከእርጅና ፡ ወደ ፡ ጎልማሳነት ፡ የሚለው
ጠውን ፡ ይህን ፡ ኢንዱስትሪ ፡ የተባለውን ፡ ምትሐታዊ ፡ የሆነ ፡ ዕው
ቀት ፡ ለማግኘት ፡ ጠንክረው ፡ ስለሠሩ ፡ ደረሱበት ። ጃፓኖች ፡ ያው
ሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ በቶሎ ፡ ለመውረስ ፡ ቻሉ ፡ ሲባል ፡ ዋናው ፡ ትር
ጉም ፡ ይህ ፡ ነው ።

ጃፓኖች ፡ የአውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ መቀበል ፡ ሲጀምሩ ፡ (ይኸ
ውም ፡ በኢትዮጵያ ፡ አፄ ፡ ቴዎድሮስ ፡ በሞቱበት ፡ ዘመን ፡ ላይ ፡
መሆኑ ፡ ነው ፡) መጀመሪያ ፡ ለወጣቶቻቸው ፡ ጠቃሚ ፡ የሆነውን ፡
ነገር ፡ እየመረጡ ፡ አስተማሩ ። ይህንንም ፡ ሲያደርጉ ፡ የኤኮኖሚ ፡
ነገር ፡ ዋና ፡ ጉዳይ ፡ መሆኑን ፡ ስለተረዱት ፡ ንግዳቸውና ፡ ኢንዱ
ስትሪያቸው ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ እጅ ፡ እንዳይገቡ ፡ አድር
ገው ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ ራሳቸውን ፡ ለመቻል ፡ ጠንክረው ፡ ተጣጣሩ ።
እንግዲህ ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ የተከተሉትን ፡ መንገድ ፡ በዝርዝር ፡ እና
ስተውለዋለን ።

ባጭሩ ፡ ጃፓኖች ፡ ሀ ፡ ሀ ፡ ብለው ፡ የአውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡
እንዴት ፡ አድርገው ፡ መማር ፡ እንደ ፡ ጀመሩና ፡ ከተማሩትም ፡ በኋላ ፡
በሰላሳና ፡ በስድሳ ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ አገራቸውን ፡ ትልቅ ፡ መንግሥት ፡
አድርገው ፡ እስካሁኑ ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሠሩ ፡ በዚህ ፡
መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ አንባቢ ፡ ያገኘዋል ።

ኢትዮጵያም ፡ የትምህርትንና ፡ የኢንዱስትሪን ፡ ሥራዎች ፡
አጣምራ ፡ አብረው ፡ እንዲፈጠሩና ፡ እንዲስፋፉ ፡ ብታደርግ ፡
ንጉሠ ፡ ነገሥቷ ፡ ወደሚመኙላት ፡ ታላቅ ፡ ዓላማ ፡ በቶሎ ፡ እንደ
ምትደርስ ፡ የማይጠረጠር ፡ ነው ።

የዓለምን ፡ መንግሥታት ፡ ታሪክ ፡ ለየብቻው ፡ እየለየን ፡ ብን
መልከተው ፡ ታሪካቸው ፡ በሁለት ፡ ይከፈላል ። አንደኞቹ ፡ አገራ
ቸው ፡ ደሀ ፡ የሆነ ፡ አንጎላቸው ፡ ግን ፡ ሀብት ፡ የሞላበት ፡ ናቸው ።
ሁለተኞቹ ፡ አገራቸው ፡ ሀብታም ፡ ሆኖ ፡ አንጎላቸው ፡ ግን ፡ በዘ
መናችን ፡ ሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ ደሀ ፡ የሆነ ፡ ናቸው ።

ሥልጣኔ ፡ ተስፋፋታ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ መጉረፍ ፡ ከጀመረችበት ፡ ከሰ
ስትና ፡ ካራት ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ጀምሮ ፡ ባንደኛው ፡ ክፍል ፡
የጠራናቸው ፡ የውጭ ፡ ሕዝቦች ፡ ፓርቱዛዞች ፡ እስፓኖሎች ፡ ሆላ
ንዶች ፡ ፈረንሳይኞችና ፡ እንግሊዞች ፡ በቅኝ ፡ አገር ፡ በፕሮቴክቶሬትና ፡
በማንዳ ፡ ስም ፡ እያደረጉ ፡ በሁለተኛው ፡ ክፍል ፡ በጠራናቸው ፡
ሕዝቦች ፡ አገሮች ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘውን ፡ ሀብት ፡ እየቀሙ ፡ ወደ ፡
አገራቸው ፡ ወስደው ፡ በፋብሪካቸው ፡ ውስጥ ፡ አግብተው ፡ የተ
ሠራ ፡ የንግድ ፡ ዕቃ ፡ አድርገው ፡ በማውጣት ፡ በውድ ፡ ዋጋ ፡
ይሸጡታል ። ለምሳሌ ፡ እንግሊዞች ፡ ከህንድ ፡ አገር ፡ ባንድ ፡ ብር ፡
የገዙትን ፡ ጥጥ ፡ ጨርቅ ፡ አድርገው ፡ በሠሩት ፡ ጊዜ ፡ ባሥር ፡ ወይም
፡ በስምንት ፡ ወይም ፡ በስድስት ፡ ብር ፡ መልሰው ፡ ይሸጡታል ።

ያውጭ ፡ መንግሥታት ፡ ትልቅነት ፡ የተመሠረተው ፡ በዚህ ፡
ምሥጢር ፡ ላይ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንደዚሁም ፡ በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡
ፋብሪካችን ፡ የሚያንቀሳቅሳቸው ፡ የድንጊያ ፡ ከሰል ፡ ነበር ።
ባገርዋ ፡ ውስጥ ፡ በብዛቱና ፡ በጥሩነቱ ፡ የበለጠ ፡ የድንጊያ
ከሰል ፡ ያላት ፡ እንግሊዝ ፡ ስለሆነች ፡ ኃይልዋ ፡ የገነነ ፡ ሆኖ ፡
የኖረበት ፡ አንዱም ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ነበር ። ዛሬ ፡ ግን ፡ ፋብሪ
ካችን ፡ የሚያንቀሳቅስ ፡ የኤሌክትሪክ ፡ ኃይል ፡ ስለተገኘ ፡ የፋፋቱ ፡
ውሀ ፡ ለማግኘት ፡ ወይም ፡ ግድብ ፡ ለመሥራት ፡ የመሬቱ ፡ ሁኔታ ፡
የተመቸ ፡ ቦታ ፡ የሆነላቸው ፡ አገሮች ፡ ያለድንጊያ ፡ ከሰል ፡ እን
ዱስትሬቶቻቸውን ፡ በኤሌክትሪክ ፡ ለማስኬድ ፡ የሚችሉ ፡ ሆነው ፡ ተገኙ ።

እንግዲህ ፡ በሁለተኛው ፡ ደረጃ ፡ የጠራናቸው ፡ አገሮች ፡ ይጎ
ድላቸው ፡ የነበረውን ፡ የአንጎል ፡ ሀብት ፡ እያገኙ ፡ የኢንዱስትሪን ፡
ጥበብ ፡ ለመማርና ፡ ባገራቸው ፡ ለማቋቋም ፡ ሲችሉ ፡ ያውጭ ፡
መንግሥታት ፡ ኃይል ፡ እየደከመ ፡ ሂደ ። ነገር ፡ ግን ፡ የሚበልጠው ፡
የዓለም ፡ ክፍል ፡ የተያዘው ፡ በእነሱ ፡ እጅ ፡ በመሆኑ ፡ በዕውቀት ፡
እንዲራመድ ፡ አልፈቀዱለትም ። ነፃነቷን ፡ ለመጠበቅ ፡ ችላ ፡ በራሷ ፡
ፈቃድና ፡ ራሷ ፡ ባቀደችው ፡ መንገድ ፡ የትምህርቷን ፡ ፕሮግራም ፡ ለመም
ራት ፡ የቻለች ፡ ጃፓን ፡ ብቻ ፡ ነች ። የእሷን ፡ ታሪክ ፡ እየመረመርን ፡ ምሳሌ ፡
አድርገን ፡ ብንከተል በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ሥራ ፡ ልንሠራ ፡ እንችላለን ።

ይህን ፡ አሳብ ፡ ለአንባቢዎች ፡ ሳቀርብ ፡ ባንድ ፡ ነገር ፡ ላይ ፡
 ሙሉ ፡ እምነት ፡ ያለኝ ፡ መሆኔን ፡ ልገልጥ ፡ እወዳለሁ ። የኢንዱስትሪ
 ስትሪንፍ ፡ የትምህርትን ፡ ጉዳዮች ፡ የተያያዙ ፡ አድርገን ፡ የሠራን ፡
 እንደሆነ ፡ በጥቂቶች ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ የጦር ፡ መሣሪያና ፡ አኤ
 ሮፕላኖች ፡ ሠርተን ፡ ከምንመኘው ፡ ግብ ፡ ለመድረስና ፡ አገራች
 ንን ፡ ትልቅ ፡ መንግሥት ፡ ለማድረግ ፡ እንችላለን ። ነገር ፡ ግን ፡
 የታቀደ ፡ ፕላን ፡ ሳይኖረን ፡ የትምህርትንና ፡ የኢንዱስትሪን ፡ ሥራ
 ዎች ፡ እንደተገኘ ፡ የመራናቸው ፡ እንደሆነ ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ ራሳ
 ችንን ፡ አንችልም ።

ስለ ፡ ኤኮኖሚ ፡ ጉዳይ ፡ ስንናገር ፡ የንግድና ፡ የኢንዱስትሪ ፡
 ሥራዎች ፡ ላንድ ፡ መንግሥትና ፡ ላንድ ፡ ሕዝብ ፡ እንደ ፡ ደም ፡
 ሥር ፡ የሚቆጠሩ ፡ ዋና ፡ ጉዳዮች ፡ መሆናቸውን ፡ አለመዘንጋት ፡
 ነው ። ይልቁንም ፡ ዛሬ ፡ በገራችን ፡ እንደምንመለከተው ፡ ዋና ፡ ዋናውን ፡
 የንግድ ፡ ሥራ ፡ በእጃቸው ፡ ይዘውት ፡ ያሉ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡
 ናቸው ። አንድ ፡ መንግሥት ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ ሕዝብ ፡ በዛሬ ፡
 ዘመን ፡ በትምህርትም ፡ ሆነ ፡ በጦር ፡ በኩል ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ ለመ
 ሥራት ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ያስፈልገዋል ። ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡
 ደግሞ ፡ በንግድና ፡ በኢንዱስትሪ ፡ ሥራዎች ፡ የሠለጠኑ ፡ መሆን ፡
 ያሻል ። ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በሥልጣኔ ፡ እንድትራመድ ፡ ለማድ
 ረግ ፡ ልጆቿ ፡ ራሳቸው ፡ የሀብታቸው ፡ አስተዳዳሪዎች ፡ መሆን ፡
 አለባቸው ። ይህንንም ፡ ለማድረግ ፡ ልጆቿ ፡ የዘመናዊው ፡ ሥልጣኔ ፡
 ትምህርት ፡ ኖርዋቸው ፡ ንግድንና ፡ ኢንዱስትሪን ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡
 ሰዎች ፡ እጅ ፡ አውጥተው ፡ በእጃቸው ፡ ማግባት ፡ ያስፈልጋቸዋል ።
 የኢትዮጵያ ፡ ነጋዴዎች ፡ ልጆቻችንን ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየላ
 ክን ፡ የንግድን ፡ ሥራ ፡ ተምረው ፡ እንዲመጡና ፡ ሀብታችንን ፡ በዘ
 መኑ ፡ ሥልጣኔ ፡ ዕውቀት ፡ እንዲያስኬዱት ፡ እንፈልጋለን ፡ ብለው ፡
 እንዲያስቡና ፡ እንዲፈጽሙት ፡ ያስፈልጋል ። አለዚያ ፡ ግን ፡ ሁል
 ጊዜ ፡ በገዛ ፡ አገራቸው ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ በታች ፡ ሆነው ፡
 ይኖራሉ ። ልጆችን ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ እየላኩ ፡ ጠቃሚ ፡ ነገር ፡
 እንዲማሩ ፡ የማድረግን ፡ ተግባር ፡ ዋና ፡ ጉዳይ ፡ አድርገን ፡ ከፍ
 ጸሚ ፡ እንዲደርስ ፡ ተግተን ፡ መሥራት ፡ ይገባናል ።

መጽሐፍ ሳቀርበው ላገራችን የሚጠቅም ነገር ይገኝበታል።
እኛም ይህን ተከትለን በመስራት ፍሬ ያለው አገልግሎት ላገራችን
እንሰጣለን ብዬ በሙሉ ልብ አምናለሁ።

ይህን ፡ የመሰለውን ፡ አሳብ ፡ ስንከተል ፡ ልንዘነጋቸው ፡ የማ
ይገባን ፡ ዋና ፡ ዋናች ፡ የሆኑ ፡ አንዳንድ ፡ ነገሮች ፡ እሉ ።

አንደኛ ፡ ሥልጣኔ ፡ የለውን ፡ ክብር ፡ ከፍ ፡ አድርጋ ፡ የምታ
ሳይ ፡ ትልቅ ፡ ዋጋ ፡ ያላት ፡ መሆንዋን ፡ በማሰብ ፡ ከልብ ፡ ልንወ
ዳት ፡ ይገባናል ። ይህንንም ፡ ለማድረግ ፡ እንድንችል ፡ የተወደደች ፡
ለመሆን ፡ የተገባች ፡ የሚያደርጋት ፡ ጠባይዋ ፡ ምን ፡ እንደሆነ ፡
ለማወቅ ፡ ከመጣጣር ፡ አለማቋረጥ ፡ ያሻል ። ሁለተኛ ፡ የሥልጣኔን ፡
ጥበቦች ፡ ሁሉ ፡ ሊያስተምሩን ፡ የሚችሉ ፡ ነጮች ፡ ስለሆኑ ፡ የም
ንፈልገውን ፡ ጥበብ ፡ ከእነሱ ፡ ለመማር ፡ ተግተን ፡ መሥራት ፡ እንደ
ሚገባን ፡ አለመዘንጋት ፡ ነው ። ይህንንም ፡ ለማድረግ ፡ የምንችለው ፡
ትእግሥትንና ፡ መስዋዕትነትን ፡ መሣሪያ ፡ በማድረግ ፡ ብቻ ፡ ነው ።
ሦስተኛ ፡ በነጮች ፡ ዘንድ ፡ ጥቂሮች ፡ ምንም ፡ ቢማሩ ፡ ከፍ ፡ ባሉት ፡
ዕውቀቶች ፡ መሐንዲስነትን ፡ ሕክምናንና ፡ ኢንዱስትሪን ፡ በመሰሉት ፡
ጥበቦች ፡ ራሳቸውን ፡ ችለው ፡ ለመሥራት ፡ አይችሉም ፡ እየተበልጁ ፡
ስለምንናቅ ፡ ይህንኑ ፡ አውቀነው ፡ ሐሰትነቱን ፡ ባፍ ፡ ሳይሆን ፡
በሥራ ፡ ለዓለም ፡ ለመግለጥና ፡ ይህን ፡ ሐሚት ፡ ለማስተባበል ፡
መጣጣር ፡ አለብን ። ጃፓኖች ፡ በታሪካቸው ፡ ውስጥ ፡ እንደምንመ
ለከተው ፡ ሁሉ ፡ አገራቸውን ፡ ትልቅ ፡ መንግሥት ፡ ሊያደርጉት ፡
የቻሉት ፡ እነዚህን ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ የዘረዘርናቸውን ፡ ነገሮች ፡ ፈጽ
መው ፡ በመገኘታቸው ፡ ነው ። በሁኑ ፡ ዘመን ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡
መንግሥት ፡ የኃይሉ ፡ አውታር ፡ ተዘርግቶ ፡ የተቋቋመበትን ፡ ዋና ፡
ዋናች ፡ ሥራዎች ፡ ባዕድ ፡ ሰው ፡ ሳይገባብን ፡ እኛው ፡ ራሳችን ፡
ለማስኬድ ፡ እንድንችል ፡ ጥበቡን ፡ ከነጮች ፡ መማር ፡ ይገባናል ፡
ብለው ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ ስላደረጉ ፡ ከዚህ ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ በሚ
ያስደንቅ ፡ ትእግሥትና ፡ ትጋት ፡ ስለሠሩ ፡ ቀናቸው ።

ነገር ፡ ግን ፡ ተመልካች ፡ የሆነ ፡ አንባቢ ፡ ጃፓኖች ፡ በጠባያ
ሞውና ፡ በባህሪያቸው ፡ ልዩነት ፡ ያላቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ናቸው ፡ ስለ

ኢትዮጵያ ያውሮፓን ሥልጣኔ ተቀብላ ራሷን እንድትችል ለማድረግ በሰፊው ሲደክምበት ይታያል። የኢትዮጵያ ሕፃናት በየትም ሀርት ቤቶች ገብተው ብዙዎቹም ወደ ውጭ አገር ሄደው ይማራሉ። ነጋዴዎችም የውጭ አገር ተወላጆች ከሆኑት ነጋዴዎች ጋር ተቀላ ቅለውና ጉንለጉን ሆነው ሀብታቸውን ለማስፋፋት ይጣጣራሉ።

ነገር ፣ ግን ፣ በትምህርትም ፣ ሆነ ፣ በንግድ ፣ በኩል ፣ የሚደረገው ፣ አካሄድ ፣ በጥንቃቄ ፣ በተጠና ፣ መንገድ ፣ እንዲከናወን ፣ ካልተደረገ ፣ ከፍ ፣ ያለ ፣ ጉዳት ፣ እንደሚያመጣ ፣ በብዙ ፣ አገሮች ፣ የተፈጸሙት ፣ ነገሮች ፣ ምሳሌ ፣ ሆነው ፣ ያስተምሩናል ። በንግድና ፣ በኢንዱስትሪ ፣ በኩል ፣ ያለውን ፣ ሥራ ፣ ኢትዮጵያውያን ፣ ራሳቸው ፣ እያስኬዱት ፣ ያገራቸውን ፣ ሀብቶች ፣ እንዲጠቀሙበት ፣ ለማድረግ ፣ ቢችሉ ፣ በዚያን ፣ ጊዜ ፣ አገራቸውን ፣ ከሌሎቹ ፣ ከሠለጠኑት ፣ አገሮች ፣ እኩል ፣ አደረጓት ፣ ለማለት ፣ ይቻላል ። በዚያን ፣ ጊዜ ፣ ማንኛውም ፣ የባዕድ ፣ መንግሥት ፣ ሊያጠቃቸው ፣ አይችልም ። ማንኛውም ፣ ኃይለኛ ፣ እንዳይመጣባቸው ፣ የሚሰጉ ፣ መሆናቸው ፣ ቀርቶ ፣ ራሳቸው ፣ የተፈሩ ፣ ይሆናሉ ።

እንግዲህ ፣ ይህን ፣ ከመሰለው ፣ ከፍ ፣ ካለው ፣ ዓላማ ፣ ለመድረስ ፣ እንዲችሉ ፣ ሊከተሉት የሚያስፈልጋቸውን ፣ መንገድ ፣ ሊያውቁትና ፣ ሊረዱት ፣ ይገባል ። ለዚህ ፣ ጉዳይ ፣ የሚያገለግለን ፣ አንድ ፣ ምሳሌ ፣ ለማግኘት ፣ በዓለም ፣ ታሪክ ፣ ውስጥ ፣ ከፈለግሁ ፣ በኋላ ፣ ጃፓን ፣ የተከተለችውን ፣ መንገድ ፣ ከመከተል ፣ የተሻለ ፣ ሌላ ፣ ምሳሌ ፣ ላገኝ ፣ አልቻልኩም ። ጃፓን ፣ በቅርብ ፣ ጊዜ ፣ ተነሥታ ፣ ከታላላቅ ፣ መንግሥታት ፣ ጋር ፣ እኩል ፣ ሆነች ፣ ሲባል ፣ እንሰማለን ፣ ይህም ፣ እውነተኛ ፣ ነገር ፣ ነው ። ነገር ፣ ግን ፣ እንደምን ፣ ያለ ፣ መንገድ ፣ ተከትላ ፣ ይህን ፣ ለማድረግ ፣ እንደቻለች ፣ መመርመር ፣ በጣም ፣ ጠቃሚ ፣ ነገር ፣ ነው ። ስለዚህ ፣ ይህን ፣ ላገራችን ፣ ሰዎች ፣ ለመግለጥና ፣ ለማስረዳት ፣ አስቤ ፣ ለዚሁ ፣ ሥራ ፣ የሚያገለግሉኝን ፣ ስለ ፣ ጃፓን ፣ ታሪክ ፣ የሚናገሩትን ፣ በያይነቱ ፣ መጻሕፍት ፣ ሰብስቤ ፣ በማንበብ ፣ አዋጥቼ ፣ ያዘጋጀሁትን ፣ በዚህ ፣

ዚህ ፡ ልንመስላቸው ፡ እንዴት ፡ እንችላለን ? ይል ፡ ይሆናል ።

ነገር ፡ ግን ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ከጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ይበልጣል ፡ የታደለ ፡ የሆነበት ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ መኖሩን ፡ ማሰብ ፡ አለብን ። ጃፓን ፡ መሬቷ ፡ በእርሻም ፡ ሆነ ፡ በማዕድን ፡ ረገድ ፡ ደሀ ፡ በመሆኑ ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ ተምራ ፡ የኢንዱስትሪ ፡ አገር ፡ ከሆነች ፡ በኋላ ፡ ጎረቤቶቿ ፡ የሆኑትን ፡ አገሮች ፡ እየወረረች ፡ ሀብታቸውን ፡ መቀማት ፡ ግድ ፡ ሆኖባታል ። ይህም ፡ አደራረግ ፡ ከማንድሹ ፡ ከሞንጎሊ ፡ ከኮሬ ፡ ከመስኮብና ፡ ከሺና ፡ አገሮች ፡ ጋር ፡ እንድትጋጭ ፡ እያደረጋት ፡ ቁምንና ፡ በቀልን ፡ አትርፋለች ። የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ግን ፡ ተግባሩ ፡ በመሥራት ፡ የአውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ ተምሮ ፡ ኢንዱስትሪን ፡ እያስፋፋ ፡ የሚያስፈልገውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ራሱ ፡ ቢመራ ፡ ባለጸጋ ፡ ከሆነችው ፡ መሬቱ ፡ የሚያገኘው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሀብት ፡ በጣም ፡ ብዙ ፡ ስለሆነ ፡ ከማንም ፡ አገር ፡ ጋር ፡ ሳይጋጭና ፡ ሳይቀያየም ፡ በሰላም ፡ መኖር ፡ ይችላል ። በብልጠትና ፡ በግፍ ፡ ሥራ ፡ ላይ ፡ ፖሊቲካቸውን ፡ መሥርተው ፡ የሚኖሩ ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ለጊዜው ፡ የማይደፈሩ ፡ መስለው ፡ ቢታዩን ፡ ይህ ፡ የብልጠታቸው ፡ ፖሊቲካ ፡ ዋጋ ፡ የልለውና ፡ የማይዘልቅ ፡ መሆኑን ፡ የሚገልጡልን ፡ ብዙ ፡ ነገሮች ፡ ዛሬ ፡ ሲፈጸሙ ፡ በማየት ፡ ላይ ፡ ነን ።

ማ ው ጫ

ገጽ

ጃፓን ካሮጌው ዘመን ወደ አዲሱ ዘመን ስለመተላለፍዋ	፩
የጃፓኖች የትምህርት እቅድ (ፐላን).....	፭
የኤንዱስትሪ ሥራ ስለመስፋፋቱ ሚትሱኢና ሚትሱቢሺ	፲፬
የጃፓን ሕዝብ ቁጥር	፴፩
የጦር ሠራዊት በሲቪል ወገኖች ላይ ስለመነሣቱ	፴፱
ጃፓን በመርከብ ሥራ	፵፭
ጃፓን በማንድሹሪ	፶
ጃፓንና መስኮብ በሲቤሪ	፶፬
የጃፓን ታላላቅ ሰዎች	፶፱
ንጉሠ ነገሥቱና ሕዝቡ	፸፫
ሁለተኛው የዓለም ጦርነት	፸፱
ሊቲራቱር በጃፓን አገር	፺፮
መደምደሚያ	፺፯

ጃፓን ፡ ካሮጊው ፡ ዘመን ፡ ወደ ፡ አዲሱ ፡ ዘመን ፡ ስለመተላለፉ ።

የፓርቱጋል ፡ ሰዎች ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ከ1549 ፡ ዓ. ም. (እ. አ. አ.) ጀምረው ፡ እየገቡ ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ ከሰበኩና ፡ ብዙ ፡ ጃፓኖችን ፡ ካጠመቁ ፡ በኋላ ፡ በሃይማኖት ፡ ምክንያት ፡ እድር ገው፡ነሆናች ፡ አገራችንን ፡ ሊይዙብን ፡ ነው፡፡ የማለት ፡ ስጋት ፡ በባለሥልጣናቸው ፡ መንፈስ ፡ ውሥጥ ፡ ስላደረባቸው ፡ ሁሉንም ፡ ካገራቸው ፡ አስወጧቸው ። የተጠመቁትንም ፡ ክርስቲያኖች ፡ ፈጽሞቸው ። የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ በገራቸው ፡ ውስጥ ፡ መከልከሉን ፡ በ1638 ፡ ዓ. ም. (እ. አ. አ.) በዋጅ ፡ አስታወቁ ። ቀድሞ ፡ ጃፓኖች ፡ መርከቦቻቸው ፡ ሩቅ ፡ አገር ፡ ድረስ ፡ እየሄዱ ፡ በየባሕሩ ፡ ላይ ፡ ይዘዋወሩ ፡ ነበር ። ይህ ፡ አዋጅ ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ትልልቅ ፡ መርከቦች ፡ እንዳይወሩና ፡ ወደ ፡ ሩቅ ፡ አገር ፡ እንዳይሄዱ ፡ የጃፓን ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑት ፡ ሁሉ ፡ ተከለከሉ ።

“ከእንግዲህ ፡ ወዲያ ፡ ፀሐይ ፡ ብርሃኗን ፡ በመፈት ፡ ላይ ፡ አብርታ ፡ እስከምትኖርበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ግንም ፡ ሰው ፡ ሲሆን ፡ ወደ ፡ ጃፓን ፡ አገር ፡ ለመግባት ፡ አይድፈር ፡ ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ የመንግሥት ፡ መልክተኛ ፡ (አምባሳደር ፡) ነኝ ፡ የሚል ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ እንዳይገባ ፡ ከልክል ፡ ነው ። ይህን ፡ አዋጅ ፡ ጥሶ ፡ ሲገባ ፡ የተገኘ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ በሞት ፡ ይቀጣል ። የሚል ፡ አዋጅ ፡ ተነገረ ።

የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ ክርስቲያኖችን ፡ ከግዛቱ ፡ ውስጥ ፡ ለማጥፋት ፡ ውሳኔ ፡ ለማድረግ ፡ የደረሰበት ፡ ምክንያት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ፡ ይባላል ። ነገር ፡ ግን ፡ ምክንያቱ ፡ በእርግጥ ፡ ይህ ፡ ይሁን ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ አይታወቅም ። ጃፓኖች ፡ መጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡ የፓርቱጋል ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ ካህናት ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ በገቡ ፡ ጊዜ ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ በደግ ፡ ዓይን ፡ ተመልክተው ፡ እንዲያስተምሩ ፡ ፈቅደው ፡ አበረታቷቸው ።

ከዚያን ፡ በፊት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ በጣም ፡ ተስፋፋቶ ፡ የነበረው ፡ የቡዲስም ፡ ሃይማኖት ፡ በመሆኑ ፡ የቡዲስም ፡ ካህናት ፡ በዘመን ፡ ብዛት ፡ ኃይለኞችና ፡ ባለጸጎች ፡ ሆነው ፡ ብዙ ፡ ወታደሮች ፡

እያሳደሩ ፡ በሃይማኖታቸው ፡ ሕግ ፡ የታናናሾቹን ፡ ነፍሳት ፡ ደም ፡ ጣፍ ሰስ ፡ እንኳ ፡ ክልክል ፡ መሆኑን ፡ ዘንግተውት ፡ ጥቅማቸውን ፡ ለመጠበቅና ፡ ሀብታቸውን ፡ ለማስፋፋት ፡ ሲሉ ፡ ውጊያ ፡ እያደረጉ ፡ የሰው ፡ ደም ፡ ያላንድ ፡ ቅሬታ ፡ ሲያፈስሱ ፡ ይታዩ ፡ ነበር ። በዚያን ፡ ጊዜ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ጠቅላይ ፡ ባለሥልጣን ፡ ሆነው ፡ የሚያስተዳድሩ ፡ “ሾጉኖች” የሚባሉት ፡ መሳፍንት ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ በመመልከትና ፡ በማመዛዘን ፡ የቡዲስም ፡ ሃይማኖት ፡ እንደተበላሸ ፡ አውቀው ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ ይህ ፡ አዲስ ፡ የመጣው ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ እየተስፋፋ ፡ በመሄድ ፡ በቡዲስም ፡ ቦታ ፡ ቢተካ የሚፈቅዱ ፡ መሆናቸውን ፡ በብዙ ፡ ነገር ፡ ሳይገልጡ ፡ አልቀሩም ።

በዚህ ፡ አኳኋን ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ተስፋፍቶ ፡ የተጠመቁትም ፡ ሰዎች ፡ ቁጥራቸው ፡ በብዙ ፡ መቶ ፡ ሺ ፡ የሚቁጠር ፡ ሆኖ ፡ በውስጣቸውም ፡ የታላላቅ ፡ መሳፍንት ፡ ወገኖች ፡ ይገኙባቸው ፡ ነበር ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ፖርቱጊዞችና ፡ እስፓኖሎች ፡ ግዛታቸውን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ለማስፋፋት ፡ ተግተው ፡ በመወዳደር ፡ የሚሠሩበት ፡ ጊዜ ፡ ስለነበረ ፡ ሁለቱም ፡ በየበኩላቸው ፡ ወገኖቻቸው ፡ የሆኑት ፡ ከሀናት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ኃይል ፡ እንዲያገኙና ፡ እንዲስፋፋ ፡ ይረዷቸው ፡ ነበር ። የእስፓኖም ፡ መንግሥት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ አጠገብ ፡ የደሴቶች ፡ ግዛት ፡ ነበረው ።

አንድ ፡ ጊዜ ፡ “ሳን ፡ ፊሊፔ” ፡ የሚባል ፡ የእስፓኖ ፡ መርከብ ፡ ተበላሽቶ ፡ በችግር ፡ ላይ ፡ ሳለ ፡ ጃፓኖች ፡ አግኝተውት ፡ መርከብ ፡ በተበላሸ ፡ ጊዜ ፡ የሚሠራበት ፡ ቦታ ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ወደ ፡ ጠረፋቸው ፡ ወሰዱት ። እነዚህም ፡ ሕዝቦች ፡ ቅሚያና ፡ ዘረፋ ፡ የለመዱ ፡ በመሆናቸው ፡ ወደ ፡ ወደባቸው ፡ እንዲገባ ፡ ካደረጉት ፡ በኋላ ፡ ባገራቸው ፡ የተለመደ ፡ ሆኖ ፡ የሚኖር ፡ አንድ ፡ ሕግ ፡ መኖሩንና ፡ በሱ ፡ መሠረት ፡ ተበላሽቶ ፡ የተገኘ ፡ መርከብ ፡ ሁሉ ፡ ላገኙት ፡ ሰዎች ፡ እንዲሰጥ ፡ የተፈቀደ ፡ መሆኑን ፡ ካገረውት ፡ በውስጡ ፡ የሚገኘውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ዘርፈው ፡ ተከፋፈሉት ።

የዚህ ፡ የእስፓኖ ፡ መርከብ ፡ ሹም ፡ ያገሩ ፡ ዋና ፡ ባለሥልጣን ፡ ለነበረው ፡ ለጃፓን ፡ ሹም ፡ አቤቱታውን ፡ በያሰማ ፡ መሰፍት ፡ የዘረፋት ፡ ሰዎች ፡ የሚገባ ፡ ሥራ ፡ ነው ፡ የሆነው ፡ ለጃፓን ፡ መሰላለት ።

በዚህ ፣ ጊዜ ፣ የመርከቡ ፣ ሹም ፣ በጣም ፣ ተናደደና ፣ ጃፓኖች ፣ ለጊዜው ፣ አገራቸው ፣ ሆኖ ፣ ይህን ፣ የግፍ ፣ ሥራ ፣ ቢሠራ ፣ የእስፓኛ ፣ መንግሥት ፣ ደግሞ ፣ በኃይለኛነቱና ፣ በብልጽግናው ፣ ከፍ ፣ ያለ ፣ ገናና ፣ መሆኑን ፣ ሊገልጥላቸው ፣ ፈልጎ ፣ የዓለም ፣ ክርታ ፣ አወጣና ፣ በእስፓኛ ፣ መንግሥት ፣ ግዛት ፣ ውስጥ ፣ የሚገኙትን ፣ አገሮች ፣ በካርታው ፣ ላይ ፣ አሳያቸው ። እነሱም ፣ በጣም ፣ ተደንቀው ፣ እስፓኛ ፣ እነዚህን ፣ ሁሉ ፣ አገሮች ፣ እንዴት ፣ አድርጋ ፣ ለመያዝ ፣ ቻለች ? ሲሉ ፣ ጠየቁት ። እሱም ፣ « መጀመሪያ ፣ ቁሶች ፣ ትልክለች ፣ በኋላም ፣ ካገሩ ፣ ተወላጆች ፣ ብዙዎች ፣ ሲጠመቁ ፣ የተጠመቁት ፣ ሰዎች ፣ በገራቸው ፣ መንግሥት ፣ ላይ ፣ እንዲነሱ ፣ አድርጋ ፣ እነሱን ፣ የሚረዱ ፣ ወታደሮች ፣ ትልክና ፣ በዚህ ፣ አኳኋን ፣ አገራቸውን ፣ ትይዛለች » ። “ ብሎ ፣ መለሰላቸው ። የእስፓኛ ፣ መርከብ ፣ ሹም ፣ ይህን ፣ ሲናገር ፣ የሰሙት ፣ ሰዎች ፣ ደብዳቤ ፣ ጽፈው ፣ በዚያን ፣ ጊዜ ፣ በሥልጣን ፣ ላይ ፣ ለነበረው ፣ ሂዩዩቪ ፣ ለሚባለው ፣ መስፍን ፣ እንዲያውቀው ፣ ሰላደረጉ ፣ መስፍኑ ፣ ወዲያውኑ ፣ በገሩ ፣ ውስጥ ፣ ያሉትን ፣ ነጮችና ፣ ክርስቲያኖች ፣ እንዲጠፉ ፣ አዋጀ ፣ አስነገረ ። ናጋሳኪ ፣ በምትባለው ፣ ከተማ ፣ ዙሪያ ፣ ብቻ ፣ ሠላሳ ፣ ሰባት ፣ አብያተ ፣ ክርስቲያናት ፣ ተቃጠሉ ። ከዚህ ፣ በኋላ ፣ የክርስቲያን ፣ ሃይማኖት ፣ ከጃፓን ፣ አገር ፣ ጨርሶ ፣ ተነቀለ ፣ ነጮችም ፣ ወደ ፣ ጃፓን ፣ አገር ፣ እንዳይገቡ ፣ በሞት ፣ ቅጣት ፣ ተከለከሉ ።

እንደዚህ ፣ አድርገው ፣ ጃፓኖች ፣ ከዓለም ፣ ጋር ፣ ተለያይተው ፣ ከሁለት ፣ መቶ ፣ ዓመታት ፣ በላይ ፣ ለብቻቸው ፣ ኖሩ ። በዚህ ፣ ዘመን ፣ ውስጥ ፣ ዓለም ፣ በጃፓን ፣ አገር ፣ ምን ፣ እንደሚሠራ ፣ አታውቅም ፣ ነበር ። ጃፓንም ፣ በዓለም ፣ ላይ ፣ ምን ፣ ይሠራ ፣ እንደነበረ ፣ አታውቅም ፣ ነበር ። በዚህም ፣ አኳኋን ፣ “ ዓለምና ፣ ኢትዮጵያ ፣ ተረሳሱ ። ” ሲል ፣ ታሪክ ፣ ጸሐፊው ፣ ጊበን ፣ ኢትዮጵያና ፣ ዓለም ፣ እስላሞች ፣ የባህሯን ፣ ጠረፎች ፣ ከያዙበት ፣ ጊዜ ፣ ጀምሮ ፣ ተለያይተው ፣ ስለኖሩበት ፣ ዘመን ፣ የተናገረው ፣ ቃል ፣ በጃፓንም ፣ ላይ ፣ ተፈጸመ ።

ከሁለት ፣ መቶ ፣ አምሳ ፣ ዓመታት ፣ በኋላ ፣ መጀመሪያ ፣ አሜሪካኖች ፣ ቀጥሎ ፣ ፈረንሳዮችና ፣ እንግሊዞች ፣ በጦር ፣ ኃይል ፣ በርዋን ፣ ሰብረው ፣ ከገቡ ፣ በኋላ ፣ ግን ፣ ጃፓን ፣ የአውሮፓ ፣ መንግ

ሥታት ፣ ኃይል ፣ በጣም ፣ የገነነ ፣ ከመሆኑ ፣ የተነሣ ፣ ወደ ፣ አገርዋ ፣ እንዳይገቡ ፣ ለመከላከል ፣ የማትችል ፣ ደካማ ፣ መሆኗን ፣ በጣም ቀችው ።

ሙትሱሂቶ ፣ የሚባለው ፣ ንጉሥ ፣ በነገሠ ፣ ጊዜ ፣ ጃፓን ፣ ያውጭ፣፣ ሥልጣኔ ፣ እንድትቀበልና ፣ ትምህርት ፣ ቤቶች ፣ በሰፊው ፣ እንዲከፈቱ ፣ አዘዘ ። ከዚህ ፣ በኋላ ፣ “የሚይዝ ፣ ዘመን” ፣ የሚባለው ፣ ተጀመረ ። ትርጉሙም ፣ “የብርሃን ፣ ዘመን” ፣ ማለት ፣ ነው ። ጃፓኖችም ፣ ከዓለም ፣ ጋር ፣ ተለያይተው ፣ ብዙ ፣ ዘመን ፣ በመኖራቸው ፣ ምክንያት ፣ በዕውቀትና ፣ በሥልጣኔ ፣ ወደ ፣ ኋላ ፣ ቀርተው ፣ እንደ ፣ ተገዙ ፣ ተረድተውት ፣ በዚህ ፣ ነገር ፣ በጣም ፣ ተቋጭበት ። ምን ፣ ያህል ፣ እንደ ፣ ተቋጭበት ፣ አንባቢ ፣ እንዲረዳው ፣ ለማድረግ ፣ ስንል ፣ በ1921 ዓ. ም. በቶኪዎ ፣ ከተማ ፣ የሚታተም ፣ አንድ ፣ የጃፓን ፣ ጋዜጣ ፣ የጻፈውን ፣ ቃል ፣ ከዚህ ፣ ቀጥለን ፣ እንጠቅሳለን ።

“ያውጭ፣፣ መንግሥታት ፣ ቀኝ ፣ አገሮች ፣ ሲይዙና ፣ ግዛታቸውን ፣ ሲያስፋፉ ፣ እኛ ፣ ጃፓኖች ፣ ሁለት ፣ መቶ ፣ አምስት ፣ ዓመት ፣ በቤታችን ፣ ተኝተን ፣ ኖርን ። ወደ ፣ ውጭ ፣ አገር ፣ እንዳንሄድና ፣ ትልልቅ ፣ መርከቦች ፣ እንዳንሠራ ፣ ተከልክለን ፣ ነበር ። በቤታችን ፣ ቀጭ ፣ ብለን ፣ ቅኔ ፣ በመጻፍና ፣ የሻይ ፣ ግብዣ ፣ በማድረግ ፣ ጉልበታችንን ፣ ሁሉ ፣ ማባከን ፣ ግዴታ ፣ ሆኖብን ፣ ኖርን ። በዚህ ፣ ምክንያት ፣ ዛሬ ፣ ያገኘነው ፣ ትርፍ ፣ የሕዝባችን ፣ ቁጥር ፣ እጨመረ ፣ በመሄዱ ፣ መቸገርና ፣ በዘር ፣ ምክንያት ፣ የተናቅን ፣ ሕዝብ ፣ ሆነን መታየት ፣ ብቻ ነው ። ባለፈው ፣ በመሳፍንት ፣ ግዛት ፣ ዘመን ፣ ለተሠራው ፣ ስህተት ፣ ዛሬ ፣ እኛ ፣ ዕዳ ፣ ከፋዮች ፣ ሆነናል” ።

እንግዲህ ፣ ከዓለም ፣ ተለያይተው ፣ በመኖራቸው ፣ እንደዚህ ፣ አድርገው ፣ የተቋጩት ፣ ሕዝቦች ፣ ያውጭ፣፣ ሥልጣኔ ፣ ለመቀበል ፣ ቁርጥ ፣ አሳብ ፣ አድርገው ፣ በተነሡ ፣ ጊዜ ፣ የተከተሉት ፣ መንገድ ፣ እንዴት ፣ ያለ ፣ ነው ?

የጃፓንና ፣ የእንግሊዝ ፣ ታሪክ ፣ በጣም ፣ ይመሳሰላል ፣ እያት ፣ ታሪክ ፣ ጸሐፊዎች ፣ ይነግሩናል ። ለዚሁም ፣ ዋናው ፣ ነገር ፣ ሁሉ ቁም ፣ አገሮች ፣ በባሕር ፣ የተከበቡ ፣ ደሴቶች ፣ በመሆናቸውና ፣ በሌላ ም ፣ በብዙ ፣ ነገር ፣ ነው ። እንደዚሁም ፣ ልብ ፣ አድርገው ፣

ስተውለው ፡ የጃፓንና ፡ የኢትዮጵያ ፡ ታሪክ ፡ ደግሞ ፡ በጣም ፡ ይመሳሰላል ። ሁለቱም ፡ አገሮች ፡ ባንድ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ ፖርቱጊዞች ፡ ነበሯቸው ። ሁለቱም ፡ ባንድ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ በሃይማኖት ፡ ጉዳይ ፡ ተጣልተው ፡ ለነፃነታቸው ፡ ስለፈሩ ፡ ከገራቸው ፡ አስወጧቸው ። ሁለቱም ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ሃምሳ ፡ ዓመታት ፡ የሚሆን ፡ ከዓለም ፡ ተለይተው ፡ ከኖሩ ፡ በኋላ ፡ በውድም ፡ ሆነ ፡ በግድ ፡ በሮቻቸውን ፡ ከፍተው ፡ ነጮችን ፡ ተቀብሏቸው ። ስለዚህ ፡ ዛሬ ፡ በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀረችው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ወደ ፡ ሥልጣኔ ፡ ለመድረስ ፡ የምታደርገውን ፡ ግሥገማ ፡ ለማፋጠን ፡ ስትል ፡ ፍቱን ፡ ሆኖ ፡ የተገኘውን ፡ የጃፓንን ፡ መንገድ ፡ እንዳትከተል ፡ የሚከለክላት ፡ ሰንፍፍ ፡ ከልሆነ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ምን ፡ ምክንያት ፡ ሊገኝ ፡ ይችላል ?

የጃፓኖች ፡ የትምህርት ፡ አቅድ ፡ (ፕላን ።)

ጃፓኖች ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ ማነኛውም ፡ ሕዝብ ፡ ወይም ፡ መንግሥት ፡ ቢሆን ፡ ኃይለኛ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ዘመናዊ ፡ በሆነው ፡ ዕውቀት ፡ የተሠሩትን ፡ እንደ ፡ መድፍ ፡ ታንክና ፡ አኢሮፕላን ፡ የመሰሉትን ፡ የጦር ፡ መሳሪያዎች ፡ ለመሥራት ፡ በብዙ ፡ ሚሊዮርድ ፡ የሚቋጠር ፡ ገንዘብ ፡ እንደሚያስፈልገው ፡ ስለተረዱትና ፡ ብዙ ፡ ገንዘብም ፡ ለማግኘት ፡ የሚቻለው ፡ የንግድ ፡ ዕቃ ፡ እየሠሩ ፡ የዓለምን ፡ ገበያ ፡ በእጃቸው ፡ ጨዋጠው ፡ ከያዙት ፡ ሕዝቦች ፡ ወይም ፡ መንግሥቶች ፡ ጋር ፡ በመወዳደር ፡ መሆኑን ፡ ስላወቁት ፡ ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡ ሲሉ ፡ ተግተው ፡ ሠሩ ። ይህንንም ፡ ሲያደርጉ ፡ ብልጽግናን ፡ የሚፈልጉት ፡ ገንዘባቸውን ፡ ለጌጥና ፡ ለምቶት ፡ ኑሮ ፡ ለማጥል ፡ ሳይሆን ፡ ነገር ፡ ግን ፡ የሚጠቅም ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ለመሥሪያ ፡ እያደረጉት ፡ ነው ። ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡ ሲሉ ፡ እንደ ፡ ባርኔጣ ፡ ሰዓት ፡ ቢራ ፡ ፈርጥ ፡ ቢሊክሊት ፡ መድኃኒት ፡ ጨርቃ ፡ ጨርቅ ፡ ዶሮ ፡ ማርቂት ፡ የመሰሉትን ፡ የንግድ ፡ ሥራዎች ፡ ባደሉ ፡ ጥበቃ ፡ አሠራር ፡ ዘመን ፡ ዕውቀት ፡ የሌለው ፡ ነጋዴ ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ እንደማይችል ፡ ስላወቁት ፡ ማነኛውም ፡ የጃፓን ፡ ሰው ፡ ማናቸውንም ፡ የንግድ ፡ ዕቃ ፡ ለመሥራት ፡ ሲያስብ ፡ አስቀድሞ ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡

ወይም ፡ ወደ ፡ አሜሪካ ፡ አገሮች ፡ ሄዶ ፡ ያን ፡ የሚፈልገውን ፡ ነገር ፡ የወለጠኑት ፡ ነጮች ፡ እንደ ፡ ምን ፡ አድርገው ፡ እንደሚወሩት ፡ ጥበቡን ፡ ተምሮ ፤ ቀድቶ ፡ ሰርቆ ፤ አሠራሩን ፡ በትክክል ፡ ካወቀው ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ አገሩ ፡ ተመልሶ ፡ ገብቶ ፡ በዚያ ፡ መዝገብ ፡ ይወራል ።

በዚህ ፡ ረገድ ፡ ጃፓኖች ፡ የወሩትን ፡ አስደናቂ ፡ ሥራ ፡ ለመረዳት ፡ ኖሮቤርት ፡ ስታንዲሽ ፡ የሚባል ፡ አንድ ፡ የአሜሪካ ፡ ሰው ፡ « ሦስት ፡ ሽንብቆች ፡ » በሚል ፡ አርእስት ፡ የልብ ፡ ወለድ ፡ መልክ ፡ ሰጥቶ ፡ የጻፈውን ፡ መጽሐፍ ፡ ማንበብ ፡ ያስፈልጋል ።

ይህ ፡ መጽሐፍ ፡ በአማርኛ ፡ ተተርጉሞ ፡ በየትምህርት ፡ ቤቱ ፡ ያሉ ፡ ወጣቶች ፡ እንዲያነቡት ፡ ቢደረግ ፡ ብዙ ፡ ጥቅም ፡ ይሰጣል ። ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ታሪኩን ፡ በጭሩ ፡ እንገልጣለን ።

ፋሬኖ ፡ የሚባል ፡ ከመኳንንት ፡ ወገን ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ የጃፓን ፡ ሰው ፡ ነበር ። መሳፍንት ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱን ፡ ለስም ፡ ብቻ ፡ አስቀምጠው ፡ የመንግሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ ጨጠው ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ የሆኑ ፡ ነጮች ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ እንዳይገቡ ፡ ያገራቸውም ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እንዳይሄዱ ፡ ከልክለው ፡ በኖሩበት ፡ ዘመን ፡ ፋሬኖ ፡ የነጮች ፡ ልጅነት ፡ በዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ ጥበብ ፡ በጣም ፡ የተራቀቀ ፤ ኃይላቸውም ፡ የገነነ ፤ መሆኑን ፡ ሰማ ። እሱም ፡ ቀድሞ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ስለነበረ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በለሥጣኖች ፡ የሆኑት ፡ መሳፍንት ፡ ጨቅነውት ፡ ድህነት ፡ ላይ ፡ በመውደቁ ፡ የቀድሞ ፡ ክብሩን ፡ መልሶ ፡ ለማግኘት ፡ ከመመኘት ፡ መንፈሱ ፡ አቋርጦ ፡ አያውቅም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ከመሳፍንቶች ፡ ላይ ፡ በወንበዴነት ፡ በመርከብ ፡ የተጫነ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ስላገኘ ፡ ቀምቶ ፡ ሦስት ፡ ወንዶች ፡ ልጆቹን ፡ የነጮችን ፡ ጥበብ ፡ ተምረው ፡ እንዲመጡለትና ፡ የደረሰበትን ፡ ግፍ ፡ እንዲቆላሉለት ፡ ሲል ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ላካቸው ፡ ትልቁ ፡ ልጁ ፡ ሚስቱንና ፡ ሕፃን ፡ ልጁን ፡ አገሩ ፡ ትቶ ፡ እንግሊዝ ፡ አገር ፡ ሄዶ ፡ የንግድና ፡ የባንክ ፡ ሥራ ፡ ተምሮ ፡ ሁለተኛው ፡ ልጁ ፡ መርከብ ፡ መሥራት ፤ ሦስተኛው ፡ ልጁ ፡ የጦር ፡ ሥራ ፡ ተምረው ፡ ተመለሱ ። እነሱም ፡ በተመለሱ ፡ ጊዜ ፡ የሾጉ

* LES TROIS BAMBOUS (ተባለውን ፡ ዘ ፡ ROBERT STANDISH የተጻፈውን ፡ መጽሐፍ ፡ ተመልከት ።

ኖች ፣ (የመሳፍንት ፣) ሥልጣን ፣ ቀርቶ ፣ የንጉሠ ፣ ነገሥቱ ፣ ሚይዢ ፣ ዘመን ፣ ተጀምሮ ፣ ደረሱ ።

አባትየው ፣ እንደ ፣ አገራቸው ፣ ልማድ ፣ በቤተ ፣ ሰቡ ፣ ላይ ፣ ያለውን ፣ ሥልጣን ፣ ለበኩር ፣ ልጁ ፣ ታንዣ ፣ ለሚባለው ፣ አሳ ልፎ ፣ ስለሰጠው ፣ ይኸው ፣ ልጁ ፣ በወንድሞቹ ፣ ላይ ፣ ሥልጣን ፣ አገኘ ። እንግዲህ ፣ ሦስቱም ፣ ልጆች ፣ ትምህርታቸውን ፣ ጨርሰው ፣ ወደ ፣ አገራቸው ፣ ገብተው ፣ በሙያ ፣ በሙያቸው ፣ ሥራቸውን ፣ ሲሠሩ ፣ የበኩር ፣ ልጁ ፣ የተማረውን ፣ የንግድ ፣ ሥራ ፣ እየሠራ ፣ በንክም ፣ አቁሞ ፣ ገንዘብ እያበደረ ፣ ብዙ ፣ ሀብት ፣ አግኝቶ ፣ ቀድሞ ፣ የእን ሠት ፣ ቤት ፣ በነበረበት ፣ ባባቱ ፣ ቦታ ፣ ላይ ፣ በብረትና ፣ በሊሚንቶ ፣ የተ ገነባ ፣ የመሬት ፣ መናወጥ ፣ የማያስፈራው ፣ ትልቅ ፣ ሕናጻ ፣ ሠራ ።

እንደዚሁም ፣ በንግድ ፣ ሥራ ፣ የተዋወቃቸው ፣ ለሥራው ፣ የሚ ጠቅሙት ፣ የውጭ ፣ አገር ፣ ሰዎች ፣ ነጮች ፣) ከእንግሊዝና ፣ ከጀርመን ፣ አገሮች ፣ እየመጡ ፣ እቤቱ ፣ አርፈው ፣ ከሰነበቱ ፣ በኋላ ፣ ተመልሰው ፣ ይሄዳሉ ። አባትየው ፣ ግን ፣ ይህን ፣ ሁሉ ፣ በማየት ፣ ልጆቹ ፣ ጃፓንነታቸውን ፣ እየረሱ ፣ የሄዱና ፣ ያገራቸውን ፣ ጠባይና ፣ በሀል ፣ ትተው ፣ የባዕድን ፣ ልማት ፣ የያዙ ፣ ስለመሰለው ፣ በልቡ ፣ ሥጋት ፣ አደረበት ። ይልቁንም ፣ በገራቸው ፣ ልማድ ፣ የጨዋና ፣ የመኳንንት ፣ ልጅ ፣ የሆነ ፣ ንግድ ፣ በመነገድ ፣ ገንዘብ ፣ ማግኘት ፣ የማይገባው ፣ ነውር ፣ ስለሆነ ፣ ልጁ ፣ ገንዘብ ፣ በመውደዱና ፣ ነጋዴ ፣ በመሆኑ ፣ በጣም ፣ ቅር ፣ አለው ። በሃይማኖታቸው ፣ እንደሚያስተምርዋቸው ፣ ሁሉ ፣ ሰው ፣ ከሞተ ፣ በኋላ ፣ ከባቶቹና ፣ ከያቶቹ ፣ ጋር ፣ በወዲያኛው ፣ ዓለም ፣ ሲገናኝ ፣ ያገርን ፣ ፍቅርና ፣ ያገርን ፣ ልማድ ፣ ለልጅ ፣ ልጆቻችን ፣ እንዴት ፣ አድርገህ ፣ አስተማርክቸው ፣ በዚህም ፣ ረገድ ፣ የጣልንብህን ፣ አደራ ፣ በምን ፣ አኳኋን ፣ ፈጸምከው ፣ ብለው ፣ ስለሚጠይቁት ፣ ይህን ፣ በተጠየቀው ፣ ጊዜ ፣ ምን ፣ እመልስላቸዋለው ፣ ብሎ ፣ አባትየው ፣ አሳብ ፣ ስለገባው ፣ ከመሞቱ ፣ በፊት ፣ ይህን ፣ ያደረበትን ፣ ስጋት ፣ ለልጆቹ ፣ ሊያከፍላቸው ፣ ፈቀደ ። በጭሩ ፣ በፋሬናና ፣ በሦስቱ ፣ ልጆቹ ፣ መካከል ፣ በዚህ ፣ ጉዳይ ፣ የተደረገው ፣ ንግግር ፣ ጃፓኖች ፣ ያውሮፓን ፣ ሥልጣኔ ፣ በተቀበሉበት ፣ ዘመን ፣ በዲሱ ፣ ትውልድና ፣ በለፈው ፣

ትውልድ ፡ መካከል ፡ የነበረውን ፡ የመንፈስ ፡ ሁኔታ ፡ ስለሚገልጽ ፡
ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ እንጠቅሳለን ።

አባትየው ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ንግግር ፡ ይጀምራል ።

“እኔ ፡ የቤተ ፡ ሰባችን ፡ አለቃ ፡ መሆኔን ፡ ሊከራከር ፡ የሚያስብ ፡ ሰው ፡ በመካከላችሁ ፡ ይገኛል ፡ ወይ ? ሲል ፡ ይጠይቃቸዋል ። መልስ ፡ የመለሰለት ፡ ሰው ፡ ስለሌለ ፡ አሁንም ፡ መልስ ፡ በሁሉም ፡ በኩል ፡ ሥልጣኔን ፡ ታውቁልኝ ፡ የለም ፡ ወይ ? ሲል ፡ ደግሞ ፡ ይጠይቃቸዋል ።

አኪራና ፡ ሾገፒ ፡ የሚባሉት ፡ ሁለት ፡ ልጆቹ ፡

“በሁሉም ፡ በኩል ፡ እናውቅልሃለን ፡ ፡፡ ብለው ፡ ይመልሱለታል ፡ የበኩር ፡ ልጁ ፡ ታንገሮ ፡ ግን ፡ ዝም ፡ ይላል ።

አባቱም ፡ ተቆጥቶ ፡ “ ተናገር ፡ እንጅ ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ አይደለም ? ” ሲል ፡ ይጠይቀዋል ።

ታንገሮ ፡ ግን ፡ በአክብሮት ፡ አንገቱን ፡ ወደ ፡ መሬት ፡ ቀለስ ፡ አድርጎ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ይመልስለታል ።

“ ወንድሞቼ ፡ አብቀድመው ፡ በነገሩ ፡ ሳያስቡበት ፡ ነው ፡ የመለሱልህ ፡ እኔ ፡ ከመመለሴ ፡ በፊት ፡ አስባለሁ ። እነሱም ፡ እንደ ፡ እኔ ፡ አድርገው ፡ ቢሆን ፡ ኖሮ ፡ የሰጡህ ፡ መልስ ፡ እንዲህ ፡ በቀሉ ፡ አይመጣላቸውም ፡ ነበር ፡ ብዬ ፡ አስባለሁ ። ለምሳሌ ፡ ወንድሜ ፡ ሾገፒ ፡ መርከብ ፡ በሚሠራበት ፡ ቦታ ፡ ለመርከብ ፡ መሥሪያ ፡ የሚሆነውን ፡ ጥሩ ፡ ብረት ፡ ሲያቀልጥ ፡ ከማንኛውም ሆነ ፡ የብረት ፡ ዓይነት ፡ ጋር ፡ የመቀላቀል ፡ ሥራውን ፡ ሲሠራ ፡ ላንተ ፡ መታዘዝ ፡ የሚገባው ፡ አይመስለኝም ። ወንድሜ ፡ አኪራ ፡ ደግሞ ፡ ስለዘመናዊው ፡ የጦርነት ፡ አቅድ ፡ ጉዳይ ፡ የፈረንሳይኞች ፡ ዕውቀት ፡ ከፕሩሲያኖች ፡ (ከጀርመኖች) ፡ ዕውቀት ፡ የበለጠ ፡ መሆኑን ፡ ለግስረዳት ፡ ከኤታ ፡ ማገሩ ፡ ጋር ፡ ክርክር ፡ በሚያደርግበት ፡ ጊዜ ፡ ላንተ ፡ የሚታዘዝልህ ፡ አይመስለኝም ።

አባቱ ፡ ይህን ፡ አሳብ ፡ ስላልተቀበለው ፡ ልጁ ፡ ታንገሮ ፡ ድምፁን ፡ ዝቅ ፡ አድርጎ ፡ እንዲህ ፡ ይለዋል ።

“ ላቀረብክልኝ ፣ ጥያቄ ፣ ግልጥ ፣ በሆነ ፣ አኳኋን ፣ እመልስልህ ፣ ዘንድ ፣ እሞክራለሁ ። ሳልዋኸህ ፣ እውነተኛውን ፣ ነገር ፣ ልነግርህ ፣ መፍቀዴ ፣ ይኸውም ፣ ስለ ፣ አንተ ፣ ላለኝ ፣ አክብሮት ፣ አንድ ፣ ማስረጃ ፣ ነው ። በሁሉም ፣ በኩል ፣ ብለህ ፣ ስትል ፣ ያንተ ፣ አስተዋይነት ፣ የበለጠ ፣ ሆኖ ፣ የሚገኝበት ፣ እውነት ፣ ነው ፣ በጣም ፣ ብዙ ፣ ነገር ፣ አለ ። በዚህም ፣ ምንም ፣ ሳላመነታ ፣ እታዘዝልሃለሁ ። ነገር ፣ ግን ፣ እኔንና ፣ ወንድሞቼን ፣ አንተ ፣ በማታውቀው ፣ ነገር ፣ ውስጥ ፣ ገብተን ፣ እንድንማርና ፣ ሥራ ፣ እንድንለምድ ፣ አስበህ ፣ ወደ ፣ ወጭ ፣ አገር ፣ ላክኸን ። በእነዚህም ፣ ነገሮች ፣ ውስጥ ፣ የራሳችን ፣ ዳኞች ፣ እኛው ፣ ራሳችን ፣ ብቻ ፣ ነን ፤ ነገሩ ፣ እንዲህ ፣ እንዲሆን ፣ የማትፈቅድ ፣ ብትሆንማ ፣ ኖሮ ፣ ወደ ፣ ውጭ ፣ አገር ፣ አትልክንም ፣ ነበር ።

አባትየው ፣ ልጄን ፣ በዚህ ፣ ጉዳይ ፣ ተከራክሮ ፣ ሊያሸንፈው ፣ የማይችል ፣ መሆኑን ፣ ስለተረዳው ፣ ይህንን ፣ ትቶ ፣ ወደ ፣ ሌላ ፣ ነገር ፣ አልሮ ፣ እንዲህ ፣ ሲል ፣ ንግግሩን ፣ ቀጠለ ።

“አሁን ፣ የሰበሰቡኳችሁ ፣ የተከበሩትን ፣ አባቶቼን ፣ ልገናኛቸውና ፣ ስለሰጡኝ ፣ አደራ ፣ የሠራሁትን ፣ ልገልጥላቸው ፣ ከመሄዴ ፣ በፊት ፣ እናንተ ፣ ደግሞ ፣ ተጠላጆቻችሁን ፣ ወዲት እንደምትመሩ ዋቸው ፣ ለማወቅ ፣ ፈልጌ ፣ ነው ። የምትከተሉት ፣ እርባና ፣ የሌለው ፣ ሕይወታችሁ ፣ እውነተኛ ፣ ዓላማው ፣ ምንድነው ? ፍጻሜውስ ፣ ምን ፣ ዓይነት ፣ ነው ? ”

የበኩር ፣ ልጄ ፣ ታንዣ ፣ እንዲህ ፣ ሲል ፣ ይመልሳል ።

“አባቴ ፣ ሆይ ፣ ሀብት ፣ የሞላበትን ፣ መርከብ ፣ ከዘረፍንበት ፣ ቀን ፣ ጀምሮ ፣ ዓላማችን ፣ ምን ፣ ጊዜም ፣ ቢሆን ፣ የተዛባ ፣ ሆኖ ፣ አያውቅም ። ይኸውም ፣ ጃፓንን ፣ በመሬት ፣ ላይ ፣ ካሉት ፣ አገሮች ፣ ሁሉ ፣ የበለጠችና ፣ ያየለች ፣ መንግሥት ፣ ለማድረግ ፣ የፋሪኖንም ፣ ስም ፣ ባገራችን ፣ ከለው ፣ ስም ፣ ሁሉ ፣ የላቀ ፣ ለማድረግ ፣ ነው ። አሁንም ፣ መልሼ ፣ እናገራለሁ ። ዓላማዬ ፣ መቼም ፣ ቢሆን ፣ ከመንገዱ ፣ አልተዛባም ። የሥራዬን ፣ አካሄድ ፣ በኖርኩበት ፣ ዓለም ፣ ከሚገኙት ፣ አስፈላጊዎች ፣ ነገሮች ፣ ጋር ፣ የተስማማ ፣ እንዲሆን ፣ አድርጌያለሁ ። ”

አባቱም ፤ እንዲህ ፡ ይለዋል ።

“ልጄ ፡ ሆይ ፤ አንተ ፡ ሳሙራይ ፡ (መከራንን ፡) ነህ ፤ ይህን ፡ ነገር ፡ ረስተኸዋልን ? ሳሙራይ ፡ ሰይፍ ፡ እንደታጠቀ ፡ ኖሮ ፤ ሰይፍ ፡ እንደታጠቀ ፡ ይሞታል ። እንደ ነጋዴ ፡ በገበያ ፡ ውስጥ ፡ መደብር ፡ አቁሞ ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ አይሠራም ። አንተ ፡ ግን ፡ ነጋዴ ፡ ሆንክ ፡ ከዚህ ፡ የባሰ ፡ ደግሞ ፡ በለባንክ ፡ ብለህ ፡ የምትጠራውን ፡ ሥራ ፡ ትሠራለህ ፤ እኔ ፡ ግን ፡ በወለድ ፡ አበዳሪ ፡ ብዬ ፡ እጠራለሁ ። ለገንዘብ ፡ ጭቻ ፡ ከማሰብ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አላባ ፡ ሊኖርህ ፡ ከቶ ፡ አትችልምን ? ፡

ልጄም ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ይመልሳል ።

“አባቴ ፡ ሆይ ፤ በናንተ ፡ ዘመን ፡ ሰይፍ ፡ ይሠራ ፡ የነበረውን ፡ ሥራ ፡ አሁን ፡ በኛ ፡ ዘመን ፡ የሚሠራው ፡ ገንዘብ ፡ ነው ። ያለ ፡ ገንዘብ ፡ ደካሞች ፡ እንሆናለን ።

የዛሬ ፡ ዘመን ፡ ሰይፎች ፡ የሚገኙት ፡ በገንዘብ ፡ ነው ። የዛሬው ፡ ዘመን ፡ ሰይፎችም ፡ መድፍ ፤ ጠበንጃ ፤ መርከብ ፡ መኪኖች ፡ ይባላሉ ። እነሆ ፡ የዛሬ ፡ ዘመን ፡ ሰይፎች ፡ እነዚህ ፡ ናቸው ። እኔ ፡ በምሰበሰበው ፡ ሀብት ፡ እነዚህን ፡ ሁሉ ፡ ነገሮች ፡ ልንገዛ ፡ እንችላለን ። አባቶቼ ፡ ሰይፍ ፡ ይታጠቁ ፡ እንደነበረው ፡ እኔም ፡ ሰይፍ ፡ ታጠቅሁ ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ምንም ፡ ያደረግሁት ፡ ነገር ፡ የለም ። የተለወጠው ፡ ዓለም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ አይደለሁም ።”

እንዲህ ፡ ሲል ፡ አባቱ ፡ ስለሌላ ፡ ጉዳይ ፡ ልጄን ፡ ይጠቀይዋል ፡ “አሕዝብ ፡ የሆኑትን ፡ የባዕድ ፡ ሰዎች ፡ ለማጥፋት ፡ የምታስብ ፡ ሰው ፡ ሆነህ ፡ ሳለህ ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ በዚህ ፡ በቤታችን ፡ ውስጥ ፡ በልብህ ፡ ከምትጠላቸውና ፡ ከምትንቃቸው ፡ ዘሮች ፡ ወገን ፡ የሆኑትን ፡ ሰዎች ፡ በእንግድነት ፡ የምትቀበላቸው ? »

ልጄም ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ይመልሳል ።

“አባቴ ሆይ ፡ የመዋጋት ፡ ሥራዬን ፡ የምሠራው ፡ እንቀሳቀሳቸው ፡ ዘንድ ፡ የተመቼ ፡ ሆነው ፡ ያገኘኋቸውን ፡ መሣሪያዎች ይገሩ ነው ። እኔም ፡ ራሴ ፡ በባዕድ ፡ አገር ፡ ሳለሁ ፡ ብዙ ፡ ቤቶች ፡ በዕ

ንግድነት ፡ ተቀብለውኛል ፤ ነገር ፡ ግን ፡ በእንግድነት ፡ የተቀበሉኝ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ከኔ ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ ጥቅም ፡ ለማግኘት ፡ ፈልገዋል ። አህዛብ ፡ የሆኑት ፡ ሰዎች ፡ ሥራቸው ፡ እንዲህ ፡ ነው ። በከፊሉኝ ፡ ገንዘብ ፡ መልሼ ፡ እከፍላቸዋለሁ ። ከጥቂት ፡ ወራቶች ፡ ለፊት ፡ ያ ፡ ወፍራም ፡ የሆነ ፡ የጀርመን ፡ ሰው ፡ ብሩክነር ፡ የሚባለው ፡ እዚህ ፡ አርፎ ፡ ነበር ። እሱም ፡ ሰካራም ፡ ነው ፤ ሌባ ፡ ነው ፤ አሳማ ፡ ነው ፡ ነገር ፡ ግን ፡ በቢራ ፡ ንግድ ፡ በጣም ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ በገኘቸው ፡ ሙኒክ ፡ በምትባለው ፡ ከተማ ፡ የሚኖር ፡ በቢራ ፡ ሥራ ፡ ከሁሉ ፡ ሰው ፡ የበለጠ ፡ አዋቂ ፡ ነው ። የጌቶቹን ፡ ምሥጢር ፡ ሰርቆ ፡ ይዟል ፡ እን ፡ ሱም ፡ በዚሁ ፡ ከቤታቸው ፡ አስወጡት ። ነገር ፡ ግን ፡ የሚመጣው ፡ ዓመት ፡ ሳያልቅ ፡ የኔ ፡ ልጅ ፡ ኢቶ ፡ የዚሁኑ ፡ የቡክነርን ፡ ያህል ፡ ቢራ ፡ የመሥራትን ፡ ጥበብ ፡ አጥርቶ ፡ ይማራል ።

በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ተመልሶ ፡ ወደ ፡ አገሩ ፡ ይሄዳል ፤ እኔም ፡ በሱ ፡ በኩል ፡ ያሉኝን ፡ እውነተኛዎች ፡ የሆኑት ፡ አሳቦቼን ፡ ስለሰ ወርኩት ፡ ለራሳችን ፡ የቢራ ፡ ፋብሪካዎች ፡ አቋመን ፡ በጣም ፡ ጥሩ ፡ ዓይነት ፡ የሆነ ፡ ቢራ ፡ እንወራለን ። ካውሮፓ ፡ ከሚመጣው ፡ ቢራ ፡ ግማሽ ፡ በግማሽ ፡ በነሰ ፡ ዋጋ ፡ ወደ ፡ ሺና ፡ አገር ፡ ጠረፎች ፡ ላይ ፡ እየወሰድን ፡ እንሸጠዋለን ። እንደዚህ ፡ አድርገን ፡ በምናገ ኘው ፡ ገንዘብ ፡ መድፎች ፡ መርከቦችና ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መኪናዎች ፡ ገዝተን ፡ ከአሕዛቦች ፡ እጅ ፡ ነፃ ፡ ለመውጣት ፡ እንችላለን ። አባቴ ፡ ሆይ ፡ እንደፈቃድህ ፡ ለመሥራት ፡ የምትችል ፡ ብትሆን ፡ ኖሮ ፡ ብሩክነር ፡ የተባለውን ፡ ይህን ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ ጠባዩ ፡ መጠን ፡ እንደ ፡ አሳማ ፡ አድርገን ፡ እንመለከተው ፡ ነበር ። እኔ ፡ ግን ፡ ከአሕዛቦች ፡ የሚገኙትን ፡ አንዳንድ ፡ ሙያዎች ፡ እንደጠቀምባቸው ፡ የመንግሥታችንም ፡ ደህንነት ፡ እንዲጠበቅ ፡ ለማድረግ ፡ ከሚያስች ሉን ፡ መሣሪያዎች ፡ አንዱን ፡ ለመሥራት ፡ ስል ፡ ይህን ፡ ሌባ ፡ ሰካራም ፡ እንዲረዳኝ ፡ አደረግሁ ።

እንደዚሁ ፡ ሁሉ ፡ በላጌ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ እንግሊዝ ፡ በቤታ ችን ፡ አርፎ ፡ ነበር ። እሱም ፡ በዚህ ፡ ቤት ፡ እንደ ፡ ንጉሥ ፡ እን ግዳ ፡ አድርገን ፡ ተቀብለንዋል ። ስለምን ? ቢባል ፡ ምክንያቱ ፡ ውብ ፡ የሆኑ ፡ መርከቦች ፡ ለመሥራት ፡ ቀይ ፡ በሆነ ፡ ፈሳሳ ፡ ውስጥ ፡

በዓለም ፣ ላይ ፣ ከሚገኝ ፣ ከማንኛውም ፣ ሰው ፣ የበለጠ ፣ ዕውቀት ፣ ስላለው ፣ ነው ። ከእንግዲህ ፣ ወዲያ ፣ ምንም ፣ ችግር ፣ ሳያገኘው ፣ ለመኖር ፣ የሚችልበት ፣ በቂ ፣ የሆነ ፣ ገንዘብ ፣ ይዞ ፣ ወደ ፣ አገሩ ፣ ተመልሶ ፣ ገብቷል ። ነገር ፣ ግን ፣ በወንድሜ ፣ በሾፒ ፣ መሪነት ፣ ውስጥ ፣ ሆነው ፣ ውቦች ፣ ከሆኑት ፣ መርከቦች ፣ ሁሉ ፣ የበለጡ ፣ ውቦች ፣ መርከቦች ፣ ለመሥራት ፣ የሚችሉ ፣ ሰዎች ፣ ትቶልን ፣ ሂዷል ። ለጥቂት ፣ ጊዜ ፣ ብልግናውን ፣ ችለን ፣ መኖራችን ፣ የሚገባ ፣ ነገር ፣ አይደለምን ? ሊቪሴ ፣ የሚባል ፣ ደግሞ ፣ አንድ ፣ ሌላ ፣ እንግ ሊዝ ፣ ነበር ። እሱም ፣ ሲመለከቱት ፣ መልኩ ፣ እንደዚያ ፣ ነው ። መልካም ፣ አስተዳደግ ፣ የሌለው ፣ ተራ ፣ የቀን ፣ ሠራተኛ ፣ ነው ። ነገር ፣ ግን ፣ ሲነጋገር ፣ ሳለ ፣ በለማቋረጥ ፣ በሚያካከው ፣ ጭንቅላቱ ፣ ውስጥ ፣ ቀስ ፣ በቀስ ፣ እያልን ፣ እኛ ፣ በመቀማት ፣ ላይ ፣ ያለነው ። ብዙ ፣ ዕውቀቶች ፣ ይገኙበታል ። እሱም ፣ ገንዘብ ፣ ፈላጊ ፣ ነው ። ብዙ ፣ ሰጥቼዋለሁ ። አሁንም ፣ ደግሞ ፣ የበለጠ ፣ እሰጠዋለሁ ። ነገር ፣ ግን ፣ ለዚህ ፣ ለውጥ ፣ ዘሬ ፣ እኛ ፣ ከቀድሞ ፣ ጌቶቹ ፣ ላይ ፣ የምንገዛቸውን ፣ ውጭ ፣ የሆኑትን ፣ ጨርቆች ፣ እንዴት ፣ አድርገን ፣ በመኪና ፣ ለመሥራት ፣ እንደምንችል ፣ ምሥጢሩን ፣ ያስተምረናል ። እኛም ፣ ከሌላ ፣ ዘንድ ፣ ጨርቅ ፣ መግዛት ፣ የማያስፈልገን ፣ መሆኑ ፣ ብቻ ፣ ሳይሆን ፣ ማንም ፣ ሰው ፣ ሊወዳደረን ፣ እንደማይችል ፣ አድርገን ፣ ብጣም ፣ ዝቅተኛ ፣ በሆነ ፣ ዋጋ ፣ ለቀረው ፣ ዓለም ፣ እንሸጣለን ።»

ሰው ፣ ገንዘብን ፣ ለአገር ፣ ጠቃሚዎች ፣ ለሆኑት ፣ ለታላላቅ ፣ ጉዳዮች ፣ ቢያደርገው ፣ የሚያስመስግን ፣ አንጂ ፣ ቅር ፣ የሚያሰኝ ፣ ነገር ፣ ስለሌለበት ፣ አባትዬው ፣ በዚህ ፣ ነገር ፣ ልጄን ፣ ሊወቅሰው ፣ ወይም ፣ ሊከራከረው ፣ አልፈለገም ። ነገር ፣ ግን ፣ የገንዘብ ፣ ፍቅር ፣ በሰው ፣ መንፈስ ፣ ውስጥ ፣ ስር ፣ ሰዶ ፣ ኃይል ፣ ሲያገኝ ፣ ጠባቂን ፣ ሁሉ ፣ እንደሚያበላሸው ፣ የታወቀ ፣ በመሆኑ ፣ በሚወዳቸው ፣ ልጆቹ ፣ ላይ ፣ ይህ ፣ አደጋ ፣ እንዳይደርስባቸው ፣ ፈርቶ ፣ ፋሬኖ ፣ የቤተ ፣ ሰቡ ፣ ምሳሌ ፣ በሆኑት ፣ “በሦስቱ ፣ ሸንቦቶች” ፣ ለሚመስላቸው ፣ ለሦስቱ ፣ ልጆቹ ፣ ከዚህ ፣ ቀጥሎ ፣ ያለውን ፣ የመጨረሻ ፣ ምክሩን ፣ ሰጥቶ ፣ ያሰናብታቸዋል ።

« . . . ልጆቼ ፡ ሆይ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ለናንተ ፡ መናገራ ፡ ስለ
ፈራሁላችሁ ፡ ነው ። ለቤተ ፡ ሰባችን ፡ ስም ፡ ለፋሬኖ ፡ እስጋለሁ ።
ለተቀደሰችው ፡ አገራችንም ፡ እፈራላታለሁ ። ባለፈው ፡ ጊዜ ፡ መጥፎ ፡
ምክሮች ፡ ሰጥቻችሁ ፡ ይሆናል ። አድርጌው ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ዓይኖቼ ፡
እንደ ፡ አሁን ፡ ተገልጠው ፡ ስላላዩልኝ ፡ ነው ። ሳልዘገይ ፡ ሄጄ ፡
ከያቶቼና ፡ ከእናንተም ፡ አያቶች ፡ ይቅርታን ፡ እለምናለሁ ። ነገር ፡
ግን ፡ ልነግራችሁ ፡ የምፈልገው ፡ ነገር ፡ እነሆ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ።

ይኸውም ፡ የመጨረሻ ፡ ቃሌ ፡ ይሆናል ። የውርደት ፡ ሥራ ፡
መሥራት ፡ ማታለል ፤ መሸፈጥ ፤ ገንዘብን ፡ አለመጠን ፡ መውደድ ፤
ለናንተም ፡ ሆነ ፡ ላገራችሁ ፡ ከመጉዳት ፡ በቀር ፡ አይጠቅማችሁም ።
አሕዛቦች ፡ የሆኑት ፡ የገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ ቢበረታባቸው ፡ ዝቅተኞች ፡
ሕዝቦች ፡ በመሆናቸው ፡ የወረሱት ፡ የግል ፡ ባህርይ ፡ ሆኖባቸው ፡
ነው ። የሚያስከትለውን ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ ለማየት ፡ ረጅም ፡ ዕድሜ ፡
አታገኙም ፡ ይሆናል ። ምናልባት ፡ ልጆቻችሁም ፡ አያዩትም ፡ ይሆ
ናል ።

አሁን ፡ ሦስቱ ፡ ሸንቦቶች ፡ ቀጥ ፡ ብለው ፡ ቆመዋል ። ከማፎ
ቻቸው ፡ ላይ ፡ የሚገኙትን ፡ ቅጠሎቻቸውን ፡ ነፋስ ፡ ያውስበልባቸ
ዋል ። ማንኛውም ፡ ማዕበል ፡ ቢነሣ ፡ መሬት ፡ ላይ ፡ ሊጥላቸው ፡
አይችሉም ። ነገር ፡ ግን ፡ ጠባይን ፡ የሚያበላሸው ፡ ትል ፡ (ነቀዝ) ፡
ስሮቻቸውን ፡ እየበላ ፡ መንግሎ ፡ ሊጥላቸው ፡ ይችላል ። ልጆቼ ፡
ሆይ ፡ ጠባይን ፡ የሚያበላሸው ፡ ነቀዝ ፡ በጨለማ ፡ ውስጥ ፡ ሆኖ ፡
ነው ፡ ሥራውን ፡ የሚሠራው ። አያቶቻችን ፡ ባሉበት ፡ በተከበረው ፡
ቦታ ፡ መጥታችሁ ፡ በተገናኛችሁኝ ፡ ጊዜ ፡ ሦስቱ ፡ ሸንቦቶች ፡ ራሳ
ቸውን ፡ ሁልጊዜ ፡ ወደ ፡ ላይ ፡ ቀጥ ፡ አድርገው ፡ እንደቆሙ ፡
ናቸው ፡ ማንኛውም ፡ የውርደት ፡ ሥራ ፡ አላበላሸቸውም ፡ ብላችሁ ፡
እንድትነግሩኝ ፡ እፈልጋለሁ ። የበዙር ፡ ልጄ ፡ ታንዡ ፡ ሆይ ፤
በለቤ ፡ ውስጥ ፡ ምንም ፡ ቂም ፡ የለም ፤ በናንተም ፡ ልብ ፡ ውስጥ ፡
ቂም ፡ እንዳይኖር ፡ አድርጉ ። እንግዲህ ፡ በጣም ፡ ደክሞኛልና ፡
ሄጄ ፡ ልተኛ ። »

ይህ ፡ ደራሲ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ በዚህ ፡ በጻፈው ፡ የልብ ፡
ወለድ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ የሚጠራቸውን ፡ ሰዎች ፡ ስማቸውን ፡

እየለወጠ ፡ ቢያቀርብልን ፡ ወደፊት ፡ በዚህ ፡ በጃፓን ፡ ታሪክ ፡
ውስጥ ፡ እንደምናገኘው ፡ ሁሉ ፡ ፋሬኖ ፡ በተባለው ፡ ሰው ፡ ስም ፡
ተወይዋ ፡ የሚገኘው ፡ የታላቁ ፡ የጃፓን ፡ የንግድ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡
የሆኑት ፡ የእነ ፡ ሚትሱኢ ፡ ታሪክ ፡ መሆኑ ፡ የማይጠረጠር ፡ ነው ።

የኢንዱስትሪ ፡ ሥራ ፡ ስለመስፋፋቱ ፡
ሚትሱኢና ፡ ሚትሱቢሺ ።

ከ፲፱ኛው ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ላይ ፡ ማለት ፡ ሞንጎሎች ፡ የጃፓን
ንግድ ፡ አገር ፡ ሊወሩት ፡ አስፈርቶ ፡ በነበረበት ፡ ዘመን ፡ የጦር ፡ ዲክ
ታተሮች ፡ (አባይ ፡ ገነኖች) ፡ የመንግሥቱ ፡ ዋና ፡ ባለሥልጣኖች ፡
ሆኑ ። ንጉሠ ፡ ነገሥቱም ፡ ለስሙ ፡ ብቻ ፡ በዙፋኑ ፡ ላይ ፡ ሲቀመጥ ፡
የአገር ፡ አስተዳዳሪነቱን ፡ መብቶች ፡ ሁሉ ፡ ለእነዚህ ፡ መሳፍንቶች ፡
ለቀቀላቸው ።

ከዚያን ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ (ሾጉኖች) ፡ የተባሉት ፡ እነዚህ ፡ ዓባይ ፡
ገነኖች ፡ (መሳፍንቱ) ሰባት ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ያህል ፡ የበላይነቱን ፡
ሥልጣን ፡ ይዘው ፡ ኖሩ ። ይኸውም ፡ ሌንደ ፡ አውሮፓ ፡ አቆጣጠር ፡
አስከ ፡ 1868 ዓ. ም. ድረስ ፡ መሆኑ ፡ ነው ። በዚህ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡
የነበሩት ፡ « ዳይሚዎ » የሚባሉት ፡ የጃፓን ፡ መኳንንቶች ፡ (አገረ ፡
ገዢዎች) ፡ ቁጥራቸው ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ሰባ ፡ ይሆን ፡ ነበር ። የቀ
ረው ፡ ሕዝብ ፡ ገበሬዎች ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ የሚሠሩና ፡
ነጋዴዎች ፡ እየሆኑ ፡ ለእነዚህ ፡ መኳንንቶች ፡ በመታዘዝና ፡ በመገ
ዛት ፡ ከመኖር ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ መብት ፡ አልነበራቸውም ። ይኸ
ውም ፡ በጭሩ ፡ በውሮፓ ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ « ፌዎዳሊቲ » ፡ የመሳፍ
ንት ፡ ግዛት ፡ የሚባለውን ፡ የመሰለ ፡ ነው ።

የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ እንዳይገቡ ፡ ተከልክለው ፡ ተዘግተው ፡
የነበሩትን ፡ የጃፓንን ፡ አገር ፡ በሮች ፡ አውሮፓውያን ፡ በጦር ፡ ጉልበት ፡
ሰብረው ፡ ከገቡ ፡ በኋላ ፡ ጃፓኖች ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ጋር ፡
ተቀላቅለው ፡ መኖር ፡ ግዴታ ፡ ሆነባቸው ። ሆኖም ፡ ልዩ ፡ ጠባይ ፡
ያላቸው ፡ ሕዝብ ፡ መሆናቸውን ፡ የሚገልጥ ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ አሳይተ
ዋል ። ለምሳሌ ፡ አገራቸው ፡ የገቡት ፡ አሜሪካኖች ፡ እንግሊዞችና ፡

ሙ ት ሱ ሂ ቶ ፡ « ሜ ይ ዢ »
የተባለው ፡ ጃፓንን ፣ ያወለጠነ ፣ ንጉሠ ፣ ነገሥት ።

(ማሌኛ ፡ ይበሐቅ ፣ ኃይሉት - ፖሊስ ፣ መድሐዩ ፣ ውሥጥ ፣ የቅቀላ ፣ በሐል ።

ፈረንሳዮች ፡ እንደ ፡ መተያያዣ ፡ እንደ ፡ ገጸ ፡ በረከት ፡ አያደረጉ ፡
ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ በያይነቱ ፡ ዕቃና ፡ ጌጥ ፡ ሰጥተውት ፡ ነበር ።

ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ግን ፡ እንኳንስ ፡ ሊሠራበትና ፡ ሊያጌጥበት ፡
ይቅርና ፡ በእጁ ፡ እንኳ ፡ ሳይነካው ፡ የተባለው ፡ ጌጥና ፡ ዕቃ ፡ ከ፴ ፡
ዓመት ፡ በኋላ ፡ በንድ ፡ አሮጌ ፡ ቤተ ፡ መንግሥት ፡ ውስጥ ፡
ወድቆ ፤ ዝጎ ፤ ቆሸሾና ፡ ተበላሽቶ ፡ ተገኘ ፡ ይባላል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ከ1855 ዓ ም (እ. ኤ. አ.) ጀምሮ ፡ ጃፓኖች ፡
ያውሮፓን ፡ ጥበብ ፡ ለማግኘት ፡ ሲሉ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶችን ፡ የቲ
ክኒክን ፤ የመኪኖችን ፤ የሲያንስንና ፡ የንግድን ፡ ዕውቀቶች ፡ የሚ
ገኙበትን ፡ ድርጅቶች ፡ አቋቋሙ ።

ጃፓን ፡ የሥልጣኔን ፡ ጥበብ ፡ መቀበል ፡ ወዲያው ፡ እንደ ፡
ጀመረች ፡ ከሁሉ ፡ ነገር ፡ ይልቅ ፡ የሚያስፈልጋት ፡ ኢንዱስትሪ ፡
ማቋቋም ፡ መሆኑን ፡ በቶሎ ፡ ተረዳችው ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡
ብረት ፡ ወርቅና ፡ ሌላም ፡ አስፈላጊዎች ፡ የሆኑት ፡ ማዕድኖች ፡
የሌሏት ፡ ደህ ፡ አገር ፡ ሆና ፡ ሳለች ፡ ባለ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ለመሆን ፡
ያደረባትን ፡ ምኞት ፡ በእንዴት ፡ ያለ ፡ አስደናቂ ፡ ትጋትና ፡ አስተ
ዋይነት ፡ ልትፈጽመው ፡ እንደቻለች ፡ ታሪኳን ፡ የመረመሩት ፡ ሰዎች ፡
ሊረዱት ፡ አልቻሉም ። እንደዚሁም ፡ አሳ ፡ አጥማጅና ፡ ከብት ፡
አርቢ ፡ ሆኖ ፡ በድህነት ፡ ይኖር ፡ የነበረው ፡ ሕዝቧ ፡ ከእንቅፅፋ ፡
ተነሥቶ ፡ አምሳ ፡ ዓመት ፡ በማይሞላ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ በደረገው ፡
እርምጃ ፡ ከተባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ጋር ፡ በሥልጣኔ ፡
ለመጫደር ፡ ከሚችሉበት ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ እንዴት ፡ ደረሰ ? ከየ
ፋብሪካው ፡ እየሠራ ፡ በሚያወጣውም ፡ ከጥጥ ፡ በተሠራ ፡ ጨርቃ
ጨርቅ ፡ እንዴት ፡ አድርጎ ፡ ከእንግሊዝ ፡ ጋር ፡ ሊጮክርና ፡ ሊበ
ልጥም ፡ ቻለ ? በ1854 ዓ ም ፡ ሃያ ፡ ስድስት ፡ ሚሊዎን ፡ የነበረው ፡
የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ቁጥር ፡ በዓመት ፡ በዓመቱ ፡ እየጨመረ ፡ ሄዶ ፡
በ1934 ዓ ም እንደምን ፡ ሰባ ፡ ሚሊዎን ፡ ሆነ ይህ ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡
የጃፓንን ፡ ሕዝብ ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ የተደነቀ ፡ ትንግርተኛ ፡ አደረገው ።

ይልቁንም ፡ ደግሞ ፡ በ1905 ዓ ም ጃፓን ፡ መስከብን ፡ በጦር
ነት ፡ ድል ፡ ለማድረግ ፡ አውሮፓና ፡ አሜሪካ ፡ የመደነቅ ፤ የሥጋ
ትና ፡ የፍራቻ ፡ ስሜት ፡ ተቀላቅሎ ፡ አደረበቸው ።

እንግዲህ ፣ ጃፓን ፣ ከዚህ ፣ አስደናቂ ፣ ከሆነው ፣ ዓላማ ፣ እንዴት ፣ አድርጋ ፣ በጭር ፣ ጊዜ ፣ ውስጥ ፣ ለመድረስ ፣ እንደቻለች ፣ ለመረዳት ፣ ሲፈለግ ፣ የተከተለችውን ፣ መንገድ ፣ የመረመሩት ፣ የውጭ ፣ አገር ፣ ሰዎች ፣ ከዚህ ፣ ቀጥሎ ፣ ያለውን ፣ መግለጫ ፣ ይሰጡናል ።

ያውሮፓ ፣ አገሮች ፣ ሊወለዱት ፣ የቻሉት ፣ አንዳንድ ፣ የግል ፣ ሰዎች ፣ እየወጡት ፣ በከናወኑት ፣ የጥበብና ፣ የዕውቀት ፣ ሥራ ፣ ተመርተው ፣ ነው ። ይህንንም ፣ ሲያደርጉ ፣ እርምጃቸው ፣ በዝግታ ፣ እየተከናወነ ፣ በመሄዱ ፣ ብዙ ፣ ጊዜ ፣ አሰፈልጓቸዋል ። ጃፓን ፣ ግን ፣ እርምጃዋ ፣ የተከናወነው ፣ በንጉሠ ፣ ነገሥቷና ፣ በመንግሥቷ ፣ መሪነትና ተጠባባቂነት ፣ ውስጥ ፣ ሆኖ ፣ ነው ። መሪዎቿ ፣ ጉልበቷ ፣ እንዳይበክን ፣ ለማድረግ ፣ ሲሉ ፣ ማነኛውም ፣ ሥራ ፣ ከመወጣት ፣ በፊት ፣ ከፍ ፣ በለ ፣ ጥንቃቄና ፣ አስተዋይነት ፣ አስቀድሞ ፣ እንዲጠና ፣ አደረጉ ። በንድ ፣ ሰው ፣ አካል ፣ ውስጥ ፣ የሚገኙትን ፣ ሕዋሳቶች ፣ ሁሉ ፣ የሚያንቀሳቅሱት ፣ አንድ ፣ ልብና ፣ አንድ ፣ አንጎል ፣ ብቻ ፣ እንደሆኑ ፣ ሁሉ ፣ በጃፓንም ፣ አገር ፣ እንደዚሁ ፣ በንኮችን ፣ ኢንዱስትሪዎችን ፣ በሌሎችን ፣ የቀን ፣ ወራትን ፣ ዲፕሎማቶችን ፣ ነጋዴዎችን ፣ የሚያንቀሳቅሷቸው ፣ ንጉሠ ፣ ነገሥቷና ፣ መንግሥቷ ፣ ናቸው ። በውሮፓ ፣ ላንድ ፣ መንግሥት ፣ ያካላቱ ፣ ሕዋሳቶች ፣ የሆኑት ፣ የሥራ ፣ ድርጅቶች ፣ ሁሉ ፣ በግል ፣ በላቤቶች ፣ የተቋቋሙና ፣ የሚካሄዱ ፣ ከመሆናቸው ፣ የተነሣ ፣ ብዙውን ፣ ጊዜ ፣ እርስ በርሳቸው ፣ በመከራከርና ፣ በመፎካከር ፣ ጉልበታቸውን ፣ ሲያበክኑ ፣ ይታያሉ ። በጃፓን ፣ አገር ፣ ግን ፣ እነዚህን ፣ የሥራ ፣ ሕዋሳቶች ፣ እየፈጠረ ፣ ከቋቋማቸው ፣ በኋላ ፣ የሚያካሂዳቸው ፣ መንግሥቱ ፣ ብቻ ፣ ነው ። ኢንዱስትሪዎቿንም ፣ ዋናች ፣ ሆነው ፣ የሚቆጣጠርዋቸውና ፣ የሚመርጡት ፣ “ሚትሱኢ” ፣ “ና” ፣ “ሚትሱቢሺ” ፣ “የሚባሉት ፣ ሁለት ፣ ቤተ ፣ ሰቦች ፣ ብቻ ፣ ናቸው ።

አንድነትን ፣ የሰጣቸው ፣ ይህ ፣ የኅብረት ፣ መሣሪያ ፣ የተቋቋመው ፣ በምን ፣ ዓይነት ፣ መሠረት ፣ ላይ ፣ ነው ? የሚከናወነው ፣ በእንዴት ፣ ያለ ፣ ሁኔታ ፣ ነው ? ቢባል ፣ መግለጫው ፣ ከዚህ ፣ ቀጥሎ ፣ የተዘረዘረው ፣ ነው ።

ከ1871. ዓ. ም. ፡ በፊት ፡ (እ. አ. አ.) በጃፓን ፡ አገር ፡ የነበረው ፡ ሀብት ፡ ሁሉ ፡ የሚገኘው ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥቱና ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ሰባ ፡ በሚሆኑት ፡ ጳይሚዎስ ፡ በሚባሉት ፡ መኳንንቶች ፡ እጅ ፡ ነበር ።

ሀብታሞቹም ፡ የመሳፍንትና ፡ የመኳንንት ፡ ወገኖች ፡ ብቻ ፡ ነበሩ ። ከእነዚህም ፡ መሳፍንትና ፡ መኳንንት ፡ መካከል ፡ የፋብሪካ ፡ መኪናዎች ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ለማስመጣትና ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ስፔሲያሊስቶች ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ለመቅጠር ፡ የሚችሉበት ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ ገንዘብ ፡ (ካፒታል) ፡ ያላቸው ፡ ከመሳፍንትና ፡ ከመኳንንት ፡ ወገን ፡ የሆኑ ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ስምንት ፡ ወይም ፡ አሥር ፡ ብቻ ፡ ይሆኑ ፡ ነበር ።

መጀመሪያ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ በ1862 ዓ. ም. ጁ ፡ ሺህ ፡ ማጽወፊያ ፡ (broches) ያለው ፡ የፈትል ፡ ፋብሪካ ፡ የተከለ ፡ ሳታውማ ፡ የሚባል ፡ መስፍን ፡ ነው ። እንደዚህም ፡ በ1870 ዓ. ም. የመጀመሪያውን ፡ የሐር ፡ ፋብሪካ ፡ ያቋቋመ ፡ ማኤባሺ ፡ የሚባለው ፡ መስፍን ፡ ነው ። ብረት ፡ እያቀለጠ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ በቧምቧ ፡ ቅርጽ ፡ የሚበጁትን ፡ የብረት ፡ ሶቃዎች ፡ የሚሠራውን ፡ ፋብሪካ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ መጀመሪያ ፡ የተከሉት ፡ “ሚትሱኢ” ፡ የተባሉት ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ናቸው ። ከቀሩት ፡ የጃፓን ፡ የመሳፍንትና ፡ የመኳንንት ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ሁሉ ፡ የበለጠ ፡ ገንዘብና ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ ልማድ ፡ ያላቸው ፡ እነዚህ ፡ “ሚትሱኢ” ፡ የተባሉት ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ናቸው ። የቀሩት ፡ መሳፍንቶችና ፡ መኳንንቶች ፡ ልጆቻቸው ፡ ወታደሮችና ፡ የመንግሥት ፡ ሠራተኞች ፡ ሲሆኑ ፡ ሚትሱኢ ፡ የሚባለው ፡ መስፍን ፡ ብቻ ፡ ተወሳጆቹ ፡ ወደ ፡ ንግድ ፡ ሥራ ፡ ተመርተው ፡ በዚህ ፡ ጥበብ ፡ እየሠለጠኑበት ፡ ሂዱ ። ሙትሱሂቶ ፡ የተባለው ፡ የጃፓን ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ በ1868 ዓ. ም. አገሩን ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ሥልጣኔ ፡ ለመምራት ፡ ቆርጦ ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ የሚትሱኢ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ በገንዘብ ፡ ከቀሩት ፡ መሳፍንትና ፡ መኳንንት ፡ የበለጡ ፡ ከመሆናቸው ፡ በላይ ፡ ከዚያን ፡ ጊዜ ፡ በፊት ፡ ከሦስት ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ አስቀድሞ ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ እየሠሩ ፡ የኖሩ ፡ በመሆናቸው ፡ የበለጠ ፡ “ኤክስፔሪያንስ” ፡ ማለት ፡ የሥራ ፡ ልማድ ፡ ነበራቸው ።

ነገር ፡ ገን ፡ እነ ፡ ሚትሱኢም ፡ ሆኑ ፡ ወይም ፡ ሌሎቹ ፡ ማንኛቸውም ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ የሚሠሩ ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ከጃፓን ፡ አገር ፡

ወጥተው ፡ የማያውቁ ፡ በመሆናቸው ፡ በኢንዱስትሪ ፡ በኩልም ፡ ሆነ ፡ ወይም ፡ በጠቅላላው ፡ በንግድ ፡ ሥራ ፡ ረገድ ፡ የቴክኒክ ፡ ዕውቀት ፡ አልነበራቸውም ።

በዘመናዊው ፡ የሥልጣኔ ፡ መንገድ ፡ እየተመሩ ፡ አገሪቱን ፡ ባለ ኢንዱስትሪ ፡ ለማድረግ ፡ ስፔሲያሊስቶች ፡ መሐንዲሶችና ፡ የሥራን ፡ ድርጅት ፡ ለማካሄድ ፡ የሚችሉ ፡ ሰዎች ፡ (እርጋኒዘተኞች ፡) ማግኘት ፡ አስፈላጊ ፡ ነገር ፡ ነበር ። እነዚህንም ፡ የሥራ ፡ ሊቃውንት ፡ ለማሠልጠን ፡ እነ ፡ ሚትሱኢ ፡ እነ ፡ ሳትሱማ ፡ እነ ፡ ማዬባሺ ፡ የተባሉት ፡ የጃፓን ፡ ሀብታሞች ፡ ችሎታ ፡ አልነበራቸውም ። ስለዚህ ፡ በዚህ ፡ ጉዳይ ፡ ውስጥ ፡ መንግሥት ፡ እጁን ፡ ያገባ ፡ ዘንድ ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ ተገኘ ።

መጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡ ጃፓኖች ፡ ራሳቸውን ፡ እስተችሉ ፡ ድረስ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ ሠራተኞች ፡ መቅጠር ፡ ግዴታ ፡ ስለሆነባቸው ፡ የጦር ፡ ሠራዊታቸውን ፡ ባዲሉ ፡ የጦር ፡ ትምህርት ፡ እንዲያሠለጥኑላቸው ፡ ፈረንሳዮችን ፡ ቀጠሩ ። በመርከብ ፡ ሥራ ፡ ውሥጥ ፡ ደግሞ ፡ እንግሊዞችን ፡ በትምህርት ፡ ቤቶች ፡ አሜሪካኖችን ፡ አደረጉ ። በየፋብሪካው ፡ ውሥጥም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ቴክኒሲያኖችና ፡ ስፔሲያሊስቶች ፡ አድርገዋል ። እኛ ፡ ግን ፡ አሁን ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ውሥጥ ፡ በሰፊው ፡ የምንመለከተው ፡ ጥበብን ፡ ራሳቸው ፡ ሲማሩ ፡ የተከተሉትን ፡ መንገድ ፡ ነው ።

ይህንንም ፡ ሲያደርግ ፡ ከሁሉ ፡ ነገር ፡ አስቀድሞ ፡ እንድ ፡ የተዘጋጀ ፡ ፕላን ፡ ይኖር ፡ ዘንድ ፡ አስፈላጊ ፡ መሆኑን ፡ መንግሥቱ ፡ በቶሎ ፡ ተረዳው ። ስለዚህ ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ እየሄዱ ፡ የሚማሩትን ፡ ልጆች ፡ የሚልካቸው ፡ መንግሥት ፡ እንጅ ፡ ሀብት ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ ገንዘብ ፡ ካለን ፡ ማ. ይከለክለናል ፡ እያሉ ፡ ልጆቻቸውን ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ይልኳቸው ፡ ዘንድ ፡ አልተፈቀደላቸውም ። መንግሥቱ ፡ ለዋና ዋናቹ ፡ ጉዳዮች ፡ የሚያቀርባቸውን ፡ ጥያቄዎች ፡ እየመረመሩ ፡ መልሱን ፡ የሚያዘጋጁለት ፡ በዕውቀታቸውና ፡ በችሎታቸው ፡ የተመረጡ ፡ ሰዎች ፡ አባሎች ፡ ሆነው ፡ የሚሠሩበት ፡ የትምህርት ፡ ኮሚሲዮኖች ፡ የሚባሉ ፡ መሥሪያ ፡ ቤቶች ፡ አቋቋመ ። እነሱም ፡ ለሚቀርቡላቸው ፡ ጥያቄዎች ፡ መልሱን ፡ እያዘጋጁ ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ያቀርባሉ ።

የእነሱም ፣ ተግባር ፣ መንግሥቱን ፣ የሚገጥሙትን ፣ ጉዳዮች ፣ መመርመር ፤ መንገዱን ፣ መፈለግና ፣ ማጥናት ፣ ነው ።

ይህን ፣ የመሰለውን ፣ ሥራ ፣ መንግሥቱ ፣ አደራ ፣ አድርጎ ፣ የጣለባቸው ፣ ሰዎች ፣ በአስተዋይነታቸውና ፣ በገንዘብ ፣ የማይደለሉ ፣ በመሆናቸው ፣ ተፈትነው ፣ ከ፲ ፣ ሰዎች ፣ መካከል ፣ ተመርጠው ፣ የተገኙ ፣ ነበሩ ። እነሱም ፣ የአውሮፓን ፣ አገሮች ፣ እየዘሩ ፣ ሲመረምሩና ፣ የታዘዙትን ፣ አላብ ፣ ለማቅረብ ፣ ጉዳዩን ፣ ሲያጠኑ ፣ ለመንገዳቸው ፣ የሚያስፈልጋቸውን ፣ ወጭ ፣ ገንዘብ ፣ የሚሰጣቸው ፣ መንግሥት ፣ ነው ።

ከተመለከቱትና ፣ ከደረገት ፣ ምርመራ ፣ የሚገኘውን ፣ ፍሬ ፣ መጀመሪያ ፣ የሚጠቀምበት ፣ መንግሥት ፣ ነው ። በዚህ ፣ አኳኋን ፣ ያውሮፓ ፣ አገሮች ፣ በኢንዱስትሪ ፣ ረገድ ፣ በየበኩላቸው ፣ ሁሉም ፣ የግል ፣ ዕውቀታቸውን ፣ ብቻ ፣ ይዘው ፣ በጠባብ ፣ መንገድ ፣ ተወስነው ፣ ሲኖሩ ፣ ጃፓን ፣ ግን ፣ በመልክተኞቿ ፣ አማካይነት ፣ የሁሉንም ፣ ዕውቀት ፣ ተመልክታ ፣ እየተዳች ፣ ከሁሉም ፣ በኩል ፣ አዋጥታ ፣ ያስማማችውንና ፣ የቀሰመችውን ፣ ምሳሌ ፣ መዝገብ ፣ አድርጋ ፣ ያለሠራችበት ፣ በጥቂት ፣ ጊዜ ፣ ውስጥ ፣ ከሁሉም ፣ የበለጠ ፣ ሥራ ፣ ለመሥራት ፣ ቻለች ።

በዚህም ፣ አኳኋን ፣ የቲክኒክን ፣ ዕውቀቶች ፣ ሰብስበው ፣ የያዙት ፤ መንግሥት ፣ ወደ ፣ ውጭ ፣ አገር ፣ ልኮ ፣ ያስተማራቸው ፣ ስፔሲያሊስቶች ፣ በመሆናቸው ፣ አገሪቱ ፣ ኢንዱስትሪ ፣ የምታገኝበትን ፣ መንገድ ፣ ተከትሎ ፣ የማሠራቱን ፣ አደራ ፣ የተቀበለ ፣ እሱው ፣ ራሱ ፣ መንግሥቱ ፣ ሆነ ። የኢንዱስትሪን ፣ ሥራ ፣ ከኢምፕት ፣ አንሥቶ ፣ አሳቡን ፣ እየፈጠረ ፣ የሚያቋቁመውና ፣ የሚያካሂደው ፣ የከመ-ኒካሲዮንንም ፣ ሥራ ፣ የሚያከናውነው ፣ መንግሥቱ ፣ ወይም ፣ ንጉሠ ፣ ነገሥቱ ፣ ነበር ።

ጃፓን ፣ አንድነትን ፣ አግኝታ ፣ ኢንዱስትሪን ፣ እንድታቋቁም ፣ ከሁሉ ፣ ነገር ፣ አስቀድሞ ፣ አስፈላጊው ፣ ነገር ፣ የፌዎዳል ፣ አገዛዝ ፣ እንዲቀር ፣ ማድረግ ፣ ስለነበረ ፣ “ ዳዩሚዎ ” የተባሉት ፣ መኳንንቶች ፣ በ1871 ፣ ዓ. ም. (እ. አ. አ.) ከጥንት ፣ ጀምሮ ፣ ሲወርድ ፣ ሲዋረድ ፣

የመጣውን ፡ የመሳፍንትነት ፡ መብታቸውን ፡ በፈቃዳቸው ፡ ለቅቀው ፡ ግዛታቸውንና ፡ ጉልታቸውን ፡ በፈቃዳቸው ፡ ለመንግሥት ፡ አስረከቡ ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ መንግሥቱ ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ የሚገኙትን ፡ ርስቶች ፡ ሁሉ ፡ ጠቅልሎ ፡ በእጁ ፡ ያዘና ፡ ለሕዝቡ ፡ እያከፋፈለ ፡ በመስጠት ፡ እንዲለሙና ፡ እንዲሠራባቸው ፡ አደረገ ። ወዲያውም ፡ ከእነዚህ ፡ ርስቶች ፡ አስይዞ ፡ ከእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ስድሳ ፡ አምስት ፡ ሚሊዎን ፡ ዶላር ፡ ተፀድቶ ፡ አዲሶችና ፡ ዘመናዊ ፡ የሆኑ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የፋብሪካ ፡ መኪናዎች ፡ ገዛ ።

የንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ አማካሪዎች ፡ “ፕላን ፡ የሚያዘጋጅ ፡ ኮሚሲዮን ፡ .. ተብሎ ፡ የሚጠራውን ፡ በሶቢዬት ፡ መስከብ ፡ አገር ፡ የሚገኘውን ፡ መሥሪያ ፡ ቤት ፡ በመሰለ ፡ መንገድ ፡ ይሠሩ ፡ ጀመር ።

ጃፓን ፡ ያላት ፡ ገንዘብ ፡ የተወሰነ ፡ ጥቂት ፡ በመሆኑ ፡ በጣም ፡ አስፈላጊና ፡ ጠቃሚ ፡ የሆነው ፡ ፋብሪካ ፡ ብቻ ፡ እየታየ ፡ እንዲገዛ ፡ ተደረገ ። ይህም ፡ ሲሆን ፡ ማንኛውም ፡ ፕላን ፡ ወደ ፡ ፍጻሜ ፡ ከመድረሱ ፡ አስቀድሞ ፡ በብዙ ፡ ጥንቃቄ ፡ እየተመረመረ ፡ ይመከር በታል ።

የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ ከሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ያቋቋማቸው ፡ የጥጥ ፡ ፈትል ፤ የጨርቃጨርቅ ፤ የመርከብ ፤ የቨርግቶ ፤ የሸክላ ፡ የክብሪት ፤ የጋዝ ፤ የኤሌክትሪክ ፤ መኪናዎችና ፡ ፋብሪካዎች ፡ ናቸው ። ነጋዴዎች ፡ የሆኑት ፡ ታላላቆች ፡ መሳፍንቶች ፡ እነ ፡ ሚትሱኢ ፤ ሳትሱማ ፤ ማኬባሺ ፤ ያቋቋሟቸውን ፡ የግል ፡ ፋብሪካዎች ፡ እንኳ ፡ ሳይቀር ፡ ስፔሲያሊስቶች ፡ እየሾመና ፡ የብድር ፡ ገንዘብ ፡ እየሰጠ ፡ ሥራውን ፡ የሚያስኬድላቸው ፡ መንግሥት ፡ ነበር ። የድንጋይ ፡ ክሰል ፤ ነሐስ ፤ ብረት ፡ ሌላም ፡ እነዚህን ፡ የመሰለውን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ማዕድን ፡ የሚያወጣ ፡ መንግሥት ፡ ነው ። ሥራውንም ፡ የሚያካሄዱት ፡ ሰዎች ፡ መንግሥት ፡ በገንዘቡ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየላከ ፡ ያስተማራቸው ፡ ስፔሲያሊስቶች ፡ ናቸው ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ እነዚህም ፡ ስፔሲያሊስቶች ፡ ለፋብሪካዎቹ ፡ የሚያስፈልጉትን ፡ መሐንዲሶች ፡ ዲሬክተሮችና ፡ ፕሮፌሰሮች ፡ ከስተማሩ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ 1884 ዓ ም ላይ ፡ የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ እያለ ፡ ገን

ዘብነቱ ፣ የባለ ፣ ግል ፣ ሀብታሞች ፣ ከሆነው ፣ ፋብሪካ ፣ ውስጥ ፣ ሁሉ ፣ እጁን ፣ አወጣ ።

ምንም ፣ እንኳ ፣ ምንግሥቱ ፣ የኢኮኖሚክን ፣ መሥሪያ ፣ ቤቶች ፣ እንዳይጣናቸው ፣ የግል ፣ ጥቅም ፣ ውድድር ፣ የሚፈጥረውን ፣ ትጋት ፣ እንዳያሰናክልና ፣ ለእሱም ፣ ለራሱ ፣ የአድሚኒስትራሲዮኑ ፣ ሥራ ፣ አለመጠን ፣ ሲበዛበት ፣ እንዳያስቸግረው ፣ ይህን ፣ ሁሉ ፣ ነገር ፣ አመዛዝኖ ፣ እጁን ፣ ከፋብሪካዎች ፣ ውስጥ ፣ ቢያወጣም ፣ የተጠበቁ ቂነቱን ፣ ሥራ ፣ አጥብቆ ፣ ማወራቱን ፣ አላቋረጠም ።

ይህንንም ፣ የተጠበቁነት ፣ ሥራውን ፣ የፈጸመው ፣ ገንዘብ ፣ እያበደረ ፣ የቴክኒክንና ፣ የገንዘብን ፣ ሥራ ፣ እየተቋጣጠረ ፣ የተፈጥሮ ፣ ሀብቶች ፣ (ማቲየር ፣ ፕረሚዩር) የሆኑትን ፣ የሚገዙ ፣ መሥሪያ ፣ ቤቶች ፣ እያቋቋመ ፣ ታናናሾች ፣ የሆኑት ፣ የንግድ ፣ መሥሪያ ፣ ቤቶች ፣ በኅብረትና ፣ በማኅበር ፣ እየተባበሩ ፣ እንዲሠሩና ፣ በዚሁም ፣ ኃይል ፣ እንዲያገኙ ፣ እያስገደደ ፣ ነው ።

እንደዚሁም ፣ በያውራጃው ፣ የኢንዱስትሪን ፣ ሥራ ፣ ለመደገፍና ፣ ለማስፋፋት ፣ ሲል ፣ ንጉሠ ፣ ነገሥቱ ፣ በአዲሱ ፣ የመጨረሻ ፣ ጥበብ ፣ የተሠሩትን ፣ ዋጋቸው ፣ ውድ ፣ የሆነውን ፣ የፋብሪካ ፣ መኪኖች ፣ የጨርቅ ፣ ቀለም ፣ መንከፊያ ፣ ለፈትልና ፣ ለሌላም ፣ ይህን ፣ ለመሰለው ፣ ሥራ ፣ የሚያገለግሉትን ፣ ከእንግሊዝም ፣ ሆነ ፣ ከሌላ ፣ አገር ፣ እያስገዛ ፣ በያገሩ ፣ ክፍል ፣ ላሉት ፣ ባለፋብሪካዎች ፣ አከፋፈላቸው ።

በ ፲፱፻፷፱ ዓ. ም. አቅራቢያ ፣ ዘመን ፣ ላይ ፣ መንግሥት ፣ ይዟቸው ፣ የነበረውን ፣ የንግድ ፣ ሥራዎች ፣ ለግል ፣ በለጥቅሞች ፣ እያስተላለፈ ፣ ራሳቸውን ፣ እንዲችሉ ፣ የማድረግ ፣ ሥራውን ፣ አፋጠነ ። ሆኖም ፣ እነዚሁኑ ፣ የንግድ ፣ ሥራዎች ፣ እየተረከቡ ፣ ራሳቸውን ፣ ችለው ፣ ለመሥራት ፣ የሚችሉ ፣ ከፔሲያሊስቶችና ፣ በቂ ፣ ገንዘብ ፣ ያላቸው ፣ ሀብታሞች ፣ ቁጥራቸው ፣ ጥቂት ፣ በመሆኑ ፣ ችግር ፣ ሳይፈጥርበት ፣ አልቀረም ። ከዚህም ፣ በቀር ፣ የጃፓን ፣ ሕዝብ ፣ የንግድ ፣ ሥራ ፣ ለማድ ፣ የሌለውና ፣ የሚንቅ ፣ በመሆኑ ፣ በሚሊያርድ ፣ የሚቆጠር ፣ ገንዘብ ፣ ካለው ፣ ሀብታም ፣ ከሆነ ፣ ነጋዴ ፣

ይልቅ ፣ ደሀ ፣ የሆነ ፣ ከህን ፣ ወይም ፣ የጦር ፣ ሹም ፣ ወይም ፣ በለአጅ ፣ ወይም ፣ ከብት ፣ አርቢ ፣ የበለጠ ፣ ክብር ፣ ነበረው ።

የሆነው ፣ ሆኖ ፣ መንግሥቱ ፣ እጁን ፣ ከኢንዱስትሪ ፣ ሥራ ፣ ውስጥ ፣ በወጣ ፣ ጊዜ ፣ ከሱ ፣ ጋር ፣ ሆነው ፣ ሥራውን ፣ ያካሄዱ ፣ የነበሩት ፣ ሀብታሞች ፣ የሆኑ ፣ አንዳንድ ፣ ቤተ ፣ ሰቦች ፣ ኢንዱስትሪውን ፣ ተረክቡት ። ከዚህ ፣ በኋላ ፣ መንግሥት ፣ ይህን ፣ ሥራ ፣ በወሰደባቸው ፣ ጊዜ ፣ ስማቸው ፣ መጠራቱ ፣ ቀርቶ ፣ የነበረው ፣ እንደ ፣ ሚትሱኢ ፣ ሳትሱማ ፣ ሚትሱቢሺ ፣ አኩራ ፣ የመሰሉት ፣ ሀብታሞች ፣ ስማቸው ፣ ተመልሶ ፣ ተነሣ ።

እነሱም ፣ ይጎድላቸው ፣ የነበረውን ፣ በቂ ፣ የሆነ ፣ ፒታል ፣ የሥራ ፣ ልማድና ፣ የቴክኒክ ፣ ፅውቀት ፣ በመንግሥት ፣ መሪነት ፣ አብረው ፣ ይሠሩ ፣ በነበረበት ፣ ጊዜ ፣ አገኙ ።

በመጨረሻም ፣ ገንዘባቸው ፣ አለመጠን ፣ እየበረከተ ፣ ከመሄዱ ፣ የተነሣ ፣ ትልቅ ፣ ከፒታል ፣ ያላቸው ፣ በመሆናቸውና ፣ በኢንዱስትሪ ፣ ሥራ ፣ በጣም ፣ በመሠልጠናቸው ፣ ሚትሱኢና ፣ ሚትሱቢሺ ፣ (Mitsui et Mitsubishi) የሚባሉ ፣ ሁለት ፣ የንግድ ፣ ቤቶች ፣ የሆኑ ፣ ቤተ ፣ ሰቦች ፣ ከሁሉም ፣ የላቁና ፣ የበለጡ ፣ ሆኑ ። ምንም ፣ እንኳ ፣ እነዚህ ፣ ሁለቱ ፣ ቤተ ፣ ሰቦች ፣ በቀረው ፣ የዓለም ፣ ክፍሎች ፣ በውጭፓም ፣ ሆነ ፣ በሚሪካ ፣ እንደሚገኙት ፣ ነጋዴዎች ፣ ሁሉ ፣ ዋናው ፣ ድካማቸውና ፣ ጥረታቸው ፣ ገንዘብ ፣ ለመሰብሰብና ፣ እየበለጸጉ ፣ ለመሄድ ፣ ነው ፣ ቢባል ፣ ጃፓንነታቸውን ፣ ያልረሱ ፣ መሆናቸውን ፣ የሚመሰክሩላቸውን ከሌላው ፣ ኦገር ፣ ሀብታሞች ፣ የሚለዩባቸውን ፣ አንዳንድ ፣ ጠባዮች ፣ ሳይለቁ ፣ ኖረዋል ። ይኸውም ፣ ያገራቸውን ፣ መንግሥት ፣ እያከሰሩ ፣ ለመበልጸግ ፣ ሲፈልጉ ፣ አለመታየታቸው ፣ ለገንዘብ ፣ ሲሉ ፣ ከጠላት ፣ ጋር ፣ ሲሻረኩ ፣ አለመገኘታቸውና ፣ ገንዘባቸውን ፣ ለማይረባ ፣ ነገር ፣ አለማባከናቸው ፣ ነው ።

መንግሥት ፣ ኢንዱስትሪን ፣ በሚመራበት ፣ በቀድሞ ፣ ጊዜም ፣ ሆነ ፣ ወይም ፣ ኢንዱስትሪ ፣ መንግሥቱን ፣ በሚመራበት ፣ በሁኑ ፣ ጊዜ ፣ ሁለቱም ፣ እየተረዳዱ ፣ ተባብረው ፣ በመሥራታቸው ፣ እንደ ፣ አንድ ፣ አካል ፣ ሆነው ፣ ይቆጠራሉ ።

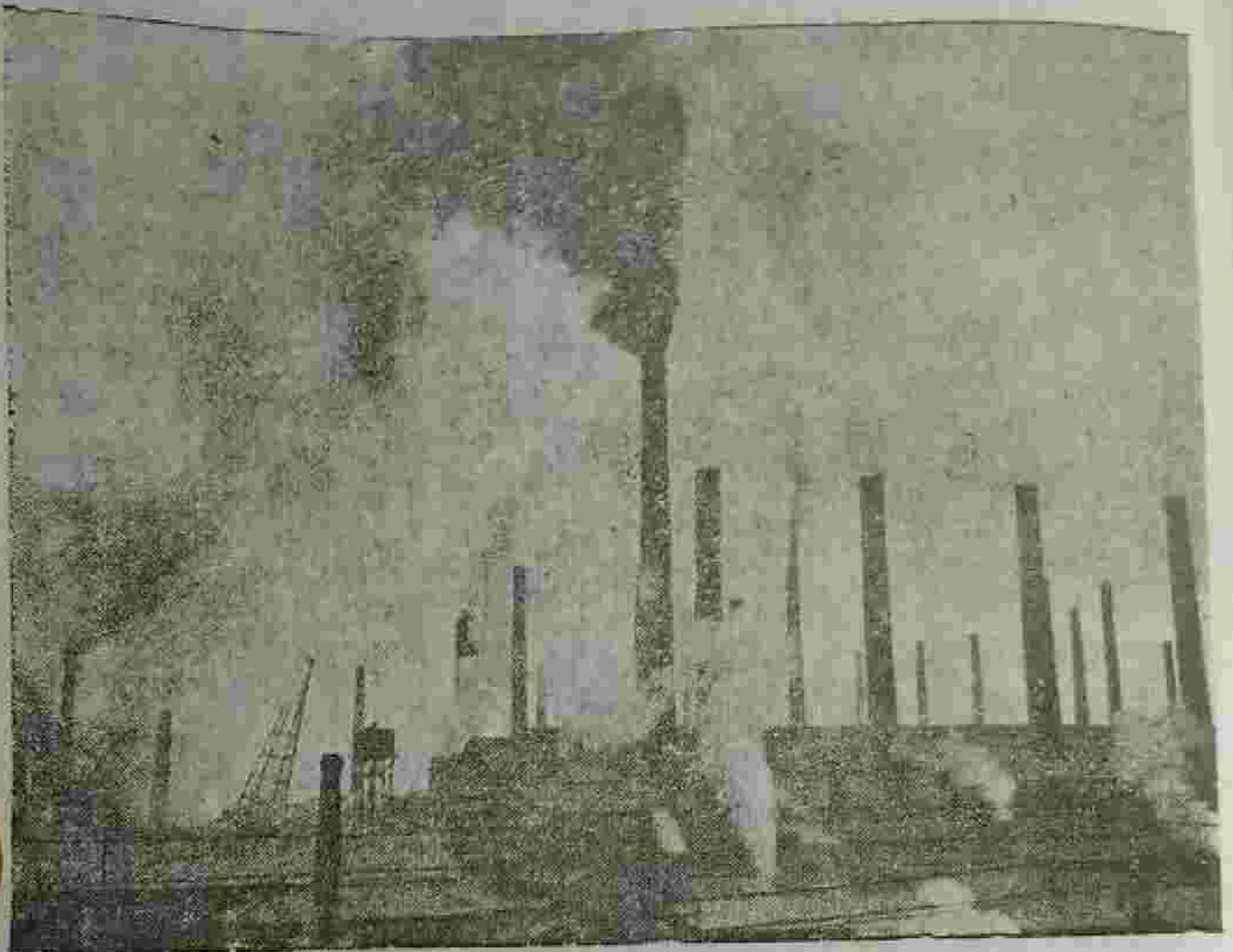
ምንም ፡ እንኳ ፡ ለጦር ፡ ሠራዊት ፡ ስንቅና ፡ አስፈላጊውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ የሚያቀርቡ ፡ እኩራ ፡ የሚባሉ ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ቢኖሩ ፡ ወይም ፡ በከቤ ፡ ከተማ ፡ ታላላቅ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ያሏቸው ፡ አካዛኪ ፡ የሚባሉት ፡ ወይም ፡ ደግሞ ፡ በአዛክ ፡ ባንኮችና ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ ያሏቸው ፡ ሱሚሞቶ ፡ የሚባሉት ፡ ሀብታሞች ፡ መኖራቸው ፡ የታወቀ ፡ ቸው ፡ ቢሆንም ፡ ማንኞቹም ፡ ቢሆኑ ፡ ሚትሱኢ ፡ ከሚባሉት ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ጋር ፡ ሊወዳደሩ ፡ አይችሉም ። ሚትሱኢ ፡ የተባሉት ፡ በ፲፱፻፴፱ ፡ ዓ. ም. ላይ ፡ ሰባት ፡ ሚሊያርድ ፡ ፍራንክ ፡ ነበራቸው ።

ይኸውም ፡ በኢትዮጵያ ፡ ብር ፡ ከአንድ ፡ ሚሊያርድ ፡ በላይ ፡ ይሆናል ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ ታናናሾቹ ፡ ሳይቆጠሩ ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ሀያ ፡ አራት ፡ የሚሆኑ ፡ ዋና ፡ ዋናቹ ፡ የንግድ ፡ ድርጅቶች ፡ በእነሱ ፡ ተቆጣጣሪነት ፡ ውስጥ ፡ ሆነው ፡ ይካሄዱ ፡ ነበር ። በእነዚህም ፡ በተባሉት ፡ የንግድ ፡ ድርጅቶች ፡ ወይም ፡ ማኅበሮች ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙት ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ያስቀመጡት ፡ ካፒታል ፡ ወደ ፡ ሀያ ፡ ስድስት ፡ ሚሊያርድ ፡ ፍራንክ ፡ ይደርሳል ፡ ተብሎ ፡ ተገምቷል ። (ይህን ፡ ጽሑፍ ፡ የቀዳነው ፡ ከፈረንሳይ ፡ መጽሐፍ ፡ ላይ ፡ ስለሆነ ፡ ከጦርነት ፡ በፊት ፡ በነበረው ፡ የፈረንሳይ ፡ ፍራንክ ፡ የምንናገር ፡ መሆናችንን ፡ ላንባቢ ፡ እናሳስባለን ።) ባጭሩ ፡ የሚትሱኢ ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ በጃፓን ፡ የንግድ ፡ ሕይወት ፡ ውስጥ ፡ የያዙት ፡ ደረጃ ፡ ምን ፡ ያህል ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ መሆኑን ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ግምት ፡ እንሰጣለን ። በ1933 ዓ. ም. በተደረገው ፡ ግምት ፡ መሠረት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ በጠቅላላው ፡ ከሚሠራው ፡ የጥጥ ፡ ጨርቃጨርቅ ፡ ከሆነው ፡ ከመቶ ፡ ስማንያ ፡ አምስቱ ፡ 85% በአህል ፡ ከመቶ ፡ አርባው ፡ 40% በድንጊያ ፡ ከሰል ፡ ከመቶ ፡ አምሳ ፡ ሰባቱ ፡ 57% ከውጭ ፡ አገር ፡ እየተሠሩ ፡ ወደ ፡ ጃፓን ፡ አገር ፡ በሚገቡት ፡ ወይም ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ተሠርተው ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየተሸጡ ፡ በሚወጡት ፡ የኢንዱስትሪ ፡ መኪናዎች ፡ ከመቶ ፡ አርባ ፡ 40% ትርፍ ፡ የሚያገኙ ባቸው ፡ የሚትሱኢ ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ናቸው ። የሚትሱኢ ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡ ከዚህም ፡ በቀር ፡ በመርከብ ፡ በማዕድን ፡ በድንጊያ ፡ ከሰልና ፡ ሌሎችም ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉትን ፡ የንግድ ፡ ሥራዎች ፡ በሚሠሩ ፡ ማኅበሮች ፡ ውስጥ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ካፒታል ፡ እያስቀመጡ ፡ ይሠራሉ ።

ሰለዚህ : በንግድ : ዕቃ : ላይ : "M.B.K." የተጻፈባቸው : ፊደሎች : በናገኝ : "Mitsui Bussan Kaisha" ማለት : ነው ። ትርጉሙም : « የሚትሱኢ : ንግድ : ድርጅት : » ማለት : ነው ። በፈረንሳይና : በጀርመን : አገሮችም : የንግድ : ማኅበሮች : አሏቸው ።

የነሱ : መለያ : የሆኑት : እነዚህ "M.B.K." ፊደሎች : በብዙ : መርከቦች : በፈትል : ፋብሪካዎች : በኳር : በሚያነጥሩ : መኪናዎች : በባንኮች : በታላላቅ : የኢንዱስትሪ : ቤቶች : ላይ : ተጽፈው : በጃፓን : አገር : ብቻ : ሳይሆን : በሺና : በኮሬና : በማንድሹሬ : አገሮች : ይገኛሉ ። በቅርብ : ጊዜ : ለዚህ : በጣም : ታላቅ : ለሆነው : የንግድ : ቤት : ዋና : ባለቤት : የሆነው : ባርን : ሃፕሮኢሞን : ሚትሱኢ : ይባላል ። እሱም : በ1930 ዓ ም በቶኪዮ : ከተማ : በዋናው : የንግድ : ሰፈር : የታላላቆቹን : ያሚሪክ : ባንኮች : ፕላን : መዝገብ : አድርጎ : እዕት : የማያቃጥለው : የመሬት : መናወጥ : የማይደፍረውና : የጦር : አኤርፕላኖች : በትረ : የማያፈርሰው : በጣም : የሚያስደንቅ : አንድ : ትልቅ : ሕንፃ : አሠርቷል ። ይህም : ሕንጻ : በድሳ : ሚሊዮን : ዩን : ፈጅቶበታል ።

በምክር : ቤቱ : ውስጥ : የሚቀመጡት : የሕዝብ : ወኪሎች : የሚመረጡት : በሕዝብ : ድምፅ : ስለሆነ : ሚትሱኢና : ሚትሱኢ ሲሺ : የሚባሉት : ሁለቱ : ታላላቆች : የንግድ : ቤተ : ሰቦች : ለሕዝቡ : ገንዘባቸውን : እያፈሰሱ : ለመንግሥቱ : ፖሊቲካ : የሚሰማሙትን : ሰዎች : እንዲመረጡ : ያደርጉለታል ። ይህንንም : የሚፈጽሙት : «ኢንጋይዳን : » የሚባሉ : መልክተኞች : በያገሩ : እየላኩ : ለሕዝቡ : ገንዘብ : በመስጠት : በማስፈራራትና : በማሸበር : ነው ። ለያንዳንዱ : ድምፅ : የሚከፍሉት : ገንዘብ : ደሆኑ : በሆኑት : አውራጃዎች : አንድ : ወይም : ሁለት : ዩን : ከከተማም : ውስጥ : በምንት : ወይም : አሥር : ዩን : ስለሆነ : የሕዝብ : ወኪሎች : በሚመረጡበት : ጊዜ : ተመራጮቹ : ለመመረጥ : ወጪ : የሚያደርጉትን : ገንዘብ : የሚከፍሉላቸው : ሚትሱኢና : ሚትሱኢ ሲሺ : የሚባሉት : ቤተ : ሰቦች : ወይም : የንግድ : ቤቶች : ናቸው ። ስለዚህ : የንጉሠ : ነገሥቱን : ፖሊቲካ : የሚደግፉት : የፖሊቲካ : ወገኖች : ሁልጊዜ : ኃይል : እንዲያገኙ : ለማድረግ : ሚትሱኢና :

በአዛካ ፡ ከተማ ፡ የሚገኙት ፡ ብረት ፡ እያቀለጡ ፡ የሚሠሩ ፡
የጃፓን ፡ ከባድ ፡ ኢንዱስትሪዎች ።

(ኦንቲን ፡ ዚገኝ ፡ ከጸፈው ፡ ከጃፓን ፡ ታሪክ ፡ መጽሐፍ ፡ የተቀዳ ፡ በዕል ።)

ሚትሱቢሺ : አስፈላጊ : በሆነ : ጊዜ : ብዙ : ሚሊዮን : ገንዘብ : ወጭ : ያደርጋሉ ።

ከዚህም : በቀር : ይልቅንም : ሚትሱኢ : የተባለው : የንግድ : ቤት : ለመንግሥቱ : የሰጠው : ከፍ : ያለ : ሌላም : አገልግሎት : አለ ።

ይኸውም : የገንዘብን : ኃይል : መሣሪያ : እያደረገ : የጃፓን : መንግሥት : የቅኝ : አገር : እንዲያገኝ : በማድረግ : ነው ። በዚህም : አኳኋን : የጃፓን : የጦር : ሠራዊት : ከሚሠራው : ሥራ : ይልቅ : የገንዘብን : ኃይል : መሣሪያ : አድርጎ : የበለጠ : ሥራ : በመሠራቱ : ብዙ : የቅኝ : አገሮች : ለመንግሥቱ : ሰጥቷል ። ፎርምዝና : ሳክሃሊን : የተባሉት : አገሮች : የጃፓን : ቅኝ : አገሮች : ለመሆን : የበቁት : በሚትሱኢ : ብርታት : ነው ። እንደዚሁም : የጃፓን : መንግሥት : ማንድሹኩም : የምትባለውን : አገር : እንደ : ቅኝ : አገር : ያህል : አድርጎ : ሊይዛት : የቻለው : ሚትሱኢ : በደረገ ለት : ኢርዳታ : ነው ። ይህንንም : ሲያደርጉ : ከመስከብና : ከሺና : ጋር : የገጠማቸውን : ከፍ : ያለ : ትግል : እያሸነፉ : ነው ። እነ ሚትሱኢ : የማይሠሩት : ሥራ : የለም ። ለሰው : ሕይወት : (አሱራ ንስ) : ያደርጋሉ ፤ የጃፓንን : ሕዝብ : ያለብሳሉ ፤ በሠሩዋቸው : መርከቦች : ከአሜሪካና : ከአሴያኒ : ጋር : የማመላለሻን : ሥራ : ይሠራሉ ። አራት : ሚሊዮን : ኮፒ : በሚያወጡት : ጋዜጦቻቸው : የሕዝቡን : አሳብ : ይመሩታል ፤ ያቋቋሟቸው : ኤሌክትሪኮች : ላገሪቱ : ብርሃንና : ጉልበትን : ይሰጧቸዋል ። የሺሚክ : መሥሪያ : ቤቶቻቸውም : ላገሩ : መሬት : ማዳበሪያ : ፍግ : የሚሆኗትንና : ለመንግሥቱም : ለጦር : መሣሪያ : የሚያስፈልጉትን : ነገሮች : ሠርተው : ያቀርባሉ ።

ሚትሱቢሺ : የተባሉት : ቤተ : ሰቦች : ዳግም : ደረጃቸው : ከሚትሱኢ : ቀጥሎ : ይመጣል ። በሚትሱቢሺ : ተቆጣጣሪነት : ውስጥ : ሆነው : የሚካሄዱት : የንግድ : ማኅበሮች : ቁጥራቸው : ዘጠና : ሁለት : ነው ። በእነዚህ : የንግድ : ማኅበሮች : ላይ : ያስቀመጡት : ካፒታላቸው : አሥራ : አራት : ሚሊያርድ : ፍራንክ : ይሆናል ። የግል : ተቀማጭ : ገንዘባቸው : ግን : በ1934 ዓ. ም. ላይ : አራት :

ሚሊዮርድ ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ተገምቷል ። አሁን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ስለ ፡ ጦር ፡ መሣሪያ ፡ ጉዳይ ፡ እንናገራለን ።

ከአሜሪካ ፡ መንግሥት ፡ (የናይትድ ፡ ስቴትስ ፡) ጋር ፡ በደረገ ጉት ፡ የንግድ ፡ ውል ፡ ውስጥ ፡ ጃፓኖች ፡ ከሚሪካ ፡ መንግሥት ፡ ላይ ፡ የጦር ፡ መሣሪያና ፡ የጦር ፡ መርከብ ፡ እንዲገዙ ፡ ተፈቅዶላቸዋል ፡ የሚል ፡ አንቀጽ ፡ ነበር ።

ወደ ፡ 1880 ዓ. ም. አቅራቢያ ፡ የጃፓን ፡ ተወላጅ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ የጦር ፡ መከንን ፡ ማዞር ፡ ሙራታ ፡ ትሱኔዮቪ ፡ የሚባል ፡ የጠበንጃን ፡ አሠራር ፡ ማወቅ ፡ ጠቃሚ ፡ መሆኑን ፡ አስቦ ፡ አንድ ፡ ጠበንጃ ፡ ወራ ፡ ይኸ ውም ፡ በፈረንሳይም ፡ ሆነ ፡ በአንግሊዝ ፡ አገር ፡ ከሚሠሩት ፡ ጠበንጆች ፡ ጋር ፡ የሚተካከል ፡ ጥሩ ፡ መሣሪያ ፡ ነበር ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ በሱ ፡ መዝገብ ፡ የሚሠራ ፡ አንድ ፡ የጠበንጃ ፡ ፋብሪካ ፡ ተቋቋመ ። ይኸውም ፡

(Made in Japan) በጃፓን ፡ አገር ፡ ተሠራ ፡) በሚለው ፡ ምልክት ፡ ይታወቃል ። የጦር ፡ መሣሪያ ፡ የሚሠሩት ፡ የመጀመሪያዎቹ ፡ የጃፓን ፡ ፋብሪካዎች የሚካሄዱት ፡ በመንግሥት ፡ ውስጥ ፡ ሆነው ፡ ነበር ። የሚያስኬዷቸውም ፡ የጦር ፡ ሹማምንቶች ፡ ነበሩ ። ይኸውም ፡ እስከ ፡ 1905 ዓ. ም. ድረስ ፡ ቆየ ።

በኋላ ፡ ግን ፡ በ1905 ዓ. ም. (Japan Steel Works) (የጃፓን ፡ የጥሩ ፡ ብረት ፡ ሥራ ፡) የሚል ፡ አሥራ ፡ አምስት ፡ ሚሊዮን ፡ ዬን ፡ ካፒታል ፡ ያለው ፡ የንግድ ፡ ማኅበር ፡ ተቋቋመ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ፋብሪካን ፡ ማልኬድ ፡ የጦር ፡ ሹማምንቶች ፡ ተግባር ፡ መሆኑ ፡ ቀርቶ ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ ሆነና ፡ ትርፍ ፡ ለማግኘት ፡ ሲሉ ፡ የግል ፡ ባለገንዘቦችና ፡ የውጭም ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ያስኬዱት ፡ ጀመር ። በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ጊዜ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ያሉት ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ፋብሪካዎች ፡ አለመጠን ፡ ብዙ ፡ መሣሪያ ፡ እየወሩ ፡ ሌላሸጡ ፡ ፋብሪካዎቻቸው ፡ በጣም ፡ እየተስፋፉ ፡ በመሄዳቸው ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ከሚገኙት ፡ ከዋና ፡ ዋናቹ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ፋብሪካዎች ፡ ጋር ፡ የሚተካከሉ ፡ ሆኑ ። ጦርነቱ ፡ ባለቀ ፡ ጊዜ ፡ በእነዚህ ፡ ፋብሪካዎች ፡ ላይ ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ገንዘብ ፡ ውጭ ፡ ሆኖባቸው ፡ ስለነበረ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ የሚገዛ ፡ ሲጠፋ ፡ ከችግር ፡ ላይ ፡ ወደቀ ። ነገር ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ በሺና ፡ አገር ፡ የርስ ፡ በርስና ፡

ባሁን ፡ ጊዜ ፡ ለጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ ባለቤት ፡
 የሆነው ፡ ወጣቱ ፡ ባሮን ፡ ሚትሱኢ ፡ ከባለቤቱ ፡ ጋር ፡ ሆኖ ፡ እው-
 ሮፓን ፡ ሊጎበኙ ፡ ዘመናሊን ፡ ከተማ ።

(ከአንታን ፡ ዚሽካ ፡ መጽሐፍ ፡ ውሥጥ ፡ የተቀላ ፡ በዕል ።)

የሽፍትነት ፡ ውጊያ ፡ ስለተፈጠረ ፡ ፋብሪካቸው ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎችን ፡
ወደዚያ ፡ አየላኩ ፡ ይሸጡ ፡ ጀመር ። በኋላም ፡ ሺናውያን ፡ በእነዚህ ፡
የጦር ፡ መሣሪያዎች ፡ መልሰው ፡ ጃፓኖችን ፡ ወግተዋቸዋል ።

እነዚህም ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ፋብሪካችን ፡ ጃፓን ፡ በ1895 ዓ. ም.
ከሺና ፡ ጋር ፡ በ1905 ዓ. ም. ከመስከብ ፡ ጋር ፡ ተዋግታ ፡ ላገኘ
ቻቸው ፡ ድሎች ፡ በጣም ፡ ረድተዋቸዋል ።

ሚትሱኢ ፡ የተባሉት ፡ ቤተሰቦች ፡ ከ1849 ዓ. ም. ጀምሮ ፡
ብረት ፡ የሚያቀልፍ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ነበራቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ መንግ
ሥት ፡ ይህ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ዘመናዊ ፡ የሆነ ፡ መኪና ፡ እንደሚገደ
ሰው ፡ ተመልክቶ ፡ ካዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ የቲክኒክ ፡ ፅውቀት ፡ የተገ
ኙትን ፡ መኪናዎች ፡ እንዲያገኙ ፡ አደረገላቸው ። በኋላም ፡ የድን
ጋይ ፡ ከሰላ ፡ በብዙ ፡ ወደ ሚገኝበት ከሺናና ፡ ከኮሬ ፡ አገሮች ፡ እን
ዳር ፡ ወደሚገኘው ፡ ያዋታ ፡ ወደሚባለው ፡ አገር ፡ ፋብሪካቸውን ፡
አዛውሩት ። ከተዛወረም ፡ በኋላ ፡ በ1901 ዓ. ም. ፋብሪካው ፡ ሥራ
ውን ፡ መሥራት ፡ ጀመረ ። በመስከብና ፡ በጃፓን ፡ መካከል ፡ ጦር
ነት ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ ፋብሪካ ፡ በያይነቱ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡
ስለመራ ፡ ሥራውን ፡ በጣም ፡ እያስፋፋው ፡ ሄደ ። በ1912 ዓ. ም. ይህ ፡
ፋብሪካ ፡ እንድ ፡ መቶ ፡ ወላሳ ፡ ሺ ፡ ቶን ፡ ብረት ፡ እያቀለጠ ፡
ይወራ ፡ ጀመር ።

ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ሚትሱኢና ፡ ሚትሱቢሺ ፡ የተባሉት ፡ ቤተሰ
ቦች ፡ ብረት ፡ እያቀለጠ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥራ ፡ የሚሠራውን ፡ ፋብ
ሪካቸውን ፡ በጣም ፡ የተስፋፋ ፡ አደረጉት ። በሁኑ ፡ ዘመን ፡ ከሁ
ሉም ፡ የሚበልጠው ፡ የኤክስሚ ፡ ጉዳይ ፡ መሆኑን ፡ በለተረዱት ፡
ጃፓኖች ፡ ግንባራዊ ፡ ሕይወታቸው ፡ ሚትሱኢና ፡ ሚትሱቢሺ ፡ በሚ
ባሉት ፡ የንግድ ፡ ግንባሮች ፡ እንዲመራ ፡ ፈቀዱ ። በሕዝቡ ፡ ግን
በራዊ ፡ ሕይወትና ፡ በእነዚህ ፡ በሁለቱ ፡ ቤቶች ፡ መካከል ፡ ሆኖ ፡
ሚዛኑ ፡ እንዳይዛነፍ ፡ ነቅቶ ፡ የሚጠባበቅ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ «ሚይገር»
ብቻ ፡ ነበር ። ንጉሠ ፡ ነገሥቱም ፡ በፅውቀታቸውና ፡ በአስተዋይነታ
ቸው ፡ የተመረጡት ፡ ሰዎች ፡ አባሎች ፡ ሆነው ፡ የሚገኙበት ፡ የግል ፡
ምክር ፡ ቤት ፡ አለው ። ይኸውም ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ « ፕላን ፡ የሚያ
ዘጋጅ ፡ ከሚሊዮን ፡ ብለን ፡ የጠራነው ፡ ነው ። ይህ ፡ የንጉሠ ፡

ነገሥቱ ፡ የግል ፡ ምክር ፡ ቤት ፡ ሚኒስትሮችና ፡ ታላላቅ ፡ የመንግሥት ፡ ሠራተኞች ፡ የሚከተሉትን ፡ መንገድ ፡ እያዘጋጀ ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ያቀርባል ።

ምንም ፡ እንኳ ፡ ስሙና ፡ ስዎቹም ፡ በየጊዜው ፡ ቢለዋወጡ ፡ ምክር ፡ ቤቱ ፡ የሚመለከተው ፡ ዓላማና ፡ ሊደርስ ፡ የሚፈልግበት ፡ ግብ ፡ ሁልጊዜ ፡ የማይለወጥ ፡ አንድ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ጃፓን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ከሚገኙት ፡ መንግሥታት ፡ ሁሉ ፡ የበለጠችና ፡ የተሻለች ፡ እንድትሆን ፡ ለማድረግ ፡ መጣጣርና ፡ መንገዱን ፡ ማግኘት ፡ ነው ።

የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ቍጥር ።

የጃፓን ፡ የኢኮኖሚክ ፡ ሕይወት ፡ የሚመራበትን ፡ መንገድ ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ አስተዋይነት ፡ ያዘጋጁት ፡ ሰዎች ፡ የተከተሉትን ፡ አስተያየት ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ ተመለከትነው ። አሁን ፡ ደግሞ ፡ ጃፓን ፡ ትልቅ ፡ የኢንዱስትሪ ፡ አገር ፡ ለመሆን ፡ የቻለችበት ፡ አንዱ ፡ ዋናው ፡ ምክንያት ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እናስተውል ። ለምሳሌ ፡ የፈረንሳይ ፡ አገር ፡ ስፋት ፡ 550,000 ኪሎ ፡ ሜትር ፡ ካሬ ፡ ሲሆን ፡ የጃፓን ፡ 380,000 ኪሎ ፡ ሜትር ፡ ካሬ ፡ ነው ። በዚህ ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ ከዚሁ ፡ ለርሻ ፡ የማያገለግል ፡ ሰፊ ፡ የሆነ ፡ ያገር ፡ ክፍል ፡ ስለሚገኝ ፡ እሱ ፡ ተቀናሽ ፡ ሲሆን ፡ የሚታረሰው ፡ መሬት ፡ ከመቶ ፡ አምራ ፡ ሰባቱ ፡ እጅ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ተገምቷል ። የቀረው ፡ ጣካ ፡ ረግረግ ፡ ሐይቅ ፡ ተራራና ፡ አሸዋ ፡ ነው ። እንግዲህ ፡ ለምሳሌ ፡ የፈረንሳይ ፡ ሕዝብ ፡ ቍጥር ፡ አርባ ፡ አምስት ፡ ሚሊዮን ፡ ሲሆን ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ካገሩ ፡ ውጭ ፡ ያለውን ፡ ጭምር ፡ መቶ ፡ ሀያ ፡ ሚሊዮን ፡ ሆኗል ። ነገር ፡ ግን ፡ የጃፓን ፡ አገር ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ መከተል ፡ በጀመረችበት ፡ ዘመን ፡ ግለት ፡ በ1868 ዓ. ም. የሕዝቧ ፡ ቍጥር ፡ ሀያ ፡ ሚሊዮን ፡ ብቻ ፡ ነበር ። ይህ ፡ ታምር ፡ የተፈጸመው ፡ በምን ፡ አኳኋን ፡ እንደሆነ ፡ እናስተውል ።

የጃፓን ፡ መሳፍንት ፡ ከቀድሞ ፡ ጀምሮ ፡ ግለት ፡ ጃፓን ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ መከተል ፡ ከመጀመርዋ ፡ በፊት ፡ የሕዝቡን ፡ ቍጥር ፡ ማወቅና ፡ ከኢኮኖሚ ፡ ሕይወቷ ፡ ያይ ፡ እየተመዘዘነ ፡ እን

ዲሂድ ፡ መጠንቀቅ ፡ አስፈላጊ ፡ መሆኑን ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ አልዘነጉትም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ጃፓን ፡ ያገርዋል ፡ ሰዎች ፡ ካገራቸው ፡ እንዳይወጡና ፡ ባዕድ ፡ የሆነ ፡ ሕዝብም ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ እንዳይገባ ፡ ከልክለው ፡ ወደባቸውንና ፡ የባሕር ፡ በሮቻቸውን ፡ ዘግተው ፡ ከዓለም ፡ ጋር ፡ ተለያይተው ፡ በኖሩበት ፡ ዘመን ፡ የሕዝባቸው ፡ ቍጥር ፡ ከሀያ ፡ አምስት ፡ ሚሊዮን ፡ እንዳይበልጥ ፡ የተወሰነ ፡ አድርገውት ፡ ነበር ።

ምክንያቱም ፡ ያገሪቱ ፡ ሀብት ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ ሕዝብ ፡ መግባት ፡ ለማኖር ፡ የማይችል ፡ መሆኑ ፡ ስለታወቀ ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ እንደሆነ ፡ የውስጥ ፡ ሁከት ፡ የሚፈጥር ፡ ወይም ፡ ሕዝቡ ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ አገር ፡ እንዲሰደድ ፡ የሚያስገድደው ፡ ሁኔታ ፡ ያስከትልብናል ፡ ብለው ፡ ስለተረዱትና ፡ ስለፈሩ ፡ ነው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ማንኛውም ፡ የጃፓን ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ከተወሰነው ፡ ቍጥር ፡ በላይ ፡ ልጆች ፡ እንዳይኖሩት ፡ ተከልክሎ ፡ ከዚያ ፡ በላይ ፡ የሚፀነሱትን ፡ ልጆች ፡ ሌቶቹ ፡ የሚያስወርዱበትን ፡ ዘዴ ፡ እንዲፈጽሙ ፡ በሕግ ፡ የተገደዱ ፡ ሆነው ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ። በያውራጃው ፡ ለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ የተወሰነው ፡ ሕግ ፡ እንደ ፡ አገሩ ፡ ልማትና ፡ ሀብት ፡ የተለያየ ፡ ነበር ። ባንዳንዱ ፡ አውራጃ ፡ አንድ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ከሦስት ፡ ልጆች ፡ በላይ ፡ እንዳይኖሩት ፡ ሊከለከል ፡ ባንዳንዱ ፡ አውራጃ ፡ ደግሞ ፡ ለማሳደግ ፡ የተፈቀደው ፡ አንድ ፡ ወንድና ፡ አንድ ፡ ሴት ፡ ልጆች ፡ ብቻ ፡ ነበር ። ሂውጋ ፡ በሚባለው ፡ አውራጃ ፡ ደግሞ ፡ ለማደግ ፡ የተፈቀደለት ፡ ወንድም ፡ ቢሆን ፡ ሴትም ፡ ብትሆን ፡ መጀመሪያ ፡ የተወለደው ፡ ሕፃን ፡ ብቻ ፡ ነበር ። የቀሩት ፡ ግን ፡ ሳይወለዱ ፡ በዕንስ ፡ እንዳሉ ፡ በማስወረድ ፡ ወይም ፡ ከተወለዱ ፡ በኋላ ፡ በመገደል ፡ ከሕይወት ፡ መዝገብ ፡ እንዲሰረዙ ፡ በሕግ ፡ ታዟል ። ይህ ፡ የማስወረድና ፡ ሕፃናት ፡ የመግደል ፡ ሥራ ፡ በሕዝቡ ፡ ዘንድ ፡ በጣም ፡ የተለመደ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ ባንዳንድ ፡ ዘመን ፡ በመሬት ፡ መኖሪያና ፡ በሌላም ፡ እሱን ፡ በመሰሉ ፡ መቅሰፍቶች ፡ ምክንያት ፡ የቀን ፡ ሠራተኛ ፡ ወይም ፡ ተዋጊ ፡ ወታደር ፡ የሚሆን ፡ ሰው ፡ እያነሰ ፡ ሲቸገሩ ፡ የሕዝቡን ፡ ቍጥር ፡ ከፍ ፡ ለማድረግ ፡ አስበው ፡ መሳፍንቶቹ ፡ ሕፃናትን ፡ የማስወረድና ፡ የመግደል ፡ ልማድ ፡ ለጊዜው ፡ እንዲቀር ፡ ለመከል

ከል ፡ ፈቅደው ፡ ሕጉን ፡ ለመለወጥ ፡ ባሰቡ ፡ ጊዜ ፡ አዲሱን ፡ ሕግ
ማስፈጸም ፡ ሳይቻላቸው ፡ ቀርቷል ።

በኋላ ፡ ግን ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ያውጥጥን ፡ ሥልጣኔ ፡ ዝና ፡
እየሰማ ፡ ዕውቀት ፡ ለማግኘት ፡ መጓጓት ፡ በጀመረ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡
ወጣቶች ፡ እየጠፉ ፡ ከእንግሊዝ ፡ ወይም ፡ ከአሜሪካ ፡ መርከቦች ፡
ውስጥ ፡ እየገቡ ፡ ተደብቀው ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ወይም ፡ ወደ ፡
አሜሪካ ፡ እየሄዱ ፡ ትምህርት ፡ ይማሩ ፡ ጀመር ። እነዚህም ፡ ወጣ
ቶች ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ በተመለሱ ፡ ጊዜ ፡ ያውጥጥን ፡ ሥልጣኔ ፡
አልቀበልም ፡ ብላ ፡ ጃፓን ፡ ያገርዋን ፡ በሮች ፡ ዘግታ ፡ ለመኖር ፡
አሰባ ፡ ያወጣችው ፡ አዋጅ ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ እንደሚያስከትልባትና ፡
ካደጋ ፡ ላይ ፡ እንደሚጥላት ፡ ላገራቸው ፡ ሰዎች ፡ ስላስረዷቸው ፡
በፊት ፡ መሳፍንቶቹ ፡ ቀጥሎም ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ይሰሟቸው ፡
ጀመር ። እንደዚሁም ፡ እነዚሁ ፡ ወጣቶች ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ቁጥሩ ፡
ያነሰ ፡ ሆኖ ፡ እንዲኖር ፡ ለማድረግ ፡ የተለመደው ፡ ሕግ ፡ የሚጎዳ ፡
መሆኑን ፡ እያስረዱ ፡ ቁጥሩ ፡ እየጨመረ ፡ እንዲሄድ ፡ ቢደረግ ፡
ግን ፡ ለብዙ ፡ ነገር ፡ እንደሚበጅ ፡ አስረዱ ። ማንኛውም ፡ መንግ
ሥት ፡ በዓለም ፡ መንግሥታት ፡ መካከል ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ እንዲታይ
የሕዝቡ ፡ ቁጥር ፡ ብዙ ፡ ሆኖ ፡ መገኘት ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ብለው ፡
ነገርዋቸው ። ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ባውጥጥም ፡ ሆነ ፡ ባሚረከ ፡ በወ
ለጠነት ፡ አገሮች ፡ እየተዘዋወሩ ፡ ዋና ፡ ዋናቸውን ፡ ጉዳዮች ፡ እንዲ
ያጠኑ ፡ የላካቸውን ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠራናቸውን ፡ የግል ፡ አማካ
ሪዎቹን ፡ ግለት ፡ “ፕላን ፡ የሚያዘጋጅ ፡ ኮሚሲዮን” ተብለው ፡ የሚ
ጠሩትን ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ አላባቸውን ፡ እንዲገልጡ ፡ በጠየቃቸው ፡
ጊዜ ፡ ይህንኑ ፡ አስተያየት ፡ ደግፈው ፡ ተናገሩ ። ስለዚህ ፡ የጃፓን ፡
መንግሥት ፡ በፈረንሳይ ፡ አገር ፡ የጸና ፡ ሆኖ ፡ የሚገኘውን ፡ ሕግ
ተከትሎ ፡ የሕዝቡን ፡ ትውልድ ፡ የሚቀንስ ፡ ማንኛውም ፡ አደራረግ ፡
ብልሃት ፡ ወይም ፡ ዘዴ ፡ እንዳይወራ ፡ ተከልክሏል ፡ የሚል ፡ አዋጅ
አውጥቶ ፡ ይህንኑ ፡ አዋጅ ፡ ከ1870 ፡ ዓ. ም. ጀምሮ ፡ የጸና ፡ አደ
ረገው ። ይህንንም ፡ አዋጅ ፡ በጥብቅ ፡ እየተጠበቀ ፡ ስላስፈጸመው
ሕዝቡ ፡ የጥንት ፡ ልማቱን ፡ እየረሳና ፡ አዲሱን ፡ ሕግ ፡ እያለመደ ፡ ሄደ ።

ይህም ፡ ሕግ ፡ ለሁለት ፡ ዋና ፡ ነገሮች ፡ ጠቀመ ። እንደጥንት ፡
ጃፓን ፡ የኢንዱስትሪ ፡ አገር ፡ ለመሆን ፡ ስለፈቀደች ፡ የሕዝቡ ፡
ቁጥር ፡ እየበዛ ፡ ሲሄድ ፡ በድህነት ፡ የሚኖረው ፡ ሕዝባቸው ፡ በእ
ነስተኛ ፡ ዋጋ ፡ እየተቀጠረ ፡ በየፋብሪካው ፡ እንዲሠራ ፡ ለማድረግ ፡
ተቻለ ። ሁለተኛ ፡ መንግሥት ፡ የሚፈልገውን ፡ ያህል ፡ ብዙ ፡ ወታ
ደር ፡ አገኘ ። ሶስተኛው ፡ ጥቅም ፡ ደግሞ ፡ ለራሷ ፡ ለጃፓን ፡ ከሁ
ሉም ፡ የበለጠ ፡ ሲሆን ፡ ለጎረቤቶቿ ፡ ግን ፡ የከፋ ፡ ሆኖ ፡ ተገኘ ።
ይኸውም ፡ አንድ ፡ ሕዝብ ፡ ቁጥሩ ፡ አልመጠን ፡ እየበዛ ፡ ሲሄድና ፡
ያገሩ ፡ ሀብት ፡ ለኑሮው ፡ አልበቃ ፡ ሲለው ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ እየገ
ነፈለ ፡ በመፍሰስ ፡ የሌሎቹን ፡ የደካሞቹን ፡ ሕዝቦች ፡ አገር ፡ እየ
ወረረ ፡ መያዝና ፡ ማጥለቅለቅ ፡ ግዴታ ፡ ስለሚሆንበት ፡ ነው ። እነሆ ፡
የጃፓን ፡ አስተዋዮች ፡ ሰዎች ፡ የቀድሞውን ፡ ሕግ ፡ ሽረው ፡ የሕዝባቸው ፡
ቁጥር ፡ እየጨመረ ፡ እንዲሄድ ፡ ያደረጉበት ፡ ምክንያቶች ፡ እነዚህ ፡
ናቸው ። የቀድሞውም ፡ ሆነ ፡ የኋለኛው ፡ ሕግ ፡ የተሠራው ፡ እን
ደዘመኑ ፡ ሁኔታ ፡ ለሚጠቅም ፡ ዓላማ ፡ ነው ፡ እንጅ ፡ እንዲያው ፡
ያለምክንያት ፡ አይደለም ። በዚህም ፡ አኳኋን ፡ በ፲፰፻፵፮ ፡ ዓ. ም.
ሀያ ፡ ስድስት ፡ ሚሊዮን ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ስምንት ፡ ሺ ፡ (26.208.
000) የነበረው ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ በ፲፱፻፵፮ ፡ ዓ. ም. ማለት ፡
ከመቶ ፡ ዓመታት ፡ በኋላ ፡ ሰባ ፡ አምስት ፡ ሚሊዮን ፡ ሰባት ፡ መቶ ፡
አምስት ፡ ስምንት ፡ ሺ ፡ (75.758.000) ሆነ ።

በሌላ ፡ አገር ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ የቀን ፡ ወራተኛ ፡ የሆነ ፡
የሚቀበለው ፡ የዕለት ፡ ቀለቡ ፡ ወይም ፡ ደሞዙ ፡ የማይበቃው ፡
ሲሆን ፡ ወይም ፡ ደግሞ ፡ ሥራ ፡ አጥቶ ፡ ጦም ፡ ሲያድር ፡ አገሩን ፡
ትቶ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየተሰደደ ፡ የተሸለ ፡ ኑሮ ፡ በሚያገ
ኝበት ፡ አገር ፡ ተቀጥሮ ፡ እየሠራ ፡ ይኖራል ። ጃፓኖች ፡ ግን ፡
እንደኛ ፡ አገራቸውን ፡ ለቅቀው ፡ ለመሄድ ፡ የማይወዱ ፡ በመሆኖ
ቸው ፤ ሁለተኛም ፡ መንግሥት ፡ የመውጫ ፡ ፈቃድ ፡ እንደ ፡ ልብ ፡
ስለማይሰጣቸው ፡ ተርበውና ፡ ተቸግረውም ፡ ቢሆን ፡ ከገራቸው ፡
ሳይወጡ ፡ ይኖራሉ ። ስለዚህ ፡ የጃፓን ፡ ባለ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡
በዚህ ፡ ጠኩል ፡ ችግር ፡ ሳያገኛቸው ፡ የሚፈልጉትን ፡ ያህል ፡ የቀን ፡
ወራተኞች ፡ እያገኙ ፡ ኢንዱስትሪያቸውን ፡ ሲያስኬዱ ፡ ኖረዋል ።

በኋላ : ግን : ጃፓኖች : ወደ : ውጭ : አገር : እየሄዱ : መሥራትን : በለመዱ : ጊዜ : መንግሥታቸውም : የሕዝቡ : ቀጥር : ሁልጊዜ : እየጨመረ : የሚሄድ : መሆኑን : አስተውሎ : ወደ : ውጭ : አገር : እንዲሄዱ : ለማድረግ : ስላበረታታቸው : ይህ : ነገር : በጃፓን : አገር : አቅራቢያ : ያሉትን : የተባበሩትን : የሚረካ : መንግሥታት : ሺናና : አስትራሊን : የመሳሉትን : አገሮች : በላሰጋቸው : እነዚህ : አገሮች : ጃፓኖች : ወደ : አገራቸው : እንዳይገቡባቸው : ይቃወሙ : ጀመር ። የጃፓን : መንግሥት : ይህን : ሁኔታ : ለማሻሻል : ሲል : በሌሎች : አገሮች : አንድ : ሰው : የሚሠራውን : ሥራ : በጃፓን : አገር : ሁለት : ሰዎች : እንዲሠሩት : አድርጓል ። ለምሳሌ : በጃፓን : አገር : በከተማው : መንገዶች : እየዞሩ : ጋዜጦች : የሚሸጡ : ሁለት : ሰዎች : ናቸው ፤ አንዱ : ድምፁን : ከፍ : አድርጎ : የጋዜጣውን : ስም : እየጠራ : ለሕዝብ : ሲያሰማ : ሁለተኛው : ሠራተኛ : እየጠቀለለ : ጋዜጣውን : ለገዢ : ይሸጣል ። የታከሊ : አቶሞቢል : የሚያከራዩ : ሁለት : ሰዎች : ናቸው ፤ አንዱ : አቶሞቢሉን : ሲነዳ : ሁለተኛው : ተከራይ : ሲመጣ : በሩን : ከፍቶ : ያስገባል : (ያስተናግዳል ።) በባቡር : ላይ : የተቆጣጣሪነት : ሥራ : የሚሠሩ : ሰዎች : አንድ : ሰው : መሆኑ : ቀርቶ : አራት : ናቸው ። ነገር : ግን : ያራቱ : ሰዎች : ደመወዝ : አንድነት : ተደምሮ : በሌሎች : አገሮች : አንድ : የባቡር : ተቆጣጣሪ : ከሚያገኘው : ቀለብ : ያንሳል ። እነሆ : ይህን : ፍመሰለ : ዘዴ : ጃፓን : በዓመት : በዓመቱ : ቀጥሩ : እየጨረ : የሚሄደው : ሕዝቧ : በራሳት : በችግር : እንዳይፈታ : በማለት : ያላትን : ሀብት : ለሁሉም : እንዲጻጸሩት : ለማድረግ : ትጣጣራለች ። ነገር : ግን : ይህ : ዘዴ : የገጠማትን : ችግር : በሙሉ : ለማስወገድ : በቂ : አለመሆኑ : እርግጠኛ : ነገር : ነው ።

ሕዝቧ : ሁልጊዜ : ቀጥሩ : እየበዛ : በመሄዱ : ምክንያት : የሚያስከትልበት : ችግር : አልበቃ : ብሎ : የመራት : መናወጥና : ሌላም : ልዩ : ልዩ : መቅሰፍት : በአገርዋ : ላይ : ተጨማሪ : ሆኖ : በየጊዜው : ይደርስበታል ። በ1923 ዓ ም በመስከረም : ወር : በሆነው : መሪ : መናወጥ : ምክንያት : ብዙ : ከተሞች : ፈርሰው : ብዙ :

ፋብሪካዎች ፡ ጠፋ ። በዚሁ ፡ ምክንያት ፡ ብዙ ፡ አገሮች ፡ ለጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ እርዳታ ፡ ሲያደርጉ ፡ ኢትዮጵያም ፡ ጄኔ ፡ ፓውንድ ፡ ሰጥታለች ።

በዚህ ፡ መቅሰፍት ፡ የዘለጠ ፡ ጉዳት ፡ ያገኛት ፡ የቶኪዎ ፡ ከተማ ፡ ናት ። ስለዚህ ፡ ከሞት ፡ የተረፉት ፡ የቀን ፡ ወራተኞች ፡ ሥራ ፡ አጥተው ፡ ጦም ፡ አዳሪዎች ፡ ሆኑ ። ታላላቆች ፡ የእንዱስትሪ ፡ ማኅበሮች ፡ የሆኑት ፡ ሚትሱኢ ፡ ሚትሱቢሺና ፡ ሱሚሞቶ ፡ የሚባሉት ፡ ብቻ ፡ ለፈረሰውና ፡ በጠፋው ፡ ፋብሪካቸው ፡ ምትክ ፡ አዲሶች ፡ መኪኖች ፡ እያስመጡ ፡ አዲስ ፡ ፋብሪካ ፡ ለማቋቋም ፡ የሚችሉበት ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ ተቀማጭ ፡ ገንዘብ ፡ ሲያገኙ ፡ የቀሩት ፡ ታናናሾች ፡ የፋብሪካ ፡ ባለቤቶች ፡ እንደ ፡ ከሰሩ ፡ ቀርተዋል ። ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠራናቸው ፡ ታላላቆች ፡ የፋብሪካ ፡ ባለቤቶች ፡ ደግሞ ፡ አዲስ ፡ የገዟቸው ፡ የፋብሪካ ፡ መኪናዎች ፡ አዲሱ ፡ የቴክኒክ ፡ ዕውቀት ፡ በስገኛቸው ፡ ዘዴዎች ፡ ተሻሽለው ፡ የተወሩ ፡ በመሆናቸው ፡ ቁጥጥራቸው ፡ ከቀድሞው ፡ ያነሰ ፡ የቀን ፡ ወራተኞች ፡ እየቀጠሩ ፡ የበለጠ ፡ የሥራ ፡ ፍሬ ፡ ያገኙበት ፡ ጀመር ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ያስከተለው ፡ ሥራ ፡ ፈት ፡ የሆኑት ፡ የቀን ፡ ወራተኞች ፡ እየበረከቱ ፡ እንዲሄዱ ፡ ማድረግ ፡ ሆነ ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ሥራ ፡ ፈቶችን ፡ ለመርዳት ፡ መንግሥቱ ፡ ብዙ ፡ ሚሊዎን ፡ ገንዘብ ፡ ወጭ ፡ ማድረግ ግዴታ ፡ ሆነበት ። ለምሳሌ ፡ ያህል ፡ በ1929 ዓ. ም. በጃፓን ፡ አገር ፡ የነበሩ ፡ ሥራ ፡ ፈቶች ፡ የሆኑ ፡ የቀን ፡ ወራተኞች ፡ ቁጥራቸው ፡ ሁለት ፡ ሚሊዮን ፡ ሰባት ፡ መቶ ፡ ዘጠና ፡ ሺ ፡ (2,790,000) በ1930 ዓ. ም. አንድ ፡ ሚሊዮን ፡ ተኩል ፡ እንደነበረ ፡ በስታቲስቲክ ፡ ተጽፎ ፡ ተገልጧል ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ በሥራ ፡ ላይ ፡ ያሉት ፡ ወራተኞች ፡ ደግሞ ፡ አንደኛ ፡ ደሞዛችን ፡ ተቀነሰብን ፡ (ወይም ፡ አነሰን ፡) ሁለተኛ ፡ የሥራ ፡ ሰዓት ፡ ተጨመረብን ፤ ሦስተኛ ፡ ኑሮዎችን ፡ የሚሻሻልበት ፡ አስፈላጊዎቹ ፡ ነገሮች ፡ ይደረጉልን ፡ በማለት ፡ አቤቱታ ፡ እያቀረቡ ፡ በየጊዜው ፡ ሁከት ፡ አንስተዋል ። ሆኖም ፡ የጃፓን ፡ አገር ፡ ወራተኞች ፡ ከግል ፡ ኑሮዎቸው ፡ በላይ ፡ አድርገው ፡ የሚመለከቱት ፡ የመንግሥታቸውን ፡ ጥቅምና ፡ እድገት ፡ ስለሆነ ፡ አገር ፡ የሚያናውጥ ፡ ያድማ ፡ ሥራ ፡ ወርተው ፡ አያውቁም ።

ከ1917 ፡ ዓ. ም. (እ. አ. አ.) ጀምሮ ፡ የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ ያገሩ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየሄዱ ፡ እንዳይሠሩ ፡ ቀድሞ የነበረውን ፡ የመከላከል ፡ አላብ ፡ ትቶ ፡ እንዲያውም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘዴ ፡ እያበረታታ ፡ አስፈላጊውን ፡ እርዳታ ፡ ሁሉ ፡ የሚሰጣቸው ፡ መሥሪያ ፡ ቤት ፡ አቆመ ።

ይህ ፡ ነገር ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ አቅራቢያ ፡ ያሉትን ፡ መንግሥታት ፡ ስላሰጋቸው ፡ ሁሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ መከላከያ ፡ የሚሆናቸውን ፡ ብልሃት ፡ ይፈልጉ ፡ ጀመር ። የተባበሩት ፡ ያሚረከ ፡ መንግሥታት ፡ በግዛታቸው ፡ ውስጥ ፡ የጃፓን ፡ ተወላጅ ፡ የሆነ ፡ ሁሉ ፡ መሬት ፡ ለመግዛት ፡ እንዳይችል ፡ የሚከለክለውን ፡ አዋጅ ፡ በ1920 ዓ. ም. አወጡ ። እንደዚሁም ፡ ቀጥለው ፡ በ1924 ፡ ዓ. ም. የብጫ ፡ ዘር ፡ ተወላጅ ፡ የሆነ ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ እንዳይገባ ፡ በአዋጅ ፡ ከልክለው ፡ በራቸውን ፡ ዘጉ ። በ1928 ፡ ዓ. ም. ካናዳም ፡ እንደዚሁ ፡ አደረገች ። የፊሊፒን ፡ አገሮችም ፡ በገራቸው ፡ ገብተው የነበሩትን ፡ እንድ ፡ መቶ ፡ አምስት ፡ ሺ ፡ የሚሆኑትን ፡ የጃፓን ፡ ተወላጆች ፡ ለማስወጣት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘዴ ፡ ፈጠሩ ።

በጃፓን ፡ አገር ፡ በየፈትል ፡ ፋብሪካው ፡ የሚበልጡት ፡ ሠራተኞች ፡ ሴቶች ፡ ናቸው ። ምክንያቱም ፡ በእነሱ ፡ አገር ፡ ሴቶች ፡ መብት ፡ የሌላቸው ፡ በመሆናቸው ፡ አነስተኛ ፡ ቀለብ ፡ እየሰጡ ፡ ያለ ፡ አገባብ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ቢያሠሩዋቸው ፡ ለመከራከር ፡ የማይችሉ ፡ በመሆናቸው ፡ ነው ። በጃፓን ፡ አገር ፡ ወንድም ፡ ለእግቱ ፡ ልጅ ፡ ለእናቱ ፡ ባል ፡ ለሚስቱ ፡ ጌታዋ ፡ ስለሆነ ፡ ለኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ ወይም ፡ “የሴት ፡ አዳሪዎች ፡ ቤት” ለሚከፍቱ ፡ ነጋዴዎች ፡ እንደ ፡ ባርያ ፡ አድርጎ ፡ ሊሸጣት ፡ ይችላል ። በ1931 ፡ ና ፡ በ1932 ፡ ዓ. ም. መንግሥት ፡ ለዚሁ ፡ ሥራ ፡ ያዘዛቸው ፡ ሰዎች ፡ ደሆች ፡ የሆኑ ፡ ሕዝቦች ፡ በሚኖሩባቸው ፡ መንደሮች ፡ እየተዘዋወሩ ፡ አርባ ፡ ሁለት ፡ ሺ ፡ ወጣቶች ፡ ሴቶች ፡ ገዝተው ፡ ለሴት ፡ አዳሪነት ፡ ወደ ፡ ማንድሹሪ ፡ ልከዋቸዋል ። ይህን ፡ እንደ ፡ ነውር ፡ ሆኖ ፡ የሚቆጠረውን ፡ ልማድ ፡ ጃፓን ፡ ከሠለጠነችም ፡ በኋላ ፡ አልተወቀውም ፡ ማለት ፡ ነው ።

በዚህ : ልማድ : መሠረት : በለኢንዱስትሪዎች : ከዘመዶቻቸው : ላይ : ሴቶች : ልጆች : በኮንቲራት : እየገዙ : እንደ : ፈቀዱ : አድርገው : በፋብሪካቸው : ውስጥ : ያሠርዋቸዋል ።

በጃፓን : አገር : ሴት : ወደ : ውጭ : ስትሄድ : ወዳጆቿ : ከሆኑት : ከሌሎች : ሴቶች : ጋር : ትሄዳለች : እንጂ : ከባሏ : ጋር : ለመሄድ : ያገርዋል : ልማድ : አይፈቅድላትም ። ከሠለጠኑ : በኋላም : ቢሆን : ከፀ-ኒቬርሊቲ : ትምህርቷን : ጨርሳ : የወጣች : ሴት : ብትሆንም : እንኳ : ይህን : የጥንት : ልማድ : ለመጣስ : ባልዋ : የሚፈቅድላት : ሴት : ከስንት : አንድ : ነች ። ስለዚህ : በጃፓን : አገር : ሴት : ልጅ : ምንም : መጠት : የሌላት : ፍጹም : በርያ : ነች : ለማለት : ይቻላል ። የፋብሪካ : ሴቶች : በውስጣቸው : የሚሠሩት : ሴቶች : ወደ : ውጭ : እየሄዱ : ሕዝብ : አነሳሽ : በሆኑ : የፖሊቲካ : ሰዎች : እንዳይሰበኩባቸው : ሲሉ : በዚያው : በፋብሪካው : ግቢ : ውስጥ : በተሠሩላቸው : ሴቶች : ውስጥ : እየተመገቡና : እየተኙ : እንዲኖሩ : አድርገዋል ። በታላላቆቹ : ፋብሪካዎች : ውስጥ : እስከ : ሠላሳ : አምስት : ሺ : ሴቶች : በዚህ : አኳኋን : ይኖራሉ ። የፋብሪካ : ባለቤት : የሆነውም : ሰው : ላንዲት : ሴት : በቀን : አንድ : ኩባያ : ሩዝና : የምትተኛበት : ቤት : ከሰጣት : ሌላ : ምንም : ትርፍ : ነገር : ስለማትፈልግ : እንደ : እስረኛ : አድርጎ : ከግቢው : ውስጥ : እንዳትወጣ : ከልክሎ : የፈቀደውን : ያህል : ተቆጣጣሪ : የሆነ : በሌላ ሥልጣን : ሳይገባበት : ብዙ : ሰዓት : እያሠራት : ሀጭቱን : ከፍ : ከፍ : ለማድረግና : እዲስ : መኪናዎች : እየገዛ : ኢንዱስትሪውን : ሲያስፋፋ : ይኖራል ።

ከፍ : ብለን : ተናገረንው : እንደ : ነበረው : በቀድሞ : ጊዜ : በጃፓን : አገር : መሬቱን : ሁሉ : ርስት : አድርገው : የያዙት : ዳይጫዎች : የሚባሉት : መሳፍንቶች : ነበሩ ። በ1871 ዓ. ም. መሳፍንቶች : ርስታቸውን : ለቅቀው : ለመንግሥት : ስላስረከቡና : እሱም : በእጁ : ይዘት : የነበረውን : ለም : መሬት : አስይዘ : ገንዘብ : ስለ : ተበደረበት : ሸጠው : ለማለት : ይቻላል ።

ከዚህም : የተነሳ : እርሻ : የንግድ : ሥራ : ሆነና : መሬት : ለማረስ : ወይም : ከብት : ለማርባት : የሚፈልግ : ሰው : ለባለር

ስቱ : ኪራይ : እየከፈለ : ከዚህም : በቀር : ከፍ : ያለ : ግብር : ለመንግሥት : ያገባበት : ጀመር ።

የጦር : ሠራዊት : በሲቪል : ወገኖች : ላይ : ስለመነሣቱ ።

በጃፓን : አገር : የሚይዝ : ዘመን : በተጀመረበት : በመጀመሪያዎቹ : ዓመታት : መንግሥቱ : የጥንቱን : ልማድ : ተከትሎ : በጣም : ያቀረበቸው : የጦር : ወገኖችን : ነበር ። በመንግሥት : መሥሪያ : ቤቶችም : ከፍ : ያለውን : ቦታ : ሁሉ : የያዙት : እነሱ : ነበሩ ። በኋላ : ግን : ከፍ : ብለን : እንዳመለከትነው : ጃፓን : ያዲሱን : ሥልጣኔ : ዘመን : መንግሥት : መልክ : ይዛ : ለመታየት : በተጣጣረች : ጊዜ : በቀድሞ : ዘመን : የተናቁና : የተዋረዱ : ሆነው : ይቆጠሩ : የነበሩት : የሕዝብ : ደረጃዎች : ማለት : የኢንዱስትሪ : ባለቤቶችና : ነጋዴዎች : የባንክ : ሥራ : አስኪያጆችም : የበለጡ : ሆነው : መታየት : ጀመሩ ። የንግድ : ሥራም : መጀመሪያ : በእርሻ : ቀጥሎም : ጸጦር : ክፍል : ላይ : እጁን : ጫነ ። ወታደሮች : እንደ : ቀድሞዎቹ : አባቶቻቸው : በጀግንነት : እየተዋጉ : ድል : ካደረጉ : በኋላ : አነስተኛ : የነበረው : ደመወዝቸው : ከፍ : ይለልናል : በማለት : ሲመኙ : ከቀድሞው : ምንም : ሳይሻሻል : ቀረ ። ከፍ : ያለ : የመሥዋዕትነት : ሥራ : እየሠሩ : በብዙ : ችግር : ድል : ካደረጉ : በኋላ : የሚፈቅዱትን : ልማድረግ : የሚችሉ : መሰላቸው ። ያገራቸው : የዲፕሎማቲክ : ሰዎች : በኢንቴርናሲዮናል : ፖሊቲክ : ውስጥ : ከጦርነት : የበለጠ : ትልቅ : ችግር : እንደገጠማቸው : ሊረዱትና : ሊገባቸው : አልቻለም ። በለዚህ : ወደፊት : እንደምናገኘው : የጃፓን : ጉዳይ : በኢንቴርናሲዮናል : ፖሊቲክ : ውስጥ : ገብቶ : ክርክርና : ዊቅዊቅ : ከተደረገበት : በኋላ : የጃፓን : ጦር : የያዘውን : አንዳንድ : አገሮች : እንዲለቅና : ከብሩን : ዝቅ : የሚያደርግ : መስሎ : የታየውን : አንዳንድ : ነገር : እንዲፈጸም : የዲፕሎማቲክ : ሰዎች : የጦር : አለቆቹን : በስታወቋቸው : ጊዜ : የዲፕሎማቲክ : ወገኖች : የክህደት : ሥራ : የሠሩባቸው : መሰላቸው ። ስለዚህ : የጦር : ሠራዊት : ወገኖች : በሲቪል : ወገኖች : ላይ : ተነሡባቸው ።

በሌሎች ፡ በወለጠነት ፡ ያውጥፈው ፡ አገሮች ፡ ቢሆን ፡ የጦር ፡
 ሹማምንቶች ፡ ይህን ፡ ለማድረግ ፡ ሕገ ፡ መንግሥቱ ፡ አይፈቅድላቸውም ።
 ነገር ፡ ግን ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ሚኒፔር ፡
 በ፲፰፻፱፡ ዓ. ም. ወስኖ ፡ ለሕዝቡ ፡ በሰጠው ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡
 በሌሎች ፡ አገሮች ፡ ያልተለመደውን ፡ መብት ፡ ለጃፓን ፡ የጦር ፡
 ሠራዊት ፡ ሰጥቶታል ። የመንግሥቱን ፡ ፖሊቲካ ፡ በሚመሩት ፡ በሚ
 ለዋወጡት ፡ ሚኒስትሮች ፡ ሥልጣን ፡ የሚታዘዝ ፡ መሆኑ ፡ ቀርቶ ፡
 በመንግሥቱ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኝ ፡ ልዩ ፡ መብቶች ፡ ያሉት ፡ ራሱን ፡
 የቻለ ፡ አካል ፡ ወይም ፡ አባል ፡ አድርጎት ፡ ነበር ። በጃፓን ፡ ሕገ ፡
 መንግሥት ፡ በ፲፩ኛው ፡ አንቀጽ ፡ ጦርነትን ፡ ለማንሣት ፡ ወይም ፡
 ሰላም ፡ ለማድረግ ፡ መብት ፡ ያለው ፡ ሚካዶ ፡ ንጉሡ ፡ ብቻ ፡
 ነው ። ይህንንም ፡ ሲፈጽም ፡ በሌላው ፡ አገር ፡ እንደሚደረገው ፡
 ሁሉ ፡ ፓርላማው ፡ ወይም ፡ ሚኒስትሮቹ ፡ በአሳው ፡ የሚሰማሙበት ፡
 ወይም ፡ የሚቃወሙት ፡ መሆናቸውን ፡ መጠየቅ ፡ የለበትም ። በ፲፰
 ፻፺፯ ፡ ዓ. ም. በወጣው ፡ ሕገ ፡ መመሪያ ፡ የጦር ፡ ሚኒስቴርና ፡
 የመርከብ ፡ ሚኒስቴር ፡ የሚማሩት ፡ ቋሚ ፡ በሆነው ፡ የጦር ፡
 ሠራዊት ፡ ሹማምንቶች ፡ ነው ። የጃፓን ፡ ኤታ ፡ ማዠርም ፡ የኢ
 ንቴርናሲዮናልን ፡ ፖሊቲካ ፡ ስለሚነኩት ፡ የጦር ፡ ጉዳዮች ፡ በውጭ ፡
 ጉዳይ ፡ ሚኒስቴር ፡ አማካይነት ፡ ሳይሆን ፡ ራሱ ፡ በቀጥታ ፡ ሊነጋገ
 ርባቸው ፡ መብት ፡ ተሰጥቶታል ። እንደዚሁም ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡
 በሚሠራው ፡ ሥራ ፡ በመንግሥቱ ፡ በኩል ፡ አላፊነት ፡ የለበትም ፡
 የሚታዘዘው ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ብቻ ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ እነ ፡ ሚትሱኢና ፡ እነ ፡ ሚትሱቢሺ ፡ የተባሉት ፡
 የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ ካፒታላቸው ፡ እያደገና ፡ መኪኖቻቸው ፡
 እየበዙ ፡ በሄዱበት ፡ መጠን ፡ የእጅ ፡ ጥበብ ፡ ሥራ ፡ እየሠሩና ፡
 ታናናሽ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ እያቋቋሙ ፡ የሚኖሩት ፡ ሰዎች ፡ ትልልቅ ፡
 ዓሳዎች ፡ ታናናሽ ፡ ዓሳዎችን ፡ እየዋጧቸው ፡ እንደሚያጠፉዋቸው ፡
 ሁሉ ፡ ከፍ ፡ ብለው ፡ የተጠሩት ፡ ታላላቆቹ ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤ
 ቶች ፡ የታናናሾቹን ፡ ጥቅም ፡ እየዋጡ ፡ ስላጠፉዋቸው ፡ የሕዝቡ ፡
 መንፈስ ፡ በነ ፡ ሚትሱኢና ፡ በነ ፡ ሚትሱቢሺ ፡ ላይ ፡ ተነሣባቸው ።

የጦር ፡ ወራዊት ፡ ክፍሎችም ፡ የድሆቹን ፡ አሳብ ፡ ደጋፊ ፡ ሆነው ፡ በታላላቆቹ ፡ ባለኢንዱስትሪዎች ፡ ላይ ፡ ተባብረው ፡ ተነሡ ። ይኸውም ፡ በሰው ፡ ልጅ ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ሲደጋገም ፡ የሚኖረው ፡ በሀገራችን ፡ በደሆች ፡ መካከል ፡ ስለ ፡ ሀገራችን ፡ አከፋፈል ፡ ጉዳይ ፡ በየዘመኑ ፡ የሚፈጠረው ፡ ጠብ ፡ ነው ።

የጦር ፡ ወራዊት ፡ ክፍሎች ፡ ይህንን ፡ ሲያደርጉ ፡ የተመረከቡት ፡ አሳብ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ነበር ። በጥንት ፡ ዘመን ፡ ማለት ፡ በጌኛውና ፡ በጌኛው ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ላይ ፡ ማለት ፡ መሳፍንቶች ፡ (ሾጉኖች ፡) የንጉሠ ፡ ነገሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ ከመውሰዳቸው ፡ በፊት ፡ በነበረው ፡ ዘመን ፡ አስተዳደር ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ከጦር ፡ ወራዊትና ፡ ከመንግሥት ፡ የሲቪል ፡ ሹማምንቶች ፡ መካከል ፡ በዕውቀታቸውና ፡ በአስተዋደነታቸው ፡ ሶስት ፡ ወይም ፡ አራት ፡ ሰዎች ፡ መርጦ ፡ በእነሱ ፡ አማካይነትና ፡ ረዳትነት ፡ ባለሙሉ ፡ ሥልጣን ፡ ሆኖ ፡ አገሩን ፡ ይገዛል ። ይህን ፡ በመሰለው ፡ የአስተዳደር ፡ ዘመን ፡ መሳፍንትም ፡ ሆኑ ፡ ነጋዴዎች ፡ በሕዝብ ፡ ኑሮ ፡ ደረጃ ፡ ውስጥ ፡ አይገኙም ፡ ነበር ። ርስት ፡ ሁሉ ፡ የሚገኘው ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ እጅ ፡ ሆኖ ፡ ነው ፡ እሱም ፡ ለዚህ፣ እንደሚበቃቸው ፡ መጠን ፡ እያየ ፡ ለሁሉም ፡ ያከፋፍላቸዋል ። ሰው ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ መያውና ፡ እንደችሎታው ፡ የተሰጠውን ፡ ሥራ ፡ እየወራ ፡ መኖር ፡ ግዴታ ፡ ነበረበት ። መንግሥት ፡ ደግሞ ፡ ሕዝቡ ፡ እንዳይበደልና ፡ እንዳይጎዳ ፡ አስቦ ፡ አስፈላጊውን ፡ ሁሉ ፡ ያደርጋል ። ስለዚህ ፡ የጦር ፡ ሹማምንቶችና ፡ በጠቅላላውም ፡ የጦር ፡ ወራዊቱ ፡ ይህን ፡ ወደ ፡ መሰለው ፡ ወደ ፡ ቀድሞው ፡ አስተዳደር ፡ እንመለስ ፡ ባዮች ፡ ሆኑ ።

ይህንንም ፡ አሳብ ፡ ሲያቀርቡ ፡ ስለ ፡ አፈጻጸሙ ፡ ጉዳይ ፡ ርስት ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ ባንኮች ፡ በጠቅላላው ፡ ያገሩ ፡ ሀገራችን ፡ ሁሉ ፡ በመንግሥት ፡ እጅ ፡ ሆነው ፡ የቀን ፡ ወራተኞች ፡ የሆኑትም ፡ ከሚሠሩበቸው ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ የሚገኘውን ፡ ጥቅምና ፡ ትርፍ ፡ ይከፈሉ ። መንግሥትም ፡ ሕፃናቶችን ፡ ሁሉ ፡ እኩል ፡ እያስተማረ ፡ ያሳድጋቸው ፡ ለሕዝብ ፡ ኑሮ ፡ የሚያስፈልጉትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ እርዳታዎችና ፡ ላረጁትም ፡ ሰዎች ፡ የሚሰጠውን ፡ የመጠሪያ ፡ ገንዘብ ፡ መንግሥት ፡ ይቻል ፡ ሲሉ ፡ ፕሮግራማቸውን ፡ ነደፉ ። ይኸውም ፡ ከከ

መኒስት ፡ መንፈስ ፡ ጋር ፡ የሚቀራረብ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ መንፈስ ፡ ከሲቪል ፡ አንጉል ፡ የመነጨ ፡ መሆኑ ፡ ቀርቶ ፡ ከጦር ፡ ሠራዊት ፡ ወገኖች ፡ የመጣ ፡ መሆኑን ፡ ሲያስረዱ ፡ የጃፓንን ፡ አምፔሪያሊስት ፡ መንግሥት ፡ ለማስፋፋት ፡ ቀጥሎ ፡ በለው ፡ አቅድ ፡ እንመራ ፡ ሲሉ ፡ በፕሮግራሙ ፡ ውስጥ ፡ ጨምረው ፡ አቀረቡ ። ቃሉም ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ።

“ስላገሩ ፡ መከላከያ ፡ ጉዳይ ፡ ሲል ፡ መንግሥት ፡ ጦርነት ፡ ለማድረግ ፡ ሞብት ፡ አለው ። ጦርነት ፡ የሚደረገውም ፡ ከመጠን ፡ በላይ ፡ የሆነ ፡ ሰፊ ፡ ግዛት ፡ በያዙት ፡ መንግሥታት ፡ ላይ ፡ ወይም ፡ በጭክኔ ፡ አስተዳደር ፡ በላቸው ፡ መንግሥታት ፡ ላይ ፡ ነው ። ለምሳሌ ፡ ከእንግሊዝ ፡ ላይ ፡ አስትራሊን ፡ ምሥራቃዊ ፡ ጫፍ ፡ የሆነውንም ፡ የሲቤሪያ ፡ አገር ፡ ከመስከብ ፡ ላይ ፡ መቀማት ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። እንደዚሁም ፡ ለምሳሌ ፡ ሀንድን ፡ ከእንግሊዝ ፡ ቀንበር ፡ ሺናንም ፡ ከባዕድ ፡ ግሩ ፡ ነፃ ፡ ለማውጣት ፡ ጦርነት ፡ ማድረግ ፡ ነው” ።

ስለዚህ ፡ አስተዳደር ፡ ጉዳይ ፡ የተዘጋጀውን ፡ መጽሐፍ ፡ አስናድቶ ፡ ያቀረበ ፡ ቲኪ ፡ ኪታ ፡ የሚባለው ፡ ሰው ፡ ነው ። ይህን ኑሥ ፡ መጽሐፍ ፡ የጦር ፡ ሹማምንቶችና ፡ ወታደሮች ፡ ከእጃቸው ፡ አይለዩትም ፡ ነበር ። ከተራው ፡ ወታደር ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ገሩ ፡ ድረስ ፡ በጦር ፡ ሠራዊት ፡ ውስጥ ፡ ያሉ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ይህ ፡ አሳብ ፡ ተፈጻሚነት ፡ ያገኛል ፡ ሲሉ ፡ በሙሉ ፡ ልብ ፡ አመኑ ።

ገሩ ፡ ሳቶ ፡ የሚባለው ፡ ደግሞ ፡ በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ጊዜ ፡ አንዳንድ ፡ ያውሮፓ ፡ አገሮች ፡ ወደ ፡ ጦርነት ፡ የላኩት ፡ የወታደር ፡ ቁጥር ፡ በገመት ፡ ከሕዝባቸው ፡ ጠቅላላ ፡ ቁጥር ፡ ከመቶ ፡ አሥራ ፡ ሰባት ፡ አጅ ፡ 17% ይሆናል ፡ የተባለውን ፡ ተመርኩዘ ፡ ጃፓን ፡ በጠቅላላው ፡ አሥራ ፡ አንድ ፡ ሚሊዮን ፡ ዘጠኝ ፡ መቶ ፡ ሺ ፡ ወታደሮች ፡ አስከትታ ፡ ከዚህ ፡ ሦስት ፡ ሚሊዮን ፡ ስምንት ፡ መቶ ፡ ሺ ፡ ወታደሮች ፡ ወደ ፡ ጦር ፡ ግንባር ፡ ለመላክ ፡ ትችላለች ፡ ሲል ፡ አሳብ ፡ አቀረበ ። ይህንንም ፡ ስንጻፍ ፡ ጃፓን ፡ በ1913 ዓ.ም. (የመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ በተነሣበት ፡ ዘመን ፡ ላይ ፡ ግለት ፡ ነው ።) ለጦር ፡ ሠራዊት ፡ የምታወጣው ፡ ገንዘብ ፡ ከጠቅላላው ፡ የመንግሥቱ ፡ ቡድንገር ፡ ከመቶ ፡ ሠላሳ ፡ ሦስት ፡ 33% በኋላ

ላም : በ1933 ዓ. ም. ከመቶ : አርባ : አራት : 44% ሆኖ : ይኸውም : ለጦር : ወራዊት : ፪፻፶፯ : ሚሊዮን : ዩን : ለመርከብ : ፪፻፳ : ሚሊዮን : ነበር ። በመጨረሻም : በ1934 ዓ. ም. አስከ : ፪፻፴፯ : ሚሊዮን : የወርቅ : ዩን ላይ : ደረሰ ። በዚህ : አኳኋን : የጦር : ወራዊት : ወገኖች : ኃይላቸው : በጣም : እየበረታ : ስለሄደ : በመጨረሻ : ጊዜ : በፖሊቲካ : በኩል : የእነሱ : አሳብ : ብቻ : ተፈጻሚነት እንዳያገኝ : ለማድረግ : አሰቡ ። የመንግሥቱን : ፖሊቲካ : የሚመሩትን ሰዎች : አስቸግረዋቸው ። ይህም : ሁኔታ : ምን : ዓይነት : ነገሮች : እንዳስከተለ : በዚህ : መጽሐፍ : መጨረሻ : ምዕራፍ : ላይ : ወደፊት : በሰፊው : እናገኛለን ።

የጃፓን : ጦር : ወራዊት : በየቦታው : እየተዋጋ : ድል : አድራጊነትን : ባገኘ : ቁጥር : የጦር : ወራዊት : ወገኖች : ትዕቢታቸው : እየገነነ : ይሄድ : ጀመር ። ጃፓን : ማንድሹሪን : ድል : ባደረገች : ጊዜ : የጦር : ወራዊት : ወገኖች : ከፍ : ብሎ : የተጠቀሰውን : አሳባቸውን : እናስፈጽማለን : ብለው : በግልጽ : ተነሡና : በአገሩ : ውስጥ : ሁከት : ፈጠሩ ። ከዚህም : የተነሣ : ገረጌራል : አራኪ : የሚባለው : የመንግሥቱን : ዋና : ሥልጣን : በእጁ : ጨበጠ ። ባጭሩ : ጃፓኖች : በሁኑ : የሥልጣኔ : ዘመን : የፖሊቲካና : የጦር : ጉዳዮች : ሁለት : ልዩ : ነገሮች : መሆናቸውን : ለማወቅ : አልፈለጉም ።

በዚህ : ምክንያት : የጦር : ወራዊት : በፈጠረው : ሁከት : በፖሊቲካ : ጉዳይ : ብዙ : ሰዎች : ተገደሉ ። ባጭሩ : የመንግሥቱ : አስተዳደር : ለጦር : ዲክታቶር : የሚመራ : መልክ : የያዘ : ሆነ ። በዚህም : ጊዜ : የገንዘብ : ሚኒስትር : የነበረው : ከሚትሱኢ : ቤተ : ሰብ : ተወላጅ : የሆነ : ኢኑዩ : የሚባል : ሰው : ነበር ። የጦር : ወራዊት : ወገኖች : በሀብታሞች : ላይ : ስለተነሡባቸው : ከፍ : ብለን : የጠራነው : የገንዘብ : ሚኒስትርና : የሚትሱኢ : ባንክ : ዲሬክተር : የነበረው : ባሮን : ዳን : ተገደሉ ። እንደዚህም : ጠቅላይ : ሚኒስትር : የነበረውም : ኢኑካዩ : የሚባለው : ሰላምን : ፈላጊ : ነው : ተብሎ : ስለተከሰሰና : ይኸውም : ጦርነትን : ፈላጊዎች : በነበሩት : በጦር : ወራዊት : ወገኖች : ዘንድ : እንደ : ኃጢአት : ሆኖ : ስለተቆጠረበት : እሱም : ተገደለ ። የውጭ : ጉዳይ :

ሚኒስትር ፡ የነበረውም ፡ ባርን ፡ ሺዴጎራ ፡ የሚባለው ፡ ለሚትሱ ቢሺ ፡ ቤተሰብ ፡ ዋና ፡ ከነበረው ፡ ጋር ፡ ተጋብቶ ፡ አማቹ ፡ ሆኖ ፡ ነበርና ፡ እሱንም ፡ እንደዚሁ ፡ ሊገድሉት ፡ አቁስለውት ፡ በታምር ፡ ከሞት ፡ አመለጠ ።

የገንዘብ ፡ ሚኒስትሩ ፡ ገዳይ ፡ የሆነው ፡ ሰው ፡ በተያዘ ፡ ጊዜ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ተናገረ ፤ “ፖሊቲካውና ፡ እገሩም ፡ ጭምር ፡ በሀብታሞች ፡ ገዥነት ፡ (አሊጋርሺ ፡) ውሥጥ ፡ ሆነው ፡ በገንዘብ ፡ ኃይል ፡ ተበላሽተዋል ። እነሱን ፡ ገጹሕ ፡ ለማድረግ ፡ የሚቻልበት ፡ ዘዴ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ነው ፤ ይኸውም ፡ አናት ፡ አናቱን ፡ መምታት ፤ የሚያስተጋባ ፡ ምሳሌ ፡ መስጠት ። ይህን ፡ የመሰለው ፡ አመሶ ፡ ያስቀቀናል ። ነገር ፡ ግን ፡ ማድረግ ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ።

... .. ስለአገሩ ፡ ደህንነት ፡ ሲባል ።”

ይህን ፡ አመጽ ፡ የሠሩ ፡ ሰዎች ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ከፍርድ ፡ ላይ ፡ ቀርበው ፡ ቢፈረድባቸው ፡ ፍርዱ ፡ አልተፈጸመባቸውም ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ የሁከት ፡ አንሺዎቹ ፡ ወገኖች ፡ እየበረከቱ ፡ ሄዱ ፡ አንጂ አልጠፉም ። የሚሠሩትም ፡ ያመሶ ፡ ሥራ ፡ እየተጨመረና ፡ እየበዛ ፡ መሄዱን ፡ በመመልከት ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ የባንክ ፡ አስኬያጆችና ፡ ታላላቆች ፡ ነጋዴዎች ፡ ይልቁንም ፡ የሚትሱ ኢና ፡ የሚትሱቢሺ ፡ ወገኖች ፡ በልብላቸው ፡ ውስጥ ፡ ለአካላቸው ፡ የሚመክትላቸው ፡ የብረት ፡ ሹራብ ፡ እየለበሱ ፡ ይወጡ ፡ ጀመር ።

እንደዚሁም ፡ የሚጠብቋቸው ፡ (የዴቴክቲቭ) ሥራ ፡ የሚያውቁ ፤ አመፀኞችን ፡ የሚከታተሉ ፡ ሰዎች ፡ እየቀጠሩ ፡ በነሱ ፡ ይጠበቁ ፡ ጀመር ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ በጦር ፡ ሠራዊትና ፡ በሀብታሞች ፡ መካከል ፡ የተነሣው ፡ የውስጥ ፡ ውጊያ ፡ እየቀጠለ ፡ ሄደ ። ይኸውም ፡ የሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ሊነሣ ፡ የተቃረበበት ፡ ጊዜ ፡ ነበር ።

የሀብታሞች ፡ ወገኖች ፡ ቢቸግራቸው ፡ ለጦር ፡ ሠራዊት ፡ ወገኖች ፡ በያይነቱ ፡ ገጸ ፡ በረከትና ፡ የገንዘብም ፡ ጉርሻ ፡ ወይም ፡ እርዳታ ፡ ይሰጡ ፡ ጀመር ። ይኸውም ፡ ለጦር ፡ ሠራዊት ፡ የሰጡት ፡ በሁለት ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ ወደ ፡ አሥራ ፡ ስምንት ፡ ሚሊዮን ፡ ዩን ፡ ደረሰ ።

የሆነው ፡ ሆኖ ፡ የጦር ፡ ወራጃት ፡ የፈጠረው ፡ ይህ ፡ ፖሊቲካ ፡ የጃፓን ፡ አገር ፡ እንዴት ፡ አድርጎ ፡ ከጥፋት ፡ ላይ ፡ እንደጣላት ፡ ወደ ፊት ፡ እናገኘዋለን ።

ጃፓን ፡ በመርከብ ፡ ሥራ ።

ጃፓን ፡ በደሴቶች ፡ ላይ ፡ የምትገኝ ፡ አገር ፡ በመሆኗ ፡ ጃፓኖች ፡ ከውጭ ፡ ዓለም ፡ ጋር ፡ ለመገናኘት ፡ ሲሉ ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ መርከብ ፡ መሥራት ፡ ግዴታ ፡ ሆኖባቸዋል ። ስለዚህ ፡ እስከ ፡ ፲፯ኛው ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ድረስ ፡ በዙሪያቸው ፡ በሚገኙት ፡ ባሕሮች ፡ ላይ ፡ እየተዘዋወሩ ፡ እስከ ፡ ህንድ ፡ አገር ፡ ድረስ ፡ ይሄዱ ፡ ነበር ። ከፍ ፡ ብለን ፡ እንደተመለከትነው ፡ ፖርቱጊዞች ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ ገብተው ፡ ከቆዩ ፡ በኋላ ፡ ጃፓኖች ፡ ስለ ፡ ነጻነታቸው ፡ ፈርተው ፡ ባስወጧቸውና ፡ ነጮች ፡ ዳግመኛ ፡ በንግድም ፡ ሆነ ፡ በማነኛም ፡ ጉዳይ ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ እዳይገቡ ፡ በዋጅ ፡ በከለከሉ ፡ ጊዜ ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብም ፡ ትልልቅ ፡ መርከቦች ፡ እንዳይወሩ ፡ ተከለከሉ ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ የመርከብ ፡ ሥራ ፡ ጥበብ ፡ ለጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ከመስፋፋቱ ፡ ተቋረጠ ። በኋላም ፡ የሚይዝ ፡ ዘመን ፡ ሲጀመር ፡ ጃፓኖች ፡ በመርከብ ፡ ሥራ ፡ እየበረቱ ፡ ሄዱ ።

የንጉሠ ፡ ነገሥቱም ፡ አማካሪዎች ፡ በኢንዱስትሪ ፡ ኃይለኛ ፡ ለመሆንና ፡ በጠቅላላውም ፡ ከታላላቅ ፡ መንግሥታት ፡ ጋራ ፡ ለመተካከል ፡ ለሚፈልግ ፡ ለማነኛውም ፡ መንግሥት ፡ ከሚያስፈልጉት ፡ ዋናች ፡ ነገሮች ፡ አንዱ ፡ መርከቦች ፡ ማግኘት ፡ መሆኑን ፡ ገለጡ ለት ። ስለዚህ ፡ ከ1870 ፡ ዓ. ም. ጀምሮ ፡ በየጊዜው ፡ የመርከብን ፡ ሥራ ፡ የሚያስፋፋ ፡ ብዙ ፡ አዋጅ ፡ ወጣ ።

ለሥልጣኔ ፡ መሠረት ፡ የሚያገግሉትን ፡ ነገሮች ፡ ለማቋቋምና ፡ ለማደራጀት ፡ እንዳደረገው ፡ ሁሉ ፡ መንግሥቱ ፡ በመርከብ ፡ በኩልም ፡ እንደዚሁ ፡ መርከብ ፡ የሚሠሩባቸውን ፡ የመጀመሪያዎቹን ፡ ቦታዎች ፡ (ሸንቲዩ) ፡ አቋቋመ ። የመርከብን ፡ አሠራር ፡ የሚያጠኑ ፡ ከሚሲዮኖች ፡ ወደ ፡ እንግሊዝ ፡ አገር ፡ ላከ ። በታላላቆቹም ፡ ውቅያኖሶች ፡ ላይ ፡ የማመላለሻን ፡ ሥራ ፡ የሚሠሩ ፡ መርከቦች ፡ እንዲመሠረቱ ፡ አስፈላጊውን ፡ ገንዘብ ፡ ሰጠ ። በ1875 ፡ ዓ. ም. መንግ

ሥቱ : በእጁ : የነበሩትን : መርከቦች : ሚትሱቢሺ : ለሚባለው : የንግድ : ቤት : አስተላልፎ : ለቀቀለት ። ከዚህም : ዘመን : ጀምሮ : መርከብ : ለመሥሪያ : ሩብ : ሚሊዮን : ዬን : እንደዚህም : መርከቦች : ለማስተማሪያ : አሥራ : አምስት : ሺ : ዬን : በመት : በመቱ : ከመንግሥት : ይሰጣቸው : ጀመር ።

ጃፓኖች : በመርከብ : በኩል : ያደረጉትን : የሚያስደንቅ : እርምጃ : ለማወቅ : ያህል : ቀጥሎ : ያለውን : ማስተዋል : ይበቃል ። እነ : ሚትሱቢሺ : የመርከብን : ሥራ : ከመንግሥት : ሲረከቡ : የጃፓን : መርከቦች : ባድምሩ : አንድ : መቶ : አርባ : ዘጠኝ : ነበሩ ። ጠቅላላ : ከብድራቸውም : አርባ : ሁለት : ሺ : (42,000) ቶን : ነበር ። ከምሳ : ዓመታት : በኋላ : የመርከቦቻቸው : ጠቅላላ : ከብድራት : መቶ : ጊዜ : እጥፍ : ሆኖ : ካራት : ሚሊዮን : ቶን : ደረሰ : በ1893 : ዓ. ም. : 680 : ይሆኑ : የነበሩት : መርከቦቻቸው : ከሶስት : ዓመት : በኋላ : ማለት : በ1896 : ዓ. ም. : 899 : መርከቦች : ሆኑ ።

ከሺንና : ከመስከብ : ጋር : በደረጃቸው : ጦርነቶች : ምክንያት : ደግሞ : በመርከብ : በኩል : ያላቸው : ኃይል : እያደገና : እየበረታ : ሄደ ። በ1903 ዓ. ም. የመርከቦቻቸው : ጠቅላላ : ከብድራት : ከንድ : ሚሊዮን : በላይ : ደረሰ ። በኋላም : ደግሞ : በኢንተርናሲዮናል : ስምምነቶች : በመርከብ : በኩል : ጠቃሚ : ውሎች : እየተፈራረሙ : ከእንግሊዝና : ከፈረንሳይ : በኩል : ለመርከብ : መሥሪያ : የሚሆን : ብዙ : ገንዘብ : አገኙ ። በመጀመሪያው : የዓለም : ጦርነት : ጊዜ : ደግሞ : ጃፓን : በያይነቱ : የትራንስፖርት : ሥራ : እየሠራች : በጣም : ብዙ : ገንዘብ : ስላገኘች : ጦርነቱ : በላቀ : ጊዜ : የመርከቦቿ : ከብድራት : በጠቅላላው : ከሦስት : ሚሊዮን : በላይ : ሆነ ።

ያገርዋ : ሰዎች : ብቻ : መሆናቸው : ቀርተው : የውጭ : አገሮችም : መርከቦቿን : ይገዟት : ጀመር ። በመርከብ : ሥራ : ውስጥ : ካፒታል : አግብተው : ጥቅም : ተከፋዮች : (አክሲዮኔር) : የሆኑት : ሰዎችም : የሚቀበሉት : የትርፍ : ድርሻ : አለመጠን : ከፍ : ያለ : ገንዘብ : ሆነ ። በመጨረሻም : ጊዜ : የመርከቦቻቸው : ብዛትና : ጠንካራነት : በጣም : ከፍ : ያለ : ሆኖ : ከመገኘቱ : የተነሣ : ጃፓኖች :

በመርከብ ፡ በኩል ከተባበሩት ፡ ያሚሪክ ፡ መንግሥታትና ፡ ከእንግሊዝ ፡ ጋር ፡ ተወዳዳሪዎች ፡ ከመሆናቸው ፡ አልፈው ፡ ለነዚህ ፡ ለሁለቱ ፡ መንግሥታት ፡ የሚያሰጋቸው ፡ ሆኑ ። የደቡብ ፡ አሜሪካ ፡ መንግሥታትም ፡ አጠገባቸው ፡ ካሉት ፡ ከተባበሩት ፡ ያሚሪክ ፡ መንግሥታት ፡ አልፈው ፡ መርከቦቻቸውን ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ለማሠራት ፡ መርጠው ፡ ያሠሩ ፡ ጀመር ። እንደዚሁ ፡ የቱርክ ፡ መንግሥት ፡ አሥራ ፡ አንድ ፡ የጦር ፡ መርከቦች ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ አሠራ ። ስለ መርከብ ፡ ጉዳይ ፡ ስንናገር ፡ ያሚራል ፡ ቶጎን ፡ ታሪክ ፡ ሳንጠቅስ ፡ ልናልፈው ፡ አንችልም ።

ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ሚይገር ፡ በ1868 ዓ. ም. የመርከብ ፡ ትምህርት ፡ እንዲማሩ ፡ ንዘተ ፡ ወጣቶች ፡ በላከ ፡ ጊዜ ፡ በእነሱ ፡ መካከል ፡ ሰውነቱ ፡ ከሲታ ፡ የሆነ ፡ ሃይሃሺሮ ፡ ቶጎ ፡ የሚባል ፡ ልጅ ፡ ነበር ።

ይህ ፡ ልጅ ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ሲሄድ ፡ የመርከብንና ፡ የቴክኒክን ፡ የትምህርት ፡ ቅርንጫፎች ፡ ሁሉ ፡ በሙሉ ፡ እንዲማር ፡ ትእዛዝ ፡ ተሰጥቶት ፡ ነበር ። በእንግሊዝ ፡ አገር ፡ ሰዓት ፡ ዓመት ፡ ተቀምጦ ፡ በ1875 ዓ. ም. ተመልሶ ፡ አገሩ ፡ ገባ ። ይኸ ፡ ሰው ፡ ከሠላሳ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ መላው ፡ ዓለም ፡ እጅግ ፡ አድርጎ ፡ የተደነቀበትን ፡ የመርከብ ፡ ውጊያ ፡ አድርጎ ፡ መስኮብን ፡ በባህር ፡ ላይ ፡ ድል ፡ መታት ። በዚሁ ፡ የመርከብ ፡ ጦርነት ፡ ላይ ፡ ከመስኮብ ፡ በኩል ፡ አራት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ ሞተው ፡ ሰባት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ ሲማረኩ ፡ ከጃፓን ፡ በኩል ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ አሥራ ፡ ስድስት ፡ ሰዎች ፡ ብቻ ፡ ሞተውባቸው ፡ ሦስት ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡ ቆሰለውባቸዋል ። ይህን ፡ ጉዳይ ፡ የመረመሩ ፡ ሰዎች ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ዝቅ ፡ ባለ ፡ ዋጋ ፡ ያን ፡ ያህል ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ጥቅም ፡ ያለበትን ፡ ድል ፡ አድራጊነት ፡ ያገኘች ፡ ጃፓን ፡ ብቻ ፡ ነች ፡ ሲሉ ፡ መስክረዋል ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ ለመስኮብ ፡ የጦር ፡ መርከቦች ፡ መሪ ፡ የነበረው ፡ አሚራል ፡ ዚኒሪ ፡ ፒትሮቪች ፡ ሮጂትስቪንስኪ ፡ የሚባለው ፡ ሰው ፡ በጀግንነቱ ፡ በችሎታውና ፡ በብልህነቱ ፡ በጣም ፡ የታወቀና ፡ የተመሰገነ ፡ ሰው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በቂ ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ሳይሰጡት ፡ እንደዚሁም ፡ በቂ ፡ የሆኑ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ሳያገኝ ፡ ከመስኮብ ፡ አገር ፡ ተልኮ ፡ ወደ ፡ ጃፓን ፡ አገር ፡ ሲሄድ ፡ የመን

ገዳ ፡ ሩቅነት ፡ ደግሞ ፡ ያንኑ ፡ አነስተኛ ፡ የሆነ ፡ ጉልበቱን ፡ አድክሞበት ፡ ነበር ። የመስኮብ ፡ መንግሥት ፡ ፖርት ፡ አርቱር ፡ በሚባለው ፡ ወደብ ፡ ላይ ፡ በገርኔራል ፡ ቶጎ ፡ መሪነት ፡ የሚዋጉት ፡ የጃፓን ፡ መርከቦች ፡ አደጋ ፡ ጥለው ፡ ያደረጉበትን ፡ ጉዳት ፡ እንደውርደት ፡ ስለቆጠረው ፡ አሜራል ፡ ሮገርስትቬንስኪን ፡ የላከው ፡ ይህንኑ ፡ ጭርደት ፡ እንዲበቀልለት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በሚገባ ፡ ተጠንቶ ፡ የተዘጋጀ ፡ ጦር ፡ በመስጠት ፡ ፈንታ ፡ የተሰጠው ፡ ጦር ፡ በችኮላ ፡ የተሰበሰበ ፡ ነበር ። ይህ ፡ የመስኮብ ፡ ጦር ፡ ከውጊያ ፡ ቦታ ፡ ከመድረሱ ፡ በፊት ፡ ፴፭ ፡ ሺ ፡ ኪሎ ፡ ሜትር ፡ መጓዝ ፡ ነበረበት ። በዚህ ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ እንግሊዝ ፡ የጃፓን ፡ የጦር ፡ ጓደኛ ፡ ስለነበረች ፡ በየመንገዱ ፡ ብዙ ፡ ችግር ፡ እንደሚያገኘው ፡ ያውቅ ፡ ነበር ።

የሚበልጡትም ፡ መርከቦች ፡ በየመንገዱ ፡ ጫና ፡ ተቅማጥ ፡ እየታመሙ ፡ ብዙዎች ፡ ሲሞቱ ፡ ብዙዎች ፡ ደግሞ ፡ ተኝተው ፡ ነበር ። እንደዚሁም ፡ በመንገድ ፡ ላይ ፡ ትልቅ ፡ ማዕበል ፡ ተነሥቶ ፡ ብዙዎቹ ፡ መርከቦች ፡ ብዙ ፡ ጉዳት ፡ ደረሰባቸው ። ሰባት ፡ ወር ፡ ከተጓዙ ፡ በኋላ ፡ የመስኮብ ፡ መርከቦች ፡ ውጊያው ፡ ከተደረገበት ፡ ቦታ ፡ ደረሱ ። ስለዚህ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ በማመዛዘን ፡ ድል ፡ የተመታው ፡ የመስኮብ ፡ አሜራል ፡ ከመንግሥቱ ፡ የተሰጠውን ፡ ትእዛዝ ፡ ተቀብሎ ፡ ድል ፡ እንደሚሆን ፡ እያወቀው ፡ ላይከራከርና ፡ ሳያጉረመርም ፡ ተግባሩን ፡ ለመፈጸም ፡ ይህን ፡ መስዋዕትነት ፡ መቀበሉ ፡ ከብሩ ፡ ድል ፡ ካደረገው ፡ ጠላቱ ፡ ከብር ፡ ጋር ፡ የሚመዛዘን ፡ መሆኑን ፡ ታሪክ ፡ መስክሮለታል ። ውጊያው ፡ ካለቀ ፡ በኋላ ፡ የመስኮብ ፡ አሜራል ፡ ቆስሎና ፡ ተማርኮ ፡ ከሆስፒታል ፡ ተኝቶ ፡ ስለነበረ ፡ አሜራል ፡ ቶጎ ፡ ሊጠይቀው ፡ በሄደ ፡ ጊዜ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ተናግሮታል ፡ «ስለ ፡ እርስዎ ፡ ያለኝን ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ግምት ፡ ልገልጥልዎ ፡ እወዳለሁ ። ድል ፡ መመታት ፡ በያንዳንዳችን ፡ ላይ ፡ ሊደርስብን ፡ የሚችል ፡ ዕድል ፡ ነው ። ከማንኛውም ፡ ነገር ፡ የሚበልጠው ፡ ተግባርን ፡ ፈጽሞ ፡ መገኘት ፡ ብቻ ፡ ነው ። እርስዎና ፡ ሰዎችዎ ፡ በጣም ፡ የሚያስደንቅ ፡ የጀጌዱ ፡ ሥራ ፡ ሠርታችኋል ። አሁን ፡ የሚቀረኝ ፡ በቶሎ ፡ ድነው ፡ እንዲነሡ ፡ ያለኝን ፡ ምኞት ፡ መግለጥ ፡ ብቻ ፡ ነው ። »

በጭሩ ፡ ጃፓን ፡ በመርከብ ፡ በኩል ፡ የሠራችውን ፡ የሚያስደ
ንቅ ፡ ሥራ ፡ ለመረዳት ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ነገር ፡ መገንዘብ ፡
ያስፈልጋል ። የመርከብን ፡ ሥራ ፡ እንዲማር ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡
ተልኮ ፡ የነበረው ፡ አሚራል ፡ ቶጎ ፡ ትምህርቱን ፡ ጨርሶ ፡ ከተመለሰ ፡
በኋላ ፡ ሰላሳ ፡ ዓመት ፡ ቆይቶ ፡ መስከብን ፡ ድል ፡ አደረጋት ። ከሰ
ድሳ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ ደግሞ ፡ ማለት ፡ በ፲፱፻፴፭ ፡ ዓ. ም. የጃ
ፓን ፡ የመርከብ ፡ ሚኒስትር ፡ የሆነው ፡ አሚራል ፡ አሱሚ ፡ « የጃ
ፓን ፡ የጦር ፡ መርከብ ፡ ሠራዊት ፡ በምሥራቅ ፡ በሮች ፡ ላይ ፡ ከማ
ነኛውም ፡ መንግሥት ፡ የመርከብ ፡ ሠራዊት ፡ ጋር ፡ ለመወዳደር ፡
ስለሚችልና ፡ ማንንም ፡ ስለማይፈራ ፡ ከተባበሩት ፡ ያሚረከ ፡ መንግ
ሥታትና ፡ ከእንግሊዝ ፡ ጋር ፡ እኩል ፡ ለኩል ፡ ሆኖ ፡ ያላንድ ፡ ልዩነት ፡
እንዲቆጠር ፡ ይጠይቃል ፡ ሲል ፡ ለመላው ፡ ዓለም ፡ አስታወቀ ።

የመርከብ ፡ ሹማምንቶች ፡ የሆኑት ፡ ደምዘቸው ፡ በሌላ ፡
አገር ፡ እነሱን ፡ የመሰሉት ፡ ሠራተኞች ፡ ከሚያገኙት ፡ በጣም ፡
ያነሰ ፡ ነው ። ከዚያው ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ ለመርከብ ፡ ሥራ ፡ እር
ዳታ ፡ እያሉ ፡ ከቀለባቸው ፡ ቀንሰው ፡ ይሰጣሉ ። ሦስት ፡ ጋሎን ፡
ያለው ፡ አንድ ፡ የጃፓን ፡ የመርከብ ፡ ሹም ፡ የጃፓንን ፡ መርከቦች ፡
ለጎበኘ ፡ ላንድ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰው ፡ እንዲህ ፡ አለው ፡ ይባላል ፡ »
እርግጥ ፡ ነው ፡ የምንቀበለው ፡ ቀለብ ፡ በጣም ፡ ጥቂት ፡ ከመሆኑ ፡
የተነሣ ፡ ቤተ ፡ ሰባችንን ፡ ለመመገብ ፡ እንኳ ፡ ያንሰናል ። ነገር ፡
ግን እኛ ፡ እንዲህ ፡ እየተቸገርን ፡ በምናደርገው ፡ እርዳታ ፡ ለምሳሌ ፡ በዚህ ፡
ዓመት ፡ አገራችን ፡ ሦስት ፡ አዲስ ፡ መርከቦች ፡ ለመሥራት ፡ ችላለች ። »

እነዚህ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ጃፓን ፡ ከታላላቆቹ ፡ የዓለም ፡ መንግ
ሥታት ፡ እኩል ፡ የሚሆን ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ባገርዋ ፡ አቋቁማ ፡ በያይነቱ ፡
ለዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ የሚያስፈልገውን ፡ ዕቃ ፡ እየሠራችና በመ
ርከቦቿ ፡ ጭና ፡ ባራቱ ፡ ማዕዘን ፡ በሚገኙት ፡ በዓለም ፡ ገበያዎች ፡
ላይ ፡ ወስዳ ፡ እየሸጠች ፡ ኃይሏና ፡ ህብቷ በጣም ፡ እያደገ ፡ በመሄዱ ፡
ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ ለሚረከም ፡ ሆነ ፡ ላውሮፓ ፡ መንግሥታት ፡
ሁሉ ፡ እጅግ ፡ አስግታቸዋለች ፡ ቢባል ፡ ዋናው ፡ ምክንያት ፡ ሕዝቧ ፡
የግል ፡ ጥቅማቸውን ፡ ለመንግሥታቸው ፡ ጥቅም ፡ ሲሉ ፡ መስዋዕት ፡
ማድረግን ፡ የሚያውቁበት ፡ በመሆናቸው ፡ ነው ።

ጃፓን ፡ በማንድሹሪ ።

ጃፓን ፡ መስከብን ፡ ድል ፡ ከመታች ፡ በኋላ ፡ ማንድሹሪን ፡ እጅ ፡ አደረገች ። ይህንንም ፡ አገር ፡ በመያዝ ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ጥቅም ፡ አገኘችበት ። በእርሻና ፡ በታክልት ፡ ሥራ ፡ ያገኘችውን ፡ ጥቅም ፡ ለብቻው ፡ ትተን ፡ በማዕድን ፡ ረገድ ፡ ያገኘችውን ፡ እና ስተውል ። በመጀመሪያው ፡ ምዕራፍ ፡ እንደተመለከተው ፡ ጃፓን ፡ አገርዋ ፡ ሀብት ፡ የሌለውና ፡ ማዕድን ፡ የማይገኝበት ፡ ነው ።

ማንድሹሪን ፡ በያዘች ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ይህቺ ፡ አገር ፡ በማዕድን ፡ ሀብታም ፡ በመሆኗ ፡ ብረት ፡ የድንጊያ ፡ ከሰለ ፡ ወርቅ ፡ ቤንዚንና ፡ ሌላም ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ አገኘች ። እንደ ዚሁም ፡ ስንዴ ፡ የሱፍ ፡ ጨርቅ ፡ ለመሥሪያ ፡ የሚሆን ፡ የበግ ፡ ጠጉር ፡ ጥጥ ፡ ትንባሆ ፡ ቀይ ፡ ስር ፡ ለክብሪትና ፡ ለወረቀት ፡ መሥሪያ ፡ የሚሆን ፡ በያይነቱ ፡ እንጨት ፡ ስላገኘች ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ሥራ ፡ ለማሠራት ፡ ሥራ ፡ አጥተው ፡ የነበሩትን ፡ ያገርዋን ፡ ሰዎች ፡ ወደ ዚያ ፡ እየወሰዱች ፡ እንዲሠሩና ፡ እንጀራ ፡ እንዲያገኙ ፡ አደረገች ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ ሀብት ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ስላፈራላት ፡ ወዲያው ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ሰላሳ ፡ አንድ ፡ የሚሆን ፡ ፋብሪካ ፡ አቋቋመች ። በማንድሹሪ ፡ የሚገኙት ፡ ለፋብሪካዎቿ ፡ የሚሆኑት ፡ የተፈጥሮ ፡ ሀብቶች ፡ የድንጊያ ፡ ከሰለን ፡ ብረትን ፡ እንጨትንና ፡ ቤንዚንን ፡ የመሰሉት ፡ በእሷ ፡ ተቆጣጣሪነት ፡ ውስጥ ፡ ሆኑ ። የማንድሹሪ ተወላጆች ፡ የሆኑት ፡ የቀን ፡ ወራተኞች ፡ ደግሞ ፡ ከጃፓን ፡ ተወላጆች ፡ በነሰ ፡ ዋጋ ፡ የሚሠሩ ፡ በመሆናቸው ፡ ይህም ፡ ደግሞ ፡ ለጃፓን ፡ ተጨማሪ ፡ ጥቅም ፡ ሆነላት ።

የጃፓን ፡ የውጭ ፡ ጉዳይ ፡ ሚኒስትር ፡ የሆነው ፡ ስለዚሁ ፡ ጉዳይ ፡ አሳቡን ፡ ሲገልጥ ፡ “ማንድሹሪና ፡ ሞንጎሊ ፡ የተፈጥሮ ሀብቶችን ፡ የምናገኝባቸው ፡ ጠቃሚዎች ፡ የሆኑ ፡ ምንጮች ፡ ሆነው የተገኙልን ፡ ለኛ ፡ ቅርጽ ፡ በመሆናቸው ፡ ነው ።” ምክንያቱም ፡ የጎራንስፖሩን ፡ ጥበቃ ፡ የተረጋገጠ ፡ ስለሚያደርግልን ፡ ነው ። ቀድሞ የተፈጥሮ ፡ ሀብቶችን ፡ ሁሉ ፡ የምናመጣቸው ፡ ከሩቅ ፡ አገሮች በመሆኑ ፡ ይህ ፡ ነገር ፡ በሰላም ፡ ጊዜ ፡ የማይመች ፡ መሆኑ ፡ ብቻ

ላይሆን ፡ ይልቁንም ፡ በጦርነት ፡ ጊዜ ፡ ለትራንፖርት ፡ ሥራ ፡ እጅግ ፡ የሚያወጋ ፡ አደጋ ፡ ነበረበት ። ስለዚህ ፡ ይህ ፡ አሳብ ፡ ጃፓን ፡ ፊቷን ፡ ወደ ፡ ማንድኹሪና ፡ ወደ ፡ ሞንጎሊ ፡ መመለስ ፡ ግዴታ ፡ የሆነበትን ፡ ምክንያት ፡ ሰው ፡ እንዲረዳው ፡ ያደርጋል ። » ብሎ ፡ ተናገረ ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ጃፓን ፡ በተፈጥሮ ፡ ሀብት ፡ በኩል ፡ የነበረበትን ፡ ችግር ፡ ማንድኹሪን ፡ በመያዝ ፡ ያስወገደችው ፡ መስሎ ፡ ቢታያት ፡ ይህን ፡ አገር ፡ በመያዝ ፡ የሚከራከርዋትና ፡ የሚታወግ ፡ መስከብና ፡ ሺና ፡ አሉ ። በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ላይ ፡ ጃፓን ፡ ከጦር ፡ ጓደኞች ፡ ጋር ፡ አብራ ፡ ስለተሰለፈች ፡ በሺና ፡ ላይ ፡ በያይነቱ ፡ የጭቆና ፡ ሥራ ፡ እየወራች ፡ በማንድኹሪና ፡ በምሥራቃዊው ፡ የሞንጎሊ ፡ አገር ፡ ጥቅሟን ፡ ለማስፋፋት ፡ ችላለች ። በፖለቲካ ፡ በገንዘብና ፡ በጦር ፡ ሥራ ፡ ክፍሎች ፡ ሺና ፡ በእነዚህ ፡ ጉዳዮች ፡ በቂ ፡ ዕውቀት ፡ ያላቸው ፡ የጃፓን ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ አማካሪዎች ፡ ትቀበላለች ። “ ዋና ፡ ዋናች ፡ በሆኑት ፡ አገሮች ፡ ወይም ፡ በቃዎች ፡ ሺናውያንና ፡ ጃፓኖች ፡ አንድነት ፡ ሆነው ፡ የፖሊስ ፡ ሥራ ፡ ይወራሉ ። ” ሺና ፡ ከመቶ ፡ አምስት ፡ 50% የሚሆነውን ፡ የሚያስፈልጋትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ከጃፓን ፡ ላይ ፡ ትገዛለች ፤ ወይም ፡ ደግሞ ፡ ሁለቱ ፡ አገሮች ፡ አንድነት ፡ ሆነው ፡ በዋጡት ፡ ገንዘብ ፡ ጃፓን ፡ በሺና ፡ አገር ፡ ውስጥ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ፋብሪካ ፡ አቋቁማ ፡ የጃፓን ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ የቴክኒክ ፡ ኤክስፔርቶች ፡ እንዲያካሂዱት ፡ ታደርጋለች ፤ ለፋብሪካው ፡ የሚያስፈልገውም ፡ ማዕድን ፡ ከጃፓን ፡ አገር ፡ ይገዛል ። ” የሚሉ ፡ ቃሎች ፡ በ፩ኛ ፡ በ፫ኛና ፡ በ፱ኛ ፡ አንቀጾች ፡ የሚገኙበት ፡ ውል ፡ በ1915 ፡ ዓ. ም. ጃፓን ፡ አቅርባ ፡ ሺናን ፡ በግድ ፡ አስፈረመችት ። ያውሮፓ ፡ መንግሥታትም ፡ በንድ ፡ በኩል ፡ አስፈሪ ፡ በሆነው ፡ ጦርነት ፡ አላባቸው ፡ ተጠምዶ ፡ ስለነበረ ፤ በሌላም ፡ በኩል ፡ ጃፓን ፡ የጦር ፡ ጓደኛቸው ፡ ስለሆነች ፡ ሊቃወሟት ፡ በለመቻላቸው ፡ ለጊዜው ፡ ምንም ፡ ሊያደርጉ ፡ አልቻሉም ። ሺና ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ጭቆና ፡ የሞላበት ፡ ውል ፡ ስላስፈረመችት ፡ በጃፓን ፡ ላይ ፡ የጠላትነት ፡ መንፈስ ፡ አድርጎት ፡ ከዚያን ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ ጃፓን ፡ በማንድኹሪ ፡ ያለውን ፡ ሀብት ፡

እንዳትጠቀምበት : ለመከላከል : የተቃዋሚነትና : የወንበዴነት : ሥራ : እየሠራች : ታስቶግራት : ጀመር ። ይህንንም : ማድረግ : ምንም : እንኳ : ጃፓን : በማንድሹሪ : የሚገኘው : የተፈጥሮ : ሀብት : እንዲሠራበት : ለማድረግ : ብዙ : ሚሊያርድ : ገንዘብ : ወጭ : ብታደርግ : የሚበልጠውን : ጥቅም : ለመውሰድ : አስባ : መሆኑን : ስላወቀች : ነው ።

ሺናውያን : ደግሞ : በበኩላቸው : የሚያስቡት : ለመጭው : ትውልድ : ነው ። ሀብቱን : ጃፓን : ወስዳ : ብትጨርሰው : አገሩ : በዶ : ቀለህ : ሆኖ : ስለሚቀር : ያገሩ : ሰዎች : ችሎታ : አግኝተው : ራሳቸው : የሚጠቀሙበት : ዘመን : እስኪመጣ : ድረስ : እየተከላከሉ : ጠብቆ : መኖር : የሚገባቸው : መሆኑን : በማስተዋል : ደረሱበት ። ከዚህም : የተነሳ : ማሶድን : የሆነውን : ሁሉ : ከሺና : መንግሥት : በቀር : ሌላ : ማነኛውም : የውጭ : አገር : ተወላጅ : የሆነ : ሰው : ወይም : የንግድ : ማኅበር : እንዳይጠቀምበት : ተከለከለ ። እንደዚሁም : መሪ ቱን : ለውጭ : አገር : ተወላጆች : የሸጠ : ወይም : ለረጅም : ዘመን : ያካፈለ : ሰው : ከአምስት : አስከ : ህያ : ዓመት : በሚደርስ : እሥራት : አለዚያም : በሞት : እንደ : ጥፋቱ : ትልቅነት : ይቀጣል : ብለው : ባዋጁ : ከለከሉ ። የጃፓንን : የንግድ : ዕቃ : የማንድሹሪ : ሕዝብ : እንዳይገዛ : የጃፓንን : የንግድ : ዕቃ : እየጫነ : እንዳያመላልስ : በጃፓን : ገንዘብ : እንዳይገበያይ : በጃፓን : በንክ : ገንዘብ : እንዳያስቀምጥ : ከጃፓን : ተወላጆች : ጋር : ግንኙነት : እንዳያደርግ : ለጃፓን : ተቀጥሮ : እንዳይሠራና : ሌላም : ይህን : የመሰለ : የጃፓንን : ጥቅም : የሚያበላሽ : ሥራ : እንዲፈጸም : ሕዝብ : የሚያሳድሙ : ማኅበሮች : ሺናውያን : በ1931 ዓ. ም. አቋቋሙ ። በመከከላቸው : ያለው : ጠብ : በዚህ : አኳኋን : እየከረረ : ስለሄደ : በመጨረሻ : በዚህ : በ1931 ዓ. ም. በመከከላቸው : ጦርነት : ፈነዳ ።

በሌሎቹ : በወለጠነት : አገሮች : ቢሆን : የመንግሥቱ : ፖሊቲካ : የሚመራው : በውጭ : ጉዳይ : ሚኒስቴር : በኩል : ስለሆነ : የፖሊቲካው : አላፊዎች : የሆኑት : ሰዎች : በጉዳዩ : ተከራክረው በት : ከቃቃቸው : በኋላ : የጦርነት : ማስታወቂያ : ሰጥተው : ግን ኙነቃቸውን : ጠላት : ከሆነው : አገር : ጋር : እንዲያቋርጡና :

ውጊያ ፡ እንዲጀመር ፡ አስተፈቅዱ ፡ ድረስ ፡ የጦር ፡ ወራዊቱ ፡ ጦር
ነት ፡ ሊያነሣ ፡ አይችልም ።

በጃፓን ፡ አገር ፡ ግን ፡ የጦር ፡ ወራዊት ፡ ወገኖች ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡
በለዚህ ፡ በተጻፈው ፡ ምዕራፍ ፡ እንደ ፡ ተመለከትነው ፡ የማንንም ፡
አላብ ፡ አንቀበልም ፡ እያሉ ፡ እንደ ፡ ፈቀዱ ፡ መሥራት ፡ ከጀመሩ ፡
ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ሆኖ ፡ ነበርና ፡ በማንድሹሪ ፡ ምክንያት ፡ ከሺና ፡ ጋር ፡
ጦርነትን ፡ ያነሡት ፡ በራሳቸው ፡ አሳብና ፡ ፈቃድ ፡ ብቻ ፡ ነው ።

የማንድሹሪ ፡ ጦርነት ፡ በኤንተርናሲዮናል ፡ ፓሊቲካ ፡ በኩል ፡
ከፍ ፡ ያለ ፡ ጉዳይ ፡ መሆኑን ፡ እናስታውሳለን ። ጃፓንና ፡ ሺና ፡
በዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ማኅበር ፡ ውስጥ ፡ አባሎች ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡
ጃፓን ፡ የአጥቂነትን ፡ ሥራ ፡ በሺና ፡ ላይ ፡ ስትወራበት ፡ የዓለም ፡
መንግሥታት ፡ ማኅበር ፡ ግፈኛውን ፡ መንግሥት ፡ ቀጥቶ ፡ ጦርነቱን ፡
ማቆም ፡ ግዴታ ፡ ነበረበት ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ሳያደርግ ፡ ቀረ ።
ጃፓንም ፡ የማንድሹሪን ፡ አገር ፡ ለመውረር ፡ ስትል ፡ ከዓለም ፡ መን
ግሥታት ፡ ማኅበር ፡ ወጣች ። ስለዚህ ፡ በሙሶሊኒ ፡ መሪነት ፡ የኢ
ጣሊያ ፡ ፋሺስት ፡ መንግሥት ፡ ይህንኑ ፡ የመሰለ ፡ የግፍ ፡ ወረራ ፡
በኢትዮጵያ ፡ ላይ ፡ ወርቶ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ማኅበር ፡ የመ
ወረተውን ፡ የሰላም ፡ መድኅን ፡ ጨርሶ ፡ አስቲያጠፋው ፡ ድረስ ፡
ግፈኞች ፡ መንግሥታት ፡ የተመሩበትን ፡ የጥጋብ ፡ መንፈስ ፡ ፈጥራ ፡
ጀርመንና ፡ ኢጣሊያ ፡ ከዓለም ፡ ማኅበር ፡ ውስጥ ፡ እንዲወጡ ፡ በሩን ፡
የከፈተችላቸው ፡ ጃፓን ፡ ነች ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ሺናውያን ፡ ደግሞ ፡
በበኩላቸው ፡ ጃፓን ፡ የእነሱን ፡ ሀብትና ፡ የእነሱን ፡ ጉልበት ፡ መሣ
ርያ ፡ አድርጋ ፡ የመጨረሻ ፡ ዓላማዋን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ለመፈጸም ፡
የተነሣች ፡ መሆንዋን ፡ በተረዱት ፡ ጊዜ ፡ ጃፓን ፡ ያልጠረጠረችው ፡
የተቃዋሚነት ፡ መንፈስ ፡ አድርገዋቸው ፡ ላገራቸው ፡ ጥቅም ፡ ተከላ
ከቶች ፡ ሆነው ፡ ተነሡበት ። በ1927 ዓ. ም. የጃፓን ፡ ጠቅላይ ፡ ሚኒ
ስትር ፡ የነበረው ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ለሚከዶ ፡ በቀረበው ፡ የም
ሥጢር ፡ ራፖርት ፡ ውስጥ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ቃል ፡ ተጽፎ ፡
ይገኛል ።

ሺናን ፡ ድል ፡ አድርገን ፡ ለመያዝ ፡ ስንፈልግ ፡ አስቀድሞ ፡
ማንድሹሪንና ፡ ሞንጎሊን ፡ ድል ፡ አድርገን ፡ መያዝ ፡ ይገባናል ።

ዓለምን ፣ ድል ፣ አድርገን ፣ ለመያዝ ፣ ስንመኝ ፣ ደግሞ ፣ አስቀድመን ፣ ሺናን ፣ ድል ፣ አድርገን ፣ መያዝ ፣ ይገባናል ። »

የጃፓን ፣ ፕላን ፣ ይህ ፣ ሲሆን ፣ ሺና ፣ በተከላከይነቷ ፣ ለጃፓን ፣ ወረራ ፣ አስቸጋሪ ፣ ሆኖ ፣ በመገኘቷ ፣ አቅዷን ፣ ሁሉ ፣ ያበላሸችባትና ፣ ያስናከለችበት ፣ መሆኗ ፣ ግልጥ ፣ ነገር ፣ ነው ። ይሁን ፣ እንጂ ፣ በመጨረሻ ፣ ጃፓን ፣ በጦር ፣ መሣሪያ ፣ ኃይል ፣ ተዋግታ ፣ የማጎግፋት ፣ ነገር ፣ ስለሆነበት ፣ በሰላማዊ ፣ መንገድ ፣ አገሩን ፣ ለመያዝ ፣ የምትችልበት ፣ ዘዴ ፣ ፈልጋ ፣ ካንገቷህ ፣ ፑ. ዲ. የሚባል ፣ ንጉሥ ፣ በማንድሹሪ ፣ አነገሠች ። ነገር ፣ ግን ፣ ይህ ፣ ንጉሥ ፣ ለጃፓን ፣ መሣሪያ ፣ ሆኖ ፣ ከማገልገል ፣ በቀር ፣ ሌላ ፣ ነገር ፣ እንደማይሠራ ፣ ማንም ፣ ሰው ፣ ቢሆን ፣ አልሳተውም ።

ጃፓንና ፣ መስከብ ፣ በሲቤሪ ።

ጃፓን ፣ በገርዋ ፣ ውስጥ ፣ የተፈጥሮ ፣ ሀብት ፣ የሆኑት ፣ ለፋብሪካዎቿ ፣ የሚያስፈልጉዋት ፣ ዋና ፣ ዋናች ፣ ነገሮች ፣ በለመገኘታቸው ፣ የኢንዱስትሪም ፣ ሥራዋ ፣ እያደገ ፣ በመሔዱ ፣ ከደረሰችበት ፣ ከፍተኛ ፣ ደረጃ ፣ ጋር ፣ የሚመዘዘን ፣ የተፈጥሮ ፣ ሀብት ፣ ለማግኘት ፣ የምትችልበትን ፣ መንገድ ፣ ከመፈለግ ፣ አላቋረጠችም ። ሲቤሪ ፣ የሚባለው ፣ አገር ፣ ስፋቱ ፣ ሦስት ፣ ጊዜ ፣ መላው ፣ አውሮፓን ፣ የሚያህል ፣ ሆኖ ፣ በውስጡ ፣ በያይነቱ ፣ የተፈጥሮ ፣ ሀብቶች ፣ የሚገኙበት ፣ በለጸጋ ፣ አገር ፣ ነው ።

ይህ ፣ አገር ፣ ምንም ፣ እንኳ ፣ እስከ ፣ ዛሬ ፣ ድረስ ፣ የሚገኘው ፣ በመስከብ ፣ ግዛት ፣ ውስጥ ፣ ቢሆን ፣ በገጣጠራ ፣ አቀማመጥ ፣ ከጃፓን ፣ ጋር ፣ የሚቀራረብ ፣ ትይዩ ፣ በመሆኑ ፣ ጃፓን ፣ ዓይኖቿን ፣ ሳትጥልበት ፣ አልቀረችም ። በ1905 ፣ ዓ. ም. በመስከብና ፣ በጃፓን ፣ መካከል ፣ በሆነው ፣ ጦርነት ፣ ጃፓን ፣ ድል ፣ አድራጊ ፣ ስትሆን ፣ ማንድሹሪን ፣ እጅ ፣ አድርጋ ፣ የመስከብ ፣ ንግድ ፣ ወደ ፣ እስያ ፣ እንዳይተላለፍ ፣ በሩን ፣ ዘጋችው ። በሲቤሪ ፣ የሚገኙትም ፣ ሀብቶች ፣ ልዩ ፣ ልዩ ፣ እንዳይሆኑ ፣ ዓሳ ፣ ቤንዚን ፣ በያይነቱ ፣ የብረት ፣ ማዕድንና የደንጊያ ፣ ከሰል ፣ ናቸው ። ከዚህም ፣ በቀር ፣ ይልቁንም ፣ በማንኛውም ፣

ጊዜ ፣ በመስከብና ፣ በጃፓን ፣ መካከል ፣ ጦርነት ፣ ቢነሣ ፣ መስከብ
ይህን ፣ አገር ፣ የጦር ፣ ወፈር ፣ አድርጋ ፣ አኤርፕላኖቿንና ፣ መርከ
ቦቿን ፣ ከዚያ ፣ እያስነሣች ፣ የጃፓንን ፣ አገር ፣ ለመደብደብ ፣ ይመ
ቻታል ።

ስለዚህ ፣ ይህን ፣ ሁሉ ፣ በማመዛዘን ፣ ጃፓን ፣ ይህን ፣ አገር ፣
ከመስከብ ፣ ላይ ፣ ቀምታ ፣ ለመያዝ ፣ አሰበች ።

በመስከብ ፣ አገር ፣ በ1917 ዓ. ም. ሬቨሊሊዮን ፣ ሆኖ ፣ የን
ጉሡ ፣ መንግሥት ፣ ወድቆ ፣ የኮሚኒስም ፣ መንግሥት ፣ በተቋቋመ ፣
ጊዜ ፣ ጃፓን ፣ የመስከብ ፣ መንግሥት ፣ በገሩ ፣ ውስጥ ፣ በሆነው ፣
ውጊያና ፣ ብጥብጥ ፣ እንደ ፣ ደከመ ፣ አስተውላ ፣ ይህን ፣ ምኞቷን ፣
ለመፈጸም ፣ የምትችልበት ፣ ጊዜ ፣ የደረሰ ፣ መስሎ ፣ ታያት ። መስ
ከብ ፣ ደግሞ ፣ በበኬሏ ፣ ይህንኑ ፣ ተረድታው ፣ መንግሥቷ ፣ እስቲ
ጠናና ፣ ኃይል ፣ እስክታገኝ ፣ ድረስ ፣ ከጃፓን ፣ ጋር ፣ ግጭት ፣ ማድ
ረገ ፣ ጉዳት ፣ እንደሚያስከትልባት ፣ ስላወቀችው ፣ ጃፓንን ፣ ማባበ
ልና ፣ የስምምነት ፣ ውል ፣ እናድርግ ፣ እያለች ፣ መለማመጥ ፣ ግድ ፣
ሆነባት ። ጃፓን ፣ ግን ፣ በውጭ ፣ ጉዳይ ፣ ሚኒስትርዋ ፣ በሙሴ ፣ ከኪ ፣
ሂርታ ፣ አማካይነት ፣ « እጃችንን ፣ ወደፈለገነው ፣ በታ ፣ ለመሰንዘር ፣
እንድንችል ፣ ነፃ ፣ ለናድርገው ፣ እንፈልጋለን ። » ብላ ፣ ግንኛውንም ፣
ውል ፣ አምቢ ፣ በማለት ፣ መልስ ፣ ሰጠች ። ይኸውም ፣ እጃችን ፣
በውል ፣ እንዲታሰር ፣ አንፈልግም ፣ ማለት ፣ ነው ። በዚህም ፣ አኳ
ኋን ፣ የጃፓኖች ፣ ምኞት ፣ በማንድሹሪ ፣ በሞንጎሊያ ፣ በሲቤሪ ፣ ላይ ፣
የተሰነዘረ ፣ መሆኑ ፣ ግልጥ ፣ ነገር ፣ ሆኖ ፣ ታየ ።

ነገር ፣ ግን ፣ መስከብ ፣ በፊት ፣ በሌኒን ፣ ቀጥሎም ፣ በስታሊን ፣ መሬ
ነት ፣ ኃይል ፣ እያገኘች ፣ ስለሄደች ፣ ለጃፓን ፣ ትልቅ ፣ ተወዳዳሪ ፣
ሆና ፣ መታየት ፣ ጀመረች ። ይልቁንም ፣ በ1928 ዓ. ም. ስታሊን ፣
የሲቤሪን ፣ አውራጃ ፣ በኢንዱስትሪ ፣ የጠነከረ ፣ ለማድረግ ፣ አቅዶ ፣
በፈጸመው ፣ ፕሮግራም ፣ ይህ ፣ አውራጃ ፣ እንደ ፣ ቀድሞው ፣ የእስ
ረኞች ፣ ማኖሪያ ፣ አገር ፣ መሆኑ ፣ ቀርቶ ፣ ማዕድኑና ፣ የተፈጥሮ ፣
ሀብቱ ፣ በሥራ ፣ ላይ ፣ እንዲውል ፣ ሆነ ። ከሁሉም ፣ ይልቅ ፣ ደግሞ ፣
የሚጋለጥበት ፣ ሆኖ ፣ የተገኘው ፣ ነገር ፣ ከዚህ ፣ ቀጥሎ ፣ ያለው ፣
ነው ።

በሊቤሪ ፡ አውራጃ ፡ የሚገኙት ፡ የመስከብ ፡ ፋብሪካዎች ፡ በሰላም ፡ ጊዜ ፡ በያይነቱ ፡ ለንግድ ፡ የሚሆኑና ፡ ለኑሮ ፡ የሚያገለግሉ ፡ ነገሮች ፡ እየሠሩ ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ በተገኘ ፡ ጊዜ ፡ ደግሞ ፡ በሀያ ፡ ቀኖች ፡ ውስጥ ፡ ተለውጠው ፡ በያይነቱ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ እንዲሠሩ ፡ ይደረጋሉ ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ በ1933 ዓ ም የጦር ፡ መሣሪያ ፡ እንዲሠሩ ፡ ስለታዘዘ ፡ ለሰላም ፡ ኑሮ ፡ የሚያገለግሉ ፡ ዕቃዎች ፡ መሥራታቸው ፡ ቀርቶ ፡ በያይነቱ ፡ ታንኮች ፡ አኤርፕላኖች ፡ ትራክተሮችና ፡ ጥይትም ፡ ይሠሩ ፡ ጀመር ። በሰላም ፡ ጊዜ ፡ ደግሞ ፡ ከእነዚህ ፡ ፋብሪካዎች ፡ እየተሠሩ ፡ የሚወጡት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎች ፡ ሺናን ፡ አፍጋኒስታንን ፡ ሞንጎሊንና ፡ ህንድንም ፡ ሳይቀር ፡ እንዲያጥለቀልቋቸው ፡ ለማድረግ ፡ በመስከብ ፡ ስሌት ፡ ውስጥ ፡ የታቀደ ፡ ነገር ፡ መሆኑ ፡ ታውቋል ። ጃፓን ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ኢንዱስትሪዋን ፡ በጣም ፡ ብታስፋፋው ፡ የተፈጥሮ ፡ ሀብት ፡ ስለሌላት ፡ ይህን ፡ ጉድለት ፡ ለማሻሻል ፡ የምትችለው ፡ የጎረቤቶቿን ፡ ደካማነት ፡ በመደገፍ ፡ ነበር ። እሁን ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ባገርዋ ፡ ውስጥ ፡ በሚገኘው ፡ ሀብት ፡ የምትበልጣት ፡ መስከብ ፡ ከእንቅልፋዋ ፡ ነቅታ ፡ በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ኢንዱስትሪዋን ፡ ስላስፋፋችና ፡ ስለጠነከረች ፡ ለጃፓን ፡ ትልቅ ፡ አደጋ ፡ እንደፈጠረችበት ፡ ከማንም ፡ ይልቅ ፡ ጃፓኖች ፡ አውቀውታል ። ጃፓን ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ በማስተዋል ፡ የመስከብን ፡ ኃይል ፡ ለማድከም ፡ ስትል ፡ ጠላቷ ፡ ከሆነችው ፡ ከቱርክ ፡ ጋር ፡ መስማማት ፡ የተሻለ ፡ ነገር ፡ ስለመሰላት ፡ ከቱርክ ፡ የሬፑብሊክ ፡ ፕሬዚዳንት ፡ ከኬማል ፡ ፓሻ ፡ ጋር ፡ በ1934 ዓ ም ንግግር ፡ ጀመረች ። በዓለም ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ እንደምንመለከተው ፡ ሁሉ ፡ በመስከብና ፡ በቱርክ ፡ መካከል ፡ በየዘመኑ ፡ ግጭትና ፡ ጦርነት ፡ መሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነውና ፡ ቱርክ ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ ጠላቷ ፡ የሆነችውን ፡ መስከብን ፡ ለማጥቃት ፡ እንደ ፡ ቀድሞ ፡ በትችል ፡ እንኳ ፡ ራሷን ፡ ለመጠዘቅና ፡ ለመከላከል ፡ ስትል ፡ የጃፓን ፡ አርዳታ ፡ ጠቃሚ ፡ መሆኑን ፡ አስተውላ ፡ የንግድ ፡ ግንኙነት ፡ አድርጋ ፡ የሚያስፈልጓትንም ፡ መርከቦች ፡ ከጃፓን ፡ ትገዛ ፡ ጀመር ።

ይህን ፡ መጽሐፍ ፡ ስንጽፍ ፡ ዋና ፡ የተነሣንበት ፡ አሳብ ፡ ጃፓን ፡ በጥቂት ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ የፈጸመችውን ፡ የሥልጣኔ ፡ እርምጃ ፡

ለመግለጥ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ በዚህ ፡ ባለንበት ፡ ምዕራፍ ፡ ውስጥ ፡ ከመስከብ ፡ ጋር ፡ የገጠማትን ፡ ትግል ፡ በሰፊው ፡ መናገር ፡ ግዴታ ፡ ሆነብን ። አንድ ፡ መንግሥት ፡ ምንም ፡ ያህል ፡ ጠንክሮ ፡ ሀብታምና ፡ ኃይለኛ ፡ ለመሆን ፡ ቢሠራ ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ እንቅፋትና ፡ ችግር ፡ የሚገጥመው ፡ መሆኑን ፡ መዘንጋት ፡ አይገባንም ። የትግል ፡ ቦታ ፡ በሆነችው ፡ በዚህች ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ የሕዝቦች ፡ ትልቅነት ፡ የሚገመተው ፡ የሚገጥማቸውን ፡ እንቅፋት ፡ አሸንፈው ፡ ለመኖር ፡ በሚያሳዩት ፡ ብርታትና ፡ በሚፈጥሩት ፡ ዘዴ ፡ ነው ። ይህንኑ ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ ጃፓን ፡ የገጠማትን ፡ ትግል ፡ በጭሩ ፡ ከስተዋልነው ፡ በኋላ ፡ አሁን ፡ ወደ ፡ ዋናው ፡ አሳባችን ፡ ተመልሰን ፡ በተለየ ፡ ስለጃፓን ፡ ጉዳይ ፡ እንናገራለን ።

ጃፓኖች ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ እጅግ ፡ የሚያስደንቅና ፡ የሚያስመሰግን ፡ እርምጃ ፡ አድርገው ፡ በኢንዱስትሪም ፡ ሆነ ፡ በጦር ፡ ኃይል ፡ ከታላላቆቹ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ጋር ፡ በጥቂት ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ ለመፎካከር ፡ ቢችሉ ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ እየቀዳና ፡ እየገለበጡ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከራሳቸው ፡ አመንጭተው ፡ የሠሩት ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ አይገኝም ፡ እየተባሉ ፡ ታምተዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ዘላፋ ፡ የሚያስተባብል ፡ ሥራ ፡ ሠርተው ፡ ጃፓኖች ፡ ያሳዩ ፡ መሆናቸውን ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ አንድ ፡ ማስረጃ ፡ እንሰጣለን ። በ1933 ዓ. ም. በማንቸስተር ፡ የሚገኙት ፡ የእንግሊዝ ፡ የፌርቅ ፡ ፋብሪካ ፡ ባለቤቶች ፡ የጃፓን ፡ ፋብሪካዎች ፡ አዲስ ፡ መኪናዎች ፡ ሠርተው ፡ በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ በብዛቱም ፡ ሆነ ፡ በጥራቱ ፡ ከእንግሊዝ ፡ የበለጠ ፡ ፌርቅ ፡ እየሠሩ ፡ የእነሱን ፡ ንግድ ፡ ሊገድሉባቸው ፡ እንደተነሡ ፡ አውቀውት ፡ በዚህም ፡ ከጃፓኖች ፡ ጋር ፡ ለመወዳደርና ፡ ለመፎካከር ፡ ተጣጥርው ፡ ሳይቻላቸው ፡ በመቅረቱ ፡ እነዚህ ፡ አዲሶቹ ፡ የጃፓን ፡ መኪናዎች ፡ በምን ፡ ዓይነት ፡ ጥበብ ፡ የተሠሩ ፡ መሆናቸውን ፡ ለማወቅ ፡ አስበው ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ የሚሆኑ ፡ የፈትል ፡ መኪናዎች ፡ ለፋብሪካቸው ፡ ሊገዙ ፡ ከጃፓን ፡ አገር ፡ ጠየቁ ።

እነዚህም ፡ መኪናዎች ፡ ወደ ፡ እንግሊዝ ፡ አገር ፡ ሊላኩ ፡ አዛካ ፡ በሚባለው ፡ ወደብ ፡ ላይ ፡ በሣጥን ፡ ሆነው ፡ ቀርበው ፡ ሳሉ ፡ የጃፓን ፡ የንግድ ፡ ሚኒስቴር ፡ እንዳይላኩ ፡ ከልከሉ ፡ እንዲመለሱ ፡

እዘዘ ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የእነዚህን ፡ የአዲሶቹን ፡ መኪናዎች ፡ አሠራር ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ አይተው ፡ ጥበቡን ፡ እንዳያገኙ ባቸው ፡ ለማድረግ ፡ ጃፓኖች ፡ መኪናዎቹን ፡ ለውጭ ፡ አገር ፡ እንዳይሸጡ ፡ በሕግ ፡ ከለከሉ ። ጃፓኖች ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ የሠለጠኑት ፡ ያውሮፓን ፡ ጥበብ ፡ ቀድተው ፡ በኋላ ፡ ጊዜ ፡ ከራሳቸው ፡ እያመነጨ ፡ መምህራኖቻቸው ፡ የሆኑትን ፡ አውሮፓውያንን ፡ ለመተካከልና ፡ ለመብለጥም ፡ እንደ ፡ ደረሱ ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ ይህን ፡ ምሳሌ ፡ በንሰጥ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ራሳቸው ፡ ከሰው ፡ እየቀዱ ፡ እንዲሠለጥኑ ፡ ዓለም ፡ እንደፈቀደላቸው ፡ ዘንግተውት ፡ በበኩላቸው ፡ ያገኙትን ፡ ጥበብ ፡ ዓለም ፡ እንዳያውቅባቸው ፡ መከልከላቸው ፡ የሚያስወቅላቸው ፡ መሆኑን ፡ ሳናሳስብ ፡ ልናልፈው ፡ አይገባንም ።

ጃፓኖች ፡ እንደዚህ ፡ አድርገው ፡ ስድሳ ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ ጠንክረው ፡ በመሥራት ፡ ከሠለጠኑ ፡ በኋላ ፡ በልባቸው ፡ ውስጥ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የትዕቢት ፡ መንፈስ ፡ አደረባቸው ። በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ማለቂያ ፡ ላይ ፡ ማለት ፡ በ1918 ዓ. ም. ገርጌራ ፡ ሮርክ ፡ የሚባለው ፡ የጃፓን ፡ የጦር ፡ ባለ ፡ ሥልጣን ፡ የተናገረው ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ የምንጠቅሰው ፡ ንግግር ፡ በጃፓኖች ፡ ዘንድ ፡ የሚገኘውን ፡ የትዕቢት ፡ መንፈስ ፡ በትክክል ፡ አድርጎ ፡ ይገልጻል ።

‘ እያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ የሚመኛት ፡ ሰላም ፡ ዓለም ፡ በአንድ ፡ ዋና ፡ ባለ ፡ ሥልጣን ፡ እስከምትታዘዝበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ አትገኝም ። ከዚህ ፡ ከሁኑ ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ በኋላ ፡ ሁለት ፡ አዲሶች ፡ ዝንባሌዎች ፡ ይፈጠራሉ ። አንደኛው ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ለመሥራት ፡ የሚደረግ ፡ እሽቅድድም ፡ ነው ።

ሁለተኛው ፡ ብርቱ ፡ የሆነ ፡ በጦርነት ፡ ላይ ፡ የሚደረግ ፡ ክስ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡ ያሉት ፡ ሁኔታዎች ፡ ሁሉ ፡ ሰላም ፡ እንዳትገኝ ፡ ተቃራኒዎች ፡ ሆነው ፡ ሲታዩ ፡ የዓለም ፡ ሰላም በምን ፡ አኳኋን ፡ ለትገኝ ፡ ትችላለች ? ውሳኔውን ፡ ለማስፈጸም ፡ የሚችልበት ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ ጉልበት ፡ የሌለው ፡ ሥልጣን ፡ ሁሉ ፡ ፈጽሞ ፡ የማይረባ ፡ ነው ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ መንግሥታት ፡ ዘንድ ፡ የሚገኙት ፡ የፍርድ ፡ ሚዛንና ፡ የክብር ፡ መጠበቅ

ቂያ፡ ሕግ የተለዋወጡና፡ የተለያዩ፡ ናቸው። የጦር፡ መሣሪያ፡ እንዲቀ
ነስ፡ ለማድረግ፡ የተሰጠው፡ አሳብ፡ ፍጻሜ፡ ሊያገኝ፡ የማይችል፡ ነው።
ሰላም ፣ የምትመጣው፡ መላው፡ ዓለም ፣ በንድ፡ መንግሥት፡
በሚተዳደርበት፡ ጊዜ፡ ነው። ዓለም፡ አሁን፡ የሚመራው፡ ይህን
ወደ፡ መሰለው፡ ጊዜ፡ ነው። አሁን፡ ያለው፡ እያንዳንዱ፡ መንግ
ሥት፡ የተቋቋመው፡ ብዙ፡ ጎሣዎች፡ በደረጉት፡ የድል፡ አድራ
ጊነት፡ ሥራ፡ ነው። እሱም፡ ጠንካራ፡ ኃይል፡ ሲያገኝ፡ ሰላም፡
ይቋቋማል። ይህም፡ በጃፓን፡ አገር፡ እውነተኛ፡ ነገር፡ ሆኖ፡ ታይ
ቷል። የፖሊቲካ፡ መጨረሻ፡ ዓላማው፡ የበላይ፡ ጠቅላይ፡ ገዥ፡
በሚሆን፡ በንድ፡ ትልቅ፡ መንግሥት፡ የዓለም፡ ድል፡ መደረግ፡
ነው። ዓለምን፡ ድል፡ ለማድረግ፡ የሚችል፡ ይትኛው፡ ሕዝብ፡
ይሆን ? ጥብቅ፡ በሆነ፡ አኳኋን፡ በገር፡ ፍቅር፡ አንድ፡ የሆነ፡
የማይደመሰስ፡ የድል፡ አድራጊነት፡ ሞቶት፡ ያደረገበትና፡ ለመጨረ
ሻው፡ ዋና፡ ዓላማ፡ ማነኛውንም፡ መሥዋዕትነት፡ ለመፈጸም፡
የተዘጋጀ፡ ሆኖ፡ የሚገኘው፡ ነው። በዓለም፡ ላይ፡ የበላይ፡ ኃይል፡
መንግሥት፡ ሆኖ፡ ለመገኘት፡ ለሚደረገው፡ ትግል፡ ጃፓን፡ አላፈዎች፡
በሆኑት፡ የሲሳይ፡ ምኞቶች፡ ተወስኖ፡ የምትቀር፡ አይደለችም።
ጃፓን፡ ከብር፡ የሞላበት፡ ታሪኳንና፡ አቀማመጧንም፡ በማስተ
ዋል፡ የታወቅለትን፡ ተግባር፡ ለመፈጸም፡ መጣጣር፡ ይገባ
ታል። » እንግዲህ፡ ወደፊት፡ ይህ፡ የትዕቢት፡ መንፈስ፡ ከምን፡
እንዳደረሳቸው፡ እንመለከተዋለን። ይህ፡ የናፓሊዎንን፡ ንግግር፡
የመሰለው፡ ቃል፡ ጃፓን፡ የዓለም፡ ገዥ፡ ለመሆን፡ የጋለ፡ ምኞት፡
አድርባት፡ እንደነበረ፡ በትክክል፡ ይገልጣል።

የ ጃ ፓ ን ፣ ታ ላ ላ ቅ ፣ ሰ ም ች ።

ከዚህ፡ በላይ፡ ጃፓኖች፡ ያውሮፓን፡ ሥልጣኔ፡ ለመቅዳት፡
አስበው፡ በተነሡ፡ ጊዜ፡ የተከተሉትን፡ መንገድና፡ ተግተው፡ በመ
ሥራታቸውም፡ የደረሱበትን፡ ደረጃ፡ በጭሩ፡ ተመልክተዋል።
አሁን፡ ደግሞ፡ ጃፓን፡ ይህን፡ አስደናቂ፡ የሆነ፡ ትጋት፡ አሳይታ፡
ይህን፡ ሁሉ፡ ሥራ፡ ለመሥራት፡ እንድትችል፡ ያደረጓት፡ በገሩዋ፡

ውስጥ ፡ የተፈጠሩ ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ በማግኘቷ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከእነዚህ ፡ ያንዳንዶቹን ፡ የሕይወት ፡ ታሪክ ፡ ለምሳሌ ፡ ያህል ፡ በጭሩ ፡ እንናገራለን ። ወደፊት ፡ እንደምናገኘው ፡ ጃፓን ፡ በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ወዲያው ፡ ያውጥጋል ፡ ሥልጣኔ ፡ ከተቀበለችበት ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ብዙ ፡ ትልልቅ ፡ ሰዎች ፡ የማፍረት ፡ ዕድል ፡ ማግኘቷ ፡ በጣም ፡ የሚያስደንቅ ፡ ነገር ፡ መሆኑን ፡ እንዘንጋው ።

ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ በዓለም ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ስንመለከት ፡ አንድ ፡ አገር ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ሥራ ፡ ሠርቶ ፡ ከትልቅ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ የሚደርሰው ፡ የመንግሥቱ ፡ መሪ ፡ የሆነው ፡ እንደነ ፡ ትልቁ ፡ ፍሬ ድረክ ፡ በሰፊ ፡ መንፈስ ፡ ተነሥቶ ፡ ታላላቅ ፡ ሥራ ፡ ሲፈጽምላት ፡ ወይም ፡ ደግሞ ፡ እንደነ ፡ ሪቨሊየና ፡ ለሉዊ ፡ 18ኛ ፡ የፈረንሳይ ፡ ንጉሥ ፡ የሥራ ፡ ረዳቶቹ ፡ የሆኑ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የሥራ ፡ ችሎታና ፡ የዕውቀት ፡ ስጦታ ፡ ያላቸው ፡ ሚኒስትሮች ፡ ተገኝተው ፡ ብዙ ፡ ጠቃሚ ፡ ሥራ ፡ ሲሠሩላት ፡ ነው ። ጃፓን ፡ አውጥታለች ፡ ወዲያው ፡ አገርዋ ፡ እንደ ፡ ገቡ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ብዙ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ የተዘጋጀ ፡ እንደ ፡ መትሰሂቶ ፡ ያለ ፡ ለስታዊታዊነቱ ፡ ጥልቅ ፡ የሆነ ፡ ንጉሥና ፡ ለሱም ፡ የሥራ ፡ ረዳቶች ፡ የሆኑት ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ በንድ ፡ ጊዜ ፡ በማግኘቷ ፡ ከትልቅ ፡ ዕድል ፡ ይቆጠርላታል ። የሁሉንም ፡ ታሪክ ፡ ለመጻፍ ፡ ሰፊ ፡ ሥራ ፡ በመሆኑ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ የሰማቸውን ፡ ዝርዝር ፡ ከሰጠን ፡ በኋላ ፡ ሊመሠገኑና ፡ ሊደነቁ ፡ የቻሉበትን ፡ ጠባይ ፡ እየገለጥን ፡ አገራቸውን ፡ ለመጥቀም ፡ የቻሉበትን ፡ አኳኋን ፡ ለማስረዳት ፡ ያህል ፡ ከመከከላቸው ፡ አንዳንዶቹ ፡ የፈጸሙትን ፡ ተግባር ፡ ከሕይወት ፡ ታሪካቸው ፡ ጋር ፡ ጨምረን ፡ በጭሩ ፡ እናቀርባለን ።

አንዳንድ ፡ አገሮች ፡ በስንት ፡ ዘመን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ሊያገኙ ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ብርቅ ፡ ነገር ፡ ይቆጠርላቸዋል ። ለዚህም ፡ በቱርክ ፡ አገር ፡ ኬማል ፡ ፓሻ ፡ በህንድ ፡ አገር ፡ ጋንዲ ፡ በሸና ፡ ሰን ፡ ያት ፡ ሌን ፡ ምሳሌ ፡ ሆነው ፡ ሊጠቀሱ ፡ ይቻላል ። ጃፓን ፡ ግን ፡ በንድ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ ወዲያው ፡ ከሥልጣኔ ፡ ጋር ፡ እንደተዋወቀች ፡ ከአሥር ፡ የሚበልጡ ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ በንድ ፡ ጊዜ ፡ አፈለቀች ። እግዚአብሔር ፡ በዚህ ፡

ረገድ ፡ ላንዳንዶቹ ፡ ቸር ፤ ላንዳንዶቹ ፡ ግን ፡ ንፋግ ፡ የሚሆንበት ፡ ምክንያት ፡ የማይመረመር ፡ ምሥጢር ፡ ነው ።

ከጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ዋና ፡ ዋናቸው ፡ ኪዶ ፤ አኩቦ ፤ ታካሃሺ ፤ ኢታጋኪ ፤ ሳይን ፤ ፋኩዛዋ ፤ ያማጋታ ፤ ኢቶ ፤ ካትሱ ፤ አኩማ ፤ ኖገር ፤ ቶጎ ፤ ይባላሉ ። ስለ ፡ ቶጎ ፡ የሕይወት ፡ ታሪክ ፡ ባለፋት ፡ ገጾች ፡ ስንናገር ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ በእንግሊዝ ፡ አገር ፡ የመርከብ ፡ ትምህርት ፡ ተምሮ ፡ ላገሩ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አገልግሎት ፡ መሥራቱንና ፡ የመስከብን ፡ የጦር ፡ መርከብ ፡ በባሕር ፡ ውጊያ ፡ ድል ፡ አድርጎ ፡ ስሙ ፡ በዓለም ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ደረጃ ፡ መያዙን ፡ ተመልክተንዋል ። ወደፊት ፡ ደግሞ ፡ እንደገና ፡ ተመልሰን ፡ ስለ ፡ እሱ ፡ እንናገራለን ። አሁን ፡ ካትሱ ፡ ስለሚባለው ፡ ሰው ፡ ታሪኩን ፡ እናስተውለው ።

ካትሱ ፡ አያቱ ፡ ዐይነ ፡ ስውርና ፡ ለማኝ ፡ ሰው ፡ ነበር ። ጃፓኖች ፡ በሃይማኖት ፡ ጉዳይ ፡ ከፖርቱጊዞች ፡ ጋር ፡ ተጣልተው ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ ካገራቸው ፡ ካጠፉና ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ እንዳይገቡ ፡ ያገራቸውም ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እንዳይሄዱ ፡ ከከለከሉ ፡ በኋላ ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ አምስት ፡ ዓመታት ፡ የሚሆን ፡ ዘመን ፡ ከዓለም ፡ ጋር ፡ ተለያይተው ፡ ሲኖሩ ፡ በመጨረሻ ፡ ጊዜ ፡ አሜሪካኖች ፤ ፈረንሳዮችና ፡ እንግሊዞች ፡ በጦር ፡ ኃይል ፡ ጥሰው ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ውስጥ ፡ ከመግባታቸው ፡ በፊት ፡ ቀደም ፡ ባሉ ፡ አንዳንድ የጃፓን ፡ ወጣቶች ፡ አገራቸው ፡ የተከተለችው ፡ ከዓለም ፡ ጋር ፡ ተለያይቶ ፡ የመኖር ፡ ፖሊቲካ ፡ የሚጎዳት ፡ እንጂ ፡ የማይጠቀሙት ፡ መሆኑን ፡ ማስተዋል ፡ ጀምረው ፡ ነበር ። ይህም ፡ የሆነበት ፡ ምክንያት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ እንዲሠሩ ፡ ተፈቅዶላቸው ፡ የነበሩት ፡ የሆላንድ ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑት ፡ ሰዎች ፡ የወለዱት ፡ ያውሮፓ ፡ መንግሥታት ፡ ታላላቅ ፡ የሆኑ ፡ መርከቦችና ፡ ኃይለኛ ፡ የሆነ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ እንደሚሠሩ ፡ ይነግሩዋቸው ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ነጮች ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ኃይል ፡ ያገኙበትን ፡ መርከብና ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ለመሥራት ፡ የቻሉት ፡ በምን ፡ ዓይነት ፡ ጥበብ ፡ ይሆን ? ሲሉ ፡ አንዳንድ ፡ የጃፓን ፡ ወጣቶች ፡ መመራመር ፡ ጀመሩ ። ከእነዚህም ፡ አንዱ ፡ ካትሱ ፡ የሚባለው ፡ ነው ።

ከትሱ በዝና ብቻ ያወቀው ይህ ያውሮፓ ሥልጣኔ ምሥጢሩ ምን እንደሆነ ለመረዳት ስለረለገ ቋንቋቸውን ሊማር ቁርጥ አሳብ አድርጎ ተነሣ። በዚያን ጊዜ በጽሁፍ አገር ያሉ ነጮች ሆላንዶች ብቻ ስለሆኑ የሆላንድን ቋንቋ መማር ግዴታ ሆነበት። በጽሁፍ አገር የነበሩትም የሆላንድ ተወላጆች የሆኑት ነጋዴዎች ሁሉም የነበራቸው ትምህርት ዝቅተኛ በመሆኑ ለሆላንድ ቋንቋ መማሪያ የሚሆነው አንድ መዝገበ ቃላት (ዲክሲዮኔር) ማግኘት አሰበና ፈልጎ ሳያገኝ ቀረ። ስለዚህ የመምህሩን የዲክሲዮኔር መጽሐፍ ለምኖ በእጁ እየጻፈ በሁለት ቅጂ ገለበጠውና አንዱን ለራሱ አስቀርቶ ሁለተኛውን በውድ ዋጋ ሸጦ በገኘው ገንዘብ ሌላ መጽሐፍት ገዛበት። እንግዲህ አንድ የዲክሲዮኔር መጽሐፍ ለመገልበጥ ምን ያህል አድካሚ ሥራ መሆኑን አንባቢ ሊገነዘበው ይችላል። ነገር ግን ከትሱ በዚህ ብቻ አልተወሰነም ዕውቀትን ለማግኘት ሲል ዕድሜውን ሙሉ የመጽሐፍ አዳኝ ሆኖ ኖረ።

መጀመሪያ ከገዛቸው መጽሐፍቶች አንዱ ስለጦር አቅድ ትምህርት የሚናገር መጽሐፍ ነበር። ይህንኑ መጽሐፍ ለመግዛት የሚበቃ ገንዘብ ሰላላገኘ ለተወሰነ ጊዜ ለማንበብ ብቻ ሲል ያለውን ገንዘብ ሁሉ ከፍለጉ ላንድ ዓመት ተከራየውና በእጁ እየጻፈ እንደ ልማዱ ገለበጠው በብዙ ድካም ገልብጦ ከወረሰው በኋላ ጥቂት ጊዜ ቆይቶ በንድ የመጽሐፍ መደብር ውስጥ ስለ ጦር አቅድ ጉዳይ የተጻፈ ዳግም አንድ ሌላ መጽሐፍ ድንገት አገኘ። ነገር ግን ለመግዛት ቢጠይቅ ዋጋው ውድ ስለሆነበት ይህን መጽሐፍ ለመግዛት ሲል ከወዳጅ ከዘመድ ገንዘብ እየለመነ ሲያጠራቅም ቆየና ለመግዛት የሚችልበት በቂ ገንዘብ ሲያገኝ ወደ መደብር ሔደ።

ነገር ግን ከመደብሩ ገብቶ በጠየቀ ጊዜ የሚፈልገውን መጽሐፍ ከጥቂት ሰዓት በፊት አንድ ሌላ ሰው ገዝቶ እንደወሰደው ነገሩት።

ከትሱ ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ተናድዶ ፡ ያ ፡ እንደ ፡ እሱ ፡ ዕውቀት ፡ የተ
 ጠግው ፡ ሰው ፡ ግን ፡ እንደሆነ ፡ ለማወቅ ፡ ፈልጎ ፡ ስሙን ፡ ካልነገር
 ከኝ ፡ እገድልሃለሁ ፡ ብሎ ፡ ነጋዴውን ፡ በታጠቀው ፡ ሰይፍ ፡ አስፈራ
 ራውና ፡ ስሙን ፡ እንዲገልጥለት ፡ አስገደደው ። ነጋዴውም ፡ ደንግጦ ፡
 የሚፈልገውን ፡ መጽሐፍ ፡ የገዛው ፡ ሀብታም ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ የጃ
 ፓን ፡ መከራንን ፡ (ሳሙፊዩ) መሆኑን ፡ ስለነገረው ፡ ከትሱ ፡ ቤቱን ፡
 እየጠየቀ ፡ ከተማውን ፡ ሙሉ ፡ ከዞረ ፡ በኋላ ፡ ደረሰበት ። ከቤቱም ፡
 ሰተት ፡ ብሎ ፡ ገብቶ ፤ « ይህን ፡ መጽሐፍ ፡ በጣም ፡ አፈልገዋለ
 ሁና ፡ ለኔ ፡ ሽጥልኝ ፡ » ብሎ ፡ ጠየቀው ። ያም ፡ መከራንን ፡ « አል
 ሽጥም » ብሎ ፡ መለሰለት ። « እንግዲያው ፡ አከራየኝ ፡ » አለው ።
 « አላከራይም ፡ » ሲል ፡ መለሰ ። « ሁለቱንም ፡ ልመናዬን ፡ እምቢ ፡
 ካልከኝ ፡ እንግዲያው ፡ አውሰኝ ፡ » አለው ። « መጽሐፉ ፡ ሁልጊዜ ፡
 ስለሚያስፈልገኝ ፡ ላውስህ ፡ አልችልም ፤ » ሲል ፡ ሦስተኛ ፡ መለሰ
 ለት ። ከትሱ ፡ አሁንም ፡ መለሰና ፡ « እንቅልፍ ፡ አትተኛም ፡ ወይ ? »
 ብሎ ፡ መከራንን ፡ ጠየቀው ። መከራንም ፡ « ሌሊት ፡ አትኛለሁ ። »
 ብሎ ፡ መለሰለት ። « እንግዲያውስ ፡ እኔ ፡ እንቅልፍ ፡ የሚባል ፡ ነገር ፡
 አላውቅምና ፡ ሁልጊዜ ፡ ማታ ፡ ማታ ፡ ከቤትህ ፡ እየመጣሁ ፡ አንተ ፡
 ስትተኛ ፡ መጽሐፉን ፡ ወስጂ ፡ ጧት ፡ በማለጻ ፡ እንድመልስለህ ፡
 ፍቀድልኝ ፤ ለዚሁም ፡ መያዣ ፡ እንዲሆንህ ፡ ይህን ፡ ገንዘብ ፡ እንከ ። »
 ብሎ ፡ መጽሐፉን ፡ ለመግዛት ፡ የሰበሰበውን ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ ሰጠው ።
 የመጽሐፉ ፡ በለቤት ፡ ይህን ፡ በመሰለ ፡ ችክ ፡ ባለ ፡ ልመና ፡ ታክ
 ቶት ፡ ግልፍ ፡ ስላለው ፡ « መጽሐፈ ፡ ከቤቱ ፡ እንዲወጣ ፡ ወርሼ ፡
 አልፈቅድም ። » ሲል ፡ ደረቅ ፡ የሆነ ፡ መልስ ፡ መለሰለት ። ከትሱ ፡
 በዚህ ፡ ጊዜ ፡ እሱም ፡ በበኩሉ ፡ በጣም ፡ ተቆጣና ፡ ሰይፉን ፡ ውብጦ ፡
 ነቀነቀው ።

ጃፓኖች ፡ ከብራቸውን ፡ የሚነክ ፡ ነገር ፡ ሲደርስባቸው ፡ ወይም ፡
 ጠላታቸውን ፡ መግደል ፡ ወይም ፡ ለገዛ ፡ እጃቸው ፡ መሞት ፡ (ሃራ
 ኪሪ ፡) ማድረግ ፡ ለማዳቸው ፡ ስለሆነ ፡ ሁለቱ ፡ መከራንኖች ፡ ተፋ
 ጠጡ ። አሁንም ፡ ደግሞ ፡ ከትሱ ፡ መለሰና ፡ « እንግዲያው ፡ አንተ ፡
 ስትተኛ ፡ እዚሁ ፡ እቤትህ ፡ ሆኜ ፡ ሌሊት ፡ መጽሐፉን ፡ እንዳይበው ፡
 ትፈቅድልኛለህ ፡ ወይ ? » ሲል ፡ ጠየቀው ። የመጽሐፉ ፡ በለቤት ፡

ጃፓንን ፡ ትልቅ ፡ መንግሥት ፡ ከደረጓት ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡
አንዱ ፡ የሆነው ፡ ከትሱ ።

የተቀኘው ፡ C. B. SANSOM የሚባል ፡
መጽሐፍ ፡ የተቀኘ ፡ ለዕል ፡)

ይህ ፡ የገጠመው ፡ ሰው ፡ የለመነውን ፡ ነገር ፡ ሳያገኝ ፡ በደኅና ፡ እንደማይለቀው ፡ አውቆ ፡ ፈቀደለት ። ከትሱ ፡ ቤቱ ፡ ሩቅ ፡ ስለሆነ ፡ ማታ ፡ ማታ ፡ እየመጣ ፡ መጽሐፉን ፡ ሲያነብ ፡ እያደረገ ፡ ጧት ፡ ወደ ቤቱ ፡ እየተመለሰ ፡ ስድስት ፡ ወር ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ሲሠራ ፡ ከቆየ ፡ ከኋላ ፡ በ፮ ፡ ጥራዘች ፡ (ሹሉም ፡) ይከፈል ፡ የነበረውን ፡ ያን ፡ የሚፈልገውን ፡ መጽሐፍ ፡ ጨርሶ ፡ አንብቦ ፡ ከዚህም ፡ በላይ ፡ በእጁ ፡ አንድ ፡ ግልባጭ ፡ በሙሉ ፡ ጽፎ ፡ ወሰደ ። ሀብታሙ ፡ መከራንን ፡ ከትሱ ፡ ይህን ፡ አስደናቂ ፡ ሥራ ፡ ሠርቶ ፡ በየ ፡ ጊዜ ፡ በትጋቱ ፡ እጅግ ፡ ተደንቆ ፡ መጽሐፉንም ፡ ጨምረህ ፡ እንድትወስደው ፡ ፈቅጄልሃለሁ ፡ የሚገባህ ፡ ሰው ፡ ነህና ፡ ብሎ ፡ መረቀለት ። ያገራችን ፡ ሊቅ ፡ አለቃ ፡ ኪዳነ ፡ ወልድ ፡ ክፍሌ ፡ በግጥሞቻቸው ፡ ውሥጥ ፡ « መጽሐፍ ፡ የሚበላ ፡ የመጽሐፍ ፡ ቀበኛ ፡ » ብለው ፡ ያወጡት ፡ ስያሜ ፡ ሊሰጥ ፡ የሚገባው ፡ እንደ ፡ ከትሱ ፡ ለመሰሉት ፡ ሰዎች ፡ ነው ። እነሆ ፡ ጃፓንን ፡ ታላቅ ፡ መንግሥት ፡ ለመሆን ፡ ከበቋት ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ የሆነው ፡ ከትሱ ፡ የለማኝ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡

በኋላም ፡ ጃፓን ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥቷ ፡ በሙትሱሂቶ ፡ መሪነት ፡ ያውጭፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ መቀበል ፡ በጀመረች ፡ ጊዜ ፡ ከትሱ ፡ በመረመረው ፡ ዕውቀትና ፡ በተከታተለው ፡ ጥበብ ፡ በመርኅብና ፡ በመድረኛ ፡ ጦር ፡ ክፍል ፡ አገሩን ፡ ለማገልገል ፡ ትልቅ ፡ ችሎታ ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ተገኘ ። ብረት ፡ እያቀለጠ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ለሚሠሩ ፡ በለኢንዱስትሪ ፡ ለሆኑ ፡ ሰዎች ፡ መዝገብ ፡ የሚሆናቸው ፡ የመድፍ ፡ ስዕል ፡ እየሳለ ፡ ስለሰጣቸው ፡ እነሱም ፡ መድፋን ፡ ሠርተው ፡ እየሸጡ ፡ ከገኙት ፡ ገንዘብ ፡ የሚገባውን ፡ ድርሻ ፡ ለከትሱ ፡ ላኩለት ። ከትሱ ፡ ግን ፡ የበለጠና ፡ የተሻለ ፡ ዓይነት ፡ መድፍ ፡ ለመሥራያ ፡ እርዳታ ፡ ይሁናችሁ ፡ ብሎ ፡ ገንዘቡን ፡ መልሶ ፡ ስለላከላቸው ፡ የፋብሪካው ፡ በለቤቶች ፡ ምን ፡ ዓይነት ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ በጣም ፡ አደነቁት ።

ቀጥሎ ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ግማሾቹ ፡ ነጮች ፡ አገራችን ፡ እንዲገቡ ፡ አንፈልግም ፡ በማለት ፡ ግማሾቹም ፡ እንዲገቡ ፡ አድርገን ፡ ጥበባቸውን ፡ እንማር ፡ በማለት ፡ ከሁለት ፡ ተከፍለው ፡ የርስ ፡ በርስ ፡ ውጊያና ፡ ብጥብጥ ፡ በደረጉ ፡ ጊዜ ፡ ከትሱ ፡ በስታራቂነት ፡ ከመካከ

ላቸው ፡ ገብቶ ፡ የገላጋይነት ፡ ሥራውን ፡ ባስተዋይነትና ፡ በዘዴ ፡
ከመሥራቱ ፡ የተነሣ ፡ ሁለቱን ፡ ወገኖች ፡ አስማምቶ ፡ አስታረቃቸውና ፡
የሸጉኖች ፡ (የመሳፍንት ፡) ሥልጣን ፡ እንዲሻር ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡
ሙሉ ፡ ሥልጣን ፡ ተመልሶ ፡ ተቋቁሞ ፡ የሚይዢ ፡ ዘመን ፡ እንዲ
ከፈት ፡ ለማድረግ ፡ ረዳ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ እሱ ፡ ራሱ ፡ የመሳፍ
ንትን ፡ ወገኖች ፡ ፖሊቲካ ፡ ደጋፊ ፡ ቢሆን ፡ ላገር ፡ የሚጠቅመ
ውን ፡ ነገር ፡ በማመዛዘን ፡ ዘመን ፡ የሻረውን ፡ ሥልጣን ፡ ይዞ ፡ ለመ
ኖር ፡ ማሰብ ፡ ትልቅ ፡ ሞኝነት ፡ መሆኑን ፡ በብልሃትና ፡ በምክር ፡
ለመሳፍንት ፡ ወገኖች ፡ አስረድቶ ፡ ሥልጣናቸውን ፡ በፈቃዳቸው ፡
እንዲያስረክቡ ፡ አደረጋቸው ፡ በመጨረሻም ፡ ካትሱ ፡ መጀመሪያ ፡
አሚራል ፡ ቀጥሎ ፡ የመርከብ ፡ ሚኒስትር ፡ ከዚያም ፡ የመሳፍንት ፡
ምክር ፡ ቤት ፡ አባል ፡ በመጨረሻ ፡ ከምት ፡ ተብሎ ፡ ከማዕርግ ፡
ወደ ፡ ማዕርግ ፡ ከሹመት ፡ ወደ ፡ ሹመት ፡ እየተዘዋወረ ፡ ከፍ ፡
ካለ ፡ ትልቅ ፡ ደረጃ ፡ ከደረሰ ፡ በኋላ ፡ በ1900 ዓ. ም. ሞተ ፡

ከጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ የሆነው ፡ ፋኩዛዋ ፡ የሚ
ባለው ፡ ሰው ፡ ደግሞ ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ ተቀብሎ
ተጠምዷል ፡ ሚትሱኢ ፡ የሚባለው ፡ የንግድ ፡ ቤት ፡ በሰጠው ፡
ገንዘብ ፡ ፋኩዛዋ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ዑኒቨርስቲን ፡ አቋቋመ ፡
ጃፓን ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ ጥበብና ፡ ዕውቀት ፡ አግኝታ ፡ ትልቅ ፡
መንግሥት ፡ አንድትሆን ፡ ከደከሙላት ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ ፋኩዛዋ ፡
ነው ፡ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ እኛ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አባቶቻችን ፡
የጉግስ ፡ ጨዋታ ፡ ይወዱ ፡ እንደነበረ ፡ ሁሉ ፡ ጃፓኖችም ፡ እንደ
ዚሁ ፡ የሰይፍ ፡ ውጊያ ፡ የሚባል ፡ ጨዋታ ፡ ነበራቸው ፡ ፋኩዛዋ ፡
ይህን ፡ የአሮጌውን ፡ ዘመን ፡ ጨዋታ ፡ ትተው ፡ ያገሩ ፡ ሰዎች ፡ የፈረ
ንጆችን ፡ የስፖርት ፡ ጨዋታዎች ፡ እንዲለምዱ ፡ አደረገ ፡

እንደዚሁም ፡ ትልቁን ፡ የጃፓን ፡ ጋዜጣ ፡ አቋቁሞ ፡ ሥራውን ፡
አስፋፋው ፡ በያይነቱ ፡ ኢንዱስትሪዎችና ፡ በወሀ ፡ ኃይል ፡ የሚ
ወሩ ፡ የኤሌትሪክ ፡ መኪናዎች ፡ በየቦታው ፡ እንዲቋቋሙ ፡ ለማድ
ረግ ፡ ከደከሙት ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ ፋኩዛዋ ፡ ነው ፡ በፓርላማ ፡
ውስጥ ፡ የሕዝብን ፡ መንፈስ ፡ ለመማረክና ፡ ለማሳመን ፡ ሰሚዎቹም ፡
መንግሥቱ ፡ የሚከተለውን ፡ ፖሊቲካ ፡ እንዲረዱት ፡ ለማድረግ ፡

የሚቻልበትን ፣ ንግግር ፣ የማወቅን ፣ ዘዴ ፣ የጃፓን ፣ ፓርላማ ፣ ለባሎች ፣ እንዲማሩትና ፣ እንዲሠለጥኑበት ፣ ያደረገ ፣ ፋኩዛዋ ፣ ነው ። ከዚህም ፣ በቀር ፣ በጃፓን ፣ አገር ፣ በቀድሞ ፣ ጊዜ ፣ በንግድ ፣ ሥራ ፣ ገንዘብ ፣ ማግኘትን ፣ ጨዋ ፣ ሰው ፣ የሆነ ፣ ሁሉ ፣ እንደ ፣ ትልቅ ፣ ነውር ፣ ይቁጥረው ፣ ነበር ። ይልቁንም ፣ የመሳሰሉትና ፣ የመኳንንት ፣ ወገኖች ፣ የሆኑት ፣ ሁልጊዜ ፣ ንግድን ፣ እንደ ፣ ትልቅ ፣ ጡርደት ፣ ቆጥረውታል ። ከውጭ ፣ ሥልጣኔ ፣ ጋራ ፣ ተገናኝተው ፣ መኖር ፣ በጀመሩ ፣ ጊዜ ፣ የተማሩትና ፣ ዕውቀት ፣ ያላቸው ፣ ሰዎች ፣ የንግድን ፣ ሥራ ፣ የውጭ ፣ አገር ፣ ሰዎች ፣ ይዘው ፣ ክኖሩ ፣ ያገራቱ ፣ የኤክኖሚ ፣ ሕይወት ፣ በባዕድ ፣ ሰዎች ፣ እጅ ፣ የተጨበጠ ፣ ሆኖ ፣ ይገኛና ፣ ለመንግሥቱ ፣ ፖሊቲካና ፣ ለሕዝቡም ፣ አስተዳደር ፣ ከፍ ፣ ያለ ፣ ጉዳት ፣ እንደሚያመጣ ፣ ላገሩ ፣ ነፃነትም ፣ እንደሚያሰጋ ፣ ስለተረዱት ፣ ያገራቸው ፣ ሰዎች ፣ የንግድን ፣ የኢንዱስትሪና ፣ የባንክን ፣ ሥራዎች ፣ እንዲማሩ ፣ ለማድረግ ፣ ምክር ፣ በመስጠት ፣ ደከሙበት ። ከእነሱም ፣ አንዱ ፣ ፋኩዛዋ ፣ ስለሆነ ፣ አንድ ፣ ጊዜ ፣ ከዚህ ፣ ቀጥሎ ፣ ያለውን ፣ ቃል ፣ ለሕዝብ ፣ በደረገው ፣ ንግግር ፣ ውስጥ ፣ ተናገረ ፣ “ያገራ ፣ ሰዎች ፣ ሆይ ፣ ገንዘብ ፣ ለማግኘት ፣ ስትሉ ፣ ባላችሁ ፣ ጉልበት ፣ ሁሉ ፣ ተጣጣሩበት ። በዚህም ፣ አኳኋን ፣ የመንግሥቱ ፣ ኃይል ፣ እየበረታ ፣ የሚሄድበትን ፣ ሥራ ፣ ለመሥራት ፣ ትችላላችሁ ።”

ፋኩዛዋ ፣ ይህንን ፣ ሲናገር ፣ ያገሩ ፣ ሰዎች ፣ በአእምሮቸውና ፣ በእጃቸው ፣ እየሠሩ ፣ ንጹህ ፣ የሆነ ፣ የድካማቸውን ፣ ዋጋ ፣ እንዲያገኙ ፣ እንጂ ፣ በማይገባ ፣ መንገድ ፣ ገንዘብ ፣ ለማግኘት ፣ እንዲጣጡ ፣ አለመሆኑን ፣ ማሰብ ፣ ያስፈልጋል ። የውጭ ፣ አገር ፣ ሰዎች ፣ ባገራችን ፣ እየገቡ ፣ ሠርተው ፣ ሲከብሩ ፣ እናንተ ፣ ሥራን ፣ በላማ ወቅ ፣ ወይም ፣ በስንፍና ፣ ደሆች ፣ አትሁኑ ፣ ለማለት ፣ ነው ። በኤክኖሚም ፣ በኩል ፣ የሕዝቡ ፣ ድህነት ፣ ለመንግሥቱ ፣ የሚጎዳ ፣ የሕዝቡ ፣ ብልጽገና ፣ ደግሞ ፣ ለመንግሥቱ ፣ ኃይል ፣ እንደሚሰጠው ፣ ለመግለጥ ፣ የተናገረው ፣ ቃል ፣ ነው ።

አሁን ፡ ደግሞ ፡ ስለ ፡ አሚራል ፡ ቶጎ ፡ ጥቂት ፡ እንናገራለን ።
ቶጎ ፡ በእንግሊዝ ፡ አገር ፡ የመርከብ ፡ ትምህርት ፡ የተማረበት ፡
ትምህርት ፡ ቤት ፡ (THAMES NAUTICAL COLLEGE) ይባላል ።

ይህ ፡ ሰው ፡ ምን ፡ እንደወራ ፡ በመስከብና ፡ በጃፓን ፡ መካከል ፡ ስለሆነው ፡ ጦርነት ፡ ጉዳይ ፡ በተናገርንበት ፡ ምዕራፍ ፡ ውስጥ ፡
ገልጠነዋል ። አሁን ፡ ደግሞ ፡ በሕይወቱ ፡ መወረሻ ፡ ላይ ፡ በጃፓን ፡
አገር ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ያገኘውን ፡ ከፍ ፡
ያለ ፡ የክብር ፡ ደረጃ ፡ ለማሳወቅ ፡ ያህል ፡ እንዳንድ ፡ መግለጫ ፡ እንሰጣለን ።

ቶጎ ፡ የመስከብን ፡ የጦር ፡ መርከብ ፡ ድል ፡ በደረገበት ፡ ውጊያ ፡
ላይ ፡ ያሳየው ፡ ሰፊ ፡ አስተዋይነትና ፡ ጥልቅ ፡ የሆነ ፡ ዕውቀት ፡
ያደረገበት ፡ የጦር ፡ አቅድ ፡ በማንኛውም ፡ የመርከብ ፡ ውጊያ ፡ ታሪክ ፡
ውስጥ ፡ ታይቶ ፡ ያልታወቀ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ በመርከብ ፡ ጦርነት ፡
ላይ ፡ ዕውቀት ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ መስክረዋል ። ቶጎ ፡ ወደ
ዚህ ፡ ጦርነት ፡ ታዘ ፡ ለውጊያ ፡ ሲሔድ ፡ ከመንግሥቱ ፡ የተሰጠው ፡
ትእዛዝ ፡ የጦር ፡ መርከቦቹን ፡ ባንድ ፡ ቦታ ፡ ላይ ፡ አሰልፎ ፡ ትልቅ ፡
ውጊያ ፡ ከማድረግ ፡ እንዲጠነቀቅና ፡ አልፎ ፡ አልፎ ፡ መርከቦቹን ፡
እየበታተነ ፡ የጠላትን ፡ ኃይል ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ እያለ ፡ እንዲያደክም ፡
ነበር ። እሱ ፡ ግን ፡ ይህ ፡ የተሰጠው ፡ ትእዛዝ ፡ የማይበጅ ፡ ሆኖ ፡
ስለታየው ፡ ትልቅ ፡ ውጊያ ፡ አድርጎ ፡ ድል ፡ አድራጊነትን ፡ ማግኘት ፡
አለዘያም ፡ መጥፋት ፡ ከእነዚህ ፡ ከሁለቱ ፡ ዕድሎች ፡ አንዱን ፡
ማግኘት ፡ የተሻለ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ስላሰበ ፡ በራሱ ፡ አላብ ፡
ብቻ ፡ ተመርቶ ፡ ሊዋጋ ፡ ቁርጥ ፡ አላብ ፡ አደረገና ፡ በሱ ፡ ውስጥ ፡
የነበሩትን ፡ የመርከብ ፡ ሹማምንቶች ፡ ሰብስቦ ፡ ከውጊያው ፡ በፊት ፡
ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ንግግር ፡ አደረገላቸው ።

«ያለኝን ፡ ኃይል ፡ ሁሉ ፡ ሰብስቤ ፡ ልዋጋ ፡ ቆርጫለሁ ። የኔን ፡
አላብ ፡ የምትቀበሉ ፡ እንደሆናችሁ ፡ በኋላ ፡ አላቤ ፡ ስሕተት ፡ ሆኖ ፡
ቢገኝ ፡ ሁላችንም ፡ ሃራኪሬ ፡ እንድናደርግ ፡ እንመግላለን ። አላቤ ፡
ትክክል ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቶ ፡ የመስከብን ፡ የመርከብ ፡ ወራሂነት ፡ ድል ፡
የመታነው ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ሕይወታችንን ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥታችን ፡
ሰጥተን ፡ እንደሚወዱ ፡ አድርገው ፡ ቢፈቅዱ ፡ ይቀጡናል ፤ ወይም ፡
ይሸልሙናል ።»

ከጃፓን : ታላላቅ : ሰዎች : አንዱ :
አሚራል : ቶጎ ።

አፕሪል : 1942 : ከጃፓን : መጽሐፍ : ውስጥ : የቀረቡ : ሰዎች ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ቶጎ ፡ ውጊያ ፡ ገጥሞ ፡ ድል ፡ አድራጊ ፡ ስለሆነ ፡ ባዙ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የመጨረሻ ፡ ክብር ፡ ተደረገለት ። ቶጎ ፡ በ 1911 ዓ. ም. ዓለምን ፡ እየዞረ ፡ ጎበኘ ። እንግሊዝ ፡ አገር ፡ በሄደ ፡ ጊዜ ፡ የእንግሊዝ ፡ ሕዝብ ፡ በታላቅ ፡ ደስታና ፡ ክብር ፡ በሞላበት ፡ አቀባበል ፡ ተቀበሉት ። የእንግሊዝም ፡ ጋዜጠኞች ፡ በኛ ፡ አገር ፡ የመርከብ ፡ ሉምባርት ፡ የተማረው ፡ ሰው ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ታላቅ ፡ ሥራ ፡ በመሥራቱ ፡ እኛም ፡ ከሱ ፡ ጋር ፡ የክብር ፡ ተከፋይነት ፡ ስሜት ፡ ይሰማናል ፡ ሲሉ ፡ አርእስቶቻቸውን ፡ በታላላቅ ፡ ፊደሎች ፡ ጻፉ ። እሱም ፡ የተማረበትን ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ሄዶ ፡ ጎበኘና ፡ ንግግር ፡ (ዲስኩር) አደረገ ።

ከዚያም ፡ ወደ ፡ አሜሪካ ፡ አገር ፡ ሄዶ ። በአሜሪካንም ፡ አገር ፡ እንደዚሁ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ክብር ፡ የታየበት ፡ አቀባበል ፡ ተደረገለት ። በሌና ፡ ምክር ፡ ቤት ፡ እንዲገባና ፡ የምክር ፡ ቤቱ ፡ አባሎች ፡ በክብር ፡ እንዲቀበሉት ፡ ተፈቀደለት ። የኩንግሬስ ፡ ምክር ፡ ቤትም ፡ ስለ ፡ ቶጎ ፡ እንግድነት ፡ ወጭ ፡ የሚሆነውን ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥት ፡ ፈቅዷል ፡ ሲል ፡ ጉዳዩ ፡ በጉባኤው ፡ ላይ ፡ ቀርቦ ፡ እንዲወሰን ፡ አደረገ ። ይህም ፡ አደራረግ ፡ እንደ ፡ ገፍሬል ፡ ላፋዬት ፡ ላሉ ፡ ላንዳንድ ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ለሆኑ ፡ እንግዶች ፡ ብቻ ፡ የተደረገ ፡ ነው ። በመጨረሻም ፡ ቶጎ ፡ ወደ ፡ ቴዎዶር ፡ ሩዝቬልት ፡ ዘንድ ፡ ሄዶ ፡ በመኖሪያ ፡ ቤታቸው ፡ ተገናኛቸው ። ቴዎዶር ፡ ሩዝቬልትም ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ላጋሞር ፡ በሚባለው ፡ አገር ፡ በሚገኘው ፡ በግል ፡ መኖሪያ ፡ ቤታቸው ፡ ውስጥ ፡ ይኖሩ ፡ ነበርና ፡ ቶጎን ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ “ላጋሞር ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ አሚራል ፡ ቶጎን ፡ የሚያህል ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ተቀብላ ፡ አታውቅም ፤ ወደፊትም ፡ እትቀበልም ። » የሚል ፡ ቃል ፡ ተናግረው ፡ ቶጎን ፡ ተቀበሉት ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ቶጎ ፡ ወደ ፡ አገሩ ፡ ተመልሶ ፡ የድህነት ፡ እንጂ ፡ የጌትነት ፡ መልክ ፡ በማይታይበት ፡ ባንዲት ፡ አነስተኛ ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ ይኖር ፤ ጀመር ።

ባንድ ፡ በኩል ፡ ኩላሊቱ ፡ ጠጠር ፡ ሠርቶ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ የጉርሮ ፡ ነቀርሳ ፡ ይዞት ፡ ጤንነቱ ፡ ተበላሽቶ ፡ ስለነበረ ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ቶጎ ፡ ሕመምተኛ ፡ ስለሆነ ፡ የእርጅና ፡ ዓመታቱን ፡

በሽታውን ፡ በማስታመም ፡ ያሳልፍ ፡ ጀመር ። ከሁሉም ፡ ይልቅ ፡
 ደግሞ ፡ ቶጎ ፡ ባገሩ ፡ ሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ ምን ፡ ያህል ፡ የተወደደና ፡
 የተከበረ ፡ መሆኑ ፡ የታወቀው ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ በተደረገለት ፡ የክ
 ብር ፡ ፍታትና ፡ አቀባበር ፡ ነው ፡ ይባላል ። በገሩ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን
 ቶጎ ፡ በሞተበት ፡ ቀን ፡ በማነኛውም ፡ በሀር ፡ ላይ ፡ የሚገኙት ፡
 የጃፓን ፡ ያሜሪካ ፡ የእንግሊዝ ፡ የፈረንሳይና ፡ የኢጣሊያ ፡ የጦር ፡
 መርከቦች ፡ ስለ ፡ ቶጎ ፡ የኃዘን ፡ ክብር ፡ ሁሉም ፡ ህያ ፡ አንድ ፡
 ጊዜ ፡ መድፎቻቸውን ፡ ተኮሱ ። የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ሁሉ ፡
 ስለ ፡ ኃዘኑ ፡ የአበባ ፡ ዘውድ ፡ ላኩ ።

አሁን ፡ ደግሞ ፡ ታካሃሺ ፡ የሚባለውን ፡ ሰው ፡ ታሪክ ፡ በጥቂቱ ፡
 እንመልከተው ። ታካሃሺ ፡ ችሎታውና ፡ ዝንባሌው ፡ ወደ ፡ ባንክ ፡
 ሥራ ፡ ስለ ፡ ሰበው ፡ በባንክ ፡ ውስጥ ፡ በተራ ፡ ሠራተኛነት ፡ ተቀጥሮ ፡
 ሦስት ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ ካገለገለ ፡ በኋላ ፡ በችሎታው ፡ ተመርጦ ፡ የጃፓን ፡
 ባንክ ፡ ዲሬክተር ፡ ሆነ ። ቀጥሎ ፡ ወደ ፡ ገንዘብ ፡ ምንዛሪ ፡ ክፍል ፡
 ተዛውሮ ፡ ምክትል ፡ ፕሬዝዳንት ፡ ሆነ ። በመስከብና ፡ በጃፓን ፡ መካ
 ከል ፡ ጦርነት ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ ታካሃሺ ፡ ወደ ፡ እንግሊዝ ፡ አገር ፡
 ሄደ ፡ ከሚሪካ ፡ መንግሥት ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የገንዘብ ፡ ብድር ፡
 ጠይቆ ፡ በዚህ ፡ በተላከበት ፡ ጉዳይ ፡ ቀንቶት ፡ ወደ ፡ አገሩ ፡ ተመ
 ላለ ። ጃፓንም ፡ ይህን ፡ የገንዘብ ፡ ብድር ፡ በማግኘቷ ፡ መስከብን ፡
 ድል ፡ ለማድረግ ፡ ቻለች ። ታካሃሺ ፡ መጀመሪያ ፡ የጃፓን ፡ የባንክ
 አገረ ፡ ገዥ ፡ ቀጥሎ ፡ ባርን ፡ በመጨረሻም ፡ ቪክምት ፡ ተብሎ ፡ አሱም ፡
 ከሹመት ፡ ወደ ፡ ሹመት ፡ ከማዕርግ ፡ ወደ ፡ ማዕርግ ፡ ተዛውሯል ።
 ጃፓንን ፡ ትልቅ ፡ መንግሥት ፡ ካደረጓት ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ ታካሃሺ ፡
 ነው ።

በሕክምና ፡ ዕውቀት ፡ ጃፓን ፡ በጣም ፡ የታወቀና ፡ ዝናቸው ፡
 በዓለም ፡ ላይ ፡ የገነነ ፡ ብዙ ፡ ትልልቅ ፡ ሰዎች ፡ አፍርታለች ። ከእ
 ነዚህም ፡ አንዱ ፡ ታካሚን ፡ የሚባለው ፡ ለሱካር ፡ በሽታ ፡ መከላ
 ከያ ፡ የሚሆነውን ፡ ኢንሱሊን ፡ የሚባለውን ፡ መድኃኒት ፡ ያገኘ ፡
 እሱ ፡ ነው ፡ ይባላል ።

በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ ከቀሩት ፡ አገሮች ፡ መካከል ፡ እንደ ፡
 የነበረችው ፡ ጃፓን ፡ በዲሱ ፡ የዕውቀት ፡ መንፈስ ፡ እየተመራች ፡

ክነበረችበት ፡ ከታናናሾች ፡ መንግሥታት ፡ ደረጃ ፡ ተነሥታ ፡ በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ተወርውራ ፡ በቅጽበት ፡ ታላላቅ ፡ መንግሥታት ፡ ከያዙት ፡ ከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ ለመድረስ ፡ የበቃችው ፡ በገርዋ ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ መንፈሳቸው ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለትን ፡ ታላላቅ ፡ ዓላማዎች ፡ ለማስተዋልና ፡ ለመከታተል ፡ የቻለ ፡ አስተዋይነት ፡ ያደረገባቸው ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በማግኘቷ ፡ ነው ። ኢቶ ፡ የሚባለው ፡ ሰው ፡ የፕሩስን ፡ (የጀርመንን ፡) ሕገ ፡ መንግሥት ፡ መዝገብ ፡ አድርጎ ፡ ለጃፓን ፡ የሚስማማትን ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ አዘጋጀ ። ያማጋታ ፡ የሚባለው ፡ የጃፓንን ፡ የጦር ሠራዊት ፡ ባዲሱ ፡ ዘመን ፡ አስተዳደር ፡ ላይ ፡ እንዲቋቋም ፡ አደረገ ። ኢኑዬ ፡ የሚባለው ፡ የጃፓንን ፡ የገንዘብ ፡ አስተዳደርና ፡ ሥራት ፡ በዘመናዊው ፡ ሥልጣኔ ፡ ሕግ ፡ እንዲመሩ ፡ አደረገ ። ሌሎችም ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉ ፡ ታላላቅ ፡ ሥራዎች ፡ የፈጸሙ ፡ በአስተዋይነታቸውና ፡ በጭህንነታቸው ፡ መላው ፡ ዓለም ፡ ያደነቃቸው ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ነበሩ ።

ስለ ፡ ጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ታሪክ ፡ “LE PERIL JAPONAIS” በሚል ፡ አርእስት ፡ ከ “UPTON CLOSE” የተጻፈውን ፡ መጽሐፍ ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ጃፓኖች ፡ ታላላቆችን ፡ መርከቦች ፡ ባዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ ጥበብ ፡ መሥራትን ፡ የተማሩት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ዘዴ ፡ ተከትለው ፡ ነው ። ዋጋቸውን ፡ ከፍለው ፡ በኤኮስ ፡ አገር ፡ አዲሶች ፡ መርከቦች ፡ እንዲሠሩላቸው ፡ አዘዙና ፡ በኮንትራቱ ፡ ውስጥ ፡ እነዚህ ፡ መርከቦች ፡ ሲሠሩ ፡ የጃፓን ፡ መሐንዲሶች ፡ ሥራውን ፡ እየተጠባበቁ ፡ ይከታተላሉ ፡ የሚል ፡ አንቀጽ ፡ በውሉ ፡ ውስጥ ፡ እንዲገባ ፡ አደረጉ ።

ከሰማኒያ ፡ ዓመት ፡ በፊት ፡ በሥልጣኔ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ያህል ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀረች ፡ ሆና ፡ ትናቅ ፡ የነበረችው ፡ የጃፓን ፡ አገር ፡ ዛሬ ፡ በሥልጣኔ ፡ የደረሰችበትን ፡ ቦታ ፡ አንባቢ ፡ ሊገምተው ፡ ይችላል ፡ ዘንድ ፡ አንድ ፡ ሌላ ፡ መግለጫ ፡ እንሰጠዋለን ።

ከፁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ በፊት ፡ በነበረው ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ስለ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዕውቀቶችና ፡ ጥበቦች ፡ በየዓመቱ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ በጠቅላላው ፡ ሠላሳ ፡ ሺ ፡ መጽሐፍት ፡ ይታተሙ ፡ እንደ ነበረ ፡ ማሳሰብ ፡ ይበቃ ፡ ይመስለናል ። ኖማ ፡ የሚባል ፡ አንድ ፡

ጋዜጠኛ፣ የሚያሳትመው፣ ባለ፣ ሥዕል፣ የሆነ፣ (ማጋዘን፣) ጋዜጣ፣ በሁለት፣ ሚሊዮን፣ ቅጅ፣ እየሆነ፣ ይወጣ፣ ነበር። የጃፓን፣ ባለጸገች፣ እንደነ፣ ሚትሱኢ፣ ያሉት፣ ገንዘባቸውን፣ እንዴት፣ አድርገው፣ ከቁም፣ ነገር፣ ላይ፣ እንደሚያውሉት፣ ለማወቅ፣ ብን፣ ፈለግ፣ ታላላቆቹን፣ ዑኒቨርሲቲዎች፣ ያቋቋሟቸው፣ እነሱ፣ መሆናቸውን፣ ማሰብ፣ ይገባናል።

ንጉሠ ፣ ነገሥቱና ፣ ሕዝቡ።

ጃፓኖች፣ በሃይማኖታቸው፣ ሺንቶ፣ በሚባለው፣ እንደሚያስተምሩዋቸው፣ የቀሩት፣ የዓለም፣ ሕዝቦች፣ ሁሉ፣ ሥነ፣ ፍጥረታቸው፣ ከዝቅተኛ፣ ምንጭ፣ የመጣ፣ ሲሆን፣ እነሱ፣ ጃፓኖች፣ ብቻ፣ ከሰማይ፣ አማልክት፣ የተወለዱን፣ ነን፣ ስለሚሉ፣ ዘራቸውን፣ የተቀደሰ፣ አድርገው፣ ይመለከቱታል። አንድ፣ ቀን፣ የዓለም፣ ገዢዎች፣ እንሆናለን፣ የማለት፣ አላብ፣ በመንፈሳቸው፣ ጭስጥ፣ የተፀነሰበት፣ ዋናው፣ ምክንያት፣ በዚህ፣ ማለት፣ ራሳቸውን፣ ከቀሩት፣ ሁሉ፣ ሰዎች፣ በላይ፣ አድርገው፣ በመቀጠራቸው፣ ነው። ንጉሠ ፣ ነገሥታቸውንም፣ “የአግዚር፣ ልጅ፣” ነው፣ ብለው፣ እየጠሩት፣ የአማልክት፣ የበዙር፣ ልጅ፣ የሕዝቡ፣ አባት፣ አድርገው፣ ስለሚመለከቱት፣ ወሰን፣ የሌለው፣ ክብር፣ ይሰጡታል። ይህ፣ ሁሉ፣ ነገር፣ ስላገራቸውና፣ ስለ፣ ንጉሠ ፣ ነገሥታቸው፣ ያላቸውን፣ ፍቅር፣ እንደ፣ ጧረት፣ የጠነከረ፣ አድርጎት፣ ይኖራል። ራሳቸውን፣ የአማልክት፣ ተወላጆች፣ አድርገው፣ ስለሚቆጥሩት፣ በጠባያቸውና፣ በባርያዋው፣ ከሰው፣ ልጆች፣ ሁሉ፣ የበለጡና፣ የተለዩ፣ ሆነው፣ ለመገኘት፣ የማይዛባ፣ ምኞት፣ በልባቸው፣ አሳድሮባቸዋል። እንደ፣ የጃፓን፣ ተወላጅ፣ የሆነ፣ ወደ፣ አውሮፓ፣ ወይም፣ ወደ፣ አሜሪካ፣ ሄዶ፣ በታላላቆቹ፣ ዑኒቨርሲቲዎች፣ ገብቶ፣ ከተማረ፣ በኋላ፣ የተማረው፣ ማንኛውም፣ ትምህርት፣ ታሪክም፣ ሆነ፣ ፍልስፍና፣ ሌላው፣ ቀርቶ፣ ክርስቲያን፣ ሆኖ፣ ቢጠመቅም፣ እንኳ፣ እኛ፣ ጃፓኖች፣ በሥነ፣ ፍጥረታችን፣ ከሌሎች፣ ሁሉ፣ ሕዝቦች፣ የላቅን፣ የአማልክት፣ ልጆች፣ ነን፣ እያሉ፣ ያገሩ፣ ሰዎች፣ በልቡ፣

ውስጥ ፡ ያሳደሩበትን ፡ እምነት ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ ከመንፈሱ ፡
ውስጥ ፡ ሊፍቀው ፡ አይችልም ።

ለምሳሌ የሳሙራዩ ፡ (የመኳንንት ፡) ልጅ ፡ የሆነ ፡ በወታደርነት ሲዋጋ በጠላት ፡ እጅ ፡ ሊማረክ ፡ አይገባውም ፤ ይህንን ፡ አድርጎ ቢገኝ ፡ የጃፓንን ፡ ሥነ ፡ ፍጥረት ፡ ክብር ፡ ያዋርዳል ፡ እያሉ ፡ ስለ ፡ ሚያስተምሩዋቸው ፡ ጃፓኖች ፡ ይህንን ፡ የትምክህት ፡ ስሜታቸውን ፡ እስካሁን ፡ ድረስ ፡ ጠብቀውት ፡ ይኖራሉ ። አሁን ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ በሻንጋይ ፡ አገር ፡ ጦርነት ፡ ሆኖ ፡ ጃፓኖች ፡ ከሺ ናውያን ፡ ጋር ፡ ሲዋጉ ፡ አንድ ፡ የጃፓን ፡ ወታደር ፡ ብቻ ፡ ቆስሎ ፡ ስለነበረ ፡ ተማረክ ፡ ይባላል ። በኋላም ፡ ታክሞ ፡ ሲድን ፡ እንደገና ፡ ወደ ፡ ወገኖቹ ፡ ወደ ፡ ጀፓኖች ፡ የጦር ፡ ሠፈር ፡ ተመልሶ ፡ በገዛ ፡ ሽጉጡ ፡ ራሱን ፡ ገደለ ።

በጃፓኖች ፡ ጠባይ ፡ ውስጥ ፡ እንደ ፡ ከፍተኛ ፡ ባህርይ ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠርላቸው ፡ ይህ ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥታቸው ፡ ያላቸው ፡ ታማኝነት ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ ከመቀበላቸው ፡ በፊት ፡ ሆነም ፡ ወይም ፡ አሁን ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ ከተቀበሉ ፡ በኋላ ፡ ሳይለወጥና ፡ ሳይቀዘቅዝ ፡ ባዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ የተገኘውም ፡ መጥፎ ፡ መንፈስ ፡ ሳያባላሸው ፡ ሁልጊዜ ፡ የጋለ ፡ ሆኖ ፡ መኖሩ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ላንድነታቸውና ፡ ላገራቸው ፡ ፍቅር ፡ ጥብቅ ፡ የሆነ ፡ ማሰሪያ ፡ ሆኖ ፡ አገልግሏቸዋል ።

ለምሳሌ ፡ አንቷን ፡ ዚሽካ ፡ የሚባል ፡ የጃፓንን ፡ ታሪክ ፡ የጻፈ ፡ አንድ ፡ ይራሲ ፡ አሁን ፡ ብቅርብ ፡ ዘመን ፡ በ1932 ዓ. ም. ቶኪዮ ፡ ከተማ ፡ ሳለ ፡ አንድ ፡ ወጣት ፡ የጃፓን ፡ አኤሮፕላን ፡ ነጂ ፡ አኤሮፕላን ፡ ሲነዳ ፡ ሰማዩን ፡ ደመና ፡ ሸፍኖት ፡ ስለነበረ ፡ ባለማወቅ ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ቤተ ፡ መንግሥት ፡ ላይ ፡ እንደገባው ፡ አለፈ ። መሬት ፡ ካረፈ ፡ በኋላ ፡ ይህንኑ ፡ አውቆ ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥቱን ፡ ክብር ፡ የመድፈር ፡ ሥራ ፡ አድርጎ ፡ ስለቆጠረው ፡ ሃራኪሬ ፡ አድርጎ ፡ ሞተ ።

በጃፓኖች ፡ ልማድ ፡ ንጉሣቸውን ፡ ከከፍተኛ ፡ ቦታ ፡ ላይ ፡ ሆኖ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ መመልከት ፡ የማይገባ ፡ በመሆኑ ፡ ለምሳሌ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ በከተማው ፡ ውስጥ ፡ ሲያልፍ ፡ በፎቅ ፡ ላይ ፡ የሚ

ኖሩ ፡ ሰዎች ፡ በሮቻቸውንና ፡ መስኮቶቻቸውን ፡ ዘግተው ፡ በቤታቸው ፡ ውስጥ ፡ ይቀመጣሉ ፡ እንጅ ፡ ከሰገነቱ ፡ ላይ ፡ ሆነው ፡ ንጉሠን ፡ ቀላቀላ ፡ አይመለከቱትም ።

ከማንዳ ፡ ኩጋ ፡ የሚባል ፡ አንድ ፡ የጃፓን ፡ የጦር ፡ ሹም ፡ ከሺናውያን ፡ ጋር ፡ በጦርነት ፡ ውስጥ ፡ ሲዋጋ ፡ በብርቱ ፡ አኳኋን ፡ ቆሰሎ ፡ እስምሮውን ፡ በማያውቅበት ፡ ጊዜ ፡ ሺናውያን ፡ ማረኩት ። በኋላም ፡ ጦርነቱ ፡ ባለቀ ፡ ጊዜ ፡ ነፃ ፡ ለቀቁት ። ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ የጃፓን ፡ የጦር ፡ ሹም ፡ የሆነ ፡ ሕሊናውን ፡ በሳተበት ፡ ጊዜ ፡ እንኳ ፡ ቢሆን ፡ በጠላት ፡ እጅ ፡ ተማርኮ ፡ ሊገኝ ፡ አይገባውም ፡ በማለት ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ሞተ ።

አሁን ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ያለው ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ከብዙ ፡ ሺ ፡ ዓመታት ፡ ጀምሮ ፡ በለማቋረጥ ፡ ከንድ ፡ ንጉሣዊ ፡ ትውልድ ፡ ተያይዞ ፡ የመጣ ፡ መቶ ፡ ሃያ ፡ አራተኛው ፡ ነው ። የጃፓን ፡ ነገሥታት ፡ የሚደረግላቸው ፡ ክብር ፡ ከማልክቶቻቸው ፡ እኩል ፡ ነው ።

የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ትጋት ፡ የሞላበት ፡ መጣጣር ፡ አሳይቶ ፡ በጥበብና ፡ በዕውቀት ፡ እየተራመደ ፡ በውጭ ጋ ፡ ሥልጣኔ ፡ ከታላላቆቹ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ጋር ፡ እኩል ፡ ከሆነ ፡ በኋላ ፡ የአንድነቱ ፡ መሠረት ፡ የሆነውን ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ያለውን ፡ የአክብሮትና ፡ የፍቅር ፡ መንፈስ ፡ ማነኛውም ፡ የባዕድ ፡ ስብከት ፡ ባልቡ ፡ ውስጥ ፡ ሊያቀዘቀዘው ፡ አልቻለም ። በዚህ ፡ ረገድ ፡ ግላው ፡ ዓለም ፡ የተደነቀበትን ፡ የጃፓኖችን ፡ መልካም ፡ ጠባይ ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ አንዳንድ ፡ ምሳሌ ፡ እንጠቅሳለን ።

በጃፓን ፡ አገር ፡ የሚኖር ፡ ማነኛውም ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰው ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥታቸውን ፡ ክብር ፡ ጥቂት ፡ የሚነካ ፡ ሥራ ፡ ሠርቶ ፡ በተገኘ ፡ ቀጥር ፡ ብዙ ፡ መከራ ፡ ደርሶበታል ።

በጃፓን ፡ አገር ፡ የሚታተሙ ፡ አንዳንድ ፡ የእንግሊዝ ፡ ጋዜጣዎች ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥቱን ፡ ስም ፡ ሲጠሩ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በመዘንጋት ፡ በትልልቅ ፡ ፈደሎች ፡ ሳይጽፉት ፡ በቀሩ ፡ ጊዜ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ቅጣት ፡ ወድቆበቸዋል ። በኮሌ ፡ ከተማ ፡ በሚታተም ፡ ባንድ ፡ የእንግሊዝ ፡ ጋዜጣ ፡ ውስጥ ፡ ጋዜጠኛው ፡ አንድ ፡ የእንግሊዝ ፡ ተወላጅ ፡ የሆነ ፡ ከዚህ ፡ ከሁኑ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ በፊት ፡ የነበረው ፡

ትልቁ ፡ ንጉሥ ፡ ሙትሱሂቶ ፡ የሞተበትን ፡ በሽታ ፡ ጠቅሶ ፡ በጋዜጣው ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ጻፈ ፡ ተይዞ ፡ ይህን ፡ የድፍረት ፡ ሥራ ፡ በመሥራቱ ፡ ተጠየቀበት ። አሁም ፡ አጥፍቻለሁ ፡ ብሎ ፡ ይቅርታ ፡ ለመነ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ በዚሁ ፡ ምክንያት ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ በወህኒ ፡ ታሥር ፡ ቅጣቴን ፡ ከተቀበለ ፡ በኋላ ፡ በመጨረሻ ፡ የጃፓኖችን ፡ ትልቅነት ፡ ለዓለም ፡ ለማሳወቅ ፡ ተግባሩ ፡ የፕሮፓጋንዳ ፡ ሥራ ፡ ሲሠራላቸው ፡ ኖረ ። በዚሁ ፡ አኳኋን ፡ በፔኪን ፡ ከተማ ፡ የሚታተም ፡ አንድ ፡ የሺና ፡ ጋዜጣ ፡ የዚህኑ ፡ የጃፓን ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ በሽታ ፡ ምን ፡ እንደነበረ ፡ ለመግለጥ ፡ አርእስቶች ፡ ለመጻፍ ፡ ስለ ፡ ጀመረ ፡ ማንኛውንም ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ያለውን ፡ የኢንተርናሲዮናል ፡ ሕግ ፡ ጥሰን ፡ የጋዜጣውን ፡ ማተሚያ ፡ ቤትና ፡ የጽሕፈት ፡ ቤቱንም ፡ በዲኖሚት ፡ እናፈርሰዋለን ፡ ብለው ፡ ጃፓኖች ፡ ስላስታወቁት ፡ አርእስቱን ፡ ማቋረጥ ፡ ግዴታ ፡ ሆነበት ።

ይህንንም ፡ ማድረጋቸው ፡ በሕጋቸውና ፡ በልማዳቸው ፡ ንጉሣቸው ፡ የተቀደሰ ፡ ፍጡር ፡ ሆኖ ፡ ስለሚታይ ፡ ማንኛውም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ፍጹም ፡ አክብሮት ፡ እንዲያደርግለት ፡ የታዘዘ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። ምንም ፡ እንኳ ፡ ሌሎቹ ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ይህን ፡ የመሰለው ፡ ነገር ፡ በልማዳችን ፡ ውስጥ ፡ የሌለ ፡ ነው ፡ ቢሉ ፡ ጃፓኖች ፡ በሚቻላቸው ፡ መጠን ፡ ንጉሣቸውን ፡ እንዲያከብሩላቸው ፡ ያስገድዷቸዋል ። በሃዋይ ፡ ደሴቶች ፡ በሆኖሉሉ ፡ ከተማ ፡ የሚታተም ፡ አንድ ፡ የአሜሪካ ፡ ጋዜጣ ፡ ጃፓኖች ፡ ለንጉሣቸው ፡ የሚያደርጉለት ፡ ክብር ፡ ለኛ ፡ ላሚሪካኖች ፡ ግራ ፡ ነገር ፡ ሆኖብናል ፡ ብሎ ፡ ቢጽፍ ፡ በዚሁ ፡ ከተማ ፡ የሚኖሩ ፡ ጃፓኖች ፡ አድማ ፡ አድርገውበት ፡ ብዙ ፡ አላር ፡ ደርሶበታል ።

በጃፓን ፡ አገር ፡ የሚኖሩ ፡ ነጮች ፡ ድንገት ፡ ንጉሡ ፡ በመገድ ፡ በአቶሞቢል ፡ ሆኖ ፡ ሲያልፍ ፡ በዩ ፡ ቁጥር ፡ በዝናብ ፡ ላይ ፡ ጃንጥላቸውን እያጠፋ ከጃፓኖች ፡ ጋራ ፡ አብረው ፡ እጅ ፡ ይነግሉ ።

የጃፓን ፡ ነገሥታት ፡ እናት ፡ ነች ፡ ለምትባለው ፡ ለፀሐይ ፡ ሴት ፡ አምላክ ፡ አማቴራሱ ፡ ለምትባለው ፡ ከተሠራላት ፡ የመቅደስ ፡ ቦታ ፡ ሞሪ ፡ የሚባል ፡ አንድ ፡ ነጭ ፡ ከዘራውን ፡ ይዞ ፡ ስለገባ ፡ ጃፓኖች ፡ እስገድለውታል ።

የፖለቲካ ፡ ዝንባሌው ፡ ወደ ፡ ከሚኒስቶች ፡ የተጠጋ ፡ አንድ ፡
 የጃፓን ፡ የፓርላማ ፡ አባል ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ፓር
 ላማን ፡ በሚጎበኝበት ፡ ቀን ፡ ለበዓሉ ፡ ከብር ፡ የሚገባውን ፡ የማ
 ዕርግ ፡ ልብስ ፡ ሳይለብስ ፡ ወደ ፡ ፓርላማ ፡ ስለገባ ፡ አገሩን ፡ እፍ
 ቃሪ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ የጃፓን ፡ ተወላጅ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ የድፍ
 ረት ፡ ሥራ ፡ በመሠራቱ ፡ ወቅሶት ፡ እዚያው ፡ ገድሎታል ። ጃፓኖች ፡
 ይህን ፡ በመሰለው ፡ ጉዳይ ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥታቸውን ፡ ከብር ፡ ለመ
 ጠበቅ ፡ የሚሠሩት ፡ ሥራ ፡ በጣም ፡ የተለመደና ፡ ብዙም ፡ በመሆኑ ፡
 ጠቅሰን ፡ አንጨርሰውም ።

በዚህ ፡ በኩል ፡ ያላቸውን ፡ ባህርይ ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ በመ
 ጨረሻ ፡ አንድ ፡ ምሳሌ ፡ እንሰጣለን ።

አሚራል ፡ ቶጎ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ ያን ፡ የመሰለ ፡ የጀብዱ ፡
 ሥራ ፡ ሲሠራ ፡ ከጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ የሆነው ፡ ጄኔ
 ሬል ፡ ኖገዢ ፡ የሚባለው ፡ ደግሞ ፡ በመሬት ፡ ላይ ፡ ሆኖ ፡ ለሚዋ
 ጋው ፡ የጃፓን ፡ ጦር ፡ አዝማች ፡ ነበር ። ኖገዢ ፡ ከዚያን ፡ በፊት ፡
 በሺና ፡ አገር ፡ በደረገው ፡ ውጊያ ፡ በጀግንነቱና ፡ በጦር ፡ መሪነቱ ፡
 የታወቀና ፡ የተመሰገነ ፡ ሰው ፡ ነበር ። ኖገዢ ፡ ጦር ፡ በፖርት ፡
 አርቱር ፡ ወደብ ፡ ላይ ፡ በሆነው ፡ ውጊያ ፡ መስኮቶች ፡ የኤሌክት
 ሪክ ፡ ኃይል ፡ ባለበት ፡ ሽቦ ፡ አጥረውት ፡ የነበረውን ፡ ምሽግ ፡ እየ
 ጣሰ ፡ ወታደሮቹ ፡ በብዙ ፡ ከለቁበት ፡ በኋላ ፡ ድል ፡ አድርጎ ፡ ምሹ
 ጉን ፡ ይዟል ። እንደዚሁም ፡ ለጥ ፡ ብሎ ፡ በተንጣለለው ፡ ሚዳ ፡
 ላይ ፡ የመስከብ ፡ መትረየሶች ፡ እያስከኩ ፡ ወታደሮቹን ፡ ሲቆሏቸው ፡
 የኖገዢ ፡ ጦር ፡ ያለቀው ፡ እያለቀ ፡ ሁልጊዜ ፡ ወደፊት ፡ ይገፋ ፡
 ነበር ። ከወታደሮቹ ፡ ግማሾቹ ፡ የጠላትን ፡ ምሽጎች ፡ ሲይዙ ፡ የተ
 ቀበረው ፡ ዲናሚት ፡ እየፈነዳ ፡ ፈጅቷቸዋል ። ዓለም ፡ በጀግንነቱ ፡
 ያደነቀው ፡ የኖገዢ ፡ ጦር ፡ ይህን ፡ የመሳሰሉ ፡ ብዙ ፡ ሌሎች ፡ ልዩ ፡
 ልዩ ፡ አደጋዎች ፡ ገጥመውት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡
 ቢሆን ፡ አግደው ፡ ሳያቆሙት ፡ ሁልጊዜ ፡ ግሥገሣውን ፡ እየቀጠለ ፡
 ወደፊት ፡ በመሄዱ ፡ በመጨረሻ ፡ ፖርት ፡ አርቱርና ፡ መከደን ፡ ወደ
 ሚባሉት ፡ ወደቦች ፡ ገብቶ ፡ ስለ ፡ ያዛቸው ፡ የድል ፡ አድራጊነቱን ፡
 አክሊል ፡ ተቀዳጀ ።

ጃፓኖች ፡ ባገራቸውና ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥታቸው ፡ ወይም ፡ በግል ፡ ክብራቸው ፡ በኩል ፡ የሚያሳዝን ፡ ነገር ፡ ሲደርስባቸውና ፡ ተስፋ ፡ ሲቈርጡ ፡ ሆኖቸውን ፡ በጨቤ ፡ ቀድደው ፡ ይሞታሉ ። ይህንንም ፡ ሲያደርጉ ፡ ከበስተኋላቸው ፡ ሆኖ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በገዛ ፡ ሰይፋቸው ፡ ይጨርሳቸዋል ። ይህም ፡ አሟሟት ፡ ሃራኪሪ ፡ ይባላል ። ይህን ፡ ልማድ ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ ከተቀበሉ ፡ በኋላም ፡ አልተውትም ። ስለዚህ ፡ የሚወዱት ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥታቸው ፡ ሚይዢ ፡ የሚባለው ፡ ሙትሱሂቶ ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ ታሪኩን ፡ የገለጥነው ፡ ጀግናው ፡ የጦር ፡ መሪ ፡ ገርኔራል ፡ ኖገዢ ፡ ከደጉ ፡ ገዢዬ ፡ (ንጉሤ ፡) በኋላ ፡ የተረፈኝ ፡ ሕይወት ፡ ለምንም ፡ አይጠቀመኝም ፡ ብሎ ፡ ሃራኪሪ ፡ አድርጎ ፡ ሞተ ። ሚስቱም ፡ ከሱ ፡ ጋር ፡ አብራ ፡ ሃራኪሪ ፡ አደረገች ።

ሙትሱሂቶ ፡ በሕዝቡ ፡ ዘንድ ፡ በጣም ፡ የተወደደ ፡ ንጉሥ ፡ ስለነበረ ፡ “ሚይዢ ፡ ቲኖ ፡ .. ተብሎ ፡ ይጠራል ። ትርጉሙም ፡ “ብርሃናዊው ፡ ንጉሥ ፡” ማለት ፡ ነው ። ሕዝቡን ፡ በተቻለው ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ለመጥቀም ፡ የተጣጣረና ፡ የደከመ ፡ ንጉሥ ፡ ነው ። በግል ፡ ኑሮውም ፡ ጊዜውን ፡ የሚያሳልፈው ፡ ቅኔ ፡ በመጻፍና ፡ ሥዕል ፡ በመሣል ፡ ነበር ። እሱው ፡ ራሱ ፡ የጻፋቸው ፡ ግጥሞች ፡ በሦስት ፡ መጻሕፍት ፡ ተጽፈው ፡ ይገኛሉ ። ይህ ፡ ንጉሥ ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ከመሳፍንቱና ፡ ከመኳንንቱ ፡ ከታላላቆቹም ፡ ሰዎች ፡ ጋር ፡ ሆኖ ፡ የንጉሡን ፡ አስከሬን ፡ አጀቦ ፡ በታላቅ ፡ ኃዘን ፡ ወደ ፡ መቃብሩ ፡ በታ ፡ ሲጓዝ ፡ ጀግናው ፡ ኖገዢ ፡ ብቻ ፡ ባጀቡ ፡ ጡስጥ ፡ አልተገኘም ። የኖገዢ ፡ ነፍስ ፡ ሰማያዊ ፡ ቀለም ፡ ባላት ፡ ነበልባል ፡ እሳት ፡ ተለውጣ ፡ የንጉሡ ፡ አስከሬን ፡ ይገኝበት ፡ ከነበረው ፡ በበሬዎች ፡ ከሚሳበው ፡ ሰረገላ ፡ በላይ ፡ ሆና ፡ በአየር ፡ ላይ ፡ እያንዣቸው ፡ ከሕዝቡ ፡ ጋር ፡ አብራ ፡ ንጉሡን ፡ ተከትላ ፡ ትጓዝ ፡ ነበር ፡ ብሎ ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ግን ፡ ያምናል ።

በጃፓን ፡ አገር ፡ እንደነ ፡ ሙትሱሂቶ ፡ ያሉት ፡ ነገሥታትና ፡ እንደ ፡ ቶጎና ፡ እንደ ፡ ኖገዢ ፡ የመሰሉት ፡ ላገራቸው ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ የወሩ ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ቅዱሳን ፡ ተቆጥረው ፡ ሕዝቡ ፡ በየጊዜው ፡ ወደ ፡ መቃብራቸው ፡ በታ ፡ እየሄደ ፡ ይሳለማል ።

ሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ።

ይህቺን ፡ መጽሐፍ ፡ ለማዘጋጀት ፡ አስበን ፡ የተነሣንበት ፡ ዓላማ ፡ ጃፓን ፡ በሥልጣኔ ፡ ረገድ ፡ የፈጸመችውን ፡ የሚያስቀና ፡ ተግባር ፡ ለመግለጥ ፡ ስለሆነ ፡ ይህንኑ ፡ በተቻለ ፡ አኳኋን ፡ አሳጥረን ፡ አቅርበንዋል ። ይህንንም ፡ ስናደርግ ፡ ከጃፓን ፡ ታሪክ ፡ ጋር ፡ የተያያዙ ፡ ሆነው ፡ የሚገኙትን ፡ የኢንቴርናሲዮናል ፡ ጉዳዮች ፡ ጨምሮ ፡ ረን መናገር ፡ ግዴታ ፡ ሆኖብናል ። አሁን ፡ ደግሞ ፡ የጀመርነውን ፡ የጃፓንን ፡ ታሪክ ፡ ከመፈጸማችን ፡ በፊት ፡ በዚህ ፡ በመጨረሻው ፡ ምዕራፍ ፡ ላይ ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ በመጨረሻው ፡ ጊዜ ፡ የደረሱበትን ፡ ነገሮች ፡ ላንናገር ፡ ብናልፈው ፡ ስለጃፓን ፡ ታሪክ ፡ ያቀረብነው ፡ መግለጫ ፡ ጎደሉ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ስለዚህ ፡ ይህንኑ ፡ አንባቢ ፡ በጭሩ ፡ እንዲያውቀው ፡ ለማድረግ ፡ ያህል ፡ ብቻ ፡ በመጨረሻቸው ፡ ዓመታት ፡ የተደረጉትን ፡ ነገሮች ፡ እንናገራለን ።

በመጨረሻ ፡ ጊዜ ፡ ጃፓን ፡ ከኢንዱስትሪያዊ ፡ እየወራች ፡ የምታወጣቸውን ፡ በያይነቱ ፡ የሆኑ ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎች ፡ በርካሽ ፡ ዋጋ ፡ እየሸጠች ፡ የዓለምን ፡ ገበያ ፡ ሁሉ ፡ ያዘችው ። በእስያ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ የጃፓን ፡ ዕቃ ፡ በአውሮፓም ፡ ይሸጥ ፡ ጀመረ ። በጃፓን ፡ አገር ፡ የሚሠሩት ፡ ሰዓቶች ፡ በርካሽ ፡ ዋጋ ፡ መሸጥ ፡ ስለጀመሩ ፡ በሰዓት ፡ ሥራ ፡ የታወቁና ፡ የተመሰገኑ ፡ የነበሩት ፡ ብዙ ፡ የሰዊስ ፡ የሰዓት ፡ ፋብሪካዎች ፡ እየከሰሩ ፡ ፋብሪካቸውን ፡ አቆሙ ። ለኤሌክትሪክ ፡ የሚሆን ፡ ብርጭቆ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ እየተሠራ ፡ በርካሽ ዋጋ ፡ ስለተሸጠ ፡ በጀርመንና ፡ በነምሳ ፡ አገሮች ፡ ይህንኑ ፡ ዕቃዎች ፡ ይሠሩ ፡ የነበሩ ፡ ፋብሪካዎች ፡ እየከሰሩ ፡ ተዘጉ ። ግማሽ ፡ ጨርቃው ፡ ጨርቆ ፡ ሌሎችም ፡ እነሱን ፡ የመሰሉ ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎች ፡ የሚሠሩት ፡ ብዙ ፡ ፋብሪካዎች ፡ በአሜሪካና ፡ በአውሮፓ ፡ በጃፓን ፡ ምክንያት ፡ ከከሣራ ፡ ላይ ፡ ወደቁ ። ጃፓን ፡ በጥራቱና ፡ በብዛቱ ፡ ከሁሉም ፡ የበለጠ ፡ ዕቃ ፡ እየወራች ፡ ከቀሩት ፡ ሁሉ ፡ በነስ ፡ ዋጋ ፡ መሸጥን ፡ የንግዷ ፡ ዓላማ ፡ አድርጋ ፡ በሚያስደንቅ ፡ ትጋት ፡ ይህን ፡ መንገድ ፡ ተከትላ ፡ ስለ ፡ ሠራች ፡ የዓለም ፡ ገበያ ፡ ለሷ ፡ ተከፋቸች ፡ ገድ ፡ ተከትላ ፡ ስለ ፡ ሠራች ፡ የዓለም ፡ ገበያ ፡ ለሷ ፡ ተከፋቸች ፡ የዓለም ፡ ገንዘብ ፡ በእጅግ ፡ ውስጥ ፡ ገባ ። ከዚህም ፡ የተነሣ

ባለ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ የሆኑ ፡ ሠላሳ ፡ የሚሆኑ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ እንግሊዝንና ፡ የተባበሩት ፡ የአሜሪካ ፡ መንግሥታትን ፡ ጨምሮ ፡ በጃፓን ፡ ምክንያት ፡ ከትልቅ ፡ ከግራ ፡ ላይ ፡ እንዳይወድቁ ፡ የሚድኑበትን ፡ መንገድ ፡ ይፈልጉ ፡ ጀመር ። እነሱም ፡ የጃፓን ፡ የንግድ ፡ ዕቃ ፡ ወደ ፡ አገራቸውና ፡ ወደ ፡ ግዛታቸው ፡ እንዳይገባ ፡ ለመከላከል ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘዴ ፡ ፈጠሩ ። በዚህም ፡ አኳኋን ፡ የነገሩ ፡ ፀኒታ ፡ ሁሉ ፡ ተገልጾባቸዋል ፡ ታየ ። ቀድሞ ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ የሚመጡ ፡ ነጋዴዎቹም ፡ ሆኑ ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎቻቸው ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ አይግባቸውም ፡ ብለው ፡ ከልክላ ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡ ዓመታት ፡ ከዓለም ፡ ተለይታ ፡ የኖረች ፡ ጃፓን ፡ ነበረች ። በዚሁም ፡ ታላላቆቹ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ያገርኸን ፡ ገበያ ፡ ለዓለም ፡ መክፈት ፡ ይገባላቸዋል ፡ ሲሉ ፡ በኃይል ፡ አስገደዷት ። በኋላ ፡ ግን ፡ ጃፓን ፡ በኢንዱስትሪ ፡ ተራምዳ ፡ ስለደረሰችባቸውና ፡ የዓለምን ፡ ገበያ ፡ በንግድ ፡ ዕቃዎቿ ፡ ስለ ፡ አጥለቀለቀችው ፡ የጃፓን ፡ ንግድ ፡ ወደ ፡ አገራችን ፡ አይግባ ፡ በማለት ፡ እነሱው ፡ መልሰው ፡ በሮቻቸውን ፡ ሲዘጉባት ፡ ተገኙ ።

ጃፓንም ፡ ይህን ፡ አደራረግ ፡ ተቃውሟ ፡ የእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ ያሜሪካ ፡ ግዛቱን ፡ ለማጣት ፡ የደረሰው ፡ በንግድ ፡ ዕቃ ፡ ላይ ፡ ጭቆና ፡ ለማድረግ ፡ ባሰበ ፡ ጊዜ ፡ መሆኑን ፡ እያሳሰበች ፡ አሁንም ፡ ይልቁን ፡ በህንድ ፡ ግዛቶቹ ፡ ውስጥ ፡ የጃፓን ፡ ዕቃ ፡ እንዳይገባ ፡ በመከላከል ፡ የህንድ ፡ ሕዝብ ፡ በርካሽ ፡ የሚያገኘውን ፡ ዕቃ ፡ እንዳይገዛ ፡ ተከልክሎ ፡ በውድ ፡ ዋጋ ፡ ከእንግሊዝ ፡ ላይ ፡ እንዲገዛ ፡ ግስገደድ ፡ ልለሆነ ፡ ሕዝቡ ፡ የጥቅሙን ፡ መብቶች ፡ ለመጠበቅ ፡ ሲል ፡ ሁከት ፡ እንዲያነሳ ፡ መገፋፋት ፡ እንደሚሆንበት ፡ ይወቀው ፡ ስትል ፡ ለእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ አስጠነቀቀችው ። የእንግሊዝ ፡ መንግሥትም ፡ ይህ ፡ ማስጠንቀቂያ ፡ ሥጋት ፡ አሳደረበት ። እውነትም ፡ ጃፓን ፡ እንደተናገረችው ፡ ሁሉ ፡ የህንድ ፡ ሕዝቦች ፡ በዚህ የንግድ ፡ ጭቆና ፡ ተበሳጭተው ፡ መናወጥ ፡ ጀመሩ ። አስትራሊም ፡ የበግ ፡ ጠጉር ፡ ለጃፓን ፡ በብዙ ፡ ትሸጥ ፡ ስለነበረ ፡ ከእንግሊዝ ፡ ጋር ፡ ተስማምታ ፡ የጃፓንን ፡ ዕቃ ፡ አልገዛም ፡ ስላለች ፡ ጃፓን ፡ ደግሞ ፡ ከአስትራሊ ፡ ላይ ፡ የበግ ፡ ጠጉር ፡ መግዛቷን ፡ ትታ ፡ ከለ

ርዝንቲን ፡ ላይ ፡ ትገዛ ፡ ጀመር = አስትራሊም ፡ ይህ ፡ ነገር ፡ ከት
ልቅ ፡ ጉዳት ፡ ላይ ፡ እንደሚጥላት ፡ ተረድታው ፡ የእንግሊዝን ፡
ምክር ፡ ጥላ ፡ ከጃፓን ፡ ጋር ፡ ያላትን ፡ የንግድ ፡ መለዋወጥ ፡ እን
ደገና ፡ ቀጠለች ፡

ጃፓን ፡ ይህን ፡ በመሰለው ፡ ሰላማዊ ፡ መንገድ ፡ እንዴት ፡
አድርጋ ፡ የዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡ መንፈስ ፡ እንደማረከችው ፡ ለማወቅ
በንፈልግ ፡ አንድ ፡ የህንድ ፡ ተወላጅ ፡ በቶኪዮ ፡ ከተማ ፡ ለሚታ
ተም ፡ ላንድ ፡ የጃፓን ፡ ጋዜጣ ፡ የጻፈውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለ
ውን ፡ የደብዳቤ ፡ ቃል ፡ እናስተውለው ፡ «ጃፓን ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎን
ለደሆች ፡ በርካሽ ፡ ዋጋ ፡ የምትሸጥ ፡ ስለሆነች ፡ የፈጸመችው ፡
የክርስቶስን ፡ ቃል ፡ ነው = አምላ ፡ ሣንቲም ፡ ለሚያወጣው ፡ ዕቃ ፡
ደሆች ፡ አንድ ፡ ዶላር ፡ ሊከፍሉ ፡ ስታይ ፡ ጃፓን ፡ ልቧ ፡ በኃዘን ፡
ይመታል = ጃፓን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ለሚኖሩ ፡ በብዙ ፡ አሥር ፡
ሚሊዮን ፡ ለሚቁጠሩ ፡ ሰዎች ፡ ቤዛ ፡ ሆናቸዋለች = ይህ ፡ የፈጸመ
ችው ፡ ሥራ ፡ የተቀደሰና ፡ የእግዚአብሔር ፡ ተግባር ፡ ነው = ጃፓን
ሆይ ፡ አንቺ ፡ ለደሆችና ፡ ለትሁታን ፡ አርዳያ ፡ ነሽ = »

እንደዚህ ፡ አድርጋ ፡ ጃፓን ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ኃይሏን ፡ እያጠነ
ከረች ፡ ስለሄደች ፡ በሰላማዊ ፡ መንገድ ፡ ነጮችን ፡ በገዛ ፡ ግዛታቸው ፡
ውስጥ ፡ እየገባች ፡ ገባያቸውን ፡ ነጠቀቻቸው = ሚይዢ ፡ የተባለው ፡
ንጉሠ ፡ ነገሥቷ ፡ ዓርባ ፡ አምስት ፡ ዓመት ፡ ከ1867 እስከ ፡ 1912
ዓ. ም. በነገሠበት ፡ ዘመን ፡ የትምህርትና ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሥራዎች ፡
ተያይዘው ፡ በጥንቃቄ ፡ በተጠና ፡ መንገድ ፡ እንዲሄዱ ፡ ስለተደረገ ፡
ጃፓን ፡ በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ለሕዝቧ ፡ ኑሮ ፡ የሚያስፈልጉ
ገደብ ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ባገርዋ ፡ ውስጥ ፡ ከሠራች ፡ በኋላ ፡ ከራሷ ፡
ተርፎ ፡ ከታላላቆቹ ፡ መንግሥታት ፡ ላይ ፡ የዓለምን ፡ ገበያ ፡ ለመ
ውሰድ ፡ ትወዳደራቸው ፡ ጀመር = በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ይኸው ፡
ሚይዢ ፡ የተባለው ፡ ንጉሥ ፡ ሲነግሥ ፡ ሠላሳ ፡ ሚሊዮን ፡ የነበረው ፡
የሕዝቧ ፡ ቁጥር ፡ እየወመረ ፡ እንዲሄድ ፡ በመደረጉ ፡ ከስድሳ ፡ ዓመት ፡
በኋላ ፡ ባሁኑ ፡ ንጉሥ ፡ በሂሮሂቶ ፡ ዘመን ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ሃያ ፡
ሚሊዮን ፡ ሆነ = የአውሮፓ ፡ ሕዝቦች ፡ ቁጥራቸው ፡ እያነሰና ፡ እየ
ተቀነሰ ፡ የሚሄድ ፡ መሆኑን ፡ የዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡ ቁጥር ፡ መርማ

ሬዎች ፡ የሆኑት ፡ ሊቃውንት ፡ በሚያረጋግጡበት ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡
 ጃፓን ፡ የሕዝቧ ፡ ቁጥር ፡ ባመት ፡ ባመቱ ፡ አንድ ፡ አንድ ፡ ሚሊ
 ዮን ፡ እየጨመረ ፡ የሚሄድ ፡ መሆኑ ፡ ታውቋል ። የኤኮኖሚ ፡ ኃይ
 ሊና ፡ የሕዝቧ ፡ ብዛት ፡ ይህን ፡ በመሰለ ፡ አካሄድ ፡ የሚራመድ ፡
 መሆኑን ፡ ስናመዛዝነው ፡ ወደፊት ፡ ያውጭጥ ፡ ሕዝቦች ፡ እየወደቁ ፡
 ሲሄዱ ፡ የሥልጣኔ ፡ ኃይል ፡ አውጭጥን ፡ ትታ ፡ ወደ ፡ እስያ ፡ በመ
 ዛወር ፡ ላይ ፡ ያለች ፡ መስላ ፡ ትታያለች ፡ ሲሉ ፡ ይህን ፡ ጉዳይ ፡
 ያጠኑት ፡ ሰዎች ፡ ጨምረው ፡ ገልጠዋል ። ከፍ ፡ ብለን ፡ በምዕራብ ፡
 እንደተመለከትነው ፡ ሁሉ ፡ ከጃፓን ፡ ጋር ፡ ለመወዳደር ፡ የሥራዋ ፡
 አካሄድና ፡ የሕዝቧም ፡ ብዛት ፡ የሚፈቅድላት ፡ መስላ ፡ የምትታይ ፡
 መስኮብ ፡ ብቻ ፡ ነች ። ይሁን ፡ እንጅ ፡ ሁለቱም ፡ ቢሆኑ ፡ የዠግ
 ራፊ ፡ አቀማመጣቸው ፡ የሚመራው ፡ ወደ ፡ እስያ ፡ ስለሆነ ፡ በዚ
 ያም ፡ ሆነ ፡ በዚህ ፡ አውጭጥን ፡ የሚገድላት ፡ እንጅ ፡ የሚያድናት ፡
 ነገር ፡ ያለ ፡ አይመስልም ።

በዚህ ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡
 መስኮብ ፡ ሬቮሊሲዮን ፡ አድርጋ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መኖር ፡
 ጨርሳ ፡ ስለካደች ፡ ጃፓን ፡ በክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ መንፈስ ፡ ላይ ፡
 የተመሠረተው ፡ ያውጭጥ ፡ ሥልጣኔ ፡ በመፍረስና ፡ በመደምሰስ ፡
 ላይ ፡ ያለ ፡ መስሎ ፡ ታያት ። ሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ በተ
 ነሣበት ፡ ጊዜ ፡ ከሂትለርና ፡ ከሙሶሊኒ ፡ ጋር ፡ ሆና ፡ የጦር ፡ ጓደ
 ቾችን ፡ የወጋቻቸው ፡ እነዚህን ፡ ከፍ ፡ ብለው ፡ የተዘረዘሩትን ፡
 ነገሮች ፡ በመመርኮዝ ፡ ነው ።

ተመልካች ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ነገሩን ፡ ሲያመዛዝነው ፡
 የተበበሩት ፡ ያሚሪካ ፡ መንግሥታት ፡ እንግሊዝና ፡ መስኮብ ፡ እነ
 ዚህ ፡ ሦስቱ ፡ ታላላቅ ፡ መንግሥታት ፡ ባንድ ፡ ወገን ፡ ተሰልፈው ፡
 ሲወጓት ፡ ጃፓን ፡ እንደምን ፡ አድርጋ ፡ ለእነሱ ፡ ለመመከትና ፡
 በመጨረሻም ፡ ድል ፡ አድራጊነት ፡ አገኛለሁ ፡ ብላ ፡ ለመመኘት ፡
 ቻለች ፡ ብሎ ፡ ይህንኑ ፡ እንደ ፡ ዕብደት ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ አለማ
 ስተዋል ፡ አድርጎ ፡ ይቆጠርበታል ። እንዳንደቼማ ፡ ሰዎች ፡ ጃፓን ፡
 ይህንን ፡ በማድረግ ፡ ዓይኗን ፡ ጨፍና ፡ አላት ፡ ውሥጥ ፡ እንደ
 ገባች ፡ ያህል ፡ ስለቆጠሩበት ፡ የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ ሃራኪፊ ፡ አደ

ረገ ፡ ብለው ፡ አፈዘውበታል ። ነገር ፡ ግን ፡ ጦርነቱ ፡ ከመካቱ ፡ በፊት ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ የኖሩ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በተለየም ፡ አሜሪካኖችና ፡ እግሊዘች ፡ የሆኑ ፡ ይህንን ፡ ጉዳይ ፡ መርምረው ፡ አላባቸውን ፡ የገለጡበትን ፡ ጽሑፎች ፡ ስናነብ ፡ ጃፓኖች ፡ እንደ ፡ ልማዳቸው ፡ ይህንን ፡ ጉዳይ ፡ ጥልቅ ፡ በሆነ ፡ አስተዋይነትና ፡ ከፍ ፡ በለ ፡ ጥንቃቄ ፡ አጥንተውት ፡ ለጊዜው ፡ አሁኑኑ ፡ የዓለም ፡ ገዢዎች ፡ ለመሆን ፡ ባይችሉ ፡ እንኳ ፡ ነጮችን ፡ ከእስያ ፡ ሊያስወጧቸው ፡ የሚችሉበትን ፡ መንገድ ፡ በዘጋጁት ፡ አቅድ ፡ ውስጥ ፡ ደህና ፡ አድርገው ፡ አሰናድተውት ፡ ነበር ። እስያን ፡ ከያዙ ፡ በኋላ ፡ ደግሞ ፡ የዓለም ፡ ገዢዎች ፡ ለመሆን ፡ ያላቸው ፡ አላብ ፡ በሁለተኛው ፡ እርምጃ ፡ ላይ ፡ ተፈጻሚነት ፡ እንደሚያገኝ ፡ ግንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ሊረዳው ፡ የሚችል ፡ ግልጥ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ጃፓኖች ፡ የአውሮፓ ፡ ሥልጣኔ ፡ ገና ፡ መጀመሪያ ፡ ወደ ፡ እገራቸው ፡ ውስጥ ፡ እንደ ፡ ገባ ፡ ጥልቅ ፡ ተመልክቶች ፡ በመሆናቸው ፡ ምሥጢሩን ፡ መርምረው ፡ ወዲያው ፡ ስለ ፡ ደረሱበት ፡ የሚያስፈልጋቸውንና ፡ የሚጠቅማቸውን ፡ ብቻ ፡ ለይተው ፡ ከወሰዱ ፡ በኋላ ፡ የሚጎዳቸውንና ፡ የሚያበላሻቸውን ፡ አንቀበልም ፡ ብለው ፡ ወረወሩት ። እንደዚሁም ፡ በበኩላቸው ፡ ከሚገኘው ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ ተያይዞ ፡ ከመጣው ፡ ባህላቸውና ፡ ልማዳቸው ፡ ውስጥ ፡ እየመረጡ ፡ ካዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ ጋር ፡ ተቃራኒ ፡ የሆነውን ፡ በማረም ፡ ከጣሉት ፡ በኋላ ፡ ሊጠቅማቸው ፡ የሚችለውን ፡ ግን ፡ የጸና ፡ ሆኖ ፡ እንዲጠበቅ ፡ አደረጉት ።

ኢንዱስትሪ ፡ ዋና ፡ ጠቃሚ ፡ ነገር ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ተረዱት ፡ እንደምንም ፡ ብለው ፡ በመጣጣር ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ አስፋፋት ። እንደዚሁም ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ አገራቸው ፡ ደህ ፡ መሬት ፡ ቢሆን ፡ የሕዝባቸው ፡ ቁጥር ፡ እየበረከተ ፡ እንዲሄድ ፡ አደረጉ ። ሌሎች ፡ ብዙዎች ፡ አገሮች ፡ ግን ፡ የሚጠቅማቸውን ፡ የግል ፡ ልማዳቸውን ፡ የሚተክ ፡ ሌላ ፡ አዲስ ፡ ባሕል ፡ ሳያደርጉበት ፡ እየጣሉት ፡ ከውጭ ፡ ሥልጣኔ ፡ ደግሞ ፡ የሚጎዳቸውን ፡ መጥፎውን ፡ ብቻ ፡ እየተቀበሉ ፡ የሚጠቅማቸውን ፡ ግን ፡ ሳይወርሱት ፡ በመቅረታቸው ፡ ወደ ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚያደርጉትን ፡ እርምጃ ፡ በጉል ፡ መንገድ ፡ በመምራታቸው ፡

ከጉዳት ፡ ላይ ፡ ጥሏቸዋል ። ጃፓኖች ፡ ግን ፡ የሚጠቅማቸውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ እንዳይጠፋ ፡ ተጠነቀቁበት ።

ለምሳሌ ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ ተያይዞ ፡ የመጣው ፡ የሃይማኖታቸው ፡ ትምህርት ፡ ራሳቸውን ፡ ያማልከት ፡ ልጆች ፡ አድርገው ፡ እንዲመለከቱ ፡ አስተምሮቸዋል ። አንድ ፡ ሕዝብ ፡ ራሱን ፡ ከፍ ፡ አድርጎ ፡ የሚመካበት ፡ የግል ፡ እምነት ፡ ከሌለው ፡ በዱር ፡ መካከል ፡ እንደ ፡ ጨለመበት ፡ መንገደኛ ፡ የሚቀበዘበዝ ፤ ወይም ፡ በምንም ፡ ነገር ፡ ላይ ፡ አማኝነት ፡ አጥቶ ፡ የሚኖውዝ ፡ እንደሚሆንና ፡ ይህም ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ እንደሚያስከትልበት ፡ ስለ ፡ ተረዱት ፡ ይህ ፡ የሚከሩበት ፡ የግል ፡ እምነታቸው ፡ ሁልጊዜ ፡ በሕዝባቸው ፡ መንፈስ ፡ ውስጥ ፡ ተቀርጾ ፡ እንዲኖር ፡ አስፈላጊውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ አደረጉ።

ሂትለር ፡ የጀርመንን ፡ ሕዝብ ፡ የዓለም ፡ ገዥዎች ፡ ለማድረግ ፡ ባለበ ፡ ጊዜ ፡ መንፈስ ፡ የሚያግል ፡ ትምህርት ፡ ካልተጨመረ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ማደራጀት ፡ ብቻ ፡ የማይበቃ ፡ መሆኑን ፡ ተረድቶት ፡ መጀመሪያ ፡ ጎቢኖ ፡ ቀጥሎ ፡ ቻምቬርላን ፡ ከተባሉት ፡ ደራስያን ፡ የተገኘውን ፡ የፍልስፍና ፡ አሳብ ፡ ተመርክቶ ፡ የጀርመን ፡ ሕዝብ ፡ ደም ፡ የሥልጣኔ ፡ ምንጭ ፡ ከሆኑት ፡ ከአርያን ፡ ሕዝቦች ፡ ዘር ፡ የመጣ ፤ ዝቅተኞች ፡ ከሆኑት ፡ ከሌሎች ፡ ሕዝቦች ፡ ደም ፡ ጋር ፡ ሳይቀላቀል ፡ ንዑህ ፡ ሆኖ ፡ የኖረ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ለሕዝቡ ፡ በማስተማር ፡ ይህን ፡ የትዕቢት ፡ መንፈስ ፡ በልባቸው ፡ ውስጥ ፡ አሳደረባቸው ። የቀሩት ፡ ያውሮፓ ፡ አገሮች ፡ ሊቃውንት ፡ ግን ፡ በታሪክም ፡ ሆነ ፡ በፍልስፍና ፡ መንገድ ፡ ሲመረመር ፡ መሠረት ፡ የሌለው ፡ የሚያስቅ ፡ ሆኖ ፡ በሚገኘው ፡ በዚህ ፡ ትምህርት ፡ ላይ ፡ እምነት ፡ ማድረግ ፡ ትልቅ ፡ ሞኝነት ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ ጀርመኖችን ፡ ከስህተት ፡ ሊመልሷቸው ፡ ሞክሩ ። የጀርመን ፡ ተወላጆች ፡ ግን ፡ የዓለም ፡ ገዥዎች ፡ ለመሆን ፡ መብት ፡ የሚሰጣቸው ፡ አድርገው ፡ የተመለከቱትን ፡ ይህን ፡ ትምህርት ፡ ያይናቸውን ፡ ጨፍነው ፡ በሙሉ ፡ ልባቸው ፡ ተቀበሉት ።

እንግዲህ ፡ ሌሎቹ ፡ ሕዝቦች ፡ እንደዚህ ፡ አድርገው ፡ ከዚህ ፡ ቀደም ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ ያልነበረውን ፡ እምነት ፡ እየፈጠሩ ፡ ለሕዝባቸው ፡ ሲያስተምሩት ፡ በሚታዩበት ፡ ጊዜ ፡ ጃፓን ፡ ከብዙ ፡

ፒ ፡ ዓመታት ፡ በፊት ፡ ጀምሮ ፡ ሲወርድ ፡ ሲዋረድ ፡ የመጣውን ፡ የምትከፈብትን ፡ እምነት ፡ ነቅላ ፡ ለመጣል ፡ አልፈለገችም ። ጀርመኖች ፡ የአርያን ፡ ዘር ፡ ነንና ፡ የዓለም ፡ ገዢዎች ፡ መሆን ፡ ይገባናል ፡ ሲሉ ፡ ጃፓኖች ፡ ደግሞ ፡ እኛ ፡ ያማልክት ፡ ልጆች ፡ ነን ፡ በማለታቸው ፡ በመግትና ፡ በክርክር ፡ መንገድም ፡ በሆን ፡ ነገሩን ፡ ሲያመዘገቡት ፡ የዓለም ፡ ገዢነትን ፡ ለመመኘትና ፡ ለመፈለግ ፡ የበለጠ ፡ መብት ፡ ያላቸው ፡ እነሱ ፡ ሆነው ፡ እንዲታዩ ፡ እንደሚያደርግላቸው ፡ ሳይሰማቸው ፡ አልቀረም ።

ፈረንጆች ፡ (ሰሪዝ ፡) የሚሉትን ፡ ፍሬ ፡ የሚያፈራ ፡ አንድ ፡ ዛፍ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ በብዙ ፡ ይገኛል ። ጃፓኖች ፡ በጠቅላላው ፡ አበባ ፡ በጣም ፡ ይወዳሉ ። በተለየ ፡ ደግሞ ፡ ይህ ፡ ዛፍ ፡ የሚያብብውን ፡ ነጭ ፡ አበባ ፡ እጅግ ፡ አድርገው ፡ ያፈቅፋታል ። ይህኒ ፡ አበባ ፡ ባበበች ፡ ጊዜ ፡ እንቡጧ ፡ ሳይጠወልግና ፡ ሳይደርቅ ፡ እንደለመለመች ፡ አበባዋ ፡ በቶሎ ፡ ትረግፋለች ። ጃፓኖች ፡ ይህኒ ፡ አበባ ፡ የሳሙራዪ ፡ (የመኩንን ፡) ተወላጅ ፡ ለሆነ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ የነፍሱ ፡ ምሳሌ ፡ ናት ፡ ይላሉ ።

እንቡጧ ፡ መጠውለግና ፡ መድረቅ ፡ ሳይነካው ፡ አበባዪቱ እንደምትረገፍ ፡ ሁሉ ፡ ከአማልክት ፡ ዘር ፡ ተወላጅነት ፡ ያለው ፡ ሳሙራዪም ፡ ሰውነቱን ፡ ውርደት ፡ ሳይነካው ፡ መሞት ፡ (መርገፍ ፡) ይገባዋል ፡ ይላሉ ። ሃራኪሪ ፡ በማድረግ ፡ በገዛ ፡ እጃቸው ፡ የሚሞቱበትን ፡ ምክንያት ፡ ሲጠየቁ ፡ ጃፓኖች ፡ ከሃይማኖት ፡ ምሥጢር ፡ ጋር ፡ እያስማሙ ፡ የሚሰጡት ፡ መልስ ፡ ይህ ፡ ነው ። ጀርመኖችስ ፡ ከሂትለር ፡ ጀምሮ ፡ እነ፡ ገበልስንና ፡ እነ፡ ሂምለርን ፡ ጨምሮ ፡ ከመዋረድ ፡ መሞት ፡ ይሻላል ፡ በማለት ፡ በገዛ ፡ እጃቸው ፡ ሊሞቱ ፡ አልታዩምን?

ጀርመኖችና ፡ ጃፓኖች ፡ ተመሳሳይነት ፡ ያለው ፡ ትዕቢት ፡ አድርገዋቸው ፡ ዓለምን ፡ ለመግዛት ፡ ከመነሳታቸው ፡ በፊት ፡ ታሪካቸውን ፡ ስንመለከተው ፡ በመንፈስ ፡ የሚቀራረቡ ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። ጃፓኖች ፡ ሕገ ፡ መንግሥታቸውን ፡ ሲያዘጋጁ ፡ ምሳሌ ፡ አድርገው ፡ የወሰዱት ፡ የጀርመንን ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ ነው ። በጦር ፡ አስተዳደርም ፡ በኩል ፡ ጃፓኖች ፡ ከፈረንሳዮችና ፡ ከጀርመኖች ፡ ላይ ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ቀድተዋል ።

በዚህ ፡ አሁን ፡ ባለፈው ፡ በሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ላይ ፡
 ወዳጆች ፡ ሆነው ፡ ሲዋጉ ፡ ሁለቱም ፡ በየበኩላቸው ፡ አንዱ ፡ እን
 ደኛውን ፡ ሊያታልለው ፡ አሳብ ፡ እንደነበራቸው ፡ ግልጥ ፡ ሆኖ ፡
 የሚታይ ፡ ነገር ፡ ነበር ። ሁለቱም ፡ የዓለም ፡ ገዢዎች ፡ ለመሆን ፡
 ሲያስቡ ፡ በመጨረሻ ፡ በምን ፡ ዓይነት ፡ መንገድ ፡ ለመስማማት ፡
 እንደሚችሉ ፡ ለማወቅ ፡ አስቸጋሪ ፡ ነገር ፡ ነው ። እውነተኛው ፡
 አሳባቸው ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ የተመለከተው ፡ ነበር ። የጀር
 መን ፡ አሳቢ ፡ አውሮፓን ፡ ከያዘች ፡ በኋላ ፡ ቢሆንላት ፡ ወዲያው ፡
 በትኩሱ ፡ ባይሆንላትም ፡ የያዘችውን ፡ አደራጅታ ፡ ጥቂት ፡ ጊዜ ፡
 እረፍት ፡ አድርጋ ፡ እስያን ፡ በሙሉ ፡ ጃፓንን ፡ ጨምራ ፡ ለመያዝ
 ነበር ። ጃፓን ፡ ደግሞ ፡ በበኩሏ ፡ ሂትለር ፡ ለጊዜው ፡ ቀንቶት ፡
 ያውሮፓን ፡ አገሮች ፡ ቢይዝም ፡ እኔን ፡ በእስያ ፡ ሊደፍረኝ ፡ አይ
 ችልምና ፡ ለጥቂት ፡ ጊዜ ፡ እሱ ፡ የአውሮፓ ፡ እኔ ፡ የእስያ ፡ ገዢ
 ዎች ፡ ሆነን ፡ ከቆየን ፡ በኋላ ፡ ከዚያ ፡ ቀጥሎ ፡ በምናደርገው ፡
 ውጊያ ፡ ቀኙ ፡ ለእኔ ፡ ይሆናል ፡ የማለት ፡ አሳብ ፡ እንደነበራት ፡
 አይጠረጠርም ። ጃፓኖች ፡ በጦርነቱ ፡ ሰዓት ፡ ሲናገሩ ፡ እንደዚህ ፡
 ይሉ ፡ ነበር ፡ ይባላል ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ በሦስት ፡ ይከፈላሉ ።
 በአንደኛው ፡ ክፍል ፡ ጠላቶቻችን ፡ ይገኛሉ ። በሁለተኛው ፡ ክፍል ፡
 ያሉት ፡ ከጦርነቱ ፡ ውሥጥ ፡ ያልገቡ ፡ ጠላቶቻችን ፡ ናቸው ። ሦስ
 ተኛውን ፡ ክፍል ፡ ያየዙት ፡ ደግሞ ፡ ወዳጆቻችን ፡ የሆኑት ፡ ጠላቶ
 ቻችን ፡ ናቸው ። ጃፓኖች ፡ የሕዝባቸውን ፡ ብዛትና ፡ የወታደሮቻቸውን ፡
 ጀግንነት ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎቻቸውንም ፡ ጥራት ፡ አመዘዝነው ፡ የእ
 ስያን ፡ ሕዝቦች ፡ ከያዙ ፡ በኋላ ፡ ዓለምን ፡ ለመግዛት ፡ ይሰሩል ፡
 ብለው ፡ ጥቂት ፡ እንኳ ፡ አልጠረጠሩም ፡ ነበር ።

ዝግጁ ፡ ሞሪስ ፡ የተባለ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ የኖረ ፡ አንድ ፡ የእ
 ንግሊዝ ፡ ተወላጅ ፡ በጸፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ ስለ ፡ ጦር ፡ ሠራ
 ዊት ፡ አስተዳደር ፡ ጉዳይ ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ የተመለከታቸውን ፡ ነገ
 ሮች ፡ በተናገረበት ፡ ውስጥ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ገልጧል ። በጃፓን ፡
 የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ውስጥ ፡ ማነኛውም ፡ ወታደር ፡ ሲቀጠር ፡ ከሁሉ ፡
 ነገር ፡ አስቀድሞ ፡ የሚያስተምሩትና ፡ የሚያስጠኑት ፡ ከሱ ፡ የሚጠበ
 ቀው ፡ ዋናው ፡ ተግባር ፡ ላገሩ ፡ ሲል ፡ እንዲሞት ፡ ብቻ ፡ መሆኑን ፡

ግብ ፡ ለመድረስ ፡ በያይነቱ ፡ ብዙ ፡ የማታለል ፡ ሥራ ፡ ሠርተዋል ። ለምሳሌ ፡ ብዙዎቹ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ አዲስ ፡ የሠሩዋቸውን ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎች ፡ ለኤክስፖዚሲዮን ፡ እንዲያገለግል ፡ ወደ ፡ ጃፓን ፡ አገር ፡ በላኩ ፡ ጊዜ ፡ ጃፓኖች ፡ በአኤርፕላን ፡ በኩል ፡ ሳይቀር ፡ በራሳቸው ፡ በኩል ፡ ያቀረቡት ፡ መናኛውን ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ እየመረጡ ፡ ነው ። ጦርነቱ ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ በአኤርፕላንም ፡ ሆነ ፡ በቀረው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መሣሪያ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ጭማ ፡ ያላቸው ፡ ሆነው ፡ ስለተገኙ ፡ አሜሪካኖችና ፡ እንግሊዞች ፡ አስቲደርሱባቸው ፡ ድረስ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አስፈልጓቸዋል ። ደገና ፡ አድርገው ፡ እንዳታለሏቸው ፡ የተረዱትም ፡ በኋላ ፡ ነው ።

ምንም ፡ እንኳ ፡ ጃፓን ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ እንደተመለከትነው ፡ ሁሉ ፡ በንግድም ፡ ሆነ ፡ በኤክስፖርት ፡ ጉዳይ ፡ የገጠሟትን ፡ ችግሮች ፡ ለማቃላል ፡ ስትል ፡ ከብዙ ፡ መንግሥታት ፡ ጋር ፡ የሚያጋውዋት ፡ ነገሮች ፡ በየጊዜው ፡ ቢፈጠሩ ፡ በተቻላት ፡ መጠን ፡ ከታላላቆቹ ፡ መንግሥታት ፡ ጋር ፡ በሰላም ፡ ለመኖር ፡ ፈቅዳ ፡ ከተባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ከመስከብ ፡ ከእንግሊዝና ፡ ከፈረንሳይ ፡ ጋር ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ውሎችና ፡ ስምምነቶች ፡ ተፈራርግ ፡ ነበር ።

በጃፓን ፡ የውጭ ፡ ጉዳይ ፡ ሚኒስቴር ፡ በጋዜጣና ፡ በፕሮፓጋንድ ፡ ክፍል ፡ ሹም ፡ የነበረ ፡ አማው ፡ የሚባል ፡ ሰው ፡ ጃፓን ፡ በመወረሻ ፡ ጊዜ ፡ ፖሊቲካ ፡ መለወጧን ፡ ሲገልጥ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ተናገረ ፡

« ዋሺንግቶን ፡ ላይ ፡ በ1922 ዓ. ም. በተደረገው ፡ ጉባኤ ፡ ስለሄደና ፡ ነፃነት ፡ ጉዳይ ፡ አሜሪካ ፡ የወሰነችውን ፡ አሳብ ፡ ለማክበር ፡ ተቀብለነው ፡ ስለነበረው ፡ ውል ፡ ወይም ፡ ደግሞ ፡ በመርክብ ፡ ረገድ ፡ እኩል ፡ ለኩል ፡ መሆንን ፡ እንድንተው ፡ በ1922 ዓ. ም. በዋሺንግቶን ፡ በ1930 ዓ. ም. በሎንዶን ፡ ስላደረግናቸው ፡ ስምምነቶች ፡ የምንሰጣቸውን ፡ አስተያየቶች ፡ ለማወቅ ፡ ብትፈልጉ ፡ ጀርመን ፡ በቪርላይ ፡ ስላደረገችው ፡ ውል ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሠራች ፡ አስቡ ። ዛሬ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ሁለት ፡ ዓይነት ፡ መንግሥቶች ፡ ይገኛሉ ፡ እነሱም ፡ ውሎች ፡ የተደረጉላቸውና ፡ ውሎች ፡ የተደረጉባቸው ፡ መንግሥታት ፡ ናቸው ። ጀርመንና ፡ ጃፓን ፡ በሁለተኛው ፡ ክፍል ፡ በተመለከቱት ፡ ውስጥ ፡

ነው ። ስለዚህ ፡ የጃፓን ፡ ወታደር ፡ የሆነ ፡ ሁሉ ፡ በንጎሉ ፡ ውስጥ ፡ ያደረበት ፡ ምኞት ፡ የጀግንነት ፡ ሥራ ፡ እየሠራ ፡ መሞት ፡ ብቻ ፡ ነው ። በሌሎቹ ፡ አገሮች ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ማንኛውም ፡ ወታደር ፡ ቢሆን ፡ ወደ ፡ ዘመቻ ፡ ሄዶ ፡ ከጦርነቱ ፡ እሳት ፡ ውስጥ ፡ ወጥቶ ፡ በደኅና ፡ ሲመለስ ፡ በዘመዶቹና ፡ በወዳጆቹ ፡ ዘንድ ፡ ትልቅ ፡ ደብቃ ፡ ይሆናል ፤ እሱም ፡ ራሱ ፡ ዕድሉን ፡ ያመሰግናል ። በጃፓኖች ፡ ዘንድ ፡ ግን ፡ ጦርነት ፡ ከተዋጋ ፡ በኋላ ፡ ቆስሎ ፡ ወይም ፡ ከማንኛውም ፡ አደጋ ፡ ድኖ ፡ የተመለሰ ፡ ወታደር ፡ ሳይሞት ፡ በመቅረቱ ፡ በሚያውቁት ፡ ሰዎች ፡ ዘንድ ፡ እንደ ፡ ነውር ፡ ይቆጠርበታል ። እሱም ፡ ራሱ ፡ ይህንኑ ፡ ከውርደትና ፡ ከነውር ፡ እየቆጠረው ፡ ሕይወቱን ፡ ሙሉ ፡ ሲያፍርበትና ፡ ሲፀፀትበት ፡ ይኖራል ። የጃፓን ፡ ወታደር ፡ የሆነ ፡ ሁሉ ፡ ከመማረክ ፡ ይልቅ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ መሞትን ፡ የሚመርጥበት ፡ ምክንያት ፡ ስለዚህ ፡ ነው ። ወታደሮቻቸው ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ መንፈስ ፡ ይዘው ፡ የሚሞቱ ፡ በመሆናቸው ፡ የጃፓን ፡ ጦር ፡ አጅግ ፡ የሚያስፈራ ፡ ሆኖ ፡ ይኖራል ።

ይህ ፡ እያንዳንዱ ፡ ወታደር ፡ ያለውን ፡ ጠባይ ፡ የሚገልጥ ፡ ሲሆን ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ የጦር ፡ ሠራዊቱ ፡ በጠቅላላው ፡ ከቀሩት ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ የተለየ ፡ በሕሪ ፡ ያለው ፡ ሆኖ ፡ የሚታይበትን ፡ እንመልከተው ። የጃፓን ፡ ጦር ፡ ሠራዊት ፡ ሁልጊዜ ፡ ሲሠራበቸው ፡ የተገኙ ፡ ሁለት ፡ ጠባዮች ፡ አሉት ። አንደኛ ፡ ጦርነትን ፡ ሲጀምር ፡ ጠላት ፡ በላሰበበት ፡ በዘነጋበትና ፡ በልተዘጋጀበት ፡ ጊዜ ፡ ዱብ ፡ ዕጃ ፡ የሆነ ፡ አደጋ ፡ ጥሎ ፡ ሞራሉን ፡ (መንፈሱን) ፡ መግደልና ፡ የኃይሉን ፡ ቅስም ፡ መቋቋም ፡ ይወዳል ።

ሁለተኛው ፡ ጠባዩ ፡ ደግሞ ፡ ይልቁንም ፡ በሁኑ ፡ ጊዜ ፡ መስኮች ፡ ሲሠሩበት ፡ ከታየው ፡ ዘዴ ፡ ጋር ፡ በጣም ፡ ተመሳሳይ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ጦርነትን ፡ ከመጀመር ፡ በፊት ፡ ጃፓኖች ፡ የሚያዘጋጁትን ፡ መሣሪያ ፡ ሁሉ ፡ እየደበቁ ፡ ጠላት ፡ ጉልበታቸውን ፡ እንዳያውቀው ፡ በማድረግ ፡ ሰውረውት ፡ መኖራቸው ፡ ነው ። ይህም ፡ ዘዴ ፡ ጠላት ፡ መከላከያውን ፡ እንዳያዘጋጅና ፡ ጉልበታቸውንም ፡ ዝቅ ፡ አድርጎ ፡ በመገመት ፡ ከስህተት ፡ ላይ ፡ እንዲወድቅ ፡ ለማድረግ ፡ እንዲረዳ ፡ ረቂቅ ፡ በሆነ ፡ ብልጠት ፡ ታስቦ ፡ የተሰናዳ ፡ ብልህነት ፡ ነው ። ከዚህ ፡

ናቸው ። በእውነቱ ፡ አንቃችሁ ፡ ልትገድሏቸው ፡ የምትፈልጉ ፡ ከሆኑ ፡
ናችሁ ፡ ይህንኑ ፡ በውል ፡ ወረቀት ፡ ልታደርጉት ፡ መሞከራችሁ ፡
ቀርቶ ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ ብትፈልጉ ፡ ይኸላል ።

ይህ ፡ ንግግር ፡ ጃፓን ፡ በመሠረሽ ፡ ጊዜ ፡ የጀርመንን ፡ አላብ
ተቀብላ ፡ በለፋት ፡ ጊዜዎች ፡ ከአሜሪካና ፡ ከእንግሊዝ ፡ ጋር ፡ የተ
ፈራረመቻቸውን ፡ ውሎች ፡ ለማፍረስ ፡ መቁረጧንና ፡ በሁለተኛው ፡
የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ላይ ፡ ናዚስት ፡ ከሆነችው ፡ ጀርመንና ፡ ፋሺስት ፡
ከሆነችው ፡ ኢጣሊያ ፡ ጋር ፡ ተባብራ ፡ ለመዋጋት ፡ ያደረሳትን ፡ ፖሊ
ቲካ ፡ መከተሏን ፡ ይገልጣል ። በአሜሪካና ፡ በጃፓን ፡ መካከል ፡ ለተ
ፈጠረው ፡ አለመገባባት ፡ ምክንያት ፡ የሆነችው ፡ ሺና ፡ ነች ። የተ
በበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ሺና ፡ ነፃ ፡ አገር ፡ ስለሆነች ፡
የጦር ፡ መሳሪያን ፡ ከሚረክ ፡ አገር ፡ ብትገዛና ፡ የንግድ ፡ ሥራዋንም ፡
ከሚረክ ፡ ጋር ፡ ለማከናወን ፡ ብትፈልግ ፡ ነፃ ፡ አገር ፡ በመሆኗ ፡
የሚከለክላት ፡ ነገር ፡ የለም ፡ ሲሉ ፡ ጃፓን ፡ ግን ፡ የእስያ ፡ ሕዝ
ቦች ፡ አየተረዳዱ ፡ ራሳቸውን ፡ ይችላሉ ፡ እንጅ ፡ የበዕድ ፡ መንግ
ሥት ፡ እንዲገባባቸው ፡ አይፈልጉም ፡ ባይሆን ፡ የተበበሩት ፡ ያሜ
ሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ደግሞ ፡ ጃፓን ፡ ኃይሏ ፡ አየገነነ ፡ ስለሄደ ፡
ደካሞች ፡ የሆኑት ፡ ሌሎች ፡ የእስያ ፡ አገሮች ፡ በጃፓን ፡ ጥፍር ፡
ውስጥ ፡ ገብተው ፡ እንዲኖሩና ፡ የበለጠ ፡ ኃይል ፡ የምታገኝባቸው ፡
መሳሪያዎቿ ፡ እንዲሆኑ ፡ አልፈለጉም ።

ጃፓን ፡ በንድ ፡ በኩል ፡ የሕዝቧ ፡ ቁጥር ፡ እየወመረ ፡ በሁ
ለተኛው ፡ በኩል ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሥራዋ ፡ በጣም ፡ እየተስፋፋ ፡ በመ
ሄዱ ፡ የኃይሏ ፡ መሠረቶች ፡ የሆኑትን ፡ እነዚህን ፡ ሁለት ፡ ነገሮች ፡
የምትዘረጋበት ፡ ቦታ ፡ ማግኘት ፡ ግዴታ ፡ ሆኖባት ፡ ነበር ። በካባቢዋ ፡
የሚገኙትም ፡ አገሮች ፡ ካናዳ ፡ የተበበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡
እስትራሊና ፡ ብሪታኒያ ፡ ብሚኒያ ፡ ሕዝቦችን ፡ እንቀበልም ፡ በማለትና ፡
የንግድ ፡ ዕቃዎቿም ፡ ወደ ፡ አገራቸው ፡ እንዳይገቡ ፡ በመከልከል ፡
በራቸውን ፡ ስለዘጉባት ፡ ችግሩዋ ፡ እየበረታ ፡ ሄደ ።

የኢንዱስትሪ ፡ በለቤቶች ፡ የሆኑት ፡ እነ ፡ ሚትሉኒና ፡ ሚት
ሱቢሺ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ እያልን ፡ በዘዴና ፡ በብልሃት ፡ ብንሠራ ፡
በሺና ፡ አገር ፡ ያለውን ፡ ገበያ ፡ ለመውሰድና ፡ የንግድ ፡ ዕቃችንን ፡

ሰፊ ፡ የሆነው ፡ የሺና ፡ አገር ፡ ተቀባይ ፡ እንዲሆንልን ፡ ለማድረግ ፡ እንችላለን ፡ የማለት ፡ አሳብ ፡ አቀረቡ ። ነገር ፡ ግን ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ወገኖች ፡ ማንድሹሬንና ፡ በሰሜን ፡ በኩል ፡ ያለውን ፡ የሺናን ፡ አገር ፡ በጦር ፡ ኃይል ፡ ወርረን ፡ መያዝ ፡ ይሻለናል ፡ ብለው ፡ ተነሡ ። በስተዋይነትና ፡ በትእግሥት ፡ ብንሠራ ፡ ይሻላል ፡ ሊሉ ፡ ምክር ፡ ያቀረቡትን ፡ ሚኒስትሮች ፡ ሁሉ ፡ አስገደሏቸው ። ትዕቢትን ፡ መሣሪያ ፡ አድርገው ፡ ለተነሱት ፡ ለእነዚህ ፡ የጦር ፡ ወገኖች ፡ ሊያግዳቸው ፡ የሚችል ፡ ምንም ፡ ልንም ፡ አልተገኘም ። የማንድሹሬን ፡ አገር ፡ የወረሩበትን ፡ ምክንያት ፡ የሚመረምር ፡ ኮሚሲዮን ፡ ከዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ማኅበር ፡ በተላከ ፡ ጊዜ ፡ ጃፓኖች ፡ ተቆጥተው ፡ ከዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ማኅበር ፡ ወጡ ።

ቀጥሎ ፡ በ1937 ዓ. ም. ጃፓኖች ፡ በሺና ፡ አገር ፡ ላይ ፡ የወረሩ ፡ ጦርነት ፡ ጀመሩ ። መስከብ ፡ እንዳትዋጋቸው ፡ በሂትለር ፡ ይመራ ፡ ከነበረው ፡ ከጀርመን ፡ ናዚስት ፡ መንግሥት ፡ ጋር ፡ የቃል ፡ ኪዳን ፡ ውል ፡ ተፈራረሙ ። ውጊያውም ፡ እንደተጀመረ ፡ ስለቀናቸው ፡ የፔኪንግ ፡ የሻንጋይን ፡ የናንኪንግና ፡ የሃንኬውን ፡ ከተማዎች ፡ ያዙ ። ነገር ፡ ግን ፡ በቻንጋይ ፡ ሺክ ፡ መሬት ፡ የገጠማቸው ፡ የሺና ፡ ተከላካይ ፡ ጦር ፡ ያልጠረጠሩትን ፡ እንድነትንና ፡ ጠንካራነትን ፡ ተደግፎ ፡ ስለመከተላቸው ፡ ጦርነቱን ፡ በቶሎ ፡ እንጨርሳለን ፡ ሊሉ ፡ የነበራቸው ፡ ተስፋ ፡ ሳይፈጸምላቸው ፡ ቀረ ። እንግሊዝ ፡ ፈረንሳይና ፡ መስከብም ፡ ሌሎች ፡ የባሱ ፡ ጉዳዮች ፡ ገጥመዋቸው ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ በውጊያው ፡ ውስጥ ፡ ሊገቡ ፡ ባይችሉ ፡ ሺናን ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ስንቅና ፡ አኤሮፕላኖች ፡ እየሰጡ ፡ ረዷት ። በጃፓንና ፡ በሺና ፡ መካከል ፡ የፈንዳው ፡ ይህ ፡ ጦርነት ፡ እስከ ፡ 1945 ዓ. ም. ድረስ ፡ ስምንት ፡ ዓመት ፡ ቆየ ። እነሆ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ በሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ላይ ፡ ጃፓን ፡ ከሂትለርና ፡ ከሙሶሊኒ ፡ ጋር ፡ ጎን ፡ ለጎን ፡ ተሰልፋ ፡ ተገኘች ። ታኅሣሥ ፡ 7 ቀን ፡ 1941 ዓ. ም. ጃፓን ፡ ፒርል ፡ ሃርበር ፡ በሚባለው ፡ ውቅያኖስ ፡ ላይ ፡ በሚገኘው ፡ ወደብ ፡ ውስጥ ፡ በነበሩት ፡ በተባበሩት ፡ የሚሪካ ፡ መንግሥታት ፡ መርከቦች ፡ ላይ ፡ ድንገተኛ ፡ አደጋ ፡ ስለጣለችባቸው ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ጉዳት ፡ ደረሰባቸው ።

የተበበሩት ፡ ያሚሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ያውሮፓ ፡ ጦርነት ፡ ጥጥረው ፡ ኃይላቸውን ፡ በሌላ ፡ የጦር ፡ ግንባር ፡ ላይ ፡ ይሠሩበት ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ለጊዜው ፡ ጃፓንን ፡ ሊያጠቁት ፡ አልቻሉም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ በኋላ ፡ ፋታ ፡ አግኝተው ፡ ፈታቸውን ፡ ወደ ፡ እሷ ፡ በመለሱ ፡ ጊዜ ፡ በዳኞች ፡ አኤሮፕላኖች ፡ የታጀቡ ፡ በምብ ፡ ጣይ ፡ አኤሮፕላኖች ፡ እያከታተሉ ፡ በመላክ ፡ ኢንዱስትሪዎቿን ፡ ቤንዚን ፡ የሚያነጥሩ ፡ ፋብሪካቸውን ፡ ወደቦቿንና ፡ መርከቦቿን ፡ እየቀጠቀጡ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ጉዳት ፡ አደረጉበት ።

በመጨረሻም ፡ በምብ ፡ አቶሚክ ፡ የተባለው ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ስለ ፡ ተገኘ ፡ መጀመሪያ ፡ ሂሮሺማ ፡ ቀጥሎ ፡ ናጋሳኪ ፡ በተባሉት ፡ በሁለቱ ፡ የጃፓን ፡ ከተሞች ፡ ላይ ፡ በምብ ፡ አቶሚክቸውን ፡ ጥለው ፡ ከዚህ ፡ ቀደም ፡ በማነኛውም ፡ የጦርነት ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ታይቶና ፡ ተሰምቶ ፡ ያልታወቀ ፡ ጥፋት ፡ አደረጉበት ። በሂሮሺማ ፡ ከተማ ፡ ብቻ ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ህያ ፡ አራት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ ሞቱ ። ጃፓኖች ፡ ይህን ፡ እጅግ ፡ የሚያስፈራ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ በዩ ፡ ጊዜ ፡ በቀሎ ፡ እርቅ ፡ ጠይቀው ፡ እጃቸውን ፡ የሰጡ ፡ መስሎት ፡ እንባቢ ፡ እንዳይታለል ።

ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ሂሮሂቶ ፡ አገሩንና ፡ ሕዝቡን ፡ ከጥፋት ፡ ለማዳን ፡ ሲል ፡ ሰላም ፡ ለማድረግ ፡ ቆረጠ ። ነገር ፡ ግን ፡ አናሚ ፡ ቶቶ ዳና ፡ ቴሚዙ ፡ የሚባሉት ፡ በንጉሡ ፡ ምክር ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ ለመቀመጥ ፡ የተፈቀደላቸው ፡ ሦስቱ ፡ የጦር ፡ መኩንኖች ፡ እርቅ ፡ አናደርግም ፡ ብለው ፡ አስዋገሩት ። አሜሪካኖችን ፡ ድል ፡ ለማድረግ ፡ በምሥጢር ፡ ያስቀመጥነው ፡ አንድ ፡ የጦር ፡ አቅድ ፡ አለን ፡ እያሉ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ እርቅ ፡ እንዳያደርግ ፡ አገሩ ፡ ላይ ፡ ወድቀው ፡ እንደ ፡ ሕፃናት ፡ ልጆች ፡ እንባቸውን ፡ እያፈሰሱ ፡ ይለምኑት ፡ ጀመር ። ለበምብ ፡ አቶሚክ ፡ መመለሻ ፡ የሚሆን ፡ ምን ፡ ዓይነት ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ሊኖራቸው ፡ ይችላል ፡ ኖርዋል ? ይህ ፡ ሁሉ ፡ ጃፓን ፡ ያማልክት ፡ ልጆች ፡ የሚኖሩበት ፡ የተቀደሰች ፡ አገር ፡ በመሆኗ ፡ ማነኛውም ፡ ሕዝብ ፡ ቢሆን ፡ ድል ፡ ሊያደርጋት ፡ አይችልም ፡ በማለት ፡ የሚያምኑበት ፡ ከሃይማኖታቸው ፡ የሠረፀው ፡ እምነት ፡ የሚሆነውን ፡ ነገር ፡ ዓይነት ፡ እንዳይፈርዱ ፡ የሩን ፡ ያህል ፡ ዓይኖቻቸውን ፡ እንደ ፡ ሸፍነው ፡ ከመግለጥ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ የሚያስረዳው ፡ ነገር ፡

አልነበረም ። በሌላም ፡ በኩል ፡ ጃፓኖች ፡ ጀግንነታቸው ፡ ወሰን ፡ የሌለው ፡ መሆኑን ፡ ይገልጥልናል ።

ንጉሠ ፡ ነገሥቱም ፡ ተቆጥቶ ፡ «እኔ ፡ የምፈልገው ፡ የጦር ፡ ጓደኞቼ ፡ ያቀረቡልኝን ፡ የእርቅ ፡ አሳብ ፡ ለመቀበል ፡ ብቻ ፡ ነው ። » ሲል ፡ መለሰላቸው ። ንጉሡ ፡ እርቅ ፡ ለማድረግ ፡ የቆረጠ ፡ መሆኑን ፡ ሲያውቀው ፡ የጦር ፡ ሚኒስትሩ ፡ አናሚ ፡ የሚባለው ፡ እያለቀሰና ፡ እግሩ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡ መሬት ፡ ላይ ፡ እየተንከባለለ ፡ እርቅ ፡ አታድርግ ፡ ሲል ፡ ንጉሡን ፡ ይለምነው ፡ ጀመር ። ንጉሡ ፡ ግን ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ወገኖች ፡ በገትጋታነት ፡ እርቅን ፡ እምቢ ፡ ብለው ፡ የፈጠሩት ፡ ይህ ፡ አስቸጋሪነት ፡ ጥፋትን ፡ ከማስከተል ፡ በቀር ፡ ለምንም ፡ እንደማይጠቅም ፡ ስለተረዳው ፡ የቀረበልኝን ፡ የእርቁን ፡ አሳብ ፡ ተቀብያለሁ ፡ ሲል ፡ የላከው ፡ መልስ ፡ ለጦር ፡ ጓደኞቹ ፡ ደረሰባቸው ።

በመጨረሻም ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ወገኖች ፡ ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ በንጉሣቸው ፡ ላይ ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ አይመለሱም ፡ ተብሎ ፡ ተፈርቶ ፡ ስለነበረ ፡ ንጉሡ ፡ እርቁን ፡ በተቀበለበት ፡ ቀን ፡ ሌሊቱን ፡ ተደብቆ ፡ አደረ ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ የጦር ፡ ወገኖች ፡ በዚህ ፡ በትልቁ ፡ የሁከት ፡ ሰዓት ፡ እንኳ ፡ ንጉሠ ነገሥታቸውን ፡ ለመድፈር ፡ አልሞከሩም ። የጠቅላይ ፡ ሚኒስትሩን ፡ የሱዙኪን ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ ግን ፡ በአሳት ፡ አቃጠሉት ፤ እሱም ፡ ተደብቆ ፡ በመሸሹ ፡ ከሞት ፡ ዳኝ ። ንጉሡ ፡ እርቅ ፡ አድርጌያለሁ ፡ ሲል ፡ ላገሩ ፡ ሕዝብ ፡ በማስታወቂያ ፡ መግለጡን ፡ የጦር ፡ ሚኒስትሩ ፡ አናሚ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ሃራኪሬ ፡ አድርጎ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ሞተ ። ዋና ፡ ዋናቸውም ፡ የጦር ፡ ሹማምንቶች ፡ እንደዚሁ ፡ በገዛ ፡ እጃቸው ፡ ሞቱ ። ገራራል ፡ ታናካ ፡ የሚባለው ፡ በምሥራቅ ፡ በኩል ፡ ለጃፓን ፡ ጦር ፡ አዝማች ፡ የነበረው ፡ በንጉሡ ፡ ላይ ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ እንዳይሠራ ፡ ሲጠበቅ ፡ ቆይቶ ፡ ንጉሡ ፡ ደኅና ፡ መሆኑን ፡ በይዙ ፡ አይቶ ፡ ለንጉሡም ፡ እጅ ፡ ነሥቶ ፡ ከተሰናበተ ፡ በኋላ ፡ እሱም ፡ በመጨረሻ ፡ ሃራኪሬ ፡ አድርጎ ፡ ሞተ ።

ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ስንመለከተው ፡ በምብ ፡ አቶሚክ ፡ የተባለው ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ በይገኝ ፡ ኖሮ ፡ የጃፓን ፡ ጦርነት ፡ በምን ፡ አኳኋን ፡ ሊያልቅ ፡ ኖርዋል ? የሚል ፡ አሳብ ፡ በመንፈሳችን ፡ ውስጥ ፡ ይፈጠራል ።

ጃፓን ፡ በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ከጦር ፡ ጓደኞች ፡ ጋር ፡
 እንደነት ፡ ሆኖ ፡ ስለተዋጋችና ፡ ስለረዳቻቸው ፡ ደጋፊነታቸውን ፡
 አግኝታ ፡ ግዛቷን ፡ እያስፋፋች ፡ ሄዳ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡
 በሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ከናዚስቶችና ፡ ከፋሺስቶች ፡ ጋር ፡
 ሆኖ ፡ ስለወጋቻቸው ፡ ድል ፡ በሆነች ፡ ጊዜ ፡ ፈቅደውላትም ፡ ሆነ ፡
 ሳይፈቅዱላት ፡ በየጊዜው ፡ የያዘቻቸውንና ፡ የኤኮኖሚ ፡ ጉልበቷን ፡
 የዘረጋችበቸውን ፡ ማንዳቸው ፡ ከፊት ፡ ከቀንቱንግ ፡ ከራፋቶ ፡ ፎር
 ሞዝ ፡ ሪውኪው ፡ ካርሊን ፡ ማርሻል ፡ ማሪያን ፡ ፓሎ ፡ ሌሎችም ፡
 እነዚህን ፡ የመሰሉትን ፡ አገሮችና ፡ ደሴቶች ፡ እንድትለቅና ፡ የራሷ ፡
 አገሮች ፡ በሆኑት ፡ ደሴቶች ፡ ብቻ ፡ እንድትወሰን ፡ አስገደዷት ።
 እነዚህም ፡ የለቀቀቻቸው ፡ አገሮች ፡ በጣም ፡ የሚጠቅሟት ፡ ነበሩ ።
 ከማንዳቸው ፡ የብረታ ፡ ጫረት ፡ ማዕድኖች ፡ ከኮሬ ፡ ሩዝ ፡ በብዙ ፡
 ከካራፋቶ ፡ ቤንዚን ፡ ከፎርሞዝ ፡ ከምፋር ፡ ታገኝ ፡ ነበር ። ከዚህም ፡
 በቀር ፡ አሜሪካኖች ፡ የጦር ፡ መሳሪያ ፡ የምትወራበቸውን ፡ ኢንዱስትሪ
 ፊዎቿን ፡ ነቅለው ፡ ወስደውበታል ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ ጦርነቱ ፡ አለቀ ፡ በኋላ ፡ በተከተሉት ፡ ዓመቶች ፡
 ውሥጥ ፡ አሜሪካኖች ፡ ከመስከብ ፡ ጋር ፡ የሚጋጩበት ፡
 የፖለቲካ ፡ ሁከት ፡ እያሰጋቸው ፡ ስለሄደ ፡ አሁን ፡ ግን ፡ ቂማቸው ፡ እየ
 በረደ ፡ መጨቆናቸውን ፡ ትተው ፡ በጃፓን ፡ በኩል ፡ ያላቸውን ፡
 ፖለቲካ ፡ ለውጠውታል ።

የጃፓንን ፡ ሕዝብ ፡ መንፈስ ፡ ወደ ፡ ዲሞክራቲክ ፡ አስተዳደር ፡
 ለመለወጥ ፡ ወጥነውት ፡ የነበረው ፡ ሥራ ፡ የማይቻል ፡ መሆኑን ፡
 ስለተረዱት ፡ ችላ ፡ ብለውታል ። እንደዚሁም ፡ ይህቺን ፡ አገር ፡
 እንደጠላት ፡ መቀጠራቸውን ፡ እየተዉ ፡ ጃፓን ፡ የንግድ ፡ ሥራዋን ፡
 እንደ ፡ ቀድሞው ፡ እንድታስፋፋና ፡ በኤኮኖሚም ፡ በኩል ፡ ከወደቀች
 በት ፡ ችግር ፡ ላይ ፡ እንድትነሣ ፡ በሁኑ ፡ ጊዜ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ መንገድ ፡
 ሲረዷት ፡ ይታያሉ ።

አሜሪካኖች ፡ ድል ፡ አድርገው ፡ ከጃፓን ፡ አገር ፡ ሲገቡ ፡
 ጃፓን ፡ በሁኑ ፡ ጦርነት ፡ የወጋቻቸው ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱና ፡ ሕዝቡ ፡
 ትውልዳችን ፡ ካማልክት ፡ የመጣ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ በማመናቸው ፡
 ይህን ፡ የመሰለ ፡ (የፋናቲክነት ፡) መንፈስ ፡ በልባቸው ፡ ስላላደሩ ፡

ንው ፡ ይህንኑም ፡ ከልባቸው ፡ ነቅሎ ፡ መጣል ፡ ያስፈልጋል ፡ ብለው ፡ አሜሪካኖች ፡ አሰቡ ። ስለዚህ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ሂሮሂቶ ፡ እኔ ፡ ያምላክ ፡ ልጅ ፡ አይደለሁም ፤ ወይም ፡ ያምላክነት ፡ ትውልድ ፡ የለኝም ፡ ብሎ ፡ ለሕዝቡ ፡ እንዲያስታውቅ ፡ አሜሪካኖች ፡ አዘዙት ። እሱም ፡ እሺ ፡ ብሎ ፡ አምላክነቱን ፡ ለሕዝቡ ፡ ባደረገው ፡ ንግግር ፡ ከደ ፡ የድል ፡ አድራጊዎቹን ፡ አሳብ ፡ ወዲያው ፡ ፈጸመ ። ነገር ፡ ግን ፡ ከዚያ ፡ ወዲህ ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ በሚገልጠው ፡ ሁኔታ ፡ ድል ፡ አድራጊዎቹ ፡ የጣሉበት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጭቆና ፡ እየቀለለለት ፡ ሲሄድ ፤ በጠላት ፡ ይዞታ ፡ ውስጥ ፡ በመሆኑ ፡ ከወደ ቀበት ፡ የጦር ፡ አስተዳደር ፡ እየወጣ ፡ ወደ ፡ ሰላማዊ ፡ ኑሮ ፡ በሚተላለፍበትም ፡ መጠን ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱን ፡ እንደ ፡ ቀድሞው ፡ ያምላክ ፡ ልጅ ፡ አድርጎ ፡ መቁጠሩን ፡ ያልተወ ፡ መሆኑን ፡ በሚያደርገው ፡ የፍቅርና ፡ የአክብሮት ፡ አገላለጥ ፡ መስክርዋል ። አሜሪካኖችም ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱም ፡ ሆነ ፡ ሕዝቡ ፡ በዚህ ፡ ጉዳይ ፡ በኩል ፡ እንዳሾፉባቸው ፡ ተረዱት ። በምብ ፡ አቶሚካቸው ፡ የሂሮፔማንና ፡ የናጋሳ ኪን ፡ ከተማዎች ፡ እንዳልነበሩ ፡ አድርጎ ፡ ሲያፈርሳቸው ፡ ጃፓኖች ፡ ያማልክት ፡ ተወላጆች ፡ ናቸው ፡ የሚለውን ፡ በጃፓኖች ፡ መንፈስ ፡ ውስጥ ፡ ተቀርጾ ፡ የሚኖረውን ፡ እምነት ፡ ግን ፡ ሊያጠፋው ፡ ያልቻለ ፡ መሆኑ ፡ ተገለጠ ። ጃፓኖች ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥታቸው ፡ ያንድነታቸው ፡ ማሰሪያ ፡ የነፃነታቸው ፡ ሕይወትና ፡ የክብራቸው ፡ አክሊል ፡ መሆኑን ፡ ስለሚያውቁ ፡ ይህንን ፡ የኃይላቸው ፡ መሠረት ፡ የሆነውን ፡ የባሕሪያቸውን ፡ ሀብት ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ በማናቸውም ፡ ዓይነት ፡ ስብከት ፡ እንዲገፍፋቸው ፡ አልፈቀዱም ።

አሁን ፡ በቅርብ ፡ ቀን ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ ዘመን ፡ በሚለውጥበት ፡ የዓመት ፡ በዓል ፡ ቀን ፡ ለንጉሠ ነገሥቱና ፡ ለንግሥቲቱ ፡ እንኳን ፡ ከዘመን ፡ ወደ ፡ ዘመን ፡ ያሸጋገራችሁ ፡ ለማለት ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ ከአራት ፡ መቶ ፡ ሺ ፡ በላይ ፡ የሚሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ተሰብስበው ፡ ስለሄዱ ፡ ከሕዝቡ ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ አሥራ ፡ ስድስት ፡ ሰዎች ፡ በግሬያው ፡ ውስጥ ፡ እየተረገጡ ፡ እንደሞቱና ፡ አርባ ፡ ሰዎች ፡ እንደቆሰሉ ፡ የዓለም ፡ ጋዜጣዎች ፡ ጽፈውታል ። ይህም ፡ ነገር ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ያለው ፡ ፍቅር ፡ ከዚህ ፡ ከሁኑ ፡ ጦርነት ፡ በኋላ

ላም ፡ ይበልጥ ፡ እየጋለ ፡ እንጅ ፡ እየቀዘቀዘ ፡ እንዳልሄደ ፡ የሚገ
 ልጥ ፡ ማስረጃ ፡ ነው ። ለንጉሠ ፡ ነገሥታቸው ፡ ያላቸው ፡ አክብሮትና ፡
 ፍቅር ፡ አንድ ፡ ዓይነት ፡ በመሆኑ ፡ የኢትዮጵያና ፡ የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡
 በዚህም ፡ በኩል ፡ ባህሪያቸው ፡ በጣም ፡ ይመሳሰላል ። የኢትዮጵያ ፡
 ሕዝብ ፡ ወደፊትም ፡ በሥልጣኔ ፡ እየተራመደ ፡ በሚሄድበት ፡ መጠን ፡
 ይህ ፡ ለንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ያለው ፡ ፍቅር ፡ እንደ ፡ ጃፓን ፡ ሕዝብ ፡
 ሁል ፡ ጊዜ ፡ እየጋለ ፡ እንዲሄድ ፡ እንመኛለን ።

በዛሬ ፡ ጊዜ ፡ በኢንቴርናሲዮናል ፡ ግንኙነቶች ፡ ውሥጥ ፡ በመ
 ንግሥታት ፡ መካከል ፡ ሁከትንና ፡ ጭቅጭቅን ፡ የሚፈጥሩ ፡ ጦርነት
 ንም ፡ የሚያስነሡ ፡ ሁለት ፡ ጉዳዮች ፡ ናቸው ። አንደኛ ፡ በኢንፋ
 ስትሪ ፡ ብርቱ ፡ የሆኑ ፡ ሕዝቦች ፡ ከፋብሪካቸው ፡ ውሥጥ ፡ እየ
 ተሠሩ ፡ የሚወጡትን ፡ ዕቃዎች ፡ የሚሸጡበትን ፡ ቦታ ፡ እንዲያገኙ ፡
 ይፈልጋሉ ። ሁለተኛ ፡ የሕዝባቸው ፡ ቁጥር ፡ እየበዛ ፡ ሲሄድ ፡ እን
 ራቸው ፡ ግን ፡ ወብብና ፡ ይህ ፡ በመሆኗ ፡ ሕዝባቸውን ፡ የሚያፈሉ
 በት ፡ መሬት ፡ የሚያገኙበትን ፡ መንገድ ፡ ይፈልጋሉ ። ስለዚህ ፡ ኢት
 ዮጵያ ፡ የኃይለማርያም ፡ መከራከሪያና ፡ መወዳደሪያ ፡ ሥፍራ ፡ እንዳት
 ሆን ፡ በቶሎ ፡ በኢንፋስትሪ ፡ በኩል ፡ ራሷን ፡ የቻለች ሆና ፡ የሚያስፈልጋ
 ትን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በገርዋ ፡ ውሥጥ ፡ የምትሠራ ፡ መሆን ፡ ይገባታል ።
 ሂትለር ፡ ሙሶሊኒና ፡ ጃፓን ፡ ጦርነት ፡ ያነሡት ፡ እነዚህን ፡
 ሁለት ፡ ችግሮች ፡ ለማሻሻል ፡ ሲሉ ፡ ነው ። አንድ ፡ የፈረንሳይ ፡
 ሊቀ ፡ ገዢዋ ፡ ዱሃሚል ፡ የሚባለው ፡ አሁን ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ የጃ
 ፓንን ፡ አገር ፡ ከነበረች ፡ በኋላ ፡ በጸፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ውሥጥ ፡ ይህ
 ንጉሥ ፡ ጉዳይ ፡ ጠቅሶ ፡ ጃፓን ፡ የሕዝቧ ፡ ቁጥር ፡ በላይ ፡ በላይ ፡
 እየወመረ ፡ በመሄድ ፡ ላይ ፡ ስለሆነ ፡ ያለው ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ ትልቅ ፡
 ችግር ፡ መፍጠሩን ፡ አሳስቧል ። ችግርዋም ፡ እየበረታ ፡ ከመሄዱ ፡
 የተነሳ ፡ ጦርነት ፡ አንስታ ፡ ዓለምን ፡ ለመበጥጥ ፡ በቃች ፡ በዚ
 ሁም ፡ ሳይቀናት ፡ በለቀረ ፡ አሁን ፡ የምታደርገው ፡ ብቃት ፡ ወደ ፡
 ጥንቱ ፡ ልማድ ፡ ተመልሷል ፡ ሕፃናት ፡ እንዳይፀነሱ ፡ ወይም ፡ እንዳ
 ያድጉ ፡ ለማድረግ ፡ አስባለች ፡ እየተባለ ፡ መወራቱን ፡ እየገለጠ ፡
 ይህ ፡ ለሥልጣኔ ፡ መንፈስ ፡ ተቃራኒ ፡ የሆነ ፡ መጥፎ ፡ ልማድ ፡ በው
 ነት ፡ ይደረጋል ፡ ተብሎ ፡ እንደማይታሰብ ፡ ከስገነበዘ ፡ በኋላ ፡ ይል

ቅስ ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ በተባበሩት ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ድርጅት ፡
ጉባኤ ፡ ላይ ፡ ቀርቦ ፡ ቢጠና ፡ በጣም ፡ የተሻለ ፡ መሆኑን ፡ አመልክቷል ።
ስለ ፡ ጃፓን ፡ ታሪክ ፡ ከዚህ ፡ የተረፈውን ፡ እንባቢ ፡ ወደፊት ፡
በሚታተመው ፡ የዓለም ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ሊያገኘው ፡ ይችላል ።

ሊቴራቱር ፡ በጃፓን ፡ አገር ።

አሁን ፡ እዚህ ፡ ጣልቃ ፡ አግብተን ፡ ስለ ፡ ሌቴራቱር ፡ ጥቂት ፡
እንናገራለን ።

ጃፓኖች ፡ በሌቴራቱር ፡ በኩል ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ በያይ
ነቱ ፡ ብዙ ፡ መጻሕፍትና ፡ ጋዜጦች ፡ የሚጽፉ ፡ አያሌ ፡ ደራስያን ፡
ያሏቸው ፡ ከመሆናቸው ፡ በላይ ፡ ባውሮፓም ፡ ሆነ ፡ በሜሪካ ፡ ጥቅ
ሙና ፡ ዋጋው ፡ የታወቀ ፡ የተመሰከረለት ፡ ማንኛውም ፡ መጻሕፍት ፡
ታትሞ ፡ ወጥቶ ፡ አገራቸው ፡ ውስጥ ፡ ወዲያው ፡ እንደ ደረሰ ፡ አንድ ፡
ወር ፡ በማይሞላ ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ በጃፓን ፡ ቋንቋ ፡ ተተርጉሞ ፡
ለሕዝቡ ፡ ይደርሰዋል ። ብዙውን ፡ ጊዜ ፡ የሚተረጎሙት ፡ በዑኒቬ
ርሲቲ ፡ ውስጥ ፡ ያሉ ፡ ተማሪዎች ፡ ከታሚዎቹ ፡ ጋር ፡ እየተስማሙ ፡
ነው ። ብዙዎቹም ፡ ተማሪዎች ፡ ይህንን ፡ የመሰለ ፡ ሥራ ፡ እየሠሩ ፡
ለኑሮዋቸው ፡ የሚያስፈልጓቸውን ፡ ገንዘብ ፡ በዑኒቬርሲቲው ፡ ውስጥ ፡
እንዳሉ ፡ ያገኛሉ ።

ጃፓኖች ፡ በየውጭው ፡ አገሮች ፡ የሚታተሙትን ፡ መጻሕፍት ፡
ለሕዝባቸው ፡ እንዲደርሰው ፡ ለማድረግ ፡ ሲሉ ፡ በራሳቸው ፡ ቋንቋ ፡
ሲያስተረጎሙት ፡ ለውጭ ፡ አገር ፡ ደራስያን ፡ ለደራሲነታቸው ፡ መብት ፡
የሚታሰብላቸውን ፡ የድክም ፡ ዋጋ ፡ ቢከፍሉ ፡ ኖሮ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ወጭ ፡
ማድረግ ፡ እንደሚያስፈልጓቸው ፡ ተረድተውት ፡ ከዚህ ፡ ጉዳት ፡ ለመዳን ፡
ሲሉ ፡ ስለ "COPYRIGHT" መብት ፡ ማንኛውንም ፡ የኤቴርናሲየናል ፡
ውል ፡ አልተፈራረሙም ። ስለዚህ ፡ ማንኛውም ፡ የጃፓን ፡ ሰው ፡
በውጭ ፡ አገር ፡ ቋንቋዎች ፡ የታተሙትን ፡ መጻሕፍት ፡ ቢተረጎም ፡
ስለ COPYRIGHT ፡ መብት ፡ የሚሰጋበት ፡ ነገር ፡ የለም ።

እኛም ፡ ባገራችን ፡ ይህንኑ ፡ ምሳሌ ፡ ብንከተል ፡ ጥቅማችንን ፡
ይደግፍልናል ። ስለ "COPYRIGHT" ጉዳይ ፡ እጃችንን ፡ አስሮ ፡

በውጭ ፡ አገሮች ፡ የሚገናኙትን ፡ የዕውቀትና ፡ የትምህርት ፡ መጻሕፍት ፡ እየተረገጉምን ፡ ጥበብ ፡ ለተጠማው ፡ ሕዝባችን ፡ እንዳ ሰጠው ፡ ከልክሎ ፡ ሊጎዳን ፡ ከሚችል ፡ ከማንኛውም ፡ የኢንቴርና ሊዮናል ፡ ስምምነት ፡ ውስጥ ፡ እንዳንገባ ፡ መጠንቀቅ ፡ ያስፈልገናል ። በኡኒስኮ ፡ (U.N.E.S.C.O.) ድርጅት ፡ ውስጥ ፡ ኢትዮጵያ ፡ አባል ፡ ሳትሆን ፡ መቅረቷ ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ ጠቅሟታል ። ለወደፊቱም ፡ በሚ ደረጉት ፡ ውሎች ፡ ሁሉ ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ አስፈላጊው ፡ ጥንቃቄ ፡ እንዲደረግ ፡ የውጭ ፡ ጉዳይ ፡ ሚኒስቴር ፡ ሊያስጠበት ፡ ይገባል ። ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ “RETOUR DU JAPON” በሚል ፡ አርእስት ፡ ከ JOHN MORRIS የተጻፈውን ፡ መጽሐፍ ፡ መመልከት ፡ ነው ።

በመተርጎም ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ጃፓኖች ፡ የውጭ ፡ አገሮችን ፡ መጻሕፍት ፡ ከደራሲው ፡ ሳያስፈቅዱ ፡ በገፈቸው ፡ ውሥጥ ፡ እያተሙ ፡ ያወጣቸዋል ።

ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠቀስነው ፡ ጸሐፊ ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ምሳሌ ፡ ይሰጣል ። ስመ ፡ ጥሩው ፡ የእንግሊዝ ፡ ደራሲ ፡ ሴርናር ፡ ሹ ፡ የሚባለው ፡ ወደ ፡ ጃፓን ፡ አገር ፡ በሄደ ፡ ጊዜ ፡ በቶ ኪዎ ፡ የሚገኘውን ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥቱን ፡ ዑኒቪርሲቲ ፡ ሲጎበኝ ፡ ያስ ተናገዱት ፡ የነበሩት ፡ ሰዎች ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ የታተሙት ፡ የእሱ ፡ መጻሕፍቶች ፡ የተደረደሩበትን ፡ ቦታ ፡ አሳዩት ። እሱም ፡ ይህንኑ ፡ ተመልክቶ ፡ አታሟዎቹ ፡ መጻሕፍቶቹን ፡ ለማሳተም ፡ የፈቀደላቸው ፡ ማን ፡ እንደሆነ ፡ ስለ ደራሲውም ፡ መብት ፡ ገንዘቡን ፡ የሚቀበለው ፡ ሰው ፡ ማ. መሆኑን ፡ በጠየቃቸው ፡ ጊዜ ፡ ጃፓኖች ፡ ነገሩ ፡ እንዳ ልገባቸው ፡ ሆነው ፡ መልስ ፡ ሳይሰጡት ፡ ቀሩ ።

መደምደሚያ ።

እንግዲህ ፡ የጃፓንን ፡ ታሪክ ፡ አንብበን ፡ ከወረሰን ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ እኛ ፡ በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ ቀርቶ ፡ የነበረው ፡ ይህ ፡ ሕዝብ ፡ ቆራጥ ፡ በሆነ ፡ መንፈስ ፡ ተነሥቶ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ሥራ በመሥራቱ ፡ እገሩን ፡ ከፍ ፡ አድርጎ ፡ ከትልቅ ፡ ቦታ ፡ አደረሳት ፤ እኛ ፡ ላገራችን ፡ የሚጠቅም ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ ምን ፡ ማድ

ረግ ፡ ይገባናል ? የሚል ፡ አሳብ ፡ ከፊታችን ፡ መደቀኑ ፡ የማይቀር ፡ ነገር ፡ ነው ።

ይልቁንም ፡ በኢትዮጵያ ፡ ታሪክ ፡ ከአክሱም ፡ መንግሥት ፡ ጀምሮ ፡ እስካሁን ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ነገሥታት ፡ የነበረባቸውን ፡ ችግር ፡ እየተመለከትን ፡ ያገራቸውንና ፡ የሕዝባቸውን ፡ ነፃነትና ፡ ክብር ፡ ጠብቀው ፡ ለመኖር ፡ የገጠማቸውን ፡ ፈተናና ፡ ትግል ፡ በእንዴት ፡ ያለ ፡ ድካምና ፡ ብርታት ፡ አሸንፈው ፡ ዛሬ ፡ እኛ ፡ የምንከራበትን ፡ መብት ፡ እንዳወረሱን ፡ ስንመረምረው ፡ ጃፓኖች ፡ ለነፃነታቸው ፡ ጥበቃ ፡ በየዘመኑ ፡ ከሠሩት ፡ የጀግንነት ፡ ሥራ ፡ ጋር ፡ በጣም ፡ ይመሳሰላል ። ነገር ፡ ግን ፡ የአውሮፓ ፡ ሥልጣኔ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ እየተስፋፋች ፡ ሄዳ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያና ፡ ወደ ፡ ጃፓን ፡ አገሮች ፡ በንድ ፡ ዘመን ፡ ከገባች ፡ በኋላ ፡ ጃፓኖች ፡ ዘመናችን ፡ የፈጠረውን ፡ አዲስ ፡ የጥበብ ፡ መንፈስ ፡ በሚያስደንቅ ፡ ቅልጥፍና ፡ ተቀብለው ፡ ከበሕፊያቸው ፡ ጋር ፡ ስላዋህዱት ፡ በቅጽበት ፡ ተወርውረው ፡ ከታላላቆች ፡ መንግሥታት ፡ ጋር ፡ እኩል ፡ ሆኑ ። ኢትዮጵያ ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ በኩል ፡ ዳተኛ ፡ ሆና ፡ በመገኘቷ ፡ አውሮፓውያን ፡ አገርዋ ፡ ከገቡ ፡ በኋላ ፡ የሥልጣን ፡ ጥበቦች ፡ ሳትወርስ ፡ ስለዘገየች ፡ ያፂ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ያፂ ፡ ዮሐንስና ፡ ያፂ ፡ ምኒልክ ፡ ዘመናት ፡ በከንቱ ፡ አለፉ ፡ በእነዚህ ፡ ዘመናት ፡ ጠንክራ ፡ ሠርታ ፡ ቢሆን ፡ ኖሮ ፡ አሁን ፡ ያለፈው ፡ የፋሺስት ፡ የወረራ ፡ አደጋ ፡ ባልደረሰባት ፡ ነበር ።

አሁንም ፡ አገራችን ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከፍ ፡ ወይም ፡ ዝቅ ፡ ለማለት ፡ የምትበቃው ፡ እኛ ፡ ልጆቿ ፡ የምንሰጠው ፡ የሥራ ፡ ፍሬ ፡ የሚጠቅም ፡ ወይም ፡ የማይረባ ፡ ሆኖ ፡ በሚገኝበት ፡ መጠን ፡ ነው ። አሳባችንን ፡ የምናውለው ፡ በፍሬ ፡ ቢስ ፡ ነገር ፡ ላይ ፡ ብቻ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ አገራችን ፡ ከፍ ፡ ትላለች ፡ ብለን ፡ ለመመኘት ፡ ምንም ፡ መብት ፡ የለንም ። ነገር ፡ ግን ፡ ዛሬ ፡ በዘመናችን ፡ ከፍ ፡ ያለውን ፡ ደረጃ ፡ የያዙት ፡ ሕዝቦች ፡ አገራቸውን ፡ ለመጥቀም ፡ ሲሉ ፡ የሚሠሩትን ፡ ሥራ ፡ አብነት ፡ በማድረግ ፡ ላንድ ፡ አገርና ፡ ላንድ ፡ ሕዝብ ፡ ዋናቸው ፡ ጉዳዮች ፡ ምንድናቸው ? ብለን ፡ እነሱን ፡ እየመረመርን ፡ የተሻለውን ፡ መልካም ፡ መንገድ ፡ ይዘን ፡ ለመሥራት ፡ ቆርጠን ፡

ብንኑህ ፡ መጭው ፡ ጊዜ ፡ የክብር ፡ የኃይልና ፡ የሊሳይ ፡ ዘመን ፡
ሆኖ ፡ ይጠብቀናል ።

ሆኖ ፡ ይጠብቀናል ።
አባቶቻችን ፡ ይህቺን ፡ የምንከራበትን ፡ አገር ፡ ከነፃነቷና ፡ ከክ
ብርዋ ፡ ጋር ፡ እንዳቆዩን ፡ ሁሉ ፡ እኛ ፡ ደግሞ ፡ በስተዋይነት ፡ ብን
ሠራ ፡ ለልጆቻችን ፡ የሚመኩበትን ፡ ሥራ ፡ ሠርተን ፡ አገራችን ፡
ከፍ ፡ ብላ ፡ የምትታይበትን ፡ ታሪክ ፡ እናወርሳቸዋለን ። ስሙ ፡ አላሬ ፤
ጠሬ ፤ ሟች ፡ ነው ። አገርና ፡ ትውልድ ፡ ግን ፡ ዘለዓለም ፡ ይኖራሉ ።

ጠፊ ፤ ሟች ፣ ነው ። አገርና ፣ ትውልድ ፣ ግን ፣ ስህተት ፣
 ባህኑ ፣ ሰዓት ፣ የዓለምን ፣ አካሄድ ፣ ስንመለከተው ፣ በሁለት ፣
 ዓይነት ፣ ነገሮች ፣ ይመስላል ። አንድ ፣ ሰው ፣ በበቅሎ ፣ ተቀምጦ ፣
 ጧት ፣ በንድ ፣ ሰዓት ፣ ከቃቂ ፣ ከአኤሮፕላን ፣ ማረፊያ ፣ ተነሥቶ ፣
 ወደ ፣ ምዕዋ ፣ ይጓዛል ። በዚያው ፣ ሰዓት ፣ ከዚያው ፣ ቦታ ፣ አንድ ፣
 ሌላ ፣ ሰው ፣ በአኤሮፕላን ፣ ተሰፍሮ ፣ ይሄዳል ። በበቅሎ ፣ የሚገኝ
 ዘው ፣ ሰው ፣ ከሁለት ፣ ሰዓት ፣ በኋላ ፣ ለገጽጽ ፣ ይደርሳል ፣ በሌላ
 ሮፕላን ፣ የሄደው ፣ ሰው ፣ ግን ፣ በዚያው ፣ ሰዓት ፣ አሥመፊ ፣
 ይገባል ። በበቅሎ ፣ የሚገኝግኝው ፣ መንገደኛ ፣ ማታ ፣ ምስር ፣ ምድር ፣
 ሲገባ ፣ በአኤሮፕላን ፣ የሄደው ፣ ሰው ፣ ከይሮ ፣ ይገባል ። በበቅሎ ፣ የሚ
 ሄደው ፣ ሰው ፣ ወገቡ ፣ ደቆ ፣ ጭኑ ፣ ጓጉሎ ፣ እግሩ ፣ ገለ፡ ይከሞት ፣ ምስር ፣
 ምድር ፣ ሰፍሮ ፣ ከተኛ ፣ በኋላ ፣ ጧት ፣ ጉዞውን ፣ ወደ ፣ ደብረ ፣ ብርሃን ፣
 ሲቀጥል ፣ ሲነሣ ፣ በአኤሮፕላን ፣ የተሳፈረው ፣ ሰው ፣ ሲሄድ ፣
 ከዋለ ፣ በኋላ ፣ ማታ ፣ ምንም ፣ ድክም ፣ ሳይሰማውና ፣ የመልኩ ፣
 ወዝ ፣ ሳይለወጥ ፣ አንቅልፍ ፣ መተኛትም ፣ ምንም ፣ ያህል ፣ ሳያስ
 ፈልገው ፣ ቢያስፈልገውም ፣ ጥቂት ፣ ተኝቶ ፣ ጧት ፣ ዓይኑን ፣ ሲገ
 ልጥ ፣ ፓሪስ ፣ ገብቶ ፣ ይገኛል ። ይህ ፣ ነገር ፣ አሁን ፣ ላለንበት ፣
 ዘመን ፣ ትልቅ ፣ ትምህርት ፣ የሚገኝበት ፣ ምሳሌ ፣ ነው ። አገራችን ፣
 ኢትዮጵያ ፣ በመት ፣ በመቱ ፣ በሥልጣኔ ፣ በኩል ፣ ስለምን ፣ አትራ
 መድም ? ብለን ፣ እናስባለን ። ምክንያቱም ፣ ምን ፣ እደሆነ ፣ አይገ
 በንም ።

የድምፅ ጥላቻ ለአካባቢው ተስማሚ ነው፡፡
ነገር ግን አስተውለን፡ በንመልከተው ዋናው ነገር በሀሳብ፡ ምክንያት፡ ሆኖ ለአገሪቱ ጥቂት ሊሆን ይችላል፡፡ የጥገናው ማንነት፡ እውነት፡ በሀሳብ፡ ምክንያት፡ ሆኖ ለአገሪቱ ጥቂት ሊሆን ይችላል፡፡

ብዙ ፡ ፋብሪካዎች ፡ እያቋቋመችና ፡ ሌላም ፡ አስፈላጊዎች ፡ የሆኑ
ትን ፡ ነገሮች ፡ እየገዛች ፡ እርምጃዋን ፡ ለማፋጠን ፡ ትችላል ፡ ነበር ፡
ይላሉ ። ይህ ፡ ነገር ፡ በከፊል ፡ እውነትን ፡ የያዘ ፡ ነው ። ዳሩ ፡ ግን ፡
ዋናው ፡ ምክንያት ፡ ገንዘብ ፡ አይደለም ። ገንዘብ ፡ ሰው ፡ የሠራው ፡
ነገር ፡ ነው ፡ እንጅ ፡ እግዚአብሔር ፡ የፈጠረው ፡ ነገር ፡ አይደለም ።
ሰው ፡ ደግሞ ፡ ትልቅ ፡ ነገር ፡ ለመሥራት ፡ የሚችለው ፡ እግዚአብሔር ፡
በሰጠው ፡ ጸጋ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የራሱ ፡ ሥራ ፡ በሆነው ፡ ገንዘብ ፡ በሚባለው ፡ ነገር ፡ አይደለም ። ሰው ፡ ሁሉን ፡ ነገር ፡ ሊሠራ ፡ የሚችልበት ፡
ከእግዚአብሔር ፡ የተሰጠው ፡ መሣሪያ ፡ አሳብ ፡ ይበላል ። በዓለም ፡ ላይ ፡
የተሠሩትን ፡ ታላላቅ ፡ ሥራዎች ፡ ሁሉ ፡ በታሪክ ፡ በንመለከቻቸው ፡ ተሠርተው ፡
የተገኙት ፡ በሀሳብ ፡ ነው ፡ እንጅ ፡ በገንዘብ ፡ አይደለም ። ሌላውን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ትተን ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ ከሰው ፡ ልጅ ፡ የተገኘውን ፡
አስደናቂ ፡ ሥራ ፡ ሆኖ ፡ የተቆጠረውን ፡ ቦምብ ፡ አቶሚክን ፡ ብንመለከተው ፡ እንደነ ፡ አይንሸታይን ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ ፒየር ፡ ኪውሪ ፡
ከመሰሉት ፡ ሊቃውንት ፡ አንሳል ፡ ፈልቆ ፡ ወጣ ፡ እንጅ ፡ እንደነ ፡
ሮክፌልር ፡ የመሰሉት ፡ ሀብታሞች ፡ በገንዘባቸው ፡ ገዝተው ፡ ለዓለም ፡
አላበረከቱትም ። ስለዚህ ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ዋና ፡ ሀብቱ ፡ አሳብ ፡ ነው ።
ገንዘብንም ፡ የፈጠረው ፡ የሰው ፡ አሳብ ፡ ነው ፡

ከፍ ፡ ብለን ፡ እንዳመጣነው ፡ ምሳሌ ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ ታላላቅ ፡
ሕዝቦች ፡ የሆኑት ፡ እንደዚያ ፡ በአኤሮፕላን ፡ እንደተሳፈረው ፡ ሰው ፡
አሳባቸው ፡ በፍጥነት ፡ እየገሰገሰ ፡ ሩቅ ፡ ቦታ ፡ ደርሶ ፡ ዓለምን ፡
እየዘረ ፡ ሥራውን ፡ ሲፈጽም ፡ አንዳንዶቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ግን ፡ አሳባቸው ፡
ከሚኖሩበት ፡ አገር ፡ ወይም ፡ አውራጃ ፡ ሳይወጣ ፡ ቀኑ ይመሻል ።
ስለዚህ ፡ በሰው ፡ የተቀደመ ፡ በመሆናቸው ፡ ብቻ ፡ ወደ ፡ ጳላ ፡
ቀርተው ፡ ይኖራሉ ። ከእነዚህ ፡ ሕዝቦች ፡ አንዱ እኛ ፡ ነን ።

በንብረታችን ፡ በግል ፡ ኑሮአችን ፡ በገዛ ፡ አገራችን ፡ ውስጥ ፡ በሉብን ፡
ጉዳዮች ፡ ብቻ ፡ አሳብችን ፡ ከጧት ፡ እስከ ፡ ማታ ፡ እየተጠመደ ፡ እርስ ፡
በርሳችን ፡ በመጨቃጨቅ ፡ በመናሸር ፡ በመጣላትና ፡ በመታገል ፡
ብዛት ፡ ቀኑን ፡ ሙሉ ፡ ያሳባችንን ፡ ጉልበት ፡ በንግርስ ፡ እንወልፍ ፡
ማታ ፡ ማታ ፡ በመሸ ፡ ቁጥር ፡ ከባድ ፡ የሆነ ፡ ድካም ፡ እየተሰማን ፡
እንተኛለን ። ሌሎቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ግን ፡ ዕውቀትና ፡ ጥበብ ፡

የተባለውን ፡ ዘመናዊ ፡ ጸጋ ፡ ላላባቸው ፡ መሳሪያ ፡ አድርገው ፡ ረጅም ፡
 በሆነው ፡ አስተያየታቸው ፡ ዓለምን ፡ እየዘሩ ፡ ሰነፎች ፡ የሆኑትን ፡
 ሕዝቦች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ እያጣሉ ፡ ሀብታቸውን ፡ ወደቤታቸው ፡
 እየሰበሰቡ ፡ ያገባሉ ፡ የሰነፎቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ዘር ፡ እየጠፉ ፡ እንዲሄ
 ድና ፡ የነሱ ፡ ትውልድ ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ሰማይ ፡ ከዋክብት ፡ እንደ ፡
 ባሕር ፡ አሸዋ ፡ እየበዛ ፡ ሄዶ ፡ ዓለምን ፡ እንዲወርሳት ፡ ለማድረግ ፡
 የሚችሉበትን ፡ መንገድ ፡ ለማዘጋጀት ፡ ተግተው ፡ ይሠራሉ ፡ እስከ
 ዚያም ፡ ድረስ ፡ በሄዱበት ፡ ቦታ ፡ ሁሉ ፡ የተከበሩና ፡ የተፈሩ ፡ ናቸው ፡
 ይህንንም ፡ ሁሉ ፡ ሥራ ፡ የሚያከናውኑት ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ መንፈስ ፡
 እየተመሩ ፡ ስለሆነ ፡ ድካም ፡ አይሰማቸውም ፡ ሁልጊዜ ፡ የሚታዩት ፡
 ሲዘፍኑና ፡ ሲጨፍሩ ፡ ነው ፡ ተመልካች ፡ የሆነ ፡ ሰውም ፡ ምን ፡
 ጊዜ ፡ ነው ፡ ሥራቸውን ፡ የሚሠሩ ፡ ብሎ ፡ ያስባል ፡ በጭሩ ፡ ድካም ፡
 ሳይሰማው ፡ ጧት ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ተነሥቶ ፡ እየተጣወተ ፡ ከተጓዘ ፡
 በኋላ ፡ በማግሥቱ ፡ ጧት ፡ ፓሪስ ፡ የሚገባውን ፡ መንገደኛ ፡ ሰው ፡
 ይመስላሉ ፡ ያ ፡ በበቅሎ ፡ የሚጓዘው ፡ ምስኪኑ ፡ መንገደኛ ፡ ግን ፡
 ካሰበበት ፡ ቦታ ፡ ከምፅዋ ፡ ለመድረስ ፡ ሁለት ፡ ወር ፡ ስለሚያስፈልግ
 ገው ፡ በአኤሮፕላን ፡ የሄደው ፡ ሰው ፡ መላ ፡ ዓለምን ፡ ዘር ፡ ከዋ
 ሽንግቶን ፡ ከቶኪዎ ፡ ከፔኪን ፡ ከኒውዴልሄ ፡ ከሊድጌ ፡ ከፖስኮ ፡
 ከካይሮ ፡ ደርሶ ፡ የአሜሪካንን ፡ የጃፓንን ፡ የሺናን ፡ የሕንድን ፡ የእ
 ስትራሊን ፡ የግብፅን ፡ አገሮች ፡ ከጎበኘ ፡ በኋላ ፡ ጉዳዩን ፡ ሁሉ ፡
 ፈጽሞ ፡ ተመልሶ ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ይገባል ፡

ስለዚህ እኛ የተቀደምነው በማመላለሻ መሣሪያ ብቻ ሳይሆን
 ባላብም ጭምር ነው። አገራችን ሀብታም ስለሆነች ብናውቅበት
 የምንፈልገውን ያህል ብዙ ገንዘብ ለማግኘት እንችላለን። ያለንን
 ፍቅር ለመግለጥ የምንችለው የዘመናችን ሕዝቦች የሚዋጉበትን
 የጦር መሣሪያ ለመሥራት የምንችልበት ዘዴ ፈልገን በማግኘት
 መሆኑን ገና አልተረዳነውም።

በምንማረው ፡ ትምህርት ፡ ከዘመናዊው ፡ ሥልጣኔ ፡ ለንፈልገው ፡
 የሚገባን ፡ ነገር ፡ የሚጠቅመንን ፡ ብቻ ፡ ለማግኘት ፡ ስለሆነ ፡ ራሳ

ችንን ፡ የቻልን ፡ መሐንዲሶች ፡ የፋብሪካ ፡ መኪና ፡ አስኪያጆች ፡ ሐኪሞች ፡ የእርሻ ፡ ሥራ ፡ አዋቂዎች ፤ ሆነን ፡ ላገራችን ፡ የሚያስፈልጉትን ፡ ሥራዎች ፡ ሁሉ ፡ ራሳችንን ፡ ችለን ፡ በዕድ ፡ ሳናስገባ ፡ ለመሥራት ፡ የምንችል ፡ ሆነን ፡ እንድንገኝ ፡ ያክል ፡ በጭሩ ፡ ላንድ ፡ መንግሥትና ፡ ላንድ ፡ ሕዝብ ፡ ኑሮ ፡ አስፈላጊዎች ፡ የሆኑትን ፡ ሥራዎች ፡ ሁሉ ፡ ከነጮች ፡ እኩል ፡ በዘመናዊው ፡ ጥበብ ለማከናወን ፡ የምንችልበትን ፡ መንገድ ፡ መፈለግ ፡ አለብን ። እንግዲህ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ለመፈጸም ፡ የምንችለው ፡ በማሰብ ፡ ብቻ ፡ መሆኑን ፡ እንወቀው ። እንደርስበታለ ፡ የማለት ፡ እምነት ፡ በልባችን ፡ አሳድረን ፡ በሳባችን ፡ ኃይላችን ፡ ከሆንን ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ልንፈጽመው ፡ እንችላለን ። አሳባችንን ፡ ኃይላችን ፡ ልናደርገው ፡ የምንችለው ፡ ደግሞ ፡ ጉልበታችንን ፡ እርባና ፡ ለሌለው ፡ ነገር ፡ ማባከናችንን ትተን ፡ እነዚህን ፡ ላገራችን ፡ ዋና ፡ ጉዳዮች ፡ የሆኑትን ፡ ነገሮች ፡ ብቻ ፡ በሳባችን ፡ ውስጥ ፡ በማውጣትና ፡ በማውረድ ፡ የሚበጀውንም ፡ መንገድ ፡ ለማግኘት ፡ ስንል ፡ ለእነዚህ ፡ ጉዳዮች ፡ አዲስ ፡ አሳብ ፡ እየሰጠን ፡ ሊረዱን ፡ የሚችሉትን ፡ መጻሕፍት ፡ በማንበብ ፡ ነው ። ስንፍና ፡ ካላሸነፈን ፡ በቀር ፡ የምንፈልገውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በመጻሕፍት ፡ ውስጥ ፡ እናገኘዋለን ። ትንኝ ፡ (ቢምቢ ፡) ምግቧን ፡ ከአበባ ፡ ላይ ፡ ቀስማ ፡ ለሰው ፡ ልጅ ፡ የወባን ፡ በሽታና ፡ ሞትን ፡ ትሰጠዋለች ። ንብ ፡ ደግሞ ፡ በበኩሏ ፡ ከአበባ ፡ ላይ ፡ ምግቧን ፡ ቀስማ ፡ ለሰው ፡ ልጅ ፡ ጣፋጭ ፡ የሆነውን ፡ ማር ፡ ትሰጠዋለች ። ሰዎችም ፡ እንደዚህ ፡ በመጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ ሊጠፉበት ፡ ወይም ፡ ሊለሙበት ፡ የሚችሉበትን ፡ ትምህርት ፡ ስለሚያገኙበት ፡ የሚጠቅማቸውንና ፡ የሚጎዳቸውን ፡ እየመረጡ ፡ መቅሰም ፡ ይህ ፡ ሕሊናቸውን ፡ ዳኛ ፡ አድርገው ፡ ሊፈጽሙት ፡ የሚገባ ፡ ተግባር ፡ ነው ።

ሰው ፡ አስቸጋሪ ፡ የሆነ ፡ ሥራ ፡ ሊፈጽም ፡ በፈለገ ፡ ጊዜ ፡ ምሳሌ ፡ ወይም ፡ መዝገብ ፡ ወይም ፡ አብነት ፡ ሆኖ ፡ ሊያገለግለው ፡ የሚችል ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ሲያገኝ ፡ ያሰበውን ፡ ሥራ ፡ በቶሎ ፡ ለመፈጸም ፡ ቀላል ፡ ነገር ፡ ይሆንለታል ።

አለዚያ ፡ ግን ፡ መንገዱ ፡ ጠፍቶበት ፡ በመደናበር ፡ ጊዜውን ፡ ይፈጃል ። አገራችንን ፡ ልንጠቅማትና ፡ ልናገለግላት ፡ የምንችልበትን ፡

መንገድ ፡ ለማወቅ ፡ ብንፈልግ ፡ የጃፓንን ፡ ታሪክ ፡ ከማንበብ ፡ የተ
 ጻለ ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ አናገኝም ። ወደ ፡ ኋላ ፡ ከተሩት ፡ አገሮች ፡
 ሁሉ ፡ ነፃነቷን ፡ ሳታስደፍር ፡ ለመሠልጠን ፡ የቻለች ፡ እሷ ፡ ብቻ ፡
 ነች ። በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ በሥልጣኔ ፡ ራሷን ፡ የምትችል
 በትን ፡ አቅድ ፡ (ፕላን ፡) እንዴት ፡ አድርጋ ፡ እንዳዘጋጀችውና ፡ በእ
 ንደምን ፡ ያለ ፡ ቆራጥነትና ፡ ትጋት ፡ እንደፈጸመችው ፡ ስናስተው
 ለው ፡ የምትሰጠን ፡ ምሳሌ ፡ በሰው ፡ ልጆች ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ በማ
 ንኛውም ፡ ዘመን ፡ ወይም ፡ በማናቸውም ፡ አገር ፡ ተደርጎ ፡ የማይ
 ታወቅ ፡ ድንቅ ፡ ነገር ፡ ነው ። የጃፓን ፡ ሕዝብ ፡ አገሩ ፡ ደሀ ፡ ነው ።
 ሕዝቡ ፡ ግን ፡ አሳቡ ፡ ሩቅ ፡ የሚያስተውል ፡ የመንፈስ ፡ ባለ ፡ ጾጋ ፡
 በመሆኑ ፡ ብቻ ፡ ሁልጊዜ ፡ ራሱን ፡ ከፍ ፡ አድርጎ ፡ ለማሳየት ፡ ቻለ ።
 ስለዚህ ፡ ታሪካቸውን ፡ በማንበብ ፡ ምሳሌ ፡ ሆኖ ፡ ሊያገለግሉን ፡ የሚ
 ችልና ፡ የመንፈስ ፡ ባለጾጎች ፡ የሚያደርገን ፡ ብዙ ፡ ትምህርት ፡ እና
 ገኝበታለን ።

ይህንን ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ተግባር ፡ ሲፈጽሙ ፡ ጃፓኖች ፡ በሥል
 ጣኖቻቸው ፡ መንግሥታቸው ፡ ሕዝባቸው ፡ ባንድ ፡ አሳብና ፡ ባንድ ፡
 ዓይነት ፡ ምኞት ፡ የተቃኙ ፡ ሆነው ፡ በመታየት ፡ የውጭ ፡ ጠላት ፡
 በስብከትም ፡ ሆነ ፡ በሌላ ፡ በማንኛውም ፡ ነገር ፡ የሚገባበት ፡ ቀዳዳ ፡
 ባለመስጠታቸው ፡ ጎብረታቸው ፡ ብረት ፡ የለበሰ ፡ መሣሪያ ፡ ሆኖ ፡
 ተገኝቷል ። ከሁሉም ፡ ይልቅ ፡ ደግሞ ፡ የጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡
 ታሪካቸው ፡ የሰውን ፡ መንፈስ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ዓላማ ፡ የሚመራ ፡
 አብነት ፡ ነው ። እንግዲህ ፡ ለዚህ ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ መድኃኒቱ ፡ ምን
 ድነው ? ብለን ፡ ስናስብ ፡ ከኛ ፡ ከሁኖቹ ፡ ሰዎች ፡ ቀጥሎ ፡ አዲስ ፡
 ትውልድ ፡ እንዲፈጠር ፡ ማድረግ ፡ ይገባናል ። በዚህ ፡ አዲስ ፡ ትው
 ልድ ፡ ውስጥም ፡ ስለ ፡ አገራችን ፡ ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የምንመኝላት ፡
 ከፍ ፡ ያለው ፡ ምኞት ፡ በልባቸው ፡ ውስጥ ፡ አድሮ ፡ ላገር ፡ ጠቃ
 ሚዎች ፡ የሆኑትን ፡ ታላላቅ ፡ ሥራዎች ፡ ለመፈጸም ፡ የሚችሉ ፡
 ሙሉ ፡ ሰውቀት ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ እንዲፈጠሩ ፡ ማድረግ ፡ የሚ
 ችልበትን ፡ መንገድ ፡ ማዘጋጀት ፡ አስፋላጊ ፡ ነው ። ይህንንም ፡ ከዚህ ፡
 ቀጥሎ ፡ የተዘረዘሩትን ፡ መንገዶች ፡ በመከተል ፡ ለንደርስበት ፡ እን
 ችላለን ።

ዛሬ ለኢትዮጵያ ያዲሱ ስልጣኔ መሰረቶች ተጥለውላታል። ወጣቶቿ ባገራቸው ውስጥም በየውጭው አገርም እየሄዱ ይማራሉ። ትምህርትን ለማስፋፋት ከፍተኛ ያለ ወጭ ይደረጋል። ባገራችን ውስጥ ያሉት ተማሪዎች በብዙ አስር ሺ የሚቆጠሩ ሲሆኑ በየውጭው አገር የሚማሩት ደግሞ እንደዚህ ቁጥራቸው በጣም እየጨመረ ሄዷል። ከነዚህም ብዙዎች እየተመለሱ መጥተው አገራቸውን በማገልገል ላይ ናቸው ። ይኸውም በጣም ደስ የሚያሰኝ ነው። እንደዚህም ወደ ኮሬ የተላኩት የኢትዮጵያ ወታደሮች የዓለም ሰላም የተመሰረተበትን የሰኩራቲ ኮልከቲቭን አሳብ ለማስከበር ከሚዋጋው የዓለም መንግስታት ድርጅት አባሎች ከላኩት ጦር ጋር ጎን ለጎን ተሰልፈው ሲዋጉ በሰሩት ብዙ የጀብድ ሥራ ከጥንት ጀምሮ ሲወርድ ሲዋረድ የመጣው የኢትዮጵያ ሕዝብ ጀግንነት ስመ ጥሩነቱን ጠብቆ የኖረ መሆኑን ለዓለም የሚገልጥ ትልቅ ማስረጃ ሆኖ ተገኝተዋል ።

በኢኮኖሚም ፡ በኩል ፡ ኢትዮጵያ ፡ ሀብቷ ፡ እየጨመረና ፡ ገቢ ፡ ገንዘቧ ፡ በያመቱ ፡ እያደገ ፡ ሲሄድ ፡ ይታያል ። ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የሥልጣኔ ፡ ሥራዎች ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ ሲቋቋሙ ፡ እንመለከታለን ። ይህ ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ቡቃያ ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ አበባ ፡ የሚቆጠር ፡ ሲሆን ፡ መልካሥ ፡ ፍረ ፡ ሊሰጥ ፡ የሚችለው ፡ ሁሉም ፡ በየበኩሉ ፡ ተገቶ ፡ እየተረዳዳ ፡ ሲሠራ ፡ እያንዳንዱም ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አስተያየት ፡ ኖሮት ፡ የተሰጠውን ፡ ተግባር ፡ ሰፊ ፡ በሆነ ፡ መንፈስ ፡ ሲፈጽመው ፡ ነው ። ንጉሠ ፡ ነገሥታችን ፡ ኢትዮጵያን ፡ ከፍ ፡ ለማድረግ ፡ የምንችልበትን ፡ መሣሪያ ፡ እንደዚህ ፡ እድርገው ፡ ሲያስጨብጡን ፡ ዋጋ ፡ ያለው ፡ ሥራ ፡ ልንሠራበት ፡ የምንችለው ፡ እኛ ፡ ነን ።

ለምሳሌ ፡ ጃፓን ፡ በማቸውን ፡ የጠራነው ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ተገኝተው ፡ እየተረዳዱ ፡ በይወሩላት ፡ ኖሮ ፡ ሚይገዢ ፡ የተባለው ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቷ ፡ የሥልጣኔን ፡ ዘመን ፡ መክፈቱና ፡ ሥራዎቿንም ፡

ማጽጽሙ ፡ በቂ ፡ ሆኖ ፡ ጃፓን ፡ ከዚህ ፡ ለሁን ፡ ካልችበት ፡ ደረጃ ፡ ለመድረስ ፡ ትችል ፡ ኖርዋል ፡ ወይ ?

እንግዲህ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከፍ ፡ ለማለት ፡ የምትችልበትን ፡ መንገድ ፡ የማይገኝታትን ፡ አደራ ፡ ለመፈጸም የትምህርት ፡ ሚኒስቴርና ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሚኒስቴር ፡ ናቸው ። የትምህርትና ፡ የዕውቀት ፡ ቅርንጫፎች ፡ በውለት ፡ ታላላቅ ፡ ክፍሎች ፡ ይከፈላሉ ። አንዱ ፡ ክፍል ፡ እንደ ፡ ሌሊት ፡ ራቱር ፡ ፍልስፍና ፡ ጥብቅና ፡ ወይም ፡ ሕግ ፡ ዓዋቂ ፡ ፈሎሎገር ፡ የጽንፃ ፡ ዕውቀትና ፡ ሌሎችም ፡ እነሱን ፡ የመሰሉ ፡ በንግግር ፡ ወይም ፡ በቃል ፡ የሚከናወኑ ፡ ትምህርቶች ፡ የተመደቡበት ፡ ናቸው ። ሁለተኛው ፡ ክፍል ፡ ደግሞ ፡ እንደ ፡ መሐንዲስነት ፡ ሕክምና ፡ የእርሻ ፡ ትምህርት ፡ በጠቅላላውም ፡ የቴክኒክ ፡ ትምህርቶች ፡ የሚገኙበት ፡ ናቸው ። አገር ፡ ሊለማ ፡ ሕዝብ ፡ ሊበለጽግና ፡ መንግሥቱም ፡ ሊጠነክር ፡ የሚችለው ፡ በሁለተኛው ፡ ክፍል ፡ የተጠሩትን ፡ ትምህርቶች ፡ አጥርተው ፡ የተማሩ ፡ ሰዎች ፡ ሲገኙበት ፡ ነው ። የቃል ፡ ወይም ፡ የንግግር ፡ ትምህርቶች ፡ ብለን ፡ የጠራናቸውን ፡ ብቻ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ወጣቶች ፡ ቢማሩ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የእጅ ፡ ሥራዎች ፡ የሚወሩ ፡ ከሌሎባቸው ፡ አገሪቱ ፡ ሁልጊዜ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ ሠራተኞች ፡ አስፈላጊዎቿ ፡ ሆነው ፡ ይኖራሉ ። እነሱም ፡ ለሚያከናውኑት ፡ ሥራዎች ፡ ሁል ጊዜ ፡ ውድ ፡ ዋጋ ፡ አየከፈለች ፡ ወርቅን ፡ ታፈስላቸዋለች ፤ በዚህም ፡ አኳኋን ፡ ምን ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ ራሷን ፡ የቻለች ፡ አገር ፡ ለመሆን ፡ አትበቃም ። ለምሳሌ ፡ የክብሪት ፡ ፋብሪካ ፡ ብናጽቁም ፡ እንኳ ፡ እሱን ፡ ለማስኬድ ፡ የሚችሉ ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ የሉንም ። ስለዚህ ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ የቴክኒክን ፡ ሥራ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ወጣቶች ፡ በየቅርንጫፉ ፡ እንዲማሩት ፡ ማድረግ ፡ አለበት ። ይህንንም ፡ ሲያደርግ ፡ በገራችን ፡ ውስጥ ፡ በቆመው ፡ የቴክኒክ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ አስተምሮ ፡ ፈላጊቸውን ፡ የቻሉ ፡ የሚከኒክንና ፡ የእጅ ፡ ሥራዎችን ፡ አጥርተው ፡ የሚያውቁ ፡ ሠራተኞች ፡ እናገኛለን ፡ ብሎ ፡ ለመመኘት ፡ የሚቻል ፡ ነገር ፡ አይመስለኝም ። ምክንያቱም ፡ ከሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ይህን ፡ የመሰለውን ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ በደንብ ፡ ለማስኬድ ፡ የሚችሉ ፡

መምህራን ፡ አይገኙም ። ሁለተኛም ፡ እነሱን ፡ እየተቆጣጠሩ ፡ ትምህርት ፡ ቤቱን ፡ በደንብ ፡ እንዲካሄድ ፡ ለማድረግ ፡ የሚችሉ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አናገኝም ።

ስለዚህ ፡ እስከ ፡ ብዙ ፡ ዓመታት ፡ ድረስ ፡ በመት ፡ በመቱ ፡ የቴክኒክን ፡ ትምህርቶች ፡ የሚማሩ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ እየተመለመሉ ፡ ችሎታቸውና ፡ ስጦታቸው ፡ ከታየ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ አውሮፓና ፡ ወደ ፡ አሜሪካ ፡ እንዲሄዱ ፡ ማድረግ ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ ጥሩ ፡ ጥሩ ፡ ገንቢዎችና ፡ አናጠዎች ፡ እንኳ ፡ ለማግኘት ፡ ስንል ፡ ልጆቻችንን ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ መላክ ፡ ያስፈልገናል ።

ዛሬ ፡ ትልልቅ ፡ ሕንፃዎችና ፡ ጥሩ ፡ ጥሩ ፡ የመኖሪያ ፡ ቤቶች ፡ ለመሥራት ፡ ስናስብ ፡ ሁልጊዜ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሠራተኞች ፡ መፈለግ ፡ አለብን ። እንደዚሁም ፡ መንግሥት ፡ መንገድ ፡ ሲያሠራ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ መሕንዲሶችና ፡ ድልድይ ፡ የሚሠሩ ፡ ገንቢዎች ፡ ይቀጥራል ። በመት ፡ በመቱ ፡ ለሕንፃዎችና ፡ ለመኖሪያ ፡ ቤቶች ፡ ለመንገድና ፡ ለድልድዮች ፡ የምናወጣው ፡ ገንዘብ ፡ ምን ፡ ያህል ፡ እንደሆነ ፡ አስበንዋልን ? እንግዲህ ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ ገንዘብ ፡ ለውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ መክፈሉ ፡ ቀርቶ ፡ ላገራችን ፡ ተወላጆች ፡ ብንሰጣቸው ፡ ኖሮ ፡ በኢኮኖሚ ፡ ረገድ ፡ ምን ያህል ፡ ይጠቅመን ፡ እንደነበረ ፡ አስተውለን ፡ ብናስበው ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ የሚቆጭ ፡ ነገር ፡ ይገኛል ፡ ወይ ? አሁን ፡ በለንበት ፡ ሁኔታ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ሊሆን ፡ ጥሩ ፡ ቤት ፡ ለመሥራት ፡ ሲፈልግ ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ ገንቢዎችና ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ አናጠዎች ፡ አሠራሉ ፡ ጭሉ ፡ አይሞክርም ፤ ምክንያቱም ፡ መልካምና ፡ ጠንካራ ፡ ሥራ ፡ እንደማይሠሩለት ፡ ስለሚያውቅ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ሄደው ፡ ከነመች ፡ ገንቢዎችና ፡ አናጠዎች ፡ ጋር ፡ አብረው ፡ በቴክኒክና ፡ በእጅ ፡ ሥራ ፡ መማሪያ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ተምረው ፡ የመጡ ፡ ያገሩ ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ ሠራተኞች ፡ ቢኖሩን ፡ ቤቱን ፡ በነሱ ፡ እጅ ፡ ለማሠራት ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ቅር ፡ በላለው ፡ ነበር ። ይህን ፡ ሁሉ ፡ ስናመዛገብው ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የቴክኒክ ፡ ትምህርት ፡ የሚማሩ ፡ ሃያ ፡ የሚሆኑ ፡ ተማሪዎች ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ ልኳል ፤ ወደፊት ፡ ደግሞ ፡ በብዙ ፡ ቢልክ ፡ ለዚህ ፡ የሚወጣው ፡ ገንዘብ ፡ ምንም ፡ ቅር ፡ የሚያሰኝ ፡ ባልሆነ ፡ ነበር ።

እንደዚሁ ፡ ሁሉ ፡ ፋብሪካዎችን ፡ ለማስኬድ ፡ የሚችሉ ፡ የፋብሪካ ፡ መሳንዲሶችና ፡ የሥራ ፡ መሪዎች (contre-maitres) አገራችን ፡ እንደ ታገኝ ፡ ማድረግ ፡ ከሁሉ ፡ የበለጠ ፡ ዋና ፡ ጉዳይ ፡ ነው ። ለምሳሌ ፡ ባገራችን ፡ የቃጣ ፡ ያቡጀዲና ፡ የፈትል ፡ የሲሚንቶ ፡ ፋብሪካዎች ፡ የኤሌክትሪክም ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ አሉን ። ያገራችን ፡ ልጆች ፡ ብቻ ቸውን ፡ ሆነው ፡ እነዚህን ፡ ሥራዎች ፡ ለማስኬድ ፡ እንዲችሉ ፡ ለማድረግ ፡ የምንበቃበትን ፡ መንገድ ፡ መፈለግ ፡ አለብን ።

እንደዚሁም ፡ ነገና ፡ ተነገ ፡ ወዲያ ፡ ልናቆማቸው ፡ ለሚያስፈልጉን ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ አስፈላጊዎች ፡ የሆኑትን ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ አስተምረን ፡ ለማውጣት ፡ የምንችለው ፡ ፋብሪካዎቹንስ ፡ የምናቋቋማቸው ፡ እንዴት ፡ አድርገን ፡ ነው ? ብለን ፡ ማሰብ ፡ አለብን ። ስናስብም ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ማለት ፡ በሥርዓት ፡ በሥራ-አምስት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ፍጻሜ ፡ እንዲያገኝ ፡ ለማድረግ ፡ የሚያስፈልገን ፡ ነገር ፡ ምንድነው ? ብለን ፡ ማሰብ ፡ ይገባናል ። በዚህ ፡ ጉዳይ ፡ ላይ ፡ ሊያስቡበት ፡ የሚገባቸው ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር፣የኢንዱስትሪ-ሚኒስቴርና፣የሥራ ፡ ሚኒስቴር ፡ ናቸው። ሂሳብ ፡ ሲደርስ ፡ ዐውቆ ፡ ይፈጸማል ፡ ብለን ፡ ያሰብን ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ለመቼም ፡ አንደርስም ። ዋና ፡ ዋናውም ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሥራ ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ እጅ ፡ ገብቶ ፡ ያልቃል ። የቴክኒክን ፡ ሥራ ፡ የሚማሩ ፡ ልጆች ፡ አሁኑኑ ፡ መርጠን ፡ ጭንልክ ፡ ግን ፡ መጀመሪያ ፡ ላሁኑ ፡ ችግራችን ፡ ይደርሱልናል ። ሁለተኛ ፡ ሥራ ፡ ተቋራጮች ፡ የሆኑ ፡ ያገራችን ፡ መሳንዲሶችና ፡ ሠራተኞች ፡ እየተፈጠሩ ፡ ይደረጃሉ ። ሦስተኛ ፡ ለምናቆማቸው ፡ የቴክኒክ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ መፈጸምና ፡ አስተማሪዎች ፡ ሆነው ፡ በውርጋ ፡ በተማሩትና ፡ በተመለከቱት ፡ አካላት ፡ ያደራጁታል ።

የትምህርታቸውን ፡ አቅድ ፡ በመልካም ፡ መንገድ ፡ ሳይመሩ ፡ እየቀሩ ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙትን ፡ ዋና ፡ ዋናች ፡ ሥራዎች ፡ ለማስኬድ ፡ ሁልጊዜ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ተወላጆች ፡ የሆኑ ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ የሚያስፈልጓቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ዘወትር ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ ሁከትና ፡ ብጥብጥ ፡ ሲፈጠር ፡ ይታያል ። ለዚሁም ፡ ምሳሌ ፡ ገብፅንና ፡ ኢራንን ፡ ልንጠቅሳቸው ፡ እንችላለን ።

በጭሩ ፡ በሁኑ ፡ ዘመን ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ በሁለት ፡ ደረጃ
ዎች ፡ ይከፈላሉ ። እነዚሁም ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ ካገር ፡ ተወላጆቻቸው
መካከል ፡ ለማውጣት ፡ የሚችሉና ፡ የማይችሉ ፡ ናቸው ። ስለዚህ ፡
አንድ ፡ ሕዝብ ፡ ትልቅ ፡ ሊሆን ፡ የሚችለው ፡ ከሁለተኛው ፡ ደረጃ ፡
ወጥቶ ፡ ወደ ፡ አንደኛው ፡ ደረጃ ፡ ለመተላለፍ ፡ አስፈላጊውን ፡
ሲፈጽም ፡ ይህም ፡ ማለት ፡ ቴክኒሲያኖችን ፡ ከሕዝቡ ፡ መካከል ፡ ለማ
ግኘት ፡ ሲችል ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ይልቁንም ፡ የኢንዱስትሪን ፡ ሥራዎች ፡ ለመምራትና ፡ ለማስ
ኬድ ፡ የሚችሉ ፡ ልጆች ፡ ማግኘት ፡ ከሁሉ ፡ የበለጠ ፡ ዋና ፡
ነገር ፡ ነው ። በዚህ ፡ በኩል ፡ በጃፓን ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ እንደተ
መለከትነው ፡ ሁሉ ፡ ኢንዱስትሪና ፡ ንግድ፡በሁኑ ፡ የሥልጣን ፡ ዘመን
ላንድ፡መንግሥትና ፡ ላንድ፡ሕዝብ፡የሀብቱና ፡ የጉልበቱ ፡ ምንጭናቸው ።
ያገሩን ፡ ኢንዱስትሪ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ቢይዙት ፡ የመንግ
ሥቱም ፡ ሆነ ፡ ያሕዝቡ ፡ ሀብትና ፡ ጉልበት ፡ በባዕድ ፡ እጅ ፡ ተያዘ ፡
ማለት ፡ ስለሆነ ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ ጉዳትና ፡ አደጋ ፡ የለም ። አንድ ፡
ሕዝብ ፡ ለኑሮው ፡ የሚያስፈልጉትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎችና ፡
የጦር ፡ መሣሪያዎች ፡ የሚያገኘው ፡ ከኢንዱስትሪ ፡ ስለሆነ ፡ ሕዝቡ
የኢንዱስትሪን ፡ ሥራ ፡ እንዲለምድና ፡ እንዲማር ፡ ማድረግ ፡ ከማ
ነኛውም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ የበለጠ ፡ ዋና ፡ ጉዳይ ፡ ይህ ፡ ነው ። ለም
ሳሌ ፡ ያገራችን ፡ ነጋዴዎችና ፡ ሀብታሞች ፡ ገንዘባቸውን ፡ በርስት ፡
ላይ ፡ ብቻ ፡ ማስቀመጥ ፡ ይወዳሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ ሀብታቸውን ፡
በኢንዱስትሪ ፡ ላይ ፡ ቢያደርጉት ፡ ኖሮ ፡ የበለጠ ፡ ትርፍና ፡ ጥቅም ፡
አግኝተውበት ፡ ለአገራቸውም ፡ የሚጠቅም ፡ ሥራ ፡ ሊሠሩ ፡ ይች
ላሉ ። ቤት ፡ አይሥሩ ፡ ለማለት ፡ አይደለም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡
ሰው ፡ ሀብታም ፡ ሲሆን ፡ ከጠቅላላ ፡ ሀብቱ ፡ ከሦስት ፡ እጅ ፡
አንዱን ፡ ቤት ፡ ሊሠራበት ፡ ሁለቱን ፡ እጅ ፡ በኢንዱስትሪ ፡ ላይ ፡
ማድረግ ፡ ይገባዋል ። አቶሞቢል ፡ መድፍ ፡ ታንክ ፡ አኦሮፕላን ፡
በቡር ፡ መርከብ ፡ በጭሩ ፡ ላንድ ፡ ዘመናዊ ፡ መንግሥት ፡ ኃይሉና ፡
ግርማው ፡ የሆኑት ፡ ነገሮች ፡ ሁሉ ፡ የሚገኙት ፡ ከኢንዱስትሪ ፡ ነው ፡
ስለዚህ ፡ ሕዝቡ ፡ ጥቅሙን ፡ እንዲያውቀው ፡ ለማድረግ ፡ መግ
ከር ፡ ማስተማርና ፡ መምራት ፡ ያስፈልጋል ። ይህንንም ፡ ማድረግ ፡
የሚገባቸው ፡ ከፍ ፡ ብልን ፡ የጠራናቸው ፡ ሚኒስቴሮች ፡ ናቸው ።

እንግዲህ ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ እያንዳንዱ ፡ ሰር ፡ በግል ፡ ጉልበትና ፡ በግል ፡ ትጋቱ ፡ ምን ፡ መሥራት ፡ እንደሚገባው ፡ እናስብ ። ለምሳሌ ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ አንዱን ፡ ወጣት ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ይልከውና ፡ ገንዘብ ፡ እየከፈለ ፡ ያስተምረዋል ። ያ ፡ ወጣት ፡ የያዘውን ፡ ፋምህርት ፡ አጥርቶ ፡ ከንድ ፡ ነጭ ፡ ጋር ፡ ለመተካከል ፡ ማሰብና ፡ ከዚህ ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ ተግባሩ ፡ ሌት ፡ ተቀን ፡ መማር ፡ የሱ ፡ ፈንታ ፡ ነው ። ገንዘቡን ፡ የሚከፍሉት ፡ መንግሥትም ፡ ሆነ ፡ ወይም ፡ ዘመዶቹ ፡ ቢሆኑ ፡ አስፈላጊው ፡ ነገር ፡ እንዳይጎድለው ፡ ከማድረግ ፡ በቀር ፡ ትምህርቱን ፡ በትጋት ፡ አጥርቶ ፡ እንዲማር ፡ የሚቆጣጠሩበት ፡ መንገድ ፡ የላቸውም ። እሱ ፡ ግን ፡ አገሩ ፡ ያለችበትን ፡ ችግርና ፡ የተማሩ ፡ ሰዎች ፡ የሚያስፈልጓት ፡ መሆኗን ፡ በማሰብ ፡ ጥበብንና ፡ ዕውቀትን ፡ ለማግኘት ፡ ሲል ፡ በሰፊ ፡ መንፈስ ፡ እጥፍ ፡ በሆነ ፡ ትጋትና ፡ ድክም ፡ መሥራት ፡ አለበት ።

ሰው ፡ ትምህርት ፡ ሲማር ፡ አሳብ ፡ ሰፊ ፡ መሆን ፡ ይገባዋል ፡ ስላልነው ፡ ጉዳይ ፡ ትርጉሙ ፡ ምን ፡ እንደሆነ ፡ ለመግለጥ ፡ ያህል ፡ አንድ ፡ ምሳሌ ፡ እንሰጣለን ። የጃፓን ፡ ተወላጅ ፡ የሆነ ፡ ሆኩዘኢ ፡ የሚባለው ፡ በጣም ፡ የታወቀ ፡ ሥዕል ፡ ወዓሊ ፡ ሲናገር ፡ እንደዚህ ፡ ብሏል ፡ “የእንስሳት ፡ የእሳዋት ፡ የዛፎች ፡ የአሰዋፍ ፡ የዓሣዎችና ፡ የትሎች ፡ እውነተኛው ፡ የሥነ ፡ ፍጥረታቸው ፡ አወራር ፡ የተገለጠልኝ ፡ በሰባ ፡ ሦስት ፡ ዓመቴ ፡ ነው ። ወደፊት ፡ ደግሞ ፡ ሰማንያ ፡ ዓመት ፡ ሲሞላኝ ፡ የበለጠ ፡ እርምጃ ፡ አደርጋለሁ ። የዘጠና ፡ ዓመት ፡ ዕድሜ ፡ ሲኖረኝ ፡ ደግሞ ፡ በነገሮችው ልጥ ፡ ተሸፍኖ ፡ የሚገኘው ፡ ምሥጢር ፡ ይገለጥልኛል ። መቶ ፡ ዓመት ፡ ሲሆነኝ ፡ ድንቅ ፡ ከሆነ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ አደርሳለሁ ። መቶ ፡ ዓመት ፡ መር ፡ ማንኛውም ፡ ነገር ፡ በኋላ ፡ ከንድ ፡ ሕይወት ፡ ያለው ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ።” ሆኩዘኢ ፡ ይህን ፡ ሲናገር ፡ የሰባ ፡ ሦስት ፡ ዓመት ፡ ሆኖ ፡ ሽማግሌ ፡ ነበር ። ይህን ፡ ማለቱ ፡ ሰው ፡ በሥዕል ፡ ሠዓሊነትም ፡ ቢሆን ፡ ከመጨረሻው ፡ ከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ ለመድረስ ፡ ሲያስብ ፡ ያንድ ፡ ሰው ፡ ዕድሜ ፡ አይበቃውም ፡ ለማለት ፡ ነው ።

ሆኑዛኢ ፡ በሥዕል ፡ ወዳሊነቱ ፡ ብዙ ፡ ሥራ ፡ የወራና ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የታወቀ ፡ በመሆኑ ፡ ማነኛውንም ፡ አነስተኛ ፡ ዲክሊዮኔር ፡ ስንገልጥ ፡ ስሙን ፡ የዓለም ፡ ታሪክ ፡ ከሚያስታውሳቸው ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ጋር ፡ ተጽፎ ፡ እናገኘዋለን ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ሆኑዛኢ ፡ አሳቢ ፡ ሰፊ ፡ ሰው ፡ ስለነበረ ፡ በሕይወቱ ፡ የፈጸመው ፡ ሥራ ፡ አላጠገበውም ። በምዕራፉ ፡ እንደተመለከትነው ፡ የጃፓን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ እነ ፡ ካትሱ ፡ ቶኅ ፤ ኖዢ ፡ ፉኩዛዋ ፤ ሁሉም ፡ የትልቁ ፡ እስክንድርንና ፡ የናፖሌዎንን ፡ ታሪክ ፡ ማንበብ ፡ የሚወዱ ፡ ሰዎች ፡ ስለነበሩ ፡ አሳባቸው ፡ ማነኛውንም ፡ ነገር ፡ የሚያስተውለው ፡ በሰፊ ፡ አስተያየት ፡ ነበር ። ብዙ ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ የቻሉትም ፡ አሳባቸው ፡ ባለጸጋ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ በየትምህርት ፡ ቤቱና ፡ በውጭም ፡ አገር ፡ የሚማሩት ፡ የኢትዮጵያ ፡ ወጣቶች ፡ የጃፓንን ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ታሪክ ፡ ምሳሌ ፡ በልባቸው ፡ አሳድረው ፡ የእነሱን ፡ የመሰለ ፡ ባህርይ ፡ በመውረስ ፡ በትጋትና ፡ በጋለ ፡ መንፈስ ፡ እየወሩ ፡ ላገራቸው ፡ ያገለግላሉ ፡ ብለን ፡ ሙሉ ፡ ተስፋ ፡ እናደርጋለን ።

ገንዘብ ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ ደግሞ ፡ ዕድሜያቸው ፡ የሚፈቅድ ላቸው ፡ ሲሆኑ ፡ እነሱው ፡ ራሳቸው ፡ መማር ፡ ይገባቸዋል ። ቢችሉ ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ አለዚያም ፡ ደግሞ ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ ሄደው ፡ መማር ፡ አለባቸው ። ዕድሜያቸው ፡ የማይፈቅድላቸው ፡ ሲሆን ፡ ግን ፡ ልጆቻቸውን ፡ ማስተማር ፡ ያስፈልጋቸዋል ። በዚህ ፡ ረገድ ፡ በሁኑ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ልጆቻቸውን ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ እየላኩ ፡ ሲያስተምሩ ፡ ስለምናይ ፡ በጣም ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝ ፡ ነገር ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ብዙዎቹ ፡ ይህን ፡ ቢያደርጉ ፡ ሊያደርጉት ፡ ሊችሉ ፡ የማያደርጉት ፡ ብዙዎች ፡ ደግሞ ፡ ሞልተዋል ።

በሕክምናም ፡ በኩል ፡ እንደዚሁ ፡ ብዙ ፡ ሐኪሞች ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ ማስተማር ፡ የሚቻልበትን ፡ መንገድ ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ መፈለግ ፡ አለበት ። ብዙ ፡ ሐኪሞች ፡ ብናገኝ ፡ የሕዝቡ ፡ ጤንነት ፡ በሚገባ ፡ እየተጠበቀ ፤ የሕዝቡ ፡ ቁጥር ፡ እየጨመረና ፡ እያደገ ፡ ይሄ ዳል ። ለምሳሌ ፡ የኢትዮጵያ ፡ አገር ፡ ከጃፓን ፡ አገር ፡ ስፋት ፡ ሦስት ፡ ጊዜ ፡ ተኩል ፡ ይበልጣል ። ጠባብ ፡ በሆነው ፡ የጃፓን ፡ አገር ፡ ሰባ ፡

አምስት ፡ ሚሊዮን ፡ ሕዝብ ፡ ሲኖርበት ፡ ሦስት ፡ ጊዜ ፡ ተኩል ፡ በሚበልጠው ፡ ሰፊ ፡ በሆነው ፡ በኛ ፡ አገር ፡ የሚኖረው ፡ የሕዝባችን ፡ ቁጥር ፡ ከአሥር ፡ እስከ ፡ አሥራ ፡ አምስት ፡ ሚሊዮን ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እየተበለ ፡ ይገመታል ። ሕዝቡ ፡ የሕክምናን ፡ እርዳታ ፡ በሚገባ ፡ ሲያገኝ ፡ ግን ፡ የሚወለዱት ፡ ሕፃናት ፡ እያደጉ ፡ በመሔዳቸው ፡ ትውልዳችን ፡ የሚበዛ ፡ መሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነው ።

እንደዚሁም ፡ ለምሳሌ ፡ ቆላ ፡ የሆኑት ፡ የኢትዮጵያ ፡ አውራጃች ፡ ምንም ፡ ያህል ፡ ብዙ ፡ ሕዝብ ፡ አይኖርባቸውም ። ምንክያ ቱም ፡ ወባና ፡ ሌላም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ በሽታ ፡ ስለሚገኝባቸው ፡ በሽታውን በመፍራታችን ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ጥጥ ፡ ሸንኮራ ፡ አገዳና ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ አታክልት ፡ በብዙ ፡ ሊገኝባቸው ፡ የሚችሉ ፡ የሀብት ፡ ምንጭ ፡ የሆኑ ፡ መራቶች ፡ ሞልተውባቸዋል ። ሐኪሞች ፡ መሐንዲሶችና ፡ የእርሻ ፡ ትምህርት ፡ የሚያውቁ ፡ ሰዎች ፡ ቢኖሩን ፡ ግን ፡ በሽታውን ፡ እያጠፋን ፡ አገሩን ፡ ለማልማት ፡ አንችላለን ። በጭሩ ፡ በቴክኒክ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ የተማሩ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥራዎች ፡ የሚያውቁ ፡ ሰዎች ፡ ቢኖሩን ፡ ኢትዮጵያን ፡ ኃይለኛና ፡ ሀብታም ፡ መንግሥት ፡ ለማድረግ ፡ የምንችልበት ፡ ተቆጥሮ ፡ የማያልቅ ፡ ብዙ ፡ ሥራ ፡ ለመፈጸም ፡ እንችላለን ። የአናጠነትን ፡ ሥራ ፡ አሳምረው ፡ የሚያውቁ ፡ ወራተኞች ፡ ኢትዮጵያ ፡ ቢኖርዋት ፡ ኖሮ ፡ በእንጨት ፡ ሀብታም ፡ አገር ፡ ስለሆነች ፡ በእንጨት ፡ የሚሠሩ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዕቃዎች ፡ እየወራች ፡ ለጎረቤቶቿ ፡ ለነ ፡ ግብፅ ፡ እየሸጠች ፡ ብዙ ፡ ሀብት ፡ ለማግኘት ፡ ትችላል ፡ ነበረ ። አሁን ፡ ግን ፡ እንኳንስ ፡ ይህን ፡ ልታደርግ ፡ ወርቅዋን ፡ እያፈሰሰች ፡ ለፈሷ ፡ እንኳ ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ እንጨትና ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ እጅ ፡ የተሠሩ ፡ የቤት ፡ ዕቃዎች ፡ ስትገዛ ፡ ትታያለች ።

ባገራችን ፡ ውስጥ ፡ በምናቆማቸው ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ ውስጥ ፡ ብቻ ፡ ተምረው ፡ ራሳቸውን ፡ ችለው ፡ ከፍ ፡ ያለውን ፡ የንግድ ፡ ሥራ ፡ ለማከናወንና ፡ የበንክንም ፡ ሥራ ፡ ለማከሂድ ፡ የሚችሉ ፡ ልጆች ፡ ለማግኘት ፡ አንችልም ። እነዚህን ፡ ሁለት ፡ ሥራዎች ፡ በትክክል ፡ ሊያስኬዱ ፡ የሚችሉ ፡ ሰዎች ፡ ከሌሉን ፡ ደግሞ ፡ የመንግሥታችንና ፡ ያገራችን ፡ የሕዝቡም ፡ የጉልበታቸው ፡ መሠረት ፡ የሆነውን ፡

የንግድ ፡ ሥራ ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ እጅ ፡ ለማውጣት ፡ የማይቻል ፡ ነገር ፡ ነው ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ያገራችን ፡ ነጋዴዎች ፡ የንግድ ፡ ማኅበር ፡ እያቋቋሙ ፤ ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠራናቸው ፡ የንግድን ፡ ሥራ ፡ ተምረው ፡ የመጡት ፡ ልጆች ፡ ሥራውን ፡ እያስኬዱላቸው ፡ በንግድ ፡ ሥራ ፡ ኃይል ፡ እንዲያገኙ ፡ ለማድረግ ፡ ይቻላል ። ለምሳሌ ፡ በየጊዜው ፡ ያገራችን ፡ ሰዎች ፡ የንግድ ፡ ማኅበር ፡ አቋቋመው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ሥራቸውን ፡ የሚመሩላቸው ፡ ወይም ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ወይም ፡ በቂ ፡ እውቀት ፡ የሌላቸው ፡ ሰዎች ፡ በመሆናቸው ፡ ሁልጊዜ ፡ እየከሰሩ ፡ ማኅበራቸው ፡ ሲፈርስ ፡ ታይቷል ።

በዚህም ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ብታውቅበት ፡ ከጃፓን ፡ የተሻለ ፡ መንገድ ፡ ለመከተል ፡ ዕድል ፡ አግኝታለች ። ዛሬ ፡ በገራችን ፡ እንደነ ፡ ሚትሱኢ ፡ ወይም ፡ እንደነ ፡ ሚትሱጢሺ ፡ የመሰሉ ፡ ብቻቸውን ፡ ሆነው ፡ ፋብሪካ ፡ ለማቆም ፡ የሚችሉ ፡ ሰዎች ፡ አይገኙም ። በጃፓን ፡ አገር ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠራናቸው ፡ ሰዎች ፡ የንግድን ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ጠቅልለው ፡ በለ ፡ ያዙት ፡ ያገሩ ፡ ገንዘብና ፡ ሀብት ፡ በጥቂት ፡ ሰዎች ፡ እጅ ፡ ገብቷል ። ይህም ፡ አሁን ፡ ለጊዜው ፡ መልካም ፡ መስሎ ፡ ይታይ ፡ ወደፊት ፡ ሁከት ፡ እንደሚያመጣባቸው ፡ አይጠረጠርም ። በገራችን ፡ ግን ፡ የንግድ ፡ ማኅበሮች ፡ እየተፈጠሩ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ እንዲያቋቋሙ ፡ ሲደረግ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በንግድ ፡ የሚገኘውን ፡ ሀብት ፡ በለ ፡ አክሲዮኖች ፡ እየሆኑ ፡ ሊካፈሉ ፡ ይችላሉ ። በዚህም ፡ አኳኋን ፡ ብልጽግና ፡ ለብዙ ፡ ሰዎች ፡ እንዲዳረስ ፡ ለማድረግ ፡ ይቻላል ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ለማድረግ ፡ የሚቻለው ፡ ሕዝቡ ፡ ከፍ ፡ ያለውን ፡ ጥቅሙን ፡ ለማወቅ ፡ የሚችሉበት ፡ ዕውቀት ፡ ስለሌለው ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ የንግድና ፡ የባንክ ፡ ሥራ ፡ የሚያውቁ ፡ ተማሪዎች ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየላከ ፡ በማስተማር ፡ የንግድና ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሚኒስቴርም ፡ የንግድ ፡ ማኅበሮች ፡ እንዲፈጠሩ ፤ ሕዝቡም ፡ የኢንዱስትሪን ፡ ሥራ ፡ እንዲለምዱ ፡ በመምከር ፡ ሁለቱ ፡ መሥሪያ ፡ ቤቶች ፡ እየተሰማሙና ፡ እየተረዳዱ ፡ ሕዝቡን ፡ ሲመሩት ፡ ነው ።

እንዲያውም ፡ የንግድና ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሚኒስቴር ፡ ላገር ፡ የግ. ጠቅም ፡ ሆኖ ፡ የተገኘውን ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ሁሉ ፡ ግማሹን ፡ ገንዘብ ፡ ከመንግሥት ፡ እያስፈቀደ ፡ የተረፈውን ፡ አክሲዮን ፡ በመሸጥ ፡ እየሰበሰበ ፡ ከቋቋመው ፡ በኋላ ፡ ቴክኒኪያኖቹን ፡ እየመረጠ ፡ ሰጥቶ ፡ ሥራው ፡ በደንብ ፡ እንዲካሄድና ፡ ሰውም ፡ በዚሁ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ሥራ ፡ ላይ ፡ እምነት ፡ እንዲጥልበት ፡ አስፈላጊውን ፡ ሁሉ ፡ ማድረግ ፡ ይገባዋል ። ሥራው ፡ በደንብ ፡ ከተቋቋመ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ አክሲዮኑን ፡ ለባለ ፡ ጥቅሞች ፡ ሸጦ ፡ ደግሞ ፡ ሌላ ፡ ሥራ ፡ ያቋቁማል ። ይህም ፡ ሕዝቡን ፡ በንግድ ፡ ሥራ ፡ መምራት ፡ መምከርና ፡ ማሳደግ ፡ ይባላል ። ይኸውም ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ መደረጉን ፡ ተመልክተነዋል ።

ያገራችን ፡ ሕዝብ ፡ በንግድና ፡ በኢንዱስትሪ ፡ እያደገ ፡ ሊሄድ ፡ ለመንግሥቱ ፡ ምን ፡ ዓይነት ፡ ጥቅም ፡ ሊሰጥ ፡ እንደሚችልና ፡ እንደሚገባው ፡ ለማስረዳት ፡ ያህል ፡ በሌሎች ፡ አገሮች ፡ የተደረገ ፡ አንጻንድ ፡ ምሳሌዎች ፡ እንሰጣለን ።

የፈረንሳይ ፡ ተወላጅ ፡ የሆነው ፡ ትልቁ ፡ ዓዋቂ ፡ ፌርዲናንድ ፡ ደ ፡ ሴሴፕስ ፡ የሚባለው ፡ ጥልቅ ፡ በሆነው ፡ ጥበቡ ፡ ማነኛውም ፡ እንቅፋት ፡ ሊያሰናክለው ፡ ባልቻለው ፡ ትእግሥቱና ፡ ትጋቱ ፡ የሱዌዝን ፡ የባሕር ፡ በር ፡ ከግብፅ ፡ መንግሥት ፡ ጋር ፡ ተስማምቶ ፡ ራሱ ፡ ሥራውን ፡ እያሠራ ፡ ከከፈተው ፡ በኋላ ፡ እንግሊዝ ፡ ወደ ፡ ህንድ ፡ አገር ፡ ግዛቷ ፡ ለምትመላለስበት ፡ መንገድ ፡ ይህ ፡ በር ፡ ዋና ፡ ኬላ ፡ መሆኑን ፡ አስተውላ ፡ በዚህ ፡ በር ፡ ላይ ፡ እጅዋን ፡ ለመመን ፡ ተግባራት ፡ ጀመር ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ በር ፡ የተከፈተውና ፡ የተሠራው ፡ በግብፅ ፡ መሬትና ፡ በፈረንሳይ ፡ ሊቅ ፡ ጥበብ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሚበልጠውን ፡ አክሲዮን ፡ የያዙት ፡ ሁለቱ ፡ አገሮች ፡ ነበሩ ።

የግብፅ ፡ ኬዲቭ ፡ (ንጉሥ ፡) ገንዘብ ፡ የማይበቃው ፡ አባካኝ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፤ በ1875 ዓ. ም. (እ. ኤ. አ.) በሱዌዝ ፡ የባሕር ፡ በር ፡ ኩባንያ ፡ ውስጥ ፡ የነበረውን ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ሰባ ፡ ሰባት ፡ አክሲዮን ፡ ሊሸጥ ፡ ማለቱ ፡ ተወራ ። ይህንኑም ፡ ለመግዛት ፡ ከማንም ፡ ይልቅ ፡ መብት ፡ ያላት ፡ ፈረንሳይ ፡ ነበረች ። ነገር ፡ ግን ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ፈረንሳይ ፡ ጀርመን ፡ ድል ፡ ከደረገችት ፡ በኋላ ፡ ቢስማርክ ፡

የሚባለው ፡ የጀርመን ፡ ጠቅላይ ፡ ሚኒስትር ፡ አስጠንቀ ፡ ይዟት ፡
 ስለነበረ ፡ የእንግሊዝን ፡ ደጋፊነት ፡ ለማግኘት ፡ ስትል ፡ እነዚህን ፡
 አክሲዮኖች ፡ ከግብፅ ፡ ላይ ፡ እንድትገዛ ፡ ለእንግሊዝ ፡ ፈቀደችላት ።
 በዚህ ፡ ጊዜ ፡ የእንግሊዝ ፡ ጠቅላይ ፡ ሚኒስትር ፡ ስመ ፡ ጥሩው ፡
 ዲስራኤሊ ፡ የሚባለው ፡ ነበር ።

ባንድ ፡ በኩል ፡ የእንግሊዝ ፡ ፓርላማ ፡ በፅረፍት ፡ ምክንያት ፡ ተዘ
 ግቶ ፡ ስለነበረ ፡ የግብፅን ፡ አክሲዮን ፡ ለመግዛት ፡ የሚሆነውን ፡ ገን
 ዘብ ፡ ከፓርላማ ፡ ለማስፈቀድ ፡ አልተቻለም ። በሌላም ፡ በኩል ፡ ለጊ
 ዜው ፡ በመንግሥቱ ፡ ግምጃ ፡ ቤት ፡ የግብፅ ፡ ኬዲቭ ፡ ስለ ፡ አክሲዮኑ ፡
 ዋጋ ፡ ጠይቆት ፡ የነበረው ፡ አራት ፡ ሚሊዮን ፡ ፓውንድ ፡ አልተ
 ገኘም ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ ኬዲቭ ፡ ይህንኑ ፡ ገንዘብ ፡ በፍጥነት ፡
 ለችግሩ ፡ እንዲደርስለት ፡ ስለፈለገ ፡ አስቀድሞ ፡ ለሚከፍለው ፡ ገዥ ፡
 ሊሸጥ ፡ የተዘጋጀ ፡ መሆኑን ፡ አስታውቆ ፡ ነበርና ፡ የእንግሊዝ ፡ ጠቅ
 ላይ ፡ ሚኒስትር ፡ ዲስራኤሊ ፡ ሮትቻይልድ ፡ ከሚባለው ፡ ባለ ፡ ባንክ ፡
 ከሆነው ፡ ባለጸጋ ፡ ዘንድ ፡ መልክተኛ ፡ ልክ ፡ በፍጥነት ፡ አራት ፡
 ሚሊዮን ፡ ፓውንድ ፡ አበድረን ፡ ሲል ፡ ለመነው ። ሮትቻይልድም ፡
 ስለ ፡ ዋስትና ፡ ምን ፡ ትሰጡኛላችሁ ? ሲል ፡ ጠየቀ ። ዲስራኤሊም ፡
 ዋስ ፡ የሚሆንህ ፡ ራሱ ፡ የእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መለ
 ሰለት ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ሮትቻይልድ ፡ ወዲያው ፡ የተፈለገውን ፡ ገን
 ዘብ ፡ ዝቅ ፡ ባለ ፡ ወለድ ፡ ለእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ ስላበደረው ፡
 የግብፅን ፡ አክሲዮን ፡ ለመግዛትና ፡ እጁን ፡ በሱዌዝ ፡ የባሕር ፡
 በር ፡ ላይ ፡ ለመጫን ፡ ቻለ ።

ጃፓን ፡ በ1905 ዓ. ም. መስከብን ፡ ለመውጋት ፡ ባለበች ፡ ጊዜ ፡
 የጦርነቱ ፡ ከሳራ ፡ የፈጀባት ፡ ገንዘብ ፡ አንድ ፡ ሚሊዮርድ ፡ አራት ፡
 መቶ ፡ ሃያ ፡ ሚሊዮን ፡ ዩን ፡ ነው ። ከዚህ ፡ የሚበልጠውን ፡ ምንም ፡
 እንኳ ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ብትበደር ፡ እን ፡ ሚትሱኢና ፡ ሚትሱቢሺ ፡
 የጦር ፡ መሣሪያ ፡ እየወሩ ፡ ከማቅረባቸው ፡ በላይ ፡ ከሕዝቡ ፡ ጋር ፡
 ሆነው ፡ በመዋጮ ፡ ለመንግሥቱ ፡ ሦስት ፡ መቶ ፡ ሚሊዮን ፡ ዩን ፡
 የገንዘብ ፡ እርዳታ ፡ ሰጥተውታል ። እን ፡ ፋኩዛዋ ፡ ሕዝቡን ፡ እየ
 ወራ ፡ እንዲበለጽግ ፡ መምከራቸው ፡ ብልጽግናው ፡ ይህን ፡ ለመሰ
 ለው ፡ ከፍ ፡ ላለ ፡ ላገር ፡ ጉዳይ ፡ እንዲያገለግል ፡ ነው ። ስለዚህ ፡

ባገራችን ፡ ትልልቅ ፡ የንግድ ፡ ቤቶች ፡ እንዲፈጠሩ ፡ ሲደረግ ፡
ዋናው ፡ አሳብ ፡ ሀብታቸው ፡ መርከብ ፡ ለመሥራትና ፡ የጦር ፡ መሣ
ሪያ ፡ የሚሠሩ ፡ ኢንዱስትሪዎችና ፡ ዑኒቨርሲቲዎችም ፡ ለማቋቋም ፡
መንግሥቱንም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ጉዳዮች ፡ ለመርዳት ፡ እንዲችሉ ፡
ለማድረግ ፡ ነው ።

ለምሳሌ ፡ የጀርመን ፡ ጦር ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ በጣም ፡ የተፈራ ፡
ኃይለኛ ፡ መሆኑን ፡ እናውቃለን ። ይህን ፡ ያህል ፡ የተፈራ ፡ ለመ
ሆን ፡ ያበቃው ፡ ማነው ? ክፍፕ ፡ የሚባለው ፡ ነጋዴ ፡ አይደለምን ?
ክፍፕ ፡ ብረት ፡ የሚያቀልጡ ፡ ከባድ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ አቁሞ ፡
በያይነቱ ፡ ጥሩ ፡ ጥሩ ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎች ፡ እየሠራ ፡ ለጀርመን ፡
ጦር ፡ ሠራዊት ፡ በይሰጠው ፡ ኖሮ ፡ የጀርመን ፡ ወታደር ፡ በጀግን
ነቱ ፡ ብቻ ፡ ምን ፡ ሊያደርግ ፡ ይችላል ፡ ኖርዋል ? በጃፓንም ፡ አገር ፡
እነ ፡ ሚትሱኢና ፡ ሚትሱቢሺ ፡ ዘመናዊ ፡ የሆነ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ እየ
ሠሩ ፡ ለመንግሥቱ ፡ በይሸጡለት ፡ ኖሮ ፡ የጃፓን ፡ ጦር ፡ ሞት
የማይፈራ ፡ ጀግና ፡ መሆኑ ፡ ብቻ ፡ ምንም ፡ ዋጋ ፡ በልኖረው ፡ ነበር ።
በጀግንነቱ ፡ ከጀርመኖችና ፡ ከጃፓኖች ፡ የማያንሰውን ፡ የኢትዮጵያን ፡
ሕዝብ ፡ የፋሺስት ፡ ጦር ፡ ድል ፡ ያደረገው ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ስለ
ጉደለው ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ወይ ?

ለምሳሌ ፡ በሁኑ ፡ ሰዓት ፡ በኢትዮጵያ ፡ የሚኖሩ ፡ የውጭ ፡
አገር ፡ ነጋዴዎች ፡ ከኢትዮጵያ ፡ የሚገኘውን ፡ እንደ ፡ ቡና ፡ እንደ ፡
ቆዳና ፡ እንደ ፡ ሰም ፡ የመሰሉትን ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎች ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡
አገር ፡ እየላኩ ፡ ላገራችን ፡ የሚያስፈልጉትንም ፡ የንግድ ፡ ዕቃዎች ፡
ከውጭ ፡ አገር ፡ እያስመጡ ፡ በመሸጥና ፡ በመለወጥ ፡ የሚያተርፉት ፡ ገንዘብ ፡
ምን ፡ ያህል ፡ እንደሆነ ፡ አውቀነዋልን ? ይህም ፡ ሁሉ ፡ ገንዘብ ፡ ገቢ ፡
የሚሆነው ፡ ላገራችን ፡ ነጋዴዎች ፡ ሆኖ ፡ እነሱም ፡ ላገር ፡ የሚጠ
ቅም ፡ ሥራ ፡ ቢሠሩበት ፡ ኖሮ ፡ የቱን ፡ ያህል ፡ ላገራችን ፡ ትለማ ፡
እንደነበረ ፡ አስበነዋልን ? አሁን ፡ ግን ፡ ከገራችን ፡ በንግድ ፡ ሥራ ፡
የሚገኘው ፡ ዋናው ፡ ገንዘብ ፡ የሚገባው ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡
እጅ ፡ ስለሆነ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አገር ፡ እየሄደ ፡ የልሎቹን ፡ አገሮች ፡
ያለማል ፡ እንጅ ፡ ኢትዮጵያ ፡ አልተጠቀመችበትም ።

ይህንንም ፡ ስንል ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ነጋዴዎችን ፡ ለመመቅኘት ፡
 አይደለም ። እንዲያውም ፡ እነሱ ፡ ገንዘባቸውንና ፡ በንግድ ፡ ሥራ ፡
 በኩልም ፡ ያላቸውን ፡ ዕውቀት ፡ እያመጡ ፡ በመሥራታቸው ፡ የመ
 ንግሥቱ ፡ ቀረጥ ፡ እየተጨመረ ፡ ገቢ ፡ ገንዘቡ ፡ እንዲያድግ ፡ ያገራች
 ንም ፡ ሰዎች ፡ ሥራ ፡ እንዲያገኙና ፡ አገራችንም ፡ በሥራ ፡ እንድትን
 ቀላቀስ ፡ በማድረጋቸው ፡ በጣም ፡ የረዱን ፡ መሆናቸውን ፡ መዘ
 ንጋት ፡ አይገባንም ። ይሁን ፡ እንኛ ፡ እውን ፡ ያሉት ፡ አገራችን ፡ ላይ ፡ ነው ፡
 በቶሎ ፡ ነቅተን ፡ አስፈላጊውን ፡ ላናደርግ ፡ ጭንቀር ፡ ግን ፡
 በኋላ ፡ ጉሮሮዎችንን ፡ የታነቅን ፡ ሆነን ፡ እንገኛለን ። ስለ ፡ ዘለቁ
 ታው ፡ ጉዳይ ፡ ስናስብ ፡ ያገራችን ፡ ብልጽግና ፡ ላገራችን ፡ ማል
 ሚያ ፡ እንዲሆን ፡ ያስፈልጋል ። ከዚህም ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ የም
 ንችለው ፡ አጉል ፡ ምቅኝነት ፡ በልባችን ፡ በማሳደር ፡ ሳይሆን ፡ ዕው
 ቀትንና ፡ ወራተኛነትን ፡ መግሪያ ፡ አድርገን ፡ ተግተን ፡ በመሥራት ፡
 ነው ። ከፍ ፡ ብለን ፡ እንደገለጥነው ፡ ልጆቻችንን ፡ ወደ ፡ አውሮፓና ፡
 ወደ ፡ አሜሪካ ፡ እየላከን ፡ በታላላቆቹ ፡ የንግድ ፡ ትምህርት ፡
 ቤቶች ፡ ከተማሩ ፡ በኋላ ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ ገንዘብ ፡ ለተቋቋሙት ፡
 የንግድ ፡ ቤቶች ፡ ዲሬክተሮች ፡ ሆነው ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ በዕውቀትና ፡
 በጥበብ ፡ በታማኝነትም ፡ እየሠሩ ፡ በሌላም ፡ በኩል ፡ መንግሥት ፡ እየደገፋ
 ቸው ፡ የንግዱን ፡ ማኅበር ፡ ሲያስኬዱት ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ የንግድን ፡
 ሥራ ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ እጅ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ እያልን ፡ አው
 ጥተን ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ እጅ ፡ ለማዛወር ፡ የምንመኘው ፡
 ምኞት ፡ አውቆ ፡ ይፈጽማል ። ተግተን ፡ እንደዚህ ፡ የምናገኘውንም ፡
 ገንዘብ ፡ ለከንቱ ፡ ውዳሴ ፡ ማድረጋችን ፡ ቀርቶ ፡ ላገር ፡ ለሚጠ
 ቅም ፡ ሥራ ፡ ልናውለው ፡ የሚገባን ፡ መሆኑን ፡ ያገራችን ፡ በለዐ
 ጎች ፡ ሊያውቁት ፡ ይገባቸዋል ።

ራሳችንን ፡ አስከንችል ፡ ድረስ ፡ ግን ፡ ከሁሉም ፡ የሚሻለው ፡
 ዘዴ ፡ በገራችን ፡ የሚጠቀሙት ፡ ነጋዴዎችና ፡ በሌሊት ጥላቻዎች ፡
 ከኢትዮጵያውያን ፡ ጋር ፡ ከፒታላቸውን ፡ አኩል ፡ ለኩል ፡ እያደረጉ ፡
 አብረው ፡ በባለአክሲዮንነት ፡ እንዲሠሩ ፡ ማስገደድ ፡ ነው ።

እንደዚህ ፡ አድርጎ ፡ በለሥልጣን ፡ የሆነ ፡ በሥልጣኑ ፡ በለጸጋ ፡
 የሆነ ፡ በገንዘቡ ፡ ትምህርት ፡ ያለው ፡ በዕውቀቱ ፡ እየተረዳዱ ፡ በሠሩ ፡

በሩት ፡ ዓመታት ፡ የሒሳቡን ፡ ሚዛን ፡ ለማስተካከል ፡ ሊል ፡ ባመት ፡
 ባመቱ ፡ 90 (ዘጠና ፡ ሚሊዎን ፡ ዩን ፡ ይበደር ፡ ነበር ። ከዚህም ፡
 በቀር ፡ የጃፓን ፡ መንግሥት ፡ በአገሩ ፡ ውስጥ ፡ ኢንዱስትሪን ፡ ማስፋፋት ፡
 በጀመረ ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ስድሳ ፡ አምስት ፡ ሚሊዎን ፡ ፓውንድ ፡ ከእ
 ንግሊዝ ፡ ላይ ፡ መበደሩን ፡ ተመልክተነዋል ። ይህም ፡ ነገር ፡ አንድ ፡
 መንግሥት ፡ ገንዘብ ፡ ተበድሮ ፡ መሠረት ፡ ላለው ፡ ሥራ ፡ ሲያው
 ለው ፡ በመጨረሻ ፡ አሥር ፡ ጊዜ ፡ እጥፍ ፡ አድርጎ ፡ ሰብሉን ፡ እንደ
 ሚሰበሰብ ፡ ያስተምረናል ።

ልዩ ፡ ልዩ ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ የሚያውቁ ፡ ሠራተኞች ፤ መሐን
 ዳሶች ፤ ሐኪሞች ፤ የንግድንና ፡ የባንክን ፡ ሥራ ፡ የሚመሩ ፡ ሰዎች ፡
 በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ለማግኘትላ ፡ እንደምን ፡ ያለ ፡ መንገድ ፡
 መከተል ፡ ይገባናል ። ዋናው ፡ ነገር ፡ በተለየ ፡ እነዚህን ፡ ዕውቀ
 ቶች ፡ ለመማር ፡ የሚችሉ ፡ ልጆች ፡ የሚዘጋጁበት ፡ ልዩ ፡ የሆኑ ፡
 ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ ማቋቋም ፡ ያስፈልጋል ። በእነዚህም ፡ ትምህርት ፡
 ቤቶች ፡ ሊገቡ ፡ የሚችሉ ፤ በሒሳብ ፤ በማቴማቲክ ፤ ልዩ ፡ ችሎታ ፡
 ያላቸው ፡ ልጆች ፡ እየተመረጡ ፡ ነው ።

እነሱም ፡ በእነዚህ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ ሊገኙ ፡ የሚችሉ ፡
 መሆናቸው ፡ ከተረጋገጠ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ እየተላኩ ፡ በቲክ
 ኒክ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ እንዲገቡ ፡ ቢደረግ ፡ በያይነቱ ፡ መሐንዲ
 ሶች ፡ ለማግኘት ፡ እንችላለን ። አለዚያ ፡ ግን ፡ ችሎታቸው ፡ ሳይረ
 ጋገጥ ፡ ቢሄዱ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ከተከፈለላቸው ፡ በኋላ ፡ በፈተና ፡
 ይወድቁና ፡ ከታሰበው ፡ ግብ ፡ ሳይደርሱ ፡ ይመለሳሉ ። ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡
 አንድ ፡ ምሳሌ ፡ ልሰጥ ፡ እፈቅዳለሁ ። በአለፈው ፡ ዓመት ፡ ፓሪስ ፡
 በነበርኩ ፡ ጊዜ ፡ መኩንን ፡ ሙላት ፡ የሚባል ፡ አንድ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡
 ወጣቱ ፡ በኢትዮጵያ ፡ አምባሳድ ፡ አግኝቼው ፡ እንደት ፡ አድርጎ ፡
 ወደ ፡ አውሮፓ ፡ እንደሄደ ፡ አጠቃላይ ። ይህ ፡ ወጣት ፡ በግዝጋጁ ፡
 ቤት ፡ በመሐንዲስ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ከተማረ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ፈረ
 ንግይ ፡ አገር ፡ ሄዶ ፡ ትምህርቱን ፡ ሊቀጥል ፡ ፈቀደ ። የግዝጋጁ ፡
 ቤት ፡ ያገሩን ፡ የኮሮ ፡ ውድነት ፡ ባለማወቁ ፡ የቆረጠለት ፡ ገንዘብ ፡
 የማይጨቃው ፡ መሆኑንና ፡ እንደዚሁም ፡ ለመርከብ ፡ አባቱ ፡ እንደከፈ
 ሉለት ፡ ነገረኝ ። እኔም ፡ ይህንኑ ፡ ለግርማዊነታቸው ፡ ነግረለት ፡ ግር

ማወቅታቸውም ፣ በተለመደው ፣ ቸርነታቸው ፣ በቂ ፣ የሆነ ፣ ገንዘብ ፣ በየወሩ ፣ እንዲከፈለው ፣ እዘዙ ። አሁን ፣ የገብረ ፣ ማርያም ፣ ትምህርት ፣ ቤት ፣ ዲሬክተር ፣ ሙሴ ፣ ቤርሳ ፣ እንደ ፣ አረጋገጠልኝ ፣ ይህ ፣ ልጅ ፣ አንድ ፣ ዓመት ፣ ሳይሞላው ፣ ፈተና ፣ አልፎ ፣ ስለቀናው ፣ አሁን ፣ ከፍ ፣ ያለ ፣ የሲቪል ፣ መሐንዲስነት ፣ ትምህርት ፣ በመግር ፣ ላይ ፣ ነው ። ስለዚህ ፣ እንደዚህ ፣ ያለ ፣ ትምህርት ፣ ተምረው ፣ የተሰናዱት ፣ ልጆች ፣ ትምህርታቸው ፣ በቡቃያ ፣ እንዳይቀር ፣ እየተመረጡ ፣ ወደ ፣ አውሮፓ ፣ ሊላኩ ፣ ያስፈልጋል ። ይህ ፣ ወጣት ፣ ራሱ ፣ ተጣጥሮ ፣ መሄዱ ፣ ያስመሠግንዋል ።

እንግዲህ ፣ በዚህ ፣ አኳኋን ፣ እንደዚህ ፣ ልጅ ፣ ችሎታቸው ፣ የታወቀ ፣ ወጣቶች ፣ በልዩ ፣ ትምህርት ፣ ቤት ፣ እየተዘጋጁ ፣ ቢሄዱ ፣ ለልዩ ፣ ልዩ ፣ ሥራ ፣ የሚሆኑ ፣ መሐንዲሶች ፣ ለማግኘት ፣ ይቻላል ። የኢንዱስትሪን ፣ ጉልበት ፣ የሚያንቀሳቅሰውን ፣ የኤሌክትሪክ ፣ ኃይል ፣ በየቦታው ፣ ሊያቋቁሙ ፣ የሚችሉት ፣ መሐንዲሶች ፣ ናቸው ። የዓለምን ፣ ዠግራፊ ፣ ገልጠን ፣ የእያንዳንዱን ፣ አገር ፣ ታሪክ ፣ እየመረመርን ፣ ስንመለከተው ፣ በየዓለሙ ፣ ከፍል ፣ በሚገኙት ፣ ፀብቡ ፣ አገሮች ፣ በቅርብ ፣ ዘመን ፣ በድንቁርና ፣ ይኖሩ ፣ የነበሩ ፣ ስንት ፣ ሕዝቦች ፣ ዛሬ አውራጃቸውን ፣ የሚያገናኟቸው ፣ ገዢ ፣ መንገዶችና ፣ የባቡር ፣ ሐዲዶች ፣ እየዘረጉ ፣ ትምህርት ፣ ቤቶችና ፣ ኢንዱስትሪዎች ፣ እያቋቋሙ ፣ የእርሻንና ፣ ያታከልኑትን ፣ ሥራዎች ፣ በሰፊው ፣ እየወሩ ፣ አገራቸውን ፣ በማልማትና ፣ በማበልጸግ ፣ የሕዝቡ ፣ ቀጥሮ ፣ ከፍ ፣ እያለ ፣ እንዲሄድ ፣ በማድረግም ፣ ማዕድኖቻቸውንም ፣ እያወጡ ፣ ከፍ ፣ እያለ ፣ እንዲሄድ ፣ በማድረግም ፣ ማዕድኖቻቸውንም ፣ እያወጡ ፣ በመጠቀም ፣ ገዢ ፣ አዳዲሶች ፣ ከተሞች ፣ በመሥራትም ፣ ያገራቸውን ፣ መልክ ፣ ፈጽሞ ፣ ለውጠውት ፣ ይታያል ።

ይህንንም ፣ ለማድረግ ፣ የበቁት ፣ ከገራቸው ፣ ልጆች ፣ ቴክኒሲያኖች ፣ በማስተማራቸው ፣ ነው ። ልጆቿ ፣ እንደዚህ ፣ አድርገው ፣ ራሳቸውን ፣ ችለው ፣ በመሥራት ፣ ሀብቷን ፣ እንዲሠራበት ፣ አድርገው ፣ ኢትዮጵያን ፣ ለዚህ ፣ መልካም ፣ ዕድል ፣ የሚያበቁት ፣ የሚያሳምርዋትና የሚያበልጽጓት ፣ መቼ ፣ ነው ?

ልጆቻችንን ፣ ወደ ፣ ቴክኒክ ፣ ትምህርት ፣ ቤት ፣ እየላከን ፣ የስልክ ፣ መድኃኒት ፣ የመቀመም ፣ የቆዳ ፣ ከብት ፣ የማርበት ፣ ብረት ፣

የማቅለጥ ፡ የባቡርና የመርከብ ፡ አሠራር ፡ የሰዓት ፡ የአርጂቴክቸር ፡ ሌሎችም ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉትን ፡ ሥራዎች ፡ እንደ ፡ አስፈላጊነቱ ፡ መጠን ፡ ቀደምትነቱ ፡ እየታየ ፡ በጥንቃቄ ፡ በተጠና ፡ አቅድ ፡ እየመራን ፡ ብናስተምራቸው ፡ አገራችን ፡ ውስጥ ፡ ትልቅ ፡ ተስፋ ፡ የሚጣልበት ፡ አዲስ ፡ ትውልድ ፡ ፈጥረናል ፡ ለማለት ፡ እንችላለን ። መንግሥታችንም ፡ አገራችንን ፡ ከፍ ፡ ሊያደርጋት ፡ የሚችለው ፡ በዚህ ፡ አዲስ ፡ ትውልድ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙትን ፡ ያላብ ፡ ባለ ፡ ጸሃች ፡ የሆኑትን ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ መሣሪያ ፡ ሲያደርግ ፡ ነው ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ መንግሥታችን ፡ አገሩንና ፡ ሕዝቡን ፡ በሥልጣኔ ፡ ለመለዋወጥ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ተበድሮም ፡ ቢሆን ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ፕላን ፡ ለማዘጋጀትና ፡ በድፍረት ፡ ለመፈጸም ፡ ይችላል ። አሁን ፡ ያለንበትን ፡ ፀኒታ ፡ ስናስተውለው ፡ ግን ፡ መንግሥታችን ፡ እንደምን ፡ ያለ ፡ ችግር ፡ እንደገጠመው ፡ ሳንገነዘበው ፡ ብንቀር ፡ ዕውር ፡ መሆን ፡ ነው ። በጃፓን ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ እንደተመለከትነው ፡ ጃፓኖች ፡ መጀመሪያ ፡ ለመነሣት ፡ የበቁት ፡ ከእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ በገኙት ፡ እርዳታና ፡ የገንዘብ ፡ ብድር ፡ ነው ። እንግሊዝም ፡ ጃፓንን ፡ የረዳቻት ፡ ከመስከብ ፡ ጋር ፡ ላላት ፡ ውድድር ፡ ጃፓን ፡ ረዳቷ ፡ እንድትሆን ፡ ለማድረግ ፡ አስባ ፡ ነው ። የጃፓኖችን ፡ ታሪክ ፡ ለብቻው ፡ ትተን ፡ የማነኛውንም ፡ መንግሥት ፡ ታሪክ ፡ ብንመረምረው ፡ ከሌሎች ፡ መንግሥታት ፡ እርዳታንና ፡ የገንዘብ ፡ ብድርን ፡ ካላገኘ ፡ ሥራዎቹን ፡ ለማከናወን ፡ አይችልም ። ለምሳሌ ፡ በሁኑ ፡ ሰዓት ፡ ከሚሪክ ፡ መንግሥት ፡ በያይነቱ ፡ እርዳታና ፡ የገንዘብ ፡ ብድር ፡ እየጠየቀ ፡ የማይቀበል ፡ መንግሥት ፡ የት ፡ ይገኛል ? አገራችን ፡ ገንዘብ ፡ ብትበደርም ፡ ሥራዎቿን ፡ የሚያስኬዱላት ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ ስለሆኑ ፡ በመለገምም ፡ ሆነ ፡ ችላ ፡ በማለት ፡ የሚወጣው ፡ ገንዘብ ፡ የሚገባውን ፡ ፍሬ ፡ ሳይሰጥ ፡ ባክኖ ፡ ያልቃል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቴክኒሲያኖቹ ፡ ያገርዋ ፡ ሰዎች ፡ ቢሆኑ ፡ ኖሮ ፡ በጥቂት ፡ ገንዘብ ፡ ብዙ ፡ ፍሬ ፡ የሚሰጥ ፡ ሥራ ፡ በተወራበት ፡ ነበር ። እስቲ ፡ በግል ፡ ኑሮዎችን ፡ እንኳ ፡ ብንመለከተው ፡ ያንዱን ፡ ሰው ፡ ትዳር ፡ ሌላው ፡ ሰው ፡ ሊያለማለት ፡ ይችላል ? ስለዚህ ፡ ቴክኒሲ

ያኖች ፡ ሳይኖሩን ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ ብለን ፡ ብናስብ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ በሕተት ፡ እናደርጋለን ።

በዚህ ፡ እኳኋን ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ ቴክኒሲያኖችን ፡ እያስተማረ ፡ በማዘጋጀት ፡ የንግድና ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ሚኒስቴር ፡ ደግሞ ፡ የንግድ ፡ ማኅበሮች ፡ እንዲፈጠሩ ፡ እያደረገ ፡ ጃፓኖች ፡ ለንጋዴዎቻቸው ፡ ቴክኒሲያኖች ፡ እየሰጧቸውና ፡ ኢንዱስትሪያቸውን ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ በዘመናዊው ፡ መሣሪያ ፡ እንዲሠሩ ፡ እያስገደዱቸው ፡ እንደመሩባቸው ፡ ሁሉ ፡ ይህንኑ ፡ መንገድ ፡ ተከትሎ ፡ እንዲመራቸው ፡ ያስፈልጋል ።

ያማርኛ ፡ ቋንቋችን ፡ ደግሞ ፡ እንዲሠለጥን ፡ ለማድረግ ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ ሰፊ ፡ ፕሮግራም ፡ ማዘጋጀት ፡ ይገባዋል ። ሕዝባችንን ፡ በሥልጣኔ ፡ መንፈስ ፡ ለናንቀሳቅሰው ፡ የምንችለው ፡ ቋንቋችንን ፡ መሣሪያ ፡ አድርገን ፡ ነው ። ለዚሁም ፡ ዋናው ፡ ነገር ፡ ዕውቀትና ፡ ጥበብ ፡ ያለባቸውን ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፉትን ፡ መጻሕፍት ፡ እየመረጡ ፡ መተርጉም ፡ ይገባል ። ይህም ፡ ሲደረግ ፡ የመጀመሪያውን ፡ ደረጃ ፡ ትምህርት ፡ በማርኛ ፡ ብቻ ፡ ለማስተማር ፡ እንዲቻል ፡ ለማድረግ ፡ ለዚሁ ፡ ክፍል ፡ አስፈላጊ ፡ የሆኑትን ፡ የትምህርት ፡ መጻሕፍት ፡ ወደ ፡ ለማርኛ ፡ እንዲተረጉሙ ፡ ማድረግ ፡ ያሻል ። ቀጥሎ ፡ ለሁለተኛ ፡ ደረጃ ፡ ትምህርት ፡ እንደዚሁ ፡ እየተደረገ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ እያለ ፡ እስከ ፡ ዑኒቨርሲቲ ፡ ድረስ ፡ ይሄያል ። ይህንን ፡ ሥራ ፡ ሊመራው ፡ የሚችል ፡ አካዲሚ ፡ ስለሆነ ፡ እሱን ፡ ሊያቋቁሙት ፡ የሚችሉ ፡ ሊቃውንት ፡ ካሁኑ ፡ ጀምሮ ፡ መስጠትና ፡ መምረጥ ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። ድንቁርና ፡ እየጠፋ ፡ የሕዝቡ ፡ መንፈስ ፡ የዕውቀትና ፡ የጥበብ ፡ ብርሃን ፡ ለማግኘት ፡ የሚችለው ፡ ትምህርት ፡ የሚገኝባቸውን ፡ መጻሕፍት ፡ በራሱ ፡ ቋንቋ ፡ ለማንበብ ፡ የሚችል ፡ ሲሆን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ያማርኛን ፡ ቋንቋ ፡ መሣሪያ ፡ አድርገው ፡ ይህንን ፡ ተግባር ፡ ሊፈጽሙ ፡ የሚችሉ ፡ ደራስያንና ፡ ጋዜጠኞች ፡ ናቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ ዓላማ ፡ ለመድረስ ፡ የሚቻለው ፡ ይህንኑ ፡ መሣሪያ ፡ የትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ ካሁኑ ፡ ጀምሮ ፡ ቀጥቶጠና ፡ ሠርቶ ፡ ሲያዘጋጅላቸው ፡ ነው ።

ማስተዋል ፡ የሚገባን ፡ አሁንም ፡ አንድ ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ አለ ።
 አንድ ፡ ሕዝብ ፡ በሥልጣኔ ፡ በሰሎ ፡ አሳቡ ፡ ጥበብን ፡ እያፈለቀ ፡
 እጁም ፡ ወራተኛ ፡ ሆኖ ፡ ከመንፈሱ ፡ የመነጨውን ፡ ጥበብ ፡ በቴክኒክ ፡
 ሥራ ፡ እያከናወነ ፡ ራሱን ፡ ከቻለ ፡ በኋላ ፡ ማነኛውም ፡ ኃይለኛ ፡ መንግ
 ሥት ፡ ሊያጠፋው ፡ የማይችል ፡ መሆኑን ፡ ማወቅ ፡ አለብን ። ይኸውም ፡
 በጀርመንና ፡ በጃፓን ፡ ላይ ፡ ደርሶ ፡ የምናየው ፡ ነው ። ጀርመኖች ፡
 ባሁኑ ፡ ጦርነት ፡ ከተሞቻቸውና ፡ ኢንዱስትሪያቸው ፡ በጸምብ ፡
 ፈርሰው ፡ አገራቸውና ፡ ሕዝባቸውም ፡ የተፈታ ፡ መስሎ ፡ ይታይ ፡
 ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ የጠፋውን ፡ ነገር ፡
 ሁሉ ፡ አድሰው ፡ በሚያስደንቅ ፡ ፍጥነት ፡ በኢኮኖሚ ፡ በኩል ፡ በመ
 ልካም ፡ ስለተቋቋሙ ፡ ጎረቤቶቻቸው ፡ የሆኑት ፡ ሌሎች ፡ ሕዝቦች ፡
 እንደገና ፡ ሌላ ፡ ጦርነት ፡ አንሥተው ፡ አደጋ ፡ ይጥሉብን ፡ ይሆናል ፡
 ብለው ፡ አሁን ፡ ሥጋት ፡ አድርባቸዋል ። ይህ ፡ ነገር ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ሊተ
 ማመን ፡ የሚገባው ፡ ከሳቡ ፡ በሚፈልቀው ፡ ዕውቀት ፡ ነው ፡ እንጅ ፡
 በገንዘብ ፡ አይደለም ፡ ላልነው ፡ አስተያየት ፡ ደጋፊ ፡ ሊሆን ፡ የሚ
 ችል ፡ ምሳሌ ፡ ነው ።

እኛም ፡ አገራችን ፡ ትልቅ ፡ መንግሥት ፡ እንድትሆን ፡ እንደዚህ ፡ አድ
 ርገን ፡ መልካሙን ፡ መሠረት ፡ ብንጥል ፡ የወደፊቱን ፡ መጪ ፡ ጊዜ ፡
 በትልቅ ፡ ተስፋ ፡ ልንጠበቀው ፡ እንችላለን ። አገራችን ፡ ኢትዮጵያ ፡
 ቀድሞ ፡ በዮዲትና ፡ በግራኝ ፡ በኋላም ፡ በኢጣሊያ ፡ ወረራ ፡ ምክ
 ኃያት ፡ የደረሰባትን ፡ መከራ ፡ ስናስታውሰው ፡ እግዚአብሔር ፡ ሁል
 ጊዜ ፡ በታምር ፡ እየጠበቀና ፡ እያዳነ ፡ አስካሁን ፡ በነፃነቷና ፡ በክብ
 ርዋ ፡ አኖራት ። ስለዚህ ፡ እኛ ፡ ደግሞ ፡ በበኩላችን ፡ ለዚህ ፡ ጊዜ ፡
 ያደረሰንን ፡ አምላክ ፡ ለማመስገን ፡ የምንችለው ፡ ነፃነታችንን ፡ የሰ
 ንፍና ፡ አልጋ ፡ ማድረጋችን ፡ ቀርቶ ፡ ከብራችንን ፡ ጠብቀን ፡ የም
 ናኖርበትን ፡ መሣሪያ ፡ በዘመኑ ፡ ጥበብና ፡ ዕውቀት ፡ ወርተን ፡ ለሚ
 መጣብን ፡ ጠላት ፡ መከላከያ ፡ ስናደርገው ፡ ነው ። የጀርመንን ፡ አገር ፡
 ትልቅ ፡ መንግሥት ፡ ካደረጓት ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ የሆነው ፡ ቢሰማ
 ርክ ፡ የሚባለው ፡ ጠቅላይ ፡ ሚኒስትር ፡ ሲናገር ፡ ጀርመን ፡ እንድ ፡
 ትልቅ ፡ ሥራ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ እንድትፈጽም ፡ እግዚአብሔር ፡ ያጣት ፡
 አገር ፡ ነች ፡ ብዬ ፡ አምናለሁ ። ይህን ፡ የመሰለ ፡ እምነት ፡ በልቤ ፡

ውስጥ ፡ በይኖርማ ፡ ኖሮ ፡ ሕይወቷን ፡ እንደዚህ ፡ አድርጌ ፡ በድካ
ምና ፡ በትግል ፡ ለማሳለፍ ፡ የምችልበትን ፡ ብርታት ፡ አላገኝም ፡
ነበር ፡ ብሏል ። እኛም ፡ ስላገራችን ፡ ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ይህንኑ ፡
የመሰለ ፡ እምነት ፡ ሊኖረን ፡ ይገባል ። በገራቸውና ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥ
ታቸው ፡ ፍቅር ፡ የተቃጠሉት ፡ አሳቦ ፡ ሰፊው ፡ ሊቅ ፡ አለቃ ፡ ኪዳነ ፡
ወልድ ፡ ከፍሌ ፡ በኢትዮጵያና ፡ በልጆቿ ፡ ላይ ፡ ያላቸውን ፡ ይህን ፡
የመሰለ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ እምነት ፡ ሲገልጡ ፡ ከጸፋዋቸው ፡ እንደ ፡ ማር ፡
ጣፋጮች ፡ ከሆኑት ፡ ግጥሞቻቸው ፡ አንዳንዶቹን ፡ ከዚህ ፡ በታች ፡
በመጥቀስ ፡ ለአሳቤ ፡ መደምደሚያ ፡ አደርጋቸዋለሁ ።

እናንተ ፡ እንጂ ፡ ናችሁ ፡ ያፍሪቃ ፡ ራስ ፡ ቅል ፡
ባለ ፡ ዘውድ ፡ ቋንቋ ፡ ባለ ፡ ነፃ ፡ እክሊል ።
ግዕዝ ፡ አማርኛም ፡ ሁለቱ ፡ ቋንቋች ፡
ታላቅ ፡ ታናሽ ፡ ዓባይ ፡ ያፍሪቃ ፡ ወንዞች ፡
ከፍሪቃ ፡ አልፈው ፡ ተርፈው ፡ በባሕር ፡ በየብስ ፡
ገና ፡ ይፈሳሉ ፡ እንደ ፡ እግዚር ፡ መንፈስ ።
ስለ ፡ አማርኛና ፡ ስለ ፡ ግዕዝ ፡ ክብር ፡
ዋዚማ ፡ ተቆሟል ፡ በዝቅ ፡ አህጉር ።

መጣፍ ፡ የሚበላ ፡ የመጣፍ ፡ ቀበኛ ፡
ዛሬ ፡ በኛ ፡ ዘመን ፡ አይገኝም ፡ ከኛ ።

ኩባቢያ ፡ እንደታወቀ ፡ የጥበብ ፡ ትምህርት ፡
አውጥታች ፡ በመጣፍ ፡ የለቃቀሙት ።
እናንተም ፡ ለቃቅሙ ፡ ለብስቡ ፡ በቅጥ ፡
ቤታችሁ ፡ እንዲሞቅ ፡ እንዲገለጥ ፡
በቋንቋችሁ ፡ መጣፍ ፡ በሮጌው ፡ ብራና
ሐዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ አልተጣፈምና ።

በዚህ መግለጫ በኢትዮጵያ ሥነ ልቦና ታሪክ ውስጥ ገና ከዚህ ነቀ ራሱያን አንዱ ናቸው ጥቅምት 23፣ 1909 የተወለዱ ባለቅኔ የቤተክህነትን ትምህርት ካገኙ ባደዱ በጊዛ በአሊያንስ ፍራንሴዝስ በላዛሪስት ሚስዮን ዘመናዊ ትምህርትን ተከታትለዋል። የግሪክ፣ የሮማውያን፣ የአንግሊዝ፣ የሪፈረንሳሪ፣ የጀርመን፣ የሩስያና የጣሊያንን ዘር ካታ መፃህፍት ከመረመሩም በኋላ ሃያ ራሳቸው መፃህፍትን ለወገናቸው አበርክተዋል።

የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ላይ ተምረው የክብር ዶክተርት ደገፊ በ1990 በሰጠበት ወቅትም፣ «በድርሰቶቻቸው ውስጥ የሚታዩት የአኒህ ታላቅ ፍራስ የሃሳብ ልማት ዓይነቶች ታላቅ ዘዴዎች

ሆኑት የአፃፃፍ ስልት ገፅጋዎች በጊዜ ለመው ደራሲዎች ያደረጉ አስተዋፅኦ ቀላል አይደለም። በተለይ ከ1950ዎቹ ወዲህ የተነሱ በርካታ ደራሲዎች የሳቸውን ድርሰቶች አንብበው፣ በሳቸው ድርሰቶች ሥነ ልቦናን አውቀውና አጣጥመው ደራሲ ሊሆኑ በቅተዋል» ብሏል።

ሜጋ አሳታ ድርጅትም የኒህን ሊቀ ሥራዎች ጠቃሚነት በማጠጋጠሙ ዘመናችን ትኩረት የሚኖራቸውን ፋይዳ በማለብ የሚከተሉትን መፅሐፍቶቻቸውን አቅርቧል።

1. ታሪክ ምሳሌ (፩ኛ መፅሐፍ)
2. ታሪክ ምሳሌ (፪ኛ መፅሐፍ)
3. የቅኔ ውበት
4. ሮሜው ገለልዮት
5. የዕውቀት ገለልዮት
6. ጃፓን የሚመስልበት?
7. ታላላቅ ልዎች

ሜጋ አሳታሚ ድርጅት

ዋጋ ብር 9.00